

వినయపిటకే

పారాజికపాళి

వేరజ్ఞకణ్డం

౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా వేరజ్ఞాయం విహరతి నళేరుపుచిమన్దమూలే మహతా భిక్షుసజ్ఞేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్షుసతేహి. అస్సోసి ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో - “సమణో ఖలు, భో, గోతమో సక్యపుత్తో సక్యకులా పబ్బజితో వేరజ్ఞాయం విహరతి నళేరుపుచిమన్దమూలే మహతా భిక్షుసజ్ఞేన సద్ధిం పఞ్చమత్తేహి భిక్షుసతేహి. తం ఖో పన భవన్తం గోతమం ఏవం కల్యాణో కిత్తిసద్ధో అబ్బుగ్గతో - ‘ఇతిపి సో భగవా అరహం సమ్మాసమ్మద్ధో విజ్ఞాచరణసమ్మన్నో సుగతో లోకవిదూ అనుత్తరో పురిసదమ్మసారథి సత్థా దేవమనుస్సానం బుద్ధో భగవా [భగవాతి (స్యా.), దీ. ని. ౧.౧౫౭, అబ్బుగ్గతాకారేన పన సమేతి]. సో ఇమం లోకం సదేవకం సమారకం సబ్రహ్మకం సస్సమణబ్రాహ్మణిం పజం సదేవమనుస్సం సయం అభిజ్ఞా సచ్చికత్వా పవేదేతి. సో ధమ్మం దేసేతి ఆదికల్యాణం మజ్జేకల్యాణం పరియోసానకల్యాణం సాత్తం సబ్యజ్ఞానం; కేవలపరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం పకాసేతి; సాధు ఖో పన తథారూపానం అరహతం దస్సనం హోతీ”తి.

౨. [ఇతో పరం యావ పారా. ౧౫-౧౬ పదక్షిణం కత్వా పక్యామీతి పాఠో అ. ని. ౮.౧౧] అథ ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో యేన భగవా తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా భగవతా సద్ధిం సమ్మోది. సమ్మోదనీయం కథం సారణీయం వీతిసారేత్వా ఏకమన్తం నిసీది . ఏకమన్తం నిసినో ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో భగవన్తం ఏతదవోచ - “సుతం మేతం, భో గోతమ - ‘న సమణో గోతమో బ్రాహ్మణో జిణ్ణో వుడ్డే మహల్లకే అద్ధగతే వయోఅనుప్పత్తే అభివాదేతి వా పచ్చుట్టేతి వా ఆసనేన వా నిమన్తేతి’తి. తయిదం, భో గోతమ, తథేవ? న హి భవం గోతమో బ్రాహ్మణో జిణ్ణో వుడ్డే మహల్లకే అద్ధగతే వయోఅనుప్పత్తే అభివాదేతి వా పచ్చుట్టేతి వా ఆసనేన వా నిమన్తేతి? తయిదం, భో గోతమ, న సమ్మన్నమేవా”తి.

“నాహం తం, బ్రాహ్మణ, పస్సామి సదేవకే లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణబ్రాహ్మణియా పజాయ సదేవమనుస్సాయ యమహం అభివాదేయ్యం వా పచ్చుట్టేయ్యం వా ఆసనేన వా నిమన్తేయ్యం. యజ్ఞో, బ్రాహ్మణ, తథాగతో అభివాదేయ్య వా పచ్చుట్టేయ్య వా ఆసనేన వా నిమన్తేయ్య, ముద్ధాపి తస్య విపతేయ్యా”తి.

౩. “అరసరూపో భవం గోతమో”తి? “అత్తి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - ‘అరసరూపో సమణో గోతమో’తి. యే తే, బ్రాహ్మణ, రూపరసా సద్ధరసా గన్ధరసా రసరసా ఘోట్టబ్బరసా తే తథాగతస్స పహీనా ఉచ్చిన్నమూలా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా [అనభావకతా (సీ.) అనభావంగతా (స్యా.)] ఆయతిం

అనుష్ఠానధర్మా. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'అరసరూపో సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౪. "నిబ్బోగో భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'నిబ్బోగో సమణో గోతమో'తి. యే తే, బ్రాహ్మణ, రూపభోగా సద్ధభోగా గన్ధభోగా రసభోగా ఫోటబ్బభోగా తే తథాగతస్స పహీనా ఉచ్చిన్నములా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుష్ఠానధర్మా. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'నిబ్బోగో సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౫. "అకిరియవాదో భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'అకిరియవాదో సమణో గోతమో'తి. అహణ్ణో, బ్రాహ్మణ, అకిరియం వదామి కాయదుచ్ఛరితస్స వచీదుచ్ఛరితస్స మనోదుచ్ఛరితస్స. అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం అకిరియం వదామి. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'అకిరియవాదో సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౬. "ఉచ్ఛేదవాదో భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'ఉచ్ఛేదవాదో సమణో గోతమో'తి. అహణ్ణో, బ్రాహ్మణ, ఉచ్ఛేదం వదామి రాగస్స దోసస్స మోహస్స. అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం ఉచ్ఛేదం వదామి. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'ఉచ్ఛేదవాదో సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౭. "జేగుచ్చీ భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'జేగుచ్చీ సమణో గోతమో'తి. అహణ్ణో, బ్రాహ్మణ, జిగుచ్ఛామి కాయదుచ్ఛరితేన వచీదుచ్ఛరితేన మనోదుచ్ఛరితేన. అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం సమాపత్తియా జిగుచ్ఛామి. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'జేగుచ్చీ సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౮. "వేనయికో భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'వేనయికో సమణో గోతమో'తి. అహణ్ణో, బ్రాహ్మణ, వినయాయ ధమ్మం దేసేమి రాగస్స దోసస్స మోహస్స. అనేకవిహితానం పాపకానం అకుసలానం ధమ్మానం వినయాయ ధమ్మం దేసేమి. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'వేనయికో సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౯. "తపస్సీ భవం గోతమో"తి? "అత్థి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'తపస్సీ సమణో గోతమో'తి. తపనీయాహం, బ్రాహ్మణ, పాపకే అకుసలే ధమ్మే వదామి, కాయదుచ్ఛరితం వచీదుచ్ఛరితం మనోదుచ్ఛరితం. యస్స ఖో, బ్రాహ్మణ, తపనీయా పాపకా అకుసలా ధమ్మా పహీనా ఉచ్చిన్నములా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుష్ఠానధర్మా తమహం తపస్సీతి వదామి. తథాగతస్స ఖో, బ్రాహ్మణ,

తపనీయా పాపకా అకుసలా ధమ్మా పహీనా ఉచ్చిన్నమూలా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుష్పాదధమ్మా. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - 'తపస్సీ సమణో గోతమో'తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ"తి.

౧౦. “అపగబ్బో భవం గోతమో”తి? “అత్తి ఖ్వేస, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - ‘అపగబ్బో సమణో గోతమో’తి. యస్స ఖో, బ్రాహ్మణ, ఆయతిం గబ్బసేయ్యా పునబ్బవాభినిబ్బత్తి పహీనా ఉచ్చిన్నమూలా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుష్పాదధమ్మా తమహం అపగబ్బోతి వదామి. తథాగతస్స ఖో, బ్రాహ్మణ, ఆయతిం గబ్బసేయ్యా పునబ్బవాభినిబ్బత్తి పహీనా ఉచ్చిన్నమూలా తాలావత్తుకతా అనభావంకతా ఆయతిం అనుష్పాదధమ్మా. అయం ఖో, బ్రాహ్మణ, పరియాయో యేన మం పరియాయేన సమ్మా వదమానో వదేయ్య - ‘అపగబ్బో సమణో గోతమో’తి, నో చ ఖో యం త్వం సన్ధాయ వదేసీ”.

౧౧. “సేయ్యథాపి, బ్రాహ్మణ, కుక్కుటియా అణ్ణాని అట్ట వా దస వా ద్వాదస వా. తానస్సు కుక్కుటియా సమ్మా అధిసయితాని సమ్మా పరిసేదితాని సమ్మా పరిభావితాని. యో ను ఖో తేసం కుక్కుటచ్చాపకానం పరమతరం పాదనఖసిఖాయ వా ముఖతుణ్ణకేన వా అణ్ణకోసం పదాలేత్వా సోత్థినా అభినిబ్బిజ్జేయ్య, కిన్తి స్వాస్స వచనీయో - “జేట్టో వా కనిట్టో వా”తి? “జేట్టోతిస్స, భో గోతమ, వచనీయో. సో హి నేసం జేట్టో హోతీ”తి. “ఏవమేవ ఖో అహం, బ్రాహ్మణ, అవిజ్ఞాగతాయ పజాయ అణ్ణభూతాయ పరియోనద్దాయ అవిజ్ఞణ్ణకోసం పదాలేత్వా ఏకోవ లోకే అనుత్తరం సమ్మాసమ్మోధిం అభిసమ్మద్ధో. స్వాహం, బ్రాహ్మణ, జేట్టో సేట్టో లోకస్స”.

“ఆరద్ధం ఖో పన మే, బ్రాహ్మణ, వీరియం [విరియం (సీ. స్యా.)] అహోసి అసల్లీనం, ఉపట్టితా సతి అసమ్ముట్టా [అప్పమ్ముట్టా (సీ. స్యా.)], పస్సద్ధో కాయో అసారద్ధో, సమాహితం చిత్తం ఏకగ్గం. సో ఖో అహం, బ్రాహ్మణ, వివిచ్ఛేవ కామేహి వివిచ్ఛ అకుసలేహి ధమ్మేహి సవితక్కం సవిచారం వివేకజం పీతిసుఖం పరమం ఝానం ఉపసమ్మజ్జ విహాసిం. వితక్కవిచారానం వూపసమా అజ్ఞతం సమ్మసాదనం చేతసో ఏకోదిభావం అవితక్కం అవిచారం సమాధిజం పీతిసుఖం దుతియం ఝానం ఉపసమ్మజ్జ విహాసిం. పీతియా చ విరాగా ఉపేక్షకో చ విహాసిం సతో చ సమ్మజానో, సుఖిన్సా కాయేన పటిసంవేదేసిం , యం తం అరియా ఆచిక్ఖన్తి - ‘ఉపేక్షకో సతిమా సుఖవిహారీ’తి తతియం ఝానం ఉపసమ్మజ్జ విహాసిం. సుఖిస్స చ పహానా దుక్ఖస్స చ పహానా పుట్టేవ సోమనస్సదోమనస్సానం అత్థిజ్ఞమా అదుక్ఖమసుఖం ఉపేక్షాసతిపారిసుద్ధిం చతుత్తం ఝానం ఉపసమ్మజ్జ విహాసిం.

౧౨. “సో ఏవం సమాహితే చిత్తే పరిసుద్ధే పరియోదాతే అనగ్గణే విగతూపక్కిలేసే ముదుభూతే కమ్మనియే రితే ఆనేజ్జప్పత్తే పుట్టేనివాసానుస్సతిజాణాయ చిత్తం అభినిన్నామేసిం. సో అనేకవిహితం పుట్టేనివాసం అనుస్సరామి , సేయ్యధిదం - ఏకమ్మి జాతిం ద్వేపి జాతియో తిస్సోపి జాతియో చతస్సోపి జాతియో పఞ్చాపి జాతియో దసపి జాతియో వీసమ్మి జాతియో తింసమ్మి జాతియో చత్తాలీసమ్మి జాతియో పఞ్జాసమ్మి జాతియో జాతిసతమ్మి, జాతిసహస్సమ్మి జాతిసతసహస్సమ్మి, అనేకేపి సంవట్టకప్పే అనేకేపి వివట్టకప్పే అనేకేపి సంవట్టవివట్టకప్పే - ‘అముత్తాసిం ఏవంనామో ఏవంగోత్తో ఏవంవణ్ణో ఏవమాహారో ఏవంసుఖదుక్ఖప్పటిసంవేదీ ఏవమాయుపరియన్తో; సో తతో చుతో అముత్త ఉదపాదిం; తత్తాపాసిం ఏవంనామో ఏవంగోత్తో ఏవంవణ్ణో ఏవమాహారో ఏవంసుఖదుక్ఖప్పటిసంవేదీ ఏవమాయుపరియన్తో; సో తతో చుతో ఇధూపపన్నోతి. ఇతి సాకారం సఉద్దేసం అనేకవిహితం పుట్టేనివాసం అనుస్సరామి. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ,

రత్తియా పరమే యామే పరమా విజ్ఞా అధిగతా, అవిజ్ఞా విహతా, విజ్ఞా ఉప్పన్నా, తమో విహతో, ఆలోకో ఉప్పన్నో - యథా తం అప్పమత్తస్స ఆతాపినో పహితత్తస్స విహరతో. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ, పరమాభినిబ్బిదా అహోసి కుక్కుటచ్చాపకస్సేవ అణ్ణకోసమ్మా.

౧౩. “సో ఏవం సమాహితే చిత్తే పరిసుద్ధే పరియోదాతే అనగ్గణే విగతూపక్కిలేసే ముదుభూతే కమ్మనియే రితే ఆనేజ్జప్పత్తే సత్తానం చుత్తూపపాతజాణాయ చిత్తం అభినిన్నామేసిం . సో దిబ్బేన చక్కునా విసుద్ధేన అతిక్కుంతమానుసకేన **[అతిక్కుంతమానుసకేన (౪.)]** సత్తే పస్సామి చవమానే ఉపపజ్జమానే హీనే పణీతే సువణ్ణే దుబ్బణ్ణే. సుగతే దుగ్గతే యథాకమ్మూపగే సత్తే పజానామి - ‘ఇమే వత భోంతో సత్తా కాయదుచ్చరితేన సమన్నాగతా వచీదుచ్చరితేన సమన్నాగతా మనోదుచ్చరితేన సమన్నాగతా అరియానం ఉపవాదకా మిచ్ఛాదిట్టికా మిచ్ఛాదిట్టికమ్మసమాదానా; తే కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపన్నా. ఇమే వా పన భోంతో సత్తా కాయసుచరితేన సమన్నాగతా వచీసుచరితేన సమన్నాగతా మనోసుచరితేన సమన్నాగతా అరియానం అనుపవాదకా సమ్మాదిట్టికా సమ్మాదిట్టికమ్మసమాదానా; తే కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపన్నా’తి. ఇతి దిబ్బేన చక్కునా విసుద్ధేన అతిక్కుంతమానుసకేన సత్తే పస్సామి చవమానే ఉపపజ్జమానే హీనే పణీతే సువణ్ణే దుబ్బణ్ణే. సుగతే దుగ్గతే యథాకమ్మూపగే సత్తే పజానామి. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ, రత్తియా మజ్జిమే యామే దుతియా విజ్ఞా అధిగతా, అవిజ్ఞా విహతా, విజ్ఞా ఉప్పన్నా, తమో విహతో, ఆలోకో ఉప్పన్నో - యథా తం అప్పమత్తస్స ఆతాపినో పహితత్తస్స విహరతో. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ, దుతియాభినిబ్బిదా అహోసి కుక్కుటచ్చాపకస్సేవ అణ్ణకోసమ్మా.

౧౪. “సో ఏవం సమాహితే చిత్తే పరిసుద్ధే పరియోదాతే అనగ్గణే విగతూపక్కిలేసే ముదుభూతే కమ్మనియే రితే ఆనేజ్జప్పత్తే ఆసవానం ఖయజాణాయ చిత్తం అభినిన్నామేసిం. సో ‘ఇదం దుక్ఖ’న్తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం దుక్ఖసముదయో’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం దుక్ఖనిరోధో’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం దుక్ఖనిరోధగామినీ పటిపదా’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం; ‘ఇమే ఆసవా’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం ఆసవసముదయో’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం ఆసవనిరోధో’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం, ‘అయం ఆసవనిరోధగామినీ పటిపదా’తి యథాభూతం అబ్బజ్ఞాసిం. తస్స మే ఏవం జానతో ఏవం పస్సతో కామాసవాపి చిత్తం విముచ్చిత్థ భవాసవాపి చిత్తం విముచ్చిత్థ అవిజ్ఞాసవాపి చిత్తం విముచ్చిత్థ. విముత్తస్మిం విముత్తమితి జాణం అహోసి. ‘ఖీణా జాతి, వుసితం బ్రహ్మచరియం, కతం కరణీయం, నాపరం ఇత్థత్తాయా’తి అబ్బజ్ఞాసిం. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ, రత్తియా పచ్చిమే యామే తతియా విజ్ఞా అధిగతా, అవిజ్ఞా విహతా, విజ్ఞా ఉప్పన్నా, తమో విహతో, ఆలోకో ఉప్పన్నో - యథా తం అప్పమత్తస్స ఆతాపినో పహితత్తస్స విహరతో. అయం ఖో మే, బ్రాహ్మణ, తతియాభినిబ్బిదా అహోసి - కుక్కుటచ్చాపకస్సేవ అణ్ణకోసమ్మా”తి.

౧౫. ఏవం వుత్తే, వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో భగవన్తం ఏతదవోచ - “జేట్టో భవం గోతమో, సేట్టో భవం గోతమో! అభిక్కుంతం, భో గోతమ, అభిక్కుంతం, భో గోతమ!! సేయ్యథాపి, భో గోతమ, నిక్కుజ్జితం వా ఉక్కుజ్జేయ్య, పటిచ్చన్నం వా వివరేయ్య, మూళ్లస్స వా మగ్గం ఆచిక్ఖేయ్య, అన్ధకారే వా తేలపజ్జేతం ధారేయ్య - చక్కుమన్తో రూపాని దక్ఖన్తీతి, ఏవమేవం భోతా గోతమేన అనేకపరియాయేన ధమ్మా పకాసితో . ఏసాహం భవన్తం గోతమం సరణం గచ్ఛామి ధమ్మశ్చ భిక్షుసంఘశ్చ. ఉపాసకం మం భవం గోతమో ధారేతు అజ్జతగ్గే పాణుపేతం సరణం గతం. అధివాసేతు చ మే భవం గోతమో వేరజ్ఞాయం

వస్వావాసం సద్ధిం భిక్షుసజ్ఞేన"తి. అధివాసేసి భగవా తుణ్ణీభావేన. అథ ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో భగవతో అధివాసనం విదిత్వా ఉట్టాయాసనా భగవంతం అభివాదేత్వా పదక్ష్టిణం కత్వా పక్వామి.

౧౬. తేన ఖో పన సమయేన వేరజ్ఞా దుబ్బిక్ఖా హోతి ద్వీహితికా సేతట్టికా సలాకావృత్తా న సుకరా ఉఞ్చోన పగ్గహీన యాపేతుం. తేన ఖో పన సమయేన ఉత్తరాపథకా [ఉత్తరాపథకా (సి.)] అస్సవాణిజా [అస్సవాణిజా (క.)] పఞ్చమత్తేహి అస్ససత్తేహి వేరజ్ఞం వస్వావాసం ఉపగతా హోంతి. తేహి అస్సమణ్ణలికాసు భిక్షానం పఠ్ఠపఠ్ఠపులకం [పఠ్ఠపఠ్ఠములకం (క.)] పఞ్జత్తం హోతి. భిక్షా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ వేరజ్ఞం పిణ్డాయ పవిసిత్వా పిణ్డం అలభమానా అస్సమణ్ణలికాసు పిణ్డాయ చరిత్వా పఠ్ఠపఠ్ఠపులకం ఆరామం ఆహరిత్వా ఉదుక్ఖలే కోట్టేత్వా కోట్టేత్వా పరిభుజ్ఞంతి. ఆయస్మా పనానన్దో పఠ్ఠపులకం సీలాయం పిసిత్వా భగవతో ఉపనామేతి. తం భగవా పరిభుజ్ఞంతి.

అస్సోసి ఖో భగవా ఉదుక్ఖలసద్ధం. జానంతాపి తథాగతా పుచ్చంతి, జానంతాపి న పుచ్చంతి; కాలం విదిత్వా పుచ్చంతి, కాలం విదిత్వా న పుచ్చంతి; అత్థసంహితం తథాగతా పుచ్చంతి, నో అనత్థసంహితం. అనత్థసంహితే సేతుఘాతో తథాగతానం. ద్వీహి ఆకారేహి బుద్ధా భగవంతో భిక్షా పటిపుచ్చంతి - ధమ్మం వా దేసేస్సామ, సావకానం వా సిక్ఖాపదం పఞ్జపేస్సామాతి [పఞ్జాపేస్సామాతి (సి. స్వా.)]. అథ ఖో భగవా ఆయస్మంతం ఆనంతం ఆమంతేసి - "కిం ను ఖో సో, ఆనంత, ఉదుక్ఖలసద్ధో"తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనంతో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి . "సాధు సాధు, ఆనంత! తుమ్హేహి, ఆనంత సప్పురిసేహి విజితం. పచ్చిమా జనతా సాలిమంసోదనం అతిమఞ్ఞోస్సంతి"తి.

౧౭. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో [మహామోగ్గలానో (క.)] యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవంతం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసీన్నో ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో భగవంతం ఏతదవోచ - "ఏతరహి, భంతే, వేరజ్ఞా దుబ్బిక్ఖా ద్వీహితికా సేతట్టికా సలాకావృత్తా. న సుకరా ఉఞ్చోన పగ్గహీన యాపేతుం. ఇమిస్సా, భంతే, మహాపథవియా హేటిమతలం సమ్మన్నం - సేయ్యథాపి ఖుద్దమధుం అనీలకం ఏవమస్సాదం. సాధాహం, భంతే, పథవిం పరివత్తేయ్యం. భిక్షా పప్పటకోజం పరిభుజ్ఞోస్సంతి"తి. "యే పన తే, మోగ్గల్లాన, పథవినిస్సితా పాణా తే కథం కరిస్ససీ"తి? "ఏకాహం, భంతే, పాణిం అభినిమ్మినిస్సామి - సేయ్యథాపి మహాపథవి. యే పథవినిస్సితా పాణా తే తత్థ సజ్ఞామేస్సామి. ఏకేన హత్థేన పథవిం పరివత్తేస్సామి"తి. "అలం, మోగ్గల్లాన, మా తే రుచ్చి పథవిం పరివత్తేతుం. విపల్లాసమ్మి సత్తా పటిలభేయ్యు"న్తి. "సాధు, భంతే, సట్టో భిక్షుసజ్ఞో ఉత్తరకురుం పిణ్డాయ గచ్ఛేయ్యా"తి. "అలం, మోగ్గల్లాన, మా తే రుచ్చి సబ్బస్స భిక్షుసజ్ఞస్స ఉత్తరకురుం పిణ్డాయ గమన"న్తి.

౧౮. అథ ఖో ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివిత్తో ఉదపాది - "కతమేసానం ఖో బుద్ధానం భగవంతానం బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసి; కతమేసానం బుద్ధానం భగవంతానం బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసి"తి? అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో సాయన్ఠసమయం [సాయన్ఠసమయం (సి.)] పటిసల్లానా వుట్టితో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవంతం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసీన్నో ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో భగవంతం ఏతదవోచ - "ఇథ మయ్ఠం, భంతే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతసో పరివిత్తో ఉదపాది - 'కతమేసానం ఖో బుద్ధానం భగవంతానం బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసి, కతమేసానం బుద్ధానం భగవంతానం

బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసీ"తి. 'కతమేసానం ను ఖో, భన్తే, బుద్ధానం భగవన్తానం బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసి, కతమేసానం బుద్ధానం భగవన్తానం బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసీ"తి?

“భగవతో చ, సారిపుత్త, విపస్సిస్స భగవతో చ సిఖిస్స భగవతో చ వేస్సభుస్స బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసి. భగవతో చ, సారిపుత్త, కకుసన్ధస్స భగవతో చ కోణాగమనస్స భగవతో చ కస్సపస్స బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసీ"తి.

౧౯. “కో ను ఖో , భన్తే, హేతు కో పచ్చయో, యేన భగవతో చ విపస్సిస్స భగవతో చ సిఖిస్స భగవతో చ వేస్సభుస్స బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసీ"తి? “భగవా చ, సారిపుత్త, విపస్సి భగవా చ సిఖీ భగవా చ వేస్సభూ కిలాసునో అహేసుం సావకానం విత్థారేన ధమ్మం దేసేతుం. అప్పక ఇచ్చా నేసం అహోసి సుత్తం గేయ్యం వేయ్యాకరణం గాథా ఉదానం ఇతిపుత్తకం జాతకం అబ్బుతధమ్మం వేదల్లం. అపజ్ఞాత్తం సావకానం సిక్ఖాపదం. అనుద్దిట్టం పాతిమోక్షం. తేసం బుద్ధానం భగవన్తానం అన్తరథానేన బుద్ధానుబుద్ధానం సావకానం అన్తరథానేన యే తే పచ్చిమా సావకా నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా తే తం బ్రహ్మచరియం ఖిప్పజ్ఞోవ అన్తరథాపేసుం. సేయ్యథాపి, సారిపుత్త, నానాపుప్పాని ఫలకే నిక్ఖిత్తాని సుత్తేన అసంక్లహితాని తాని వాతో వికిరతి విధమతి విద్ధంసేతి. తం కిస్స హేతు? యథా తం సుత్తేన అసంక్లహితత్తా. ఏవమేవ ఖో, సారిపుత్త, తేసం బుద్ధానం భగవన్తానం అన్తరథానేన బుద్ధానుబుద్ధానం సావకానం అన్తరథానేన యే తే పచ్చిమా సావకా నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా తే తం బ్రహ్మచరియం ఖిప్పజ్ఞోవ అన్తరథాపేసుం.

“అకిలాసునో చ తే భగవన్తో అహేసుం సావకే చేతసా చేతో పరిచ్చ ఓవదితుం. భూతపుబ్బం, సారిపుత్త, వేస్సభూ భగవా అరహం సమ్మాసమ్మద్ధో అజ్ఞాతరస్మిం భింసనకే [\[భీసనకే \(క.\)\]](#) వనసణ్ణే సహస్సం భిక్కుసజ్ఞం చేతసా చేతో పరిచ్చ ఓవదితి అనుసాసతి – ‘ఏవం వితక్కేథ, మా ఏవం వితక్కయిత్థ; ఏవం మనసికోథ, మా ఏవం మనసాకత్థ [\[మనసాకరత్థ \(క.\)\]](#); ఇదం పజహథ, ఇదం ఉపసమ్మజ్జ విహరథా’తి. అథ ఖో, సారిపుత్త, తస్స భిక్కుసహస్సస్స వేస్సభునా భగవతా అరహతా సమ్మాసమ్మద్ధేన ఏవం ఓవదియమానానం ఏవం అనుసాసియమానానం అనుపాదాయ ఆసవేహి చిత్తాని విముచ్చింసు. తత్త సుదం, సారిపుత్త, భింసనకస్స వనసణ్ణస్స భింసనకతస్మిం హోతి – యో కోచి అవీతరాగో తం వనసణ్ణం పవిసతి, యేభుయ్యేన లోమాని హంసన్తి. అయం ఖో, సారిపుత్త, హేతు అయం పచ్చయో యేన భగవతో చ విపస్సిస్స భగవతో చ సిఖిస్స భగవతో చ వేస్సభుస్స బ్రహ్మచరియం న చిరట్టితికం అహోసీ"తి.

౨౦. “కో పన, భన్తే, హేతు కో పచ్చయో యేన భగవతో చ కకుసన్ధస్స భగవతో చ కోణాగమనస్స భగవతో చ కస్సపస్స బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసీ"తి? “భగవా చ, సారిపుత్త, కకుసన్ధో భగవా చ కోణాగమనో భగవా చ కస్సపో అకిలాసునో అహేసుం సావకానం విత్థారేన ధమ్మం దేసేతుం. బహు ఇచ్చా నేసం అహోసి సుత్తం గేయ్యం వేయ్యాకరణం గాథా ఉదానం ఇతిపుత్తకం జాతకం అబ్బుతధమ్మం వేదల్లం, పజ్ఞాత్తం సావకానం సిక్ఖాపదం, ఉద్దిట్టం పాతిమోక్షం. తేసం బుద్ధానం భగవన్తానం అన్తరథానేన బుద్ధానుబుద్ధానం సావకానం అన్తరథానేన యే తే పచ్చిమా సావకా నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా తే తం బ్రహ్మచరియం చిరం దీఘమద్ధానం రపేసుం. సేయ్యథాపి, సారిపుత్త, నానాపుప్పాని ఫలకే నిక్ఖిత్తాని సుత్తేన సుసంక్లహితాని తాని వాతో న వికిరతి న విధమతి న విద్ధంసేతి. తం కిస్స హేతు? యథా తం సుత్తేన సుసంక్లహితత్తా. ఏవమేవ ఖో, సారిపుత్త, తేసం బుద్ధానం భగవన్తానం అన్తరథానేన బుద్ధానుబుద్ధానం సావకానం అన్తరథానేన యే తే పచ్చిమా సావకా నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా తే తం

బ్రహ్మచరియం చిరం దీఘమద్ధానం రపేసుం. అయం ఖో, సారిపుత్ర, హేతు అయం పచ్చయో యేన భగవతో చ కకుసన్ధస్స భగవతో చ కోణాగమనస్స భగవతో చ కస్సపస్స బ్రహ్మచరియం చిరట్టితికం అహోసీ”తి.

౨౧. అథ ఖో ఆయస్మా సారిపుత్తో ఉట్టాయాసనా ఏకంసం ఉత్తరాసఙ్గం కరిత్వా యేన భగవా తేనజ్జాలిం పణామేత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ - “ఏతస్స, భగవా, కాలో! ఏతస్స, సుగత, కాలో! యం భగవా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేయ్య [పఞ్ణాపేయ్య (సి. స్వా.)], ఉద్ధిసేయ్య పాతిమోక్షం, యథయిదం బ్రహ్మచరియం అద్ధనియం అస్స చిరట్టితిక”న్తి. “ఆగమేహి త్వం, సారిపుత్ర ! ఆగమేహి త్వం, సారిపుత్ర! తథాగతోవ తత్థ కాలం జానిస్సతి. న తావ, సారిపుత్ర, సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి [న ఉద్ధిసతి (సి.)] పాతిమోక్షం యావ న ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి. యతో చ ఖో, సారిపుత్ర, ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, అథ సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి పాతిమోక్షం తేసంయేవ ఆసవట్టానీయానం ధమ్మానం పటిఘాతాయ. న తావ, సారిపుత్ర, ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి యావ న సజ్జో రత్తజ్ఞామహత్తం పత్తో హోతి. యతో చ ఖో, సారిపుత్ర, సజ్జో రత్తజ్ఞామహత్తం పత్తో హోతి అథ ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, అథ, సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి పాతిమోక్షం తేసంయేవ ఆసవట్టానీయానం ధమ్మానం పటిఘాతాయ. న తావ, సారిపుత్ర, ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, యావ న సజ్జో వేపుల్లమహత్తం పత్తో హోతి. యతో చ ఖో, సారిపుత్ర, సజ్జో వేపుల్లమహత్తం పత్తో హోతి, అథ ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, అథ సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి పాతిమోక్షం తేసంయేవ ఆసవట్టానీయానం ధమ్మానం పటిఘాతాయ. న తావ, సారిపుత్ర, ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, యావ న సజ్జో లాభగ్గమహత్తం పత్తో హోతి. యతో చ ఖో, సారిపుత్ర, సజ్జో లాభగ్గమహత్తం పత్తో హోతి, అథ ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, అథ సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి పాతిమోక్షం తేసంయేవ ఆసవట్టానీయానం ధమ్మానం పటిఘాతాయ. న తావ, సారిపుత్ర, ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, యావ న సజ్జో బాహుసచ్చమహత్తం పత్తో హోతి. యతో చ ఖో, సారిపుత్ర, సజ్జో బాహుసచ్చమహత్తం పత్తో హోతి, అథ ఇధేకచ్చే ఆసవట్టానీయా ధమ్మా సజ్జే పాతుభవన్తి, అథ సత్థా సావకానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేతి ఉద్ధిసతి పాతిమోక్షం తేసంయేవ ఆసవట్టానీయానం ధమ్మానం పటిఘాతాయ. నిరబ్బుదో హి, సారిపుత్ర, భిక్కుసజ్జో నిరాదీనవో అపగతకాళకో సుద్ధో సారే పతిట్టితో. ఇమేసజ్ఞో, సారిపుత్ర, పఞ్చన్నం భిక్కుసతానం యో పచ్చిమకో భిక్కు సో సోతాపన్నో అవినిపాతధమ్మో నియతో సమ్మోధిపరాయణో”తి.

౨౨. అథ ఖో భగవా ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఆమన్తేసి - “ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం, ఆనన్ద, తథాగతానం యేహి నిమన్తితా వస్సం వస్సన్తి, న తే అనపలోకేత్వా జనపదచారికం పక్కమన్తి. ఆయామానన్ద, వేరజ్ఞం బ్రాహ్మణం అపలోకేస్సామా”తి. “ఏవం భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పచ్చస్సోసి. అథ ఖో భగవా నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ ఆయస్మతా ఆనన్దేన పచ్చాసమణేన యేన వేరజ్ఞస్స బ్రాహ్మణస్స నివేసనం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా పఞ్ణత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి ; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసన్నం ఖో వేరజ్ఞం బ్రాహ్మణం భగవా ఏతదవోచ - “నిమన్తితమ్మ తయా, బ్రాహ్మణ , వస్సంవుట్టా [వస్సంవుట్టా (సి. స్వా. ౪.)], అపలోకేమ తం, ఇచ్ఛామ మయం జనపదచారికం పక్కమితు”న్తి. “సచ్చం, భో గోతమ, నిమన్తితత్థ మయా వస్సంవుట్టా; అపి చ, యో దేయ్యధమ్మో సో న దిన్నో. తచ్ఛా ఖో నో అసన్తం, నోపి అదాతుకమ్మతా, తం కుతేత్థ లబ్బా బహుకేచ్ఛా ఘరావాసా బహుకరణీయా. అధివాసేతు మే భవం గోతమో స్వాతనాయ భత్తం సద్ధిం భిక్కుసజ్జేనా”తి.

అధివాసేసి భగవా తుణ్ణీభావేన. అథ ఖో భగవా వేరజ్ఞం బ్రాహ్మణం ధమ్మియా కథాయ సంతస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్మహంసేత్వా ఉట్టాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో తస్సా రత్తియా అచ్చయేన సకే నివేసనే పణీతం ఖాదనీయం భోజనీయం పటియాదాపేత్వా భగవతో కాలం ఆరోచాపేసి – “కాలో, భో గోతమ, నిట్టితం భత్త”న్తి.

౨౩. అథ ఖో భగవా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన వేరజ్ఞస్స బ్రాహ్మణస్స నివేసనం తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా పజ్ఞాత్తే ఆసనే నీసీది సద్ధిం భిక్షుసజ్ఞేన. అథ ఖో వేరజ్ఞో బ్రాహ్మణో బుద్ధప్పముఖం భిక్షుసజ్ఞం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహత్థా సంతప్పేత్వా సమ్మవారేత్వా భగవంతం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం **[ఓణీతపత్తపాణిం (క.)]** తిచీవరేన అచ్చాదేసి, ఏకమేకజ్ఞా భిక్షుం ఏకమేకేన దుస్సయుగేన అచ్చాదేసి. అథ ఖో భగవా వేరజ్ఞం బ్రాహ్మణం ధమ్మియా కథాయ సంతస్సేత్వా సమాదపేత్వా సముత్తేజేత్వా సమ్మహంసేత్వా ఉట్టాయాసనా పక్కామి. అథ ఖో భగవా వేరజ్ఞాయం యథాభిరంతం విహరిత్వా అనుపగమ్మ నోరేయ్యం సక్కుస్సం కణ్ణకుజ్ఞం యేన పయాగపతిట్ఠానం తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా పయాగపతిట్ఠానే గఙ్గం నదిం ఉత్తరిత్వా యేన బారాణసీ తదవసరి. అథ ఖో భగవా బారాణసియం యథాభిరంతం విహరిత్వా యేన వేసాలీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుట్టేన చారికం చరమానో యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్త సుదం భగవా వేసాలీయం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయన్తి.

వేరజ్ఞభాణవారో నిట్టితో.

౧. పారాజికకణ్డం

౧. పఠమపారాజికం

సుదిన్నభాణవారో

౨౪. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియా అవిదురే కలన్దగామో నామ అథ్థి [కలన్దగామో నామ హోతి (సి.), కలన్దగామో హోతి (స్యా.)]. తథ్థ సుదిన్నో నామ కలన్దపుత్తో సేట్టిపుత్తో హోతి. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో సమ్మహులేహి [సమ్మహులేహి (సి.)] సహాయకేహి సద్ధిం వేసాలిం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన . తేన ఖో పన సమయేన భగవా మహతియా పరిసాయ పరిపుతో ధమ్మం దేసేన్తో నిసిన్నో హోతి. అద్దస ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో భగవన్తం మహతియా పరిసాయ పరిపుతం ధమ్మం దేసేన్తం నిసిన్నం. దిస్సానస్స ఏతదహోసి – “యంనూనాహమ్మి ధమ్మం సుణ్ణేయ్య”న్తి. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో యేన సా పరిసా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకమన్తం నిసేది. ఏకమన్తం నిసిన్నస్స ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స ఏతదహోసి – “యథా యథా ఖో అహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అఙ్ఞావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; యంనూనాహం కేసమస్సుం ఓహరేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజేయ్య”న్తి. అథ ఖో సా పరిసా భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్మహంసితా ఉట్టాయాసనా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖేణం కత్వా పక్కామి.

౨౫. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో అచిరవృట్టితాయ పరిసాయ యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసేది. ఏకమన్తం నిసిన్నో ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “యథా యథాహం, భన్తే, భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి , నయిదం సుకరం అగారం అఙ్ఞావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; ఇచ్ఛామహం, భన్తే, కేసమస్సుం ఓహరేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజేతుం. పబ్బజేతు మం భగవా”తి. “అనుఙ్ఞాతోసి పన త్వం, సుద్ధిన్న, మాతాపితూహి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి? “న ఖో అహం, భన్తే, అనుఙ్ఞాతో మాతాపితూహి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. “న ఖో, సుద్ధిన్న, తథాగతా అననుఙ్ఞాతం మాతాపితూహి పుత్తం పబ్బజేన్తి”తి. “సోహం, భన్తే, తథా కరిస్సామి యథా మం మాతాపితరో అనుజానిస్సన్తి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి.

౨౬. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో వేసాలియం తం కరణీయం తీరేత్వా యేన కలన్దగామో యేన మాతాపితరో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా మాతాపితరో ఏతదవోచ – “అమ్మతాతా, యథా యథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అఙ్ఞావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సఙ్ఖలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; ఇచ్ఛామహం కేసమస్సుం ఓహరేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజేతుం. అనుజానాథ మం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. ఏవం పుత్తే సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం – “త్వం ఖోసి, తాత సుద్ధిన్న, అవ్హాకం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో సుఖపరిహతో. న త్వం, తాత సుద్ధిన్న, కిఞ్చ దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి మయం తే అకామకా వినా భవిస్సామ, కిం పన మయం తం జీవన్తం

అనుజానిస్సామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. దుతియమ్మి ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో మాతాపితరో ఏతదవోచ - “అమ్మతాతా, యథా యథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఞావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సజ్జలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; ఇచ్ఛామహం కేసమస్సుం ఓహరేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం. అనుజానాథ మం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. దుతియమ్మి ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, తాత సుదిన్న, అమ్మాకం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో సుఖపరిహతో. న త్వం, తాత సుదిన్న, కిఞ్చ దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి మయం తే అకామకా వినా భవిస్సామ, కిం పన మయం తం జీవన్తం అనుజానిస్సామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి! తతియమ్మి ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో మాతాపితరో ఏతదవోచ - “అమ్మతాతా , యథా యథాహం భగవతా ధమ్మం దేసితం ఆజానామి, నయిదం సుకరం అగారం అజ్ఞావసతా ఏకన్తపరిపుణ్ణం ఏకన్తపరిసుద్ధం సజ్జలిఖితం బ్రహ్మచరియం చరితుం; ఇచ్ఛామహం కేసమస్సుం ఓహరేత్వా కాసాయాని వత్థాని అచ్ఛాదేత్వా అగారస్మా అనగారియం పబ్బజితుం . అనుజానాథ మం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. తతియమ్మి ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, తాత సుదిన్న, అమ్మాకం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో సుఖపరిహతో. న త్వం, తాత సుదిన్న, కిఞ్చ దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి మయం తే అకామకా వినా భవిస్సామ, కిం పన మయం తం జీవన్తం అనుజానిస్సామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి!

౨౭. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో - “న మం మాతాపితరో అనుజానన్తి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి, తత్తేవ అనన్తరహితాయ భూమియా నిపజ్జి - ఇధేవ మే మరణం భవిస్సతి పబ్బజ్ఞా వాతి. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో ఏకమ్మి భత్తం న భుజ్జో, ద్వేపి భత్తాని న భుజ్జో, తీణిపి భత్తాని న భుజ్జో, చత్తారిపి భత్తాని న భుజ్జో, పఞ్చపి భత్తాని న భుజ్జో, ఛపి భత్తాని న భుజ్జో, సత్తపి భత్తాని న భుజ్జో.

౨౮. అథ ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, తాత సుదిన్న, అమ్మాకం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో సుఖపరిహతో. న త్వం, తాత సుదిన్న, కిఞ్చ దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి మయం తే అకామకా వినా భవిస్సామ, కిం పన మయం తం జీవన్తం అనుజానిస్సామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయ? ఉట్ఠహి, తాత సుదిన్న, భుజ్జ చ పివ చ పరిచారేహి చ, భుజ్జన్తో పివన్తో పరిచారేన్తో కామే పరిభుజ్జన్తో పుజ్జాని కరోన్తో అభిరమస్సు. న తం మయం అనుజానామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. ఏవం వుత్తే సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తుణ్ఠీ అహోసి. దుతియమ్మి ఖో...పే.... తతియమ్మి ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, తాత సుదిన్న, అమ్మాకం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో సుఖపరిహతో. న త్వం, తాత సుదిన్న, కిఞ్చ దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి మయం తే అకామకా వినా భవిస్సామ, కిం పన మయం తం జీవన్తం అనుజానిస్సామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయ! ఉట్ఠహి, తాత సుదిన్న, భుజ్జ చ పివ చ పరిచారేహి చ, భుజ్జన్తో పివన్తో పరిచారేన్తో కామే పరిభుజ్జన్తో పుజ్జాని కరోన్తో అభిరమస్సు. న తం మయం అనుజానామ అగారస్మా అనగారియం పబ్బజ్ఞాయా”తి. తతియమ్మి ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తుణ్ఠీ అహోసి.

అథ ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స సహాయకా యేన సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తేనుపసక్కుమింసు; ఉపసక్కుమిత్వా సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, సమ్మ సుదిన్న, మాతాపితూనం ఏకపుత్తకో పియో మనాపో సుఖేధితో

సుఖపరిహితో. న త్వం, సమ్మ సుదిన్న, కిళ్ళి దుక్ఖస్స జానాసి. మరణేనపి తే మాతాపితరో అకామకా వినా భవిస్సంతి, కిం పన తం జీవంతం అనుజానిస్సంతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ! ఉట్టిహి, సమ్మ సుదిన్న, భుజ్జా చ పివ చ పరిచారేహి చ, భుజ్జాంతో పివంతో పరిచారేంతో కామే పరిభుజ్జాంతో పుజ్జాని కరోంతో అభిరమస్సు, న తం మాతాపితరో అనుజానిస్సంతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ”తి. ఏవం వుత్తే, సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తుణ్ణీ అహోసి. దుతియమ్మి ఖో...పి.... తతియమ్మి ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స సహాయకా సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “త్వం ఖోసి, సమ్మ సుదిన్న...పి.... తతియమ్మి ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తుణ్ణీ అహోసి.

౨౯. అథ ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స సహాయకా యేన సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో తేనుపసక్కుమింసు; ఉపసక్కుమిత్వా సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స మాతాపితరో ఏతదవోచుం - “అమ్మతాతా, ఏనో సుదిన్నో అనన్తరహితాయ భూమియా నిపన్నో - ‘ఇధేవ మే మరణం భవిస్సంతి పబ్బజ్జా వా’తి. సచే తుమ్మే సుదిన్నం నానుజానిస్సంతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ, తథేవ మరణం ఆగమిస్సంతి. సచే పన తుమ్మే సుదిన్నం అనుజానిస్సంతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ, పబ్బజితమ్మి నం దక్ఖిస్సంతి. సచే సుదిన్నో నాభిరమిస్సంతి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ, కా తస్స అజ్ఞా గతి భవిస్సంతి, ఇధేవ పచ్చాగమిస్సంతి. అనుజానాథ సుదిన్నం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ”తి. “అనుజానామ , తాతా, సుదిన్నం అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ”తి. అథ ఖో సుదిన్నస్స కలన్దపుత్తస్స సహాయకా యేన సుదిన్నో కలన్దపుత్తో తేనుపసక్కుమింసు; ఉపసక్కుమిత్వా సుదిన్నం కలన్దపుత్తం ఏతదవోచుం - “ఉట్టిహి, సమ్మ సుదిన్న, అనుజ్ఞాతోసి మాతాపితూహి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ”తి.

౩౦. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో - “అనుజ్ఞాతోమ్మి కిర మాతాపితూహి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ”తి, హట్తో ఉదగ్గో పాణినా గత్తాని పరిపుణ్ణాంతో వుట్టాసి. అథ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో కతిపాహం బలం గాహేత్వా యేన భగవా తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా భగవంతం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసన్నో ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో భగవంతం ఏతదవోచ - “అనుజ్ఞాతో [అనుజ్ఞాతోమ్మి (సి. స్యాం)] అహం, భన్తే, మాతాపితూహి అగారస్మా అనగారియం పబ్బజాయ. పబ్బాజేతు మం భగవా”తి . అలత్థ ఖో సుదిన్నో కలన్దపుత్తో భగవతో సన్నికే పబ్బజ్జం, అలత్థ ఉపసమ్మదం. అచిరూపసమ్మన్నో చ పనాయస్మా సుదిన్నో ఏవరూపే ధుతగుణే సమాదాయ వత్తతి, ఆరణ్ణోకో హోతి పిణ్ణపాతికో పంసుకూలికో సపదానచారికో, అజ్ఞాతరం వజ్జిగామం ఉపనిస్సాయ విహరతి.

తేన ఖో పన సమయేన వజ్జీ దుబ్బిక్ఖా హోతి ద్వీహితికా సేతట్టికా సలాకావుత్తా, న సుకరా ఉఞ్ఞోన పగ్గహేన యాపేతుం. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స ఏతదహోసి - “ఏతరహి ఖో వజ్జీ దుబ్బిక్ఖా ద్వీహితికా సేతట్టికా సలాకావుత్తా, న సుకరా ఉఞ్ఞోన పగ్గహేన యాపేతుం. బహూ ఖో పన మే వేసాలియం ఇంతి అడ్డా మహద్ధనా మహాభోగా పహూతజాతరూపరజతా పహూతవిత్తూపకరణా పహూతధనధణ్ణా. యంనూనాహం ఇంతి ఉపనిస్సాయ విహరేయ్యం! ఇంతి మం [ఇంతకాపి మం (స్యాం)] నిస్సాయ దానాని దస్సంతి పుజ్జాని కరిస్సంతి, భిక్ఖూ చ లాభం లచ్చంతి, అహింసా పిణ్ణకేన న కిలమిస్సామీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన వేసాలీ తేన పక్కామి. అనుపుబ్బేన యేన వేసాలీ తదవసరి. తత్ర సుదం ఆయస్మా సుదిన్నో వేసాలియం విహరతి మహావసే కూటాగారసాలాయం. అస్సోసుం ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స ఇంతకా - “సుదిన్నో కిర కలన్దపుత్తో వేసాలిం అనుప్పత్తో”తి.

తే ఆయస్మతో సుదిన్నస్స సట్టిమత్తే ధాలిపాకే భత్తాభిహారం అభిహరింసు. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో తే సట్టిమత్తే ధాలిపాకే భిక్షానం విస్సజ్జేత్వా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కలన్దగామం పిణ్ణాయ పావిసి. కలన్దగామే సపదానం పిణ్ణాయ చరమానో యేన సకపితు నివేసనం తేనుపసంక్కమి.

౩౧. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో సుదిన్నస్స శాతిదాసీ ఆభిదోసికం కుమ్మాసం ఛడ్డేతుకామా **[ఛట్టేతుకామా (క.)]** హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో తం శాతిదాసిం ఏతదవోచ - “సచే తం, భగిని, ఛడ్డనీయధమ్మం , ఇథ మే పత్తే ఆకిరా”తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స శాతిదాసీ తం ఆభిదోసికం కుమ్మాసం ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పత్తే ఆకిరన్తీ హత్థానఞ్చ పాదానఞ్చ సరస్స చ నిమిత్తం అగ్గహేసి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స శాతిదాసీ యేనాయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా తేనుపసంక్కమి; ఉపసంక్కమిత్వా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతరం ఏతదవోచ - “యగ్గేయ్యే, జానేయ్యాసి, అయ్యపుత్తో సుదిన్నో అనుప్పత్తో”తి. “సచే, జే, త్వం సచ్చం భణసి, అదాసిం తం కరోమీ”తి.

౩౨. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సుదిన్నో తం ఆభిదోసికం కుమ్మాసం అఞ్జాతరం కుట్టమూలం **[కుట్టమూలం (సి. స్యా.)]** నిస్సాయ పరిభుజ్జతి. పితాపి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స కమ్మన్తా ఆగచ్ఛన్తో అద్దస ఆయస్మన్తం సుదిన్నం తం ఆభిదోసికం కుమ్మాసం అఞ్జాతరం కుట్టమూలం నిస్సాయ పరిభుజ్జన్తం . దిస్సాన యేనాయస్మా సుదిన్నో తేనుపసంక్కమి; ఉపసంక్కమిత్వా ఆయస్మన్తం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “అత్తి నామ, తాత సుదిన్న, ఆభిదోసికం కుమ్మాసం పరిభుజ్జేస్ససి! నను నామ, తాత సుదిన్న, సకం గేహం గన్తబ్బ”న్తి? “అగమిష్ఠ **[అగమిష్ఠా (క.)]** ఖో తే గహపతి, గేహం. తతోయం ఆభిదోసికో కుమ్మాసో”తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స బాహాయం గహేత్వా ఆయస్మన్తం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఏహి, తాత సుదిన్న, ఘరం గమిస్సామా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో యేన సకపితు నివేసనం తేనుపసంక్కమి ; ఉపసంక్కమిత్వా పఞ్ణాత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా ఆయస్మన్తం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “భుజ్జ, తాత సుదిన్నా”తి. “అలం, గహపతి, కతం మే అజ్జ భత్తకిచ్చ”న్తి. “అధివాసేహి, తాత సుదిన్న, స్వాతనాయ భత్త”న్తి. అధివాసేసి ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో తుణ్ణీభావేన. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో ఉట్టాయాసనా పక్కామి.

౩౩. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా తస్సా రత్తియా అచ్చయేన హరితేన గోమయేన పథవిం ఓపుజ్జాపేత్వా **[ఓపుచ్చాపేత్వా (సి. స్యా.)]** ద్వే పుజ్జో కారాపేసి - ఏకం హిరణ్ణస్స, ఏకం సువణ్ణస్స. తావ మహన్తా పుజ్జా అహేసుం, ఓరతో రితో పురిసో పారతో రితం పురిసం న పస్సతి; పారతో రితో పురిసో ఓరతో రితం పురిసం న పస్సతి. తే పుజ్జో కిలజ్జోహి పటిచ్చాదాపేత్వా మజ్జే ఆసనం పఞ్ణాపేత్వా తిరోకరణీయం పరిక్ఖిపిత్వా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికం ఆమన్తేసి - “తేన హి, వధు, యేన అలఙ్కారేన అలఙ్కతా పుత్తస్స మే సుదిన్నస్స పియా అహోసి మనాపా తేన అలఙ్కారేన అలఙ్కరా”తి. “ఏవం, అయ్యే”తి, ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతుయా పచ్చస్సోసి.

౩౪. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సకపితు నివేసనం తేనుపసంక్కమి; ఉపసంక్కమిత్వా పఞ్ణాత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా యేనాయస్మా సుదిన్నో తేనుపసంక్కమి; ఉపసంక్కమిత్వా తే పుజ్జో విహరాపేత్వా ఆయస్మన్తం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఇదం తే, తాత సుదిన్న,

మాతు మత్రికం ఇత్తికాయ ఇత్తిధనం, అజ్ఞం పేత్రికం అజ్ఞం పితామహం. లబ్ధా, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగా చ భుజ్జేతుం పుజ్జాని చ కాతుం. ఏహి త్వం, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుజ్జస్సు పుజ్జాని చ కరోహి”తి .

“తాత, న ఉస్సహామి న విసహామి, అభిరతో అహం బ్రహ్మచరియం చరామీ”తి. దుతియమ్మి ఖో...పే... తతియమ్మి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఇదం తే, తాత సుదిన్న, మాతు మత్రికం, ఇత్తికాయ ఇత్తిధనం, అజ్ఞం పేత్రికం , అజ్ఞం పితామహం. లబ్ధా, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగా చ భుజ్జేతుం పుజ్జాని చ కాతుం. ఏహి త్వం, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుజ్జస్సు పుజ్జాని చ కరోహి”తి. “వదేయ్యామ ఖో తం, గహపతి, సచే త్వం నాతికడ్డేయ్యాసీ”తి. “వదేహి, తాత సుదిన్నా”తి. తేన హి త్వం, గహపతి, మహంతే మహంతే సాణిపసిబ్బకే కారాపేత్వా హిరజ్జసువణ్ణస్స పూరాపేత్వా సకటేహి నిబ్బాహాపేత్వా మజ్జే గజ్జాయ నోతే ఓపాతేహి [ఓసాదేహి (సి. స్వా.)]. తం కిస్స హేతు? యజ్ఞో తే, గహపతి, భవిస్సతి తతోనిదానం భయం వా ధమ్మితత్తం వా లోమహంసో వా ఆరక్ఖో వా నో తే న భవిస్సతీ”తి. ఏవం వుత్తే, ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా అనత్తమనో అహోసి - “కథజ్ఞో నామ పుత్తో సుదిన్నో ఏవం వక్ఖతీ”తి!

౩౮. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పితా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికం ఆమన్తేసి - “తేన హి, వధు, త్వం పియా చ మనాపా చ [త్వమ్మి యాచ (సి.)]. అప్పేవ నామ పుత్తో సుదిన్నో తుయ్హమ్మి వచనం కరేయ్యా”తి! అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పాదేసు గహేత్వా ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “కిదిసా నామ తా, అయ్యపుత్త, అచ్చరాయో యాసం త్వం హేతు బ్రహ్మచరియం చరసీ”తి? “న ఖో అహం, భగిని, అచ్చరానం హేతు బ్రహ్మచరియం చరామీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా - “అజ్జితగ్గే మం అయ్యపుత్తో సుదిన్నో భగినివాదేన సముదాచరతీ”తి, తత్తేవ ముచ్చితా పపతా.

అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో పితరం ఏతదవోచ - “సచే, గహపతి, భోజనం దాతబ్బం దేధ, మా నో విహేరయిత్థా”తి. “భుజ్జ, తాత సుదిన్నా”తి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా చ పితా చ ఆయస్మంతం సుదిన్నం పణీతేన ఖాదనీయేన భోజనీయేన సహజ్ఞా సంతప్పేసుం సమ్మవారేసుం. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా ఆయస్మంతం సుదిన్నం భుత్తావిం ఓనీతపత్తపాణిం ఏతదవోచ - “ఇదం, తాత సుదిన్న, కులం అడ్డం మహద్ధనం మహాభోగం పహూతజాతరూపరజతం పహూతవిత్తూపకరణం పహూతధనధజ్ఞం. లబ్ధా, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగా చ భుజ్జేతుం పుజ్జాని చ కాతుం. ఏహి త్వం, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుజ్జస్సు పుజ్జాని చ కరోహి”తి. “అమ్మ, న ఉస్సహామి న విసహామి , అభిరతో అహం బ్రహ్మచరియం చరామీ”తి. దుతియమ్మి ఖో...పే... తతియమ్మి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఇదం, తాత సుదిన్న, కులం అడ్డం మహద్ధనం మహాభోగం పహూతజాతరూపరజతం పహూతవిత్తూపకరణం పహూతధనధజ్ఞం [పహూతధనధజ్ఞం (ప. చరామీతి) ఇతిపారో సబ్బత్త నత్తి, ఉనో మజ్జో]. తేన హి, తాత సుదిన్న, బీజకమ్మి దేహి - మా నో అపుత్తకం సాపతేయ్యం లిచ్చవయో అతిహరాపేసు”న్తి. “ఏతం ఖో మే, అమ్మ, సక్కా కాతు”న్తి. “కహం పన, తాత సుదిన్న, ఏతరహి విహరసీ”తి? “మహావనే, అమ్మా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా సుదిన్నో ఉట్టాయాసనా పక్కామి.

౩౯. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికం ఆమన్తేసి - “తేన హి, వధు, యదా ఉతునీ హోసి, పుప్పం తే ఉప్పన్నం హోతి, అథ మే ఆరోచేయ్యాసీ”తి. “ఏవం అయ్యే”తి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స

పురాణదుతియికా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతుయా పచ్చస్సోసి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా నచిరస్సేవ ఉతునీ అహోసి, పుప్పంసా ఉప్పజ్జి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతరం ఏతదవోచ - “ఉతునీవ్వి, అయ్యే, పుప్పం మే ఉప్పన్న”న్తి. “తేన హి, వధు, యేన అలఙ్కారేన అలఙ్కతా పుత్తస్స సుదిన్నస్స పియా అహోసి మనాపా తేన అలఙ్కారేన అలఙ్కరా”తి. “ఏవం అయ్యే”తి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతుయా పచ్చస్సోసి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికం ఆదాయ యేన మహావనం యేనాయస్మా సుదిన్నో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఇదం, తాత సుదిన్న, కులం అడ్డం మహద్ధనం మహాభోగం పహూతజాతరూపరజతం పహూతవిత్తూపకరణం పహూతధనధణ్ణం. లబ్బా, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగా చ భుజ్జీతుం పుజ్జాని చ కాతుం. ఏహి త్వం, తాత సుదిన్న, హీనాయావత్తిత్వా భోగే చ భుజ్జాస్సు పుజ్జాని చ కరోహి”తి. “అమ్మ, న ఉస్సహామి న విసహామి, అభిరతో అహం బ్రహ్మచరియం చరామీ”తి. దుతియమ్మి ఖో...పే... తతియమ్మి ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స మాతా ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచ - “ఇదం, తాత సుదిన్న, కులం అడ్డం మహద్ధనం మహాభోగం పహూతజాతరూపరజతం పహూతవిత్తూపకరణం పహూతధనధణ్ణం. తేన హి, తాత సుదిన్న, బీజకమ్మి దేహి - మా నో అపుత్తకం సాపతేయ్యం లిచ్చవయో అతిహరాపేసు”న్తి. “ఏతం ఖో మే, అమ్మ, సక్కా కాతు”న్తి, పురాణదుతియికాయ బాహాయం గహేత్వా మహావనం అఙ్ఘోగాహేత్వా అపఙ్కతే సిక్ఖాపదే అనాదీనవదస్సో పురాణదుతియికాయ తిక్ఖత్తుం మేధునం ధమ్మం అభివిజ్ఞాపేసి. సా తేన గబ్బం గణ్ఠి. భుమ్మా దేవా సద్దమనుస్సావేసుం - “నిరబ్బుదో వత, భో, భిక్కుసఙ్ఘో నిరాదీనవో; సుదిన్నేన కలన్దపుత్తేన అబ్బుదం ఉప్పాదితం, ఆదీనవో ఉప్పాదితో”తి. భుమ్మానం దేవానం సద్దం సుత్వా చాతుమహారాజికా [చాతుమ్మహారాజికా (సీ. స్యా.)] దేవా సద్దమనుస్సావేసుం...పే... తావతింసా దేవా... యామా దేవా ... తుసితా దేవా... నిమ్మానరతీ దేవా... పరనిమ్మితవసవత్తీ దేవా... బ్రహ్మకాయికా దేవా సద్దమనుస్సావేసుం - “నిరబ్బుదో వత, భో, భిక్కుసఙ్ఘో నిరాదీనవో; సుదిన్నేన కలన్దపుత్తేన అబ్బుదం ఉప్పాదితం, ఆదీనవో ఉప్పాదితో”తి. ఇతిహ తేన ఖణేన తేన ముహుత్తేన యావ బ్రహ్మలోకా సద్ధో అబ్బుగ్గచ్ఛి.

అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికా తస్స గబ్బస్స పరిపాకమన్వాయ పుత్తం విజాయి. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స సహాయకా తస్స దారకస్స ‘బీజకో’తి నామం అకంసు. ఆయస్మతో సుదిన్నస్స పురాణదుతియికాయ బీజకమాతాతి నామం అకంసు. ఆయస్మతో సుదిన్నస్స బీజకపితాతి నామం అకంసు. తే అపరేన సమయేన ఉభో అగారస్మా అనగారియం పబ్బజిత్వా అరహత్తం సద్ధాకంసు.

౩౭. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స అహుదేవ కుక్కుచ్చం, అహు విప్పటిసారో - “అలాభా వత మే, న వత మే లాభా! దుల్లద్ధం వత మే, న వత మే సులద్ధం! యోహం ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా నాసక్ఖిం యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితు”న్తి. సో తేనేవ కుక్కుచ్చేన తేన విప్పటిసారేన కిసో అహోసి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణకజాతో ధమనిసన్ధతగత్తో అన్తోమనో లీనమనో దుక్ఖీ దుమ్మనో విప్పటిసారీ పజ్ఞాయి.

౩౮. అథ ఖో ఆయస్మతో సుదిన్నస్స సహాయకా భిక్ఖూ ఆయస్మంతం సుదిన్నం ఏతదవోచుం - “పుట్టే ఖో త్వం, ఆవుసో సుదిన్న, వణ్ణవా అహోసి పీణిన్ద్రియో పసన్నముఖవణ్ణో విప్పసన్నధవివణ్ణో; సో దాని త్వం ఏతరహి కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణకజాతో ధమనిసన్ధతగత్తో అన్తోమనో లీనమనో దుక్ఖీ దుమ్మనో విప్పటిసారీ పజ్ఞాయసి. కచ్చి నో త్వం,

ఆవునో సుదిన్న, అనభిరతో బ్రహ్మచరియం చరసీ"తి? "న ఖో అహం, ఆవునో, అనభిరతో బ్రహ్మచరియం చరామి. అథి మే పాపకమ్మం కతం; పురాణదుతియికాయ మేధునో ధమ్మో పటిసీవితో; తస్స మయ్యం, ఆవునో, అహుదేవ కుక్కుచ్చం అహు విప్పటిసారో - 'అలాభా వత మే, న వత మే లాభా; దుల్లద్ధం వత మే, న వత మే సులద్ధం; యోహం ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా నాసక్ఖిం యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితు"న్తి. "అలఙ్ఘో తే, ఆవునో సుదిన్న, కుక్కుచ్చాయ అలం విప్పటిసారాయ యం త్వం ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా న సక్ఖిస్ససి యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితుం. నను, ఆవునో, భగవతా అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మో దేసితో, నో సరాగాయ; విసంయోగాయ ధమ్మో దేసితో, నో సంయోగాయ; అనుపాదానాయ ధమ్మో దేసితో, నో సఉపాదానాయ. తత్థ నామ త్వం, ఆవునో, భగవతా విరాగాయ ధమ్మే దేసితే సరాగాయ చేతేస్ససి, విసంయోగాయ ధమ్మే దేసితే సంయోగాయ చేతేస్ససి, అనుపాదానాయ ధమ్మే దేసితే సఉపాదానాయ చేతేస్ససి! నను, ఆవునో, భగవతా అనేకపరియాయేన రాగవిరాగాయ ధమ్మో దేసితో, మదనిమ్మదనాయ పిపాసవినయాయ ఆలయసముగ్ధాయ వట్టుపచ్చేదాయ తణ్ణాక్ఖయాయ విరాగాయ నిరోధాయ నిబ్బానాయ ధమ్మో దేసితో! నను, ఆవునో, భగవతా అనేకపరియాయేన కామానం పహానం అక్ఖాతం, కామసంజ్ఞానం పరిజ్ఞా అక్ఖాతా, కామపిపాసానం పటివినయో అక్ఖాతో, కామవితక్కానం సముగ్ధాతో అక్ఖాతో, కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో! నేతం, ఆవునో, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ. అథ భ్వేతం, ఆవునో, అప్పసన్నానజ్ఞేవ అప్పసాదాయ పసన్నానజ్ఞ ఏకద్వానం అఙ్ఘాధత్తాయ"తి.

౩౯. అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మింతం సుదిన్నం అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసంజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మింతం సుదిన్నం పటిపుచ్చి - "సచ్చం కిర త్వం, సుదిన్న, పురాణదుతియికాయ మేధునం ధమ్మం పటిసీవీ"తి? "సచ్చం, భగవా"తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - "అననుచ్చవికం [అననుచ్చవియం (సీ.)], మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పటిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఙ్ఘో నామ త్వం, మోఘపురిస, ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా న సక్ఖిస్ససి యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితుం! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మో దేసితో, నో సరాగాయ; విసంయోగాయ ధమ్మో దేసితో, నో సంయోగాయ; అనుపాదానాయ ధమ్మో దేసితో, నో సఉపాదానాయ! తత్థ నామ త్వం, మోఘపురిస, మయా విరాగాయ ధమ్మే దేసితే సరాగాయ చేతేస్ససి, విసంయోగాయ ధమ్మే దేసితే సంయోగాయ చేతేస్ససి, అనుపాదానాయ ధమ్మే దేసితే సఉపాదానాయ చేతేస్ససి! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన రాగవిరాగాయ ధమ్మో దేసితో! మదనిమ్మదనాయ పిపాసవినయాయ ఆలయసముగ్ధాయ వట్టుపచ్చేదాయ తణ్ణాక్ఖయాయ విరాగాయ నిరోధాయ నిబ్బానాయ ధమ్మో దేసితో! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన కామానం పహానం అక్ఖాతం, కామసంజ్ఞానం పరిజ్ఞా అక్ఖాతా, కామపిపాసానం పటివినయో అక్ఖాతో, కామవితక్కానం సముగ్ధాతో అక్ఖాతో, కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో! వరం తే, మోఘపురిస, ఆసివినస్స [ఆసివినస్స (సీ. స్యా.)] ఘోరవినస్స ముఖే అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మాతుగామస్స అఙ్గజాతే అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం. వరం తే, మోఘపురిస, కణ్ఠసప్పస్స ముఖే అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మాతుగామస్స అఙ్గజాతే అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం. వరం తే, మోఘపురిస, అఙ్గరకాసుయా ఆదిత్తాయ సమ్పజ్జలితాయ సజ్జోతిభూతాయ అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మాతుగామస్స అఙ్గజాతే అఙ్గజాతం పక్ఖిత్తం. తం కిస్స హేతు? తతోనిదానఙ్ఘో, మోఘపురిస, మరణం వా నిగచ్ఛేయ్య

మరణమత్తం వా దుష్టం, న త్వేవ తప్పచ్చయా కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ్య. ఇతీనిదానశ్చ ఖో, మోఘపురిస, కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ్య. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, యం త్వం అసద్ధమ్మం గామధమ్మం వసలధమ్మం దుట్టుల్లం ఓదకన్తికం రహస్సం ద్వయంద్వయసమాపత్తిం సమాపజ్జిస్ససి, బహూనం ఖో త్వం, మోఘపురిస, అకుసలానం ధమ్మానం ఆదికత్తా పుబ్బజ్జమో. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ; అథ భ్వేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానశ్చేవ అప్పసాదాయ, పసన్నానశ్చ ఏకచ్ఛానం అజ్ఞాథత్తాయ”తి.

అథ ఖో భగవా ఆయస్మంతం సుదిన్నం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్బరతాయ దుప్పోసతాయ మహిచ్చతాయ అసన్తుట్టితాయ [అసన్తుట్టితాయ (స్యా.)] సగ్గణికాయ కోసజ్జస్స అవణ్ణం భాసిత్వా అనేకపరియాయేన సుభరతాయ సుప్పోసతాయ అప్పిచ్చస్స సన్తుట్టిస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్మస్స [వీరియారమ్మస్స (క.)] వణ్ణం భాసిత్వా భిక్షానం తదనుచ్చవికం తదనులోమికం ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్షవే, భిక్షానం సిక్ఖాపదం పజ్ఞాపేస్సామి [పజ్ఞాపేస్సామి (సీ. స్యా.)] దస అత్థవసే పటిచ్చ – సజ్జసుట్టుతాయ, సజ్జపాసుతాయ, దుమ్మజ్కానం పుగ్గలానం నిగ్గహాయ, పేసలానం భిక్షానం ఫాసువిహారాయ, దిట్టధమ్మికానం ఆసవానం సంవరాయ, సమ్మరాయికానం ఆసవానం పటిఘాతాయ, అప్పసన్నానం పసాదాయ, పసన్నానం భియ్యోభావాయ, సద్ధమ్మట్టితియా, వినయానుగ్గహాయ. ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ –

“యో పన భిక్షు మేధునం ధమ్మం పటిసేవేయ్య, పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

ఏవశ్చేదం భగవతా భిక్షానం సిక్ఖాపదం పజ్ఞాతం హోతి.

సుదిన్నభాణవారో నిట్టితో.

మక్కటివత్తు

౪౦. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు వేసాలియం మహావసే మక్కటిం ఆమిసేన ఉపలాపేత్వా తస్సా మేధునం ధమ్మం పటిసేవతి. అథ ఖో సో భిక్షు పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ వేసాలిం పిణ్ణాయ పావిసి. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షా సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణా యేన తస్స భిక్షునో విహరో తేనుపసజ్కమింసు. అద్దస ఖో సా మక్కటి తే భిక్షా దూరతోవ ఆగచ్చన్తే. దిస్సాన యేన తే భిక్షా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా తేసం భిక్షానం పురతో కటిమ్మి చాలేసి చేప్పమ్మి చాలేసి, కటిమ్మి ఓడ్డి, నిమిత్తమ్మి అకాసి. అథ ఖో తేసం భిక్షానం ఏతదహోసి – “నిస్సంసయం ఖో సో భిక్షు ఇమిస్సా మక్కటియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవతి”తి. ఏకమన్తం నిలీయింసు. అథ ఖో సో భిక్షు వేసాలియం పిణ్ణాయ చరిత్వా పిణ్ణపాతం ఆదాయ పటిక్కమి.

౪౧. అథ ఖో సా మక్కటి యేన సో భిక్షు తేనుపసజ్కమి. అథ ఖో సో భిక్షు తం పిణ్ణపాతం ఏకదేసం భుజ్జిత్వా ఏకదేసం తస్సా మక్కటియా అదాసి. అథ ఖో సా మక్కటి తం పిణ్ణపాతం భుజ్జిత్వా తస్స భిక్షునో కటిం ఓడ్డి. అథ ఖో సో భిక్షు తస్సా మక్కటియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవతి. అథ ఖో తే భిక్షా తం భిక్షుం ఏతదవోచుం – “నను, ఆవుసో, భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాతం; కిస్స త్వం, ఆవుసో, మక్కటియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవసి”తి? “సచ్చం, ఆవుసో, భగవతా

సిక్ష్వాపదం పఞ్చతంత్రం; తద్వా ఖో మనుస్సిద్ధియా , నో తిరచ్ఛానగతాయా”తి. “నను, ఆవునో, తథేవ తం హోతి. అననుచ్ఛవికం, ఆవునో, అననులోమికం అప్పటిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథం నామ త్వం, ఆవునో, ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా న సక్ఖిస్ససి యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితుం! నను, ఆవునో, భగవతా అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మా దేసితో, నో సరాగాయ...పే... కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో! నేతం, ఆవునో, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ. అథ ఖ్వేతం, ఆవునో, అప్పసన్నానజ్ఞేవ అప్పసాదాయ, పసన్నానజ్ఞా ఏకచ్ఛానం అజ్ఞాధత్తాయా”తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ తం భిక్ఖుం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం అరోచేసుం.

౪౨. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా తం భిక్ఖుం పటిపుచ్చి - “సచ్ఛం కిర త్వం, భిక్ఖు, మక్ఖటియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవీ”తి? “సచ్ఛం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథం నామ త్వం, మోఘపురిస, ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా న సక్ఖిస్ససి యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితుం! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మా దేసితో, నో సరాగాయ ...పే... కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో! వరం తే, మోఘపురిస, ఆసీవిసస్స ఘోరవిసస్స ముఖే అభజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మక్ఖటియా అభజాతే అభజాతం పక్ఖిత్తం. వరం తే, మోఘపురిస, కణ్ఠసప్పస్స ముఖే అభజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మక్ఖటియా అభజాతే అభజాతం పక్ఖిత్తం. వరం తే, మోఘపురిస, అఙ్గారకాసుయా ఆదిత్తాయ సమ్మజ్జలితాయ సజ్ఞోతిభూతాయ అభజాతం పక్ఖిత్తం, న త్వేవ మక్ఖటియా అభజాతే అభజాతం పక్ఖిత్తం. తం కిస్స హేతు? తతోనిదానజ్ఞో, మోఘపురిస, మరణం వా నిగచ్ఛేయ్య మరణమత్తం వా దుక్ఖం; న త్వేవ తప్పచ్చయా కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ్య. ఇతోనిదానజ్ఞా ఖో, మోఘపురిస, కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ్య. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, యం త్వం అసద్ధమ్మం గామధమ్మం వసలధమ్మం దుట్టుల్లం ఓదకన్తికం రహస్సం ద్వయంద్వయసమాపత్తిం సమాపజ్ఞిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ... పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ష్వాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

“యో పన భిక్ఖు మేధునం ధమ్మం పటిసేవీయ్య అన్తమనో తిరచ్ఛానగతాయపి, పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

ఏవజ్ఞేదం భగవతా భిక్ఖానం సిక్ష్వాపదం పఞ్చతంత్రం హోతి.

మక్ఖటివత్తు నిట్ఠితం.

సన్తతభాణవారో

౪౩. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖూ యావదత్థం భుజ్జింసు, యావదత్థం సుపింసు, యావదత్థం న్ఠాయింసు. యావదత్థం భుజ్జిత్యా యావదత్థం సుపిత్వా యావదత్థం న్ఠాయిత్యా అయోనిసో మనసి కరిత్వా సిక్ఖం అపచ్చక్ఖాయ దుబ్బల్యం అనావికత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవింసు. తే అపరేన సమయేన జ్ఞాతిబ్యసనేనపి పుట్టా భోగబ్యసనేనపి పుట్టా రోగబ్యసనేనపి పుట్టా ఆయస్మంతం ఆనన్దం ఉపసక్కుమిత్వా ఏవం వదన్తి - “న మయం, భన్తే ఆనన్ద,

బుద్ధగరహినో న ధమ్మగరహినో న సజ్జగరహినో; అత్తగరహినో మయం, భన్తే ఆనన్ద, అనన్జగరహినో. మయమేవమ్మా అలక్ఖికా మయం అప్పపుణ్ణా, యే మయం ఏవం స్వాక్ఖాతే ధమ్మవినయే పబ్బజిత్వా నాసక్ఖిమ్మా యావజీవం పరిపుణ్ణం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరితుం. ఇదాని చేపి **[ఇదానిపి చే (స్యాం)]** మయం, భన్తే ఆనన్ద, లభేయ్యామ భగవతో సన్నికే పబ్బజ్జం లభేయ్యామ ఉపసమ్మదం, ఇదానిపి మయం విపస్సకా కుసలానం ధమ్మానం పుబ్బరత్తాపరరత్తం బోధిపక్ఖికానం ధమ్మానం భావనానుయోగమనుయుత్తా విహరేయ్యామ. సాధు, భన్తే ఆనన్ద, భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేహి”తి. “ఏవమావుసో”తి ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో వేసాలికానం వజ్జిపుత్తకానం పటిస్సుణిత్వా యేన భగవా తేనుపసంక్కుమి; ఉపసంక్కుమిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి.

“అట్ఠానమేతం, ఆనన్ద, అనవకానో యం తథాగతో వజ్జీనం వా వజ్జిపుత్తకానం వా కారణా సావకానం పారాజికం సిక్ఖాపదం పణ్ణత్తం సమూహానేయ్యా”తి.

అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి – “యో, భిక్ఖవే **[యో పన భిక్ఖవే భిక్ఖు (సిం) యో ఖో భిక్ఖవే భిక్ఖు (స్యాం)]**, సిక్ఖం అపచ్ఛక్ఖాయ దుబ్బల్యం అనావికత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవతి సో ఆగతో న ఉపసమ్మాదేతబ్బో ; యో చ ఖో, భిక్ఖవే **[యో చ ఖో భిక్ఖవే భిక్ఖు (సిం స్యాం)]**, సిక్ఖం పచ్ఛక్ఖాయ దుబ్బల్యం ఆవికత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవతి సో ఆగతో ఉపసమ్మాదేతబ్బో. ఏవఇచ్చా పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాధ

౪౪. “యో పన భిక్ఖు భిక్ఖూనం సిక్ఖాసాజీవసమాపన్నో సిక్ఖం అపచ్ఛక్ఖాయ దుబ్బల్యం అనావికత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవేయ్య అన్తమసో తిరచ్ఛానగతాయపి, పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

౪౫. యో పనాతి యో యాదిసో యథాయుత్తో యథాజచ్ఛో యథానామో యథాగోత్తో యథాసీలో యథావిహారీ యథాగోచరో ధేరో వా నవో వా మజ్ఞిమో వా. ఏసో వుచ్చతి ‘యో పనా’తి.

[విభ. ౨౧౦, యానవిభజ్జేపి] భిక్ఖూతి భిక్ఖకోతి భిక్ఖు, భిక్ఖాచరియం అజ్ఞాపగతోతి భిక్ఖు, భిన్నపటధరోతి భిక్ఖు, సమన్జాయ భిక్ఖు, పటిన్జాయ భిక్ఖు, ఏహి భిక్ఖూతి భిక్ఖు, తీహి సరణగమనేహి ఉపసమ్పన్నోతి భిక్ఖు, భద్రో భిక్ఖు, సారో భిక్ఖు, సేఖో భిక్ఖు, అసేఖో భిక్ఖు, సమగ్గేన సజ్ఞేన ఇత్తిచతుత్తేన కమ్మేన అకుప్పేన రానారహేన ఉపసమ్పన్నోతి భిక్ఖు. తత్ర యాయం భిక్ఖు సమగ్గేన సజ్ఞేన ఇత్తిచతుత్తేన కమ్మేన అకుప్పేన రానారహేన ఉపసమ్పన్నో, అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్ఖూతి.

[దీ. ని. ౩.౩౦౨] సిక్ఖాతి తిస్సో సిక్ఖా – అధిసీలసిక్ఖా, అధిచిత్తసిక్ఖా, అధిపణ్ణాసిక్ఖా . తత్ర యాయం అధిసీలసిక్ఖా, అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతా సిక్ఖాతి.

సాజీవం నామ యం భగవతా పణ్ణత్తం సిక్ఖాపదం, ఏతం సాజీవం నామ. తస్మిం సిక్ఖతి, తేన వుచ్చతి సాజీవసమాపన్నోతి.

సిక్థం అపచ్చక్ఖాయ దుబ్బల్యం అనావికత్వాతి అత్తి, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా; అత్తి, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ పచ్చక్ఖాతా.

“కథశ్చ, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా. ఇథ, భిక్షవే, భిక్షు ఉక్కణ్ణితో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో ఉపాసకభావం పత్తయమానో ఆరామికభావం పత్తయమానో సామణేరభావం పత్తయమానో తిత్తియభావం పత్తయమానో తిత్తియసావకభావం పత్తయమానో అస్సమణభావం పత్తయమానో అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో – ‘యంనూనాహం బుద్ధం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా.

“అథ వా పన ఉక్కణ్ణితో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో...పే... అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో – ‘యంనూనాహం ధమ్మం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... యంనూనాహం సజ్ఞం... యంనూనాహం సిక్ఖం... యంనూనాహం వినయం... యంనూనాహం పాతిమోక్షం... యంనూనాహం ఉద్దేశం... యంనూనాహం ఉపజ్ఞాయం... యంనూనాహం ఆచరియం... యంనూనాహం సద్ధివిహారికం... యంనూనాహం అన్తేవాసికం... యంనూనాహం సమానుపజ్ఞాయకం... యంనూనాహం సమానాచరియకం యంనూనాహం సబ్రహ్మచారిం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ‘యంనూనాహం గిహీ అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ‘యంనూనాహం ఉపాసకో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం ఆరామికో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం సామణేరో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం తిత్తియో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం తిత్తియసావకో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం అస్సమణో అస్స’న్తి... ‘యంనూనాహం అసక్యపుత్తియో అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా.

౪౬. “అథ వా పన ఉక్కణ్ణితో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో...పే... అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో – ‘యది పనాహం బుద్ధం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘యది పనాహం అసక్యపుత్తియో అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘అపాహం బుద్ధం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘అపాహం అసక్యపుత్తియో అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘హన్దాహం బుద్ధం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘హన్దాహం అసక్యపుత్తియో అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘హోతి మే బుద్ధం పచ్చక్ఖేయ్య’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే... ‘హోతి మే అసక్యపుత్తియో అస్స’న్తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్షవే, దుబ్బల్యవికమ్మశ్చవ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా.

౪౭. “అథ వా పన ఉక్కణ్ణితో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో...పే... అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో ‘మాతరం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘పితరం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘భాతరం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘భగినిం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘పుత్తం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ధీతరం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘పజాపతిం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘జాతకే సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘మిత్రే సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘గామం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘నిగమం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఖేత్తం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘వత్థం సరామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘హిరణ్ణం సరామీ’తి వదతి

విజ్ఞాపేతి... 'సువణ్ణం సరామీ'తి వదతి విజ్ఞాపేతి... 'సిప్పం సరామీ'తి వదతి విజ్ఞాపేతి... 'పుట్టే హసితం లపితం కీళితం సమనుస్సరామీ'తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్ఖవే, దుబ్బలాగవికమ్మణ్ణోచ హోతి సిక్ఖా చ అపచ్చక్ఖాతా.

“అథ వా పన ఉక్యణీతో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో...పే.... అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో – ‘ధమ్మం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సజ్ఞం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సిక్ఖం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘వినయం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘పాతిమోక్షం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఉద్దేశం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఉపజ్ఞాయం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఆచరియం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సద్ధివిహారికం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘అన్తేవాసికం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సమానుపజ్ఞాయకం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సమానాచరియకం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సబ్రహ్మచారిం పచ్చక్ఖామీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘గిహీతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఉపాసకోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘ఆరామికోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సామణేరోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘తిత్థియోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘తిత్థియసావకోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘అస్సమణోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘అసక్యపుత్తియోతి మం ధారేహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్షవే, దుబ్బల్యావికమ్మజ్జోవ హోతి సిక్ఖా చ పచ్చక్ఖాతా.

౨౨. “అథ వా పన ఉక్యణీతో అనభిరతో సామజ్ఞా చవితుకామో భిక్షుభావం అట్టియమానో హరాయమానో జిగుచ్చమానో గిహిభావం పత్తయమానో...పే.... అసక్యపుత్తియభావం పత్తయమానో – ‘అలం మే బుద్ధేనా’తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే.... ‘అలం మే సబ్రహ్మచారిహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి...పే.... అథ వా పన...పే.... ‘కిం ను మే బుద్ధేనా’తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే.... ‘కిం ను మే సబ్రహ్మచారిహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘న మమత్తో బుద్ధేనా’తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే.... ‘న మమత్తో సబ్రహ్మచారిహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి... ‘సుముత్తాహం బుద్ధేనా’తి వదతి విజ్ఞాపేతి...పే.... ‘సుముత్తాహం సబ్రహ్మచారిహీ’తి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవమ్మి, భిక్షవే, దుబ్బల్యావికమ్మజ్జోవ హోతి సిక్ఖా చ పచ్చక్ఖాతా.

౨౩. “యాని వా పనజ్ఞానిపి అత్థి బుద్ధవేవచనాని వా ధమ్మవేవచనాని వా సజ్ఞవేవచనాని వా సిక్ఖావేవచనాని వా వినయవేవచనాని వా పాతిమోక్షవేవచనాని వా ఉద్దేశవేవచనాని వా ఉపజ్ఞాయవేవచనాని వా ఆచరియవేవచనాని వా సద్ధివిహారికవేవచనాని వా అన్తేవాసికవేవచనాని వా సమానుపజ్ఞాయకవేవచనాని వా సమానాచరియకవేవచనాని వా సబ్రహ్మచారివేవచనాని వా గిహీవేవచనాని వా ఉపాసకవేవచనాని వా ఆరామికవేవచనాని వా సామణేరవేవచనాని వా తిత్థియవేవచనాని వా తిత్థియసావకవేవచనాని వా అస్సమణవేవచనాని వా అసక్యపుత్తియవేవచనాని వా, తేహి ఆకారేహి తేహి లిజ్ఞేహి తేహి నిమిత్తేహి వదతి విజ్ఞాపేతి. ఏవం ఖో, భిక్షవే, దుబ్బల్యావికమ్మజ్జోవ హోతి సిక్ఖా చ పచ్చక్ఖాతా.

౨౪. “కథశ్చ, భిక్షవే, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా? ఇథ, భిక్షవే, యేహి ఆకారేహి యేహి లిజ్ఞేహి యేహి నిమిత్తేహి సిక్ఖా పచ్చక్ఖాతా హోతి తేహి ఆకారేహి తేహి లిజ్ఞేహి తేహి నిమిత్తేహి ఉమ్మత్తకో సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. ఉమ్మత్తకస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. ఖిత్తచిత్తో సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. ఖిత్తచిత్తస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. వేదనాట్టో సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. వేదనాట్టస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. దేవతాయ సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. తిరచ్ఛానగతస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. అరియకేన మిలక్ఖస్స [మిలక్ఖకస్స (సీ. స్యా.) మిలక్ఖస్స (క.)] సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, సో చ న పటివిజానాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. మిలక్ఖకేన అరియకస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, సో చ న పటివిజానాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. అరియకేన అరియస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, సో చ న

పటివిజానాతి , అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. మిలక్ఖకేన మిలక్ఖస్స సన్నికే సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, సో చ న పటివిజానాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. దవాయ సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. రవాయ సిక్ఖం పచ్చక్ఖాతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. అసావేతుకామో సావేతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. సావేతుకామో న సావేతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. అవిజ్ఞాస్స సావేతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. విజ్ఞాస్స న సావేతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. సబ్బసో వా పన న సావేతి, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా. ఏవం ఖో, భిక్ఖవే, అపచ్చక్ఖాతా హోతి సిక్ఖా”.

౨౦. [మహాని. ౪౯, ౨౦, ౨౧] మేఘునధమ్మో నామ యో సో అసద్ధమ్మో గామధమ్మో వసలధమ్మో దుట్టుల్లం ఓదకన్తికం రహస్సం ద్వయంద్వయసమాపత్తి, ఏసో మేఘునధమ్మో నామ.

పటిసేవతి నామ యో నిమిత్తేన నిమిత్తం అగ్గజాతేన అగ్గజాతం అంతమసో తిలఫలమత్తమ్మి పవేసేతి, ఏసో పటిసేవతి నామ.

అంతమసో తిరచ్ఛానగతాయపీతి తిరచ్ఛానగతిత్థియాపి మేఘునం ధమ్మం పటిసేవిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో, పగేవ మనుస్సిత్తియా. తేన వుచ్చతి - ‘అంతమసో తిరచ్ఛానగతాయపీ’తి.

పారాజికో హోతీతి సేయ్యథాపి నామ పురిసో సీసచ్చిన్నో అభబ్బో తేన సరీరబద్ధనేన జీవితం, ఏవమేవ భిక్కు మేఘునం ధమ్మం పటిసేవిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తేన వుచ్చతి - ‘పారాజికో హోతీ’తి.

అసంవాసోతి సంవాసో నామ ఏకకమ్మం ఏకుద్దేసో సమసిక్ఖతా - ఏసో సంవాసో నామ. సో తేన సద్ధిం నత్తి. తేన వుచ్చతి - ‘అసంవాసో’తి.

౨౧. తిన్నో ఇత్థియో - మనుస్సిత్థీ, అమనుస్సిత్థీ, తిరచ్ఛానగతిత్థీ. తయో ఉభతోబ్యజ్జానకా - మనుస్సుభతోబ్యజ్జానకో, అమనుస్సుభతోబ్యజ్జానకో, తిరచ్ఛానగతుభతోబ్యజ్జానకో. తయో పణ్ణకా - మనుస్సపణ్ణకో, అమనుస్సపణ్ణకో , తిరచ్ఛానగతపణ్ణకో. తయో పురిసా - మనుస్సపురిసో, అమనుస్సపురిసో, తిరచ్ఛానగతపురిసో.

మనుస్సిత్థియా తయో మగ్గే మేఘునం ధమ్మం పటిసేవంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - వచ్చమగ్గే, పస్సావమగ్గే, ముఖే. అమనుస్సిత్థియా...పే.... తిరచ్ఛానగతిత్థియా తయో మగ్గే మేఘునం ధమ్మం పటిసేవంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - వచ్చమగ్గే, పస్సావమగ్గే, ముఖే. మనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... అమనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... తిరచ్ఛానగతుభతోబ్యజ్జానకస్స తయో మగ్గే మేఘునం ధమ్మం పటిసేవంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - వచ్చమగ్గే, పస్సావమగ్గే, ముఖే. మనుస్సపణ్ణకస్స ద్వే మగ్గే మేఘునం ధమ్మం పటిసేవంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - వచ్చమగ్గే, ముఖే. అమనుస్సపణ్ణకస్స... తిరచ్ఛానగతపణ్ణకస్స... మనుస్సపురిసస్స... అమనుస్సపురిసస్స... తిరచ్ఛానగతపురిసస్స ద్వే మగ్గే మేఘునం ధమ్మం పటిసేవంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - వచ్చమగ్గే, ముఖే.

౨౨. భిక్కుస్స సేవనచిత్తం ఉపట్టితే మనుస్సిత్థియా వచ్చమగ్గం అగ్గజాతం పవేసేంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స. భిక్కుస్స సేవనచిత్తం ఉపట్టితే మనుస్సిత్థియా పస్సావమగ్గం... ముఖం అగ్గజాతం పవేసేంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స. భిక్కుస్స సేవనచిత్తం ఉపట్టితే అమనుస్సిత్థియా... తిరచ్ఛానగతిత్థియా... మనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స...

భిక్షుపచ్చట్టికా తిరచ్చానగతుభతోబృహ్మనకం జాగరంతం... సుతంతం... మతంతం... ఉమ్మతంతం... పమతంతం... మతం
అక్ష్తాయితం... మతం యేభుయ్యేన అక్ష్తాయితం...పే... ఆపత్తి పారాజికస్స. మతం యేభుయ్యేన ఖాయితం భిక్షుస్స సన్నికే

ఆనేత్వా వచ్చమగ్గేన... పస్సావమగ్గేన... ముఖేన అభిజాతం అభినిసీదేన్తి, సన్ధతస్స అసన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స, సన్ధతస్స సన్ధతస్స, అసన్ధతస్స అసన్ధతస్స. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి , ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

౬౨. భిక్షుపచ్చత్థికా మనుస్సపణ్ణకం... అమనుస్సపణ్ణకం... తిరచ్ఛానగతపణ్ణకం... మనుస్సపురిసం... అమనుస్సపురిసం... తిరచ్ఛానగతపురిసం భిక్షుస్స సన్తికే ఆనేత్వా వచ్చమగ్గేన... ముఖేన అభిజాతం అభినిసీదేన్తి సన్ధతస్స అసన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స, సన్ధతస్స సన్ధతస్స, అసన్ధతస్స అసన్ధతస్స. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి పారాజికస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్థికా తిరచ్ఛానగతపురిసం జాగరంతం... సుత్తం... మత్తం... ఉమ్మత్తం... పమత్తం... మతం అక్ఖాయితం... మతం యేభుయ్యేన అక్ఖాయితం...పే.... ఆపత్తి పారాజికస్స. మతం యేభుయ్యేన ఖాయితం భిక్షుస్స సన్తికే ఆనేత్వా వచ్చమగ్గేన... ముఖేన అభిజాతం అభినిసీదేన్తి, సన్ధతస్స అసన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స, సన్ధతస్స సన్ధతస్స, అసన్ధతస్స అసన్ధతస్స. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి , ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

౬౩. భిక్షుపచ్చత్థికా భిక్షుం మనుస్సిత్థియా సన్తికే ఆనేత్వా అభిజాతేన వచ్చమగ్గం... పస్సావమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి , రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి పారాజికస్స... పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్థికా భిక్షుం మనుస్సిత్థియా జాగరన్తియా... సుత్తాయ... మత్తాయ... ఉమ్మత్తాయ... పమత్తాయ ... మత్తాయ అక్ఖాయితాయ... మత్తాయ యేభుయ్యేన అక్ఖాయితాయ...పే.... ఆపత్తి పారాజికస్స. మత్తాయ యేభుయ్యేన ఖాయితాయ సన్తికే ఆనేత్వా అభిజాతేన వచ్చమగ్గం... పస్సావమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్థికా భిక్షుం అమనుస్సిత్థియా... తిరచ్ఛానగతిత్థియా... మనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... అమనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... తిరచ్ఛానగతుభతోబ్యజ్జానకస్స... మనుస్సపణ్ణకస్స... అమనుస్సపణ్ణకస్స... తిరచ్ఛానగతపణ్ణకస్స... మనుస్సపురిసస్స... అమనుస్సపురిసస్స... తిరచ్ఛానగతపురిసస్స సన్తికే ఆనేత్వా అభిజాతేన వచ్చమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి పారాజికస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్థికా భిక్షుం తిరచ్ఛానగతపురిసస్స జాగరన్తస్స... సుత్తస్స... మత్తస్స... ఉమ్మత్తస్స... పమత్తస్స... మత్తస్స అక్ఖాయితస్స... మత్తస్స యేభుయ్యేన అక్ఖాయితస్స...పే.... ఆపత్తి పారాజికస్స. మత్తస్స యేభుయ్యేన ఖాయితస్స సన్తికే ఆనేత్వా అభిజాతేన వచ్చమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... న సాదియతి, అనాపత్తి.

౬౪. భిక్షుపచ్చత్తికా భిక్షుం మనుస్సిత్థియా సన్నికే ఆనేత్వా అభజాతేన వచ్చమగ్గం... పస్సావమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి సన్ధతస్స అసన్ధతాయ, అసన్ధతస్స సన్ధతాయ, సన్ధతస్స సన్ధతాయ, అసన్ధతస్స అసన్ధతాయ. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి పారాజికస్స...పే... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్తికా భిక్షుం మనుస్సిత్థియా జాగరన్తియా... సుత్తాయ... మత్తాయ... ఉమ్మత్తాయ... పమత్తాయ... మతాయ అక్ఖాయితాయ... మతాయ యేభుయ్యేన అక్ఖాయితాయ...పే... ఆపత్తి పారాజికస్స. మతాయ యేభుయ్యేన ఖాయితాయ సన్నికే ఆనేత్వా అభజాతేన వచ్చమగ్గం... పస్సావమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి సన్ధతస్స అసన్ధతాయ, అసన్ధతస్స సన్ధతాయ, సన్ధతస్స సన్ధతాయ, అసన్ధతస్స అసన్ధతాయ. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే... న సాదియతి, అనాపత్తి.

భిక్షుపచ్చత్తికా భిక్షుం అమనుస్సిత్థియా... తిరచ్ఛానగతిత్థియా... మనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... అమనుస్సుభతోబ్యజ్జానకస్స... తిరచ్ఛానగతుభతోబ్యజ్జానకస్స... మనుస్సపణ్ణకస్స... అమనుస్సపణ్ణకస్స... తిరచ్ఛానగతపణ్ణకస్స... మనుస్సపురిసస్స... అమనుస్సపురిసస్స... తిరచ్ఛానగతపురిసస్స సన్నికే ఆనేత్వా అభజాతేన వచ్చమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి సన్ధతస్స అసన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స, సన్ధతస్స సన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి పారాజికస్స... పే... న సాదియతి, అనాపత్తి.

౬౫. భిక్షుపచ్చత్తికా భిక్షుం తిరచ్ఛానగతపురిసస్స జాగరన్తస్స... సుత్తస్స... మత్తస్స... ఉమ్మత్తస్స... పమత్తస్స... మతస్స అక్ఖాయితస్స... మతస్స యేభుయ్యేన అక్ఖాయితస్స...పే... ఆపత్తి పారాజికస్స. మతస్స యేభుయ్యేన ఖాయితస్స సన్నికే ఆనేత్వా అభజాతేన వచ్చమగ్గం... ముఖం అభినిసీదేన్తి సన్ధతస్స అసన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స, సన్ధతస్స సన్ధతస్స, అసన్ధతస్స సన్ధతస్స. సో చే పవేసనం సాదియతి, పవిట్టం సాదియతి, రితం సాదియతి, ఉద్ధరణం సాదియతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే... న సాదియతి, అనాపత్తి.

యథా భిక్షుపచ్చత్తికా విత్థారితా, ఏవం విత్థారేతబ్బా.

రాజపచ్చత్తికా... చోరపచ్చత్తికా... ధుత్తపచ్చత్తికా... ఉప్పళగన్ధపచ్చత్తికా. సంఖిత్తం.

౬౬. మగ్గేన మగ్గం పవేసేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. మగ్గేన అమగ్గం పవేసేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అమగ్గేన మగ్గం పవేసేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అమగ్గేన అమగ్గం పవేసేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

భిక్షు సుత్తభిక్షుమ్హి విప్పటిపజ్జతి; పటిబుద్ధో సాదియతి, ఉభో నాసేతబ్బా. పటిబుద్ధో న సాదియతి, దూసకో నాసేతబ్బో. భిక్షు సుత్తసామణేరమ్హి విప్పటిపజ్జతి; పటిబుద్ధో సాదియతి, ఉభో నాసేతబ్బా. పటిబుద్ధో న సాదియతి, దూసకో నాసేతబ్బో. సామణేరో సుత్తభిక్షుమ్హి విప్పటిపజ్జతి; పటిబుద్ధో సాదియతి, ఉభో నాసేతబ్బా. పటిబుద్ధో న సాదియతి, దూసకో నాసేతబ్బో. సామణేరో సుత్తసామణేరమ్హి విప్పటిపజ్జతి; పటిబుద్ధో సాదియతి, ఉభో నాసేతబ్బా. పటిబుద్ధో న సాదియతి, దూసకో నాసేతబ్బో.

అనాపత్తి అజానన్తస్స, అసాదియన్తస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఖిత్తచిత్తస్స, వేదనాట్టస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

సన్తతభాణవారో నిట్టితో.

వినీతవత్తుఉద్ధానగాథా

మక్కటీ వజ్జిపుత్తా చ, గిహీ నగ్గో చ తిత్తియా;
దారికుప్పలవణ్ణా చ, బ్యణ్ణానేహిపరే దువే.

మాతా ధీతా భగినీ చ, జాయా చ ముదు లమ్మినా;
ద్వే వణా లేపచిత్తణ్ణ, దారుధీతలికాయ చ.

సున్దరేన సహ పిణ్ణ, పిణ్ణా సివధికట్టికా;
నాగీ యక్ఖీ చ పేతీ చ, పణ్ణకోపహతో ధుపే.

భద్దియే అరహం సుత్తో, సావత్తియా చతురో పరే;
వేసాలియా తయో మాలా, సుపిసే భారుకచ్చకో.

సుపబ్బా సద్ధా భిక్కునీ, సిక్ఖమానా సామణేరీ చ;
వేసియా పణ్ణకో గిహీ, అణ్ణామణ్ణం వుడ్డపబ్బజితో మిగోతి.

వినీతవత్తు

౬౭. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్కు మక్కటీయా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణాత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా వేసాలికా వజ్జిపుత్తకా భిక్ఖా సిక్ఖం అపచ్చక్ఖాయ దుబ్బల్యం అనావికత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవింసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణాత్తం, కచ్చి ను ఖో మయం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్ఖవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్కు - “ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సంతీ”తి, గిహిలిజ్ఞేన మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి “భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణాత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్కు - “ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సంతీ”తి, నగ్గో హుత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు - 'ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సతీ'తి, కుసచీరం నివాసేత్వా... వాకచీరం నివాసేత్వా... ఫలకచీరం నివాసేత్వా... కేసకమ్బలం నివాసేత్వా... వాలకమ్బలం నివాసేత్వా... ఉలూకపక్ష్తికం నివాసేత్వా... అజినక్ష్తిపం నివాసేత్వా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పరాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో పిణ్డచారికో భిక్షు పీఠకే నిపన్నం దారికం పస్సిత్వా సారత్తో అఙ్గట్టం అఙ్గజాతం పవేసేసి. సా కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి , భిక్షు, పరాజికస్స. ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్సా”తి.

౬౮. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో మాణవకో ఉప్పలవణ్ణాయ భిక్షునియా పటిబద్ధచిత్తో హోతి. అథ ఖో సో మాణవకో ఉప్పలవణ్ణాయ భిక్షునియా గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠాయ కుటికం పవిసిత్వా నిలీనో అచ్చి. ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ పచ్చాభత్తం పిణ్డపాతపటిక్కుచ్చా పాదే పఞ్ణాల్త్యా కుటికం పవిసిత్వా మఞ్చకే నిసీది. అథ ఖో సో మాణవకో ఉప్పలవణ్ణం భిక్షునిం ఉగ్గహేత్వా దూసేసి. ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ భిక్షునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్షునియా భిక్షూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, అసాదియన్తియా”తి.

౬౯. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరస్స భిక్షునో ఇత్థిలిఙ్గం పాతుభూతం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్షవే, తంయేవ ఉపజ్ఞం తమేవ ఉపసమ్మదం తానియేవ [తాని (సీ. స్యా.)] వస్సాని భిక్షునీహి సఙ్గమితుం [సఙ్గమితుం (సీ. స్యా.)]. యా ఆపత్తియో భిక్షూనం భిక్షునీహి సాధారణా తా ఆపత్తియో భిక్షునీనం సన్తికే వుట్ఠాతుం. యా ఆపత్తియో భిక్షూనం భిక్షునీహి అసాధారణా తాహి ఆపత్తిహి అనాపత్తీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరిస్సా భిక్షునియా పురిసలిఙ్గం పాతుభూతం హోతి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్షవే, తంయేవ ఉపజ్ఞం తమేవ ఉపసమ్మదం తానియేవ [తాని (సీ. స్యా.)] వస్సాని భిక్షూహి సఙ్గమితుం [సఙ్గమితుం (సీ. స్యా.)]. యా ఆపత్తియో భిక్షునీనం భిక్షూహి సాధారణా తా ఆపత్తియో భిక్షూనం సన్తికే వుట్ఠాతుం. యా ఆపత్తియో భిక్షునీనం భిక్షూహి అసాధారణా తాహి ఆపత్తిహి అనాపత్తీ”తి.

౭౦. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు - 'ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సతీ'తి, మాతుయా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి... ధీతుయా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి... భగినియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి... తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పరాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు పురాణదుతియికాయ మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పరాజిక”న్తి.

౭౧. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు ముదుపిట్ఠికో హోతి. సో అనభిరతియా పీళితో అత్తనో అఙ్గజాతం ముఖేన అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పరాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు లమ్పీ హోతి. సో అనభిరతియా పీళితో అత్తనో అభజాతం అత్తనో వచ్చమగ్గం పవేసేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు మతసరీరం పస్సి. తస్మి ఇచ్చ సరీరే అభజాతసామన్తా వణో హోతి. సో – ‘ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సతీ’తి, అభజాతే అభజాతం పవేసేత్వా వణేన నీహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు మతసరీరం పస్సి. తస్మి ఇచ్చ సరీరే అభజాతసామన్తా వణో హోతి. సో – ‘ఏవం మే అనాపత్తి భవిస్సతీ’తి, వణే అభజాతం పవేసేత్వా అభజాతేన నీహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సారత్తో లేపచిత్తస్స నిమిత్తం అభజాతేన ఛుపి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సారత్తో దారుధీతలికాయ నిమిత్తం అభజాతేన ఛుపి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

౭౨. తేన ఖో పన సమయేన సుందరో నామ భిక్షు రాజగహ్ పబ్బజితో రథికాయ [రథియాయ (క.)] గచ్చతి. అష్టాతరా ఇత్థి – ‘ముహుత్తం [ఇత్థి తం పస్సిత్వా ఏతదవోచ ముహుత్తం (స్యా.)], భన్తే, ఆగమేహి, వన్దిస్సామీ’తి సా వన్దన్తి అన్తరవాసకం ఉక్కిపిత్వా ముఖేన అభజాతం అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “సాదియి త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం, భగవా, సాదియి”న్తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అసాదియన్తస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థి భిక్షుం పస్సిత్వా ఏతదవోచ – “ఏహి, భన్తే, మేఘునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. “అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ”తి. “ఏహి, భన్తే, అహం వాయమిస్సామి, త్వం మా వాయమి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ”తి. సో భిక్షు తథా అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థి భిక్షుం పస్సిత్వా ఏతదవోచ – “ఏహి, భన్తే, మేఘునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. “అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ”తి. “ఏహి, భన్తే, త్వం వాయమ, అహం న వాయమిస్సామి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ”తి. సో భిక్షు తథా అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థి భిక్షుం పస్సిత్వా ఏతదవోచ – “ఏహి, భన్తే, మేఘునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. “అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ”తి. “ఏహి, భన్తే, అబ్బన్తరం ఘట్టేత్వా బహి మోచేహి...పే.... బహి ఘట్టేత్వా అబ్బన్తరం మోచేహి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ”తి. సో భిక్షు తథా అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౭౩. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సివధికం గన్త్యా అక్టాయితం సరీరం పస్సిత్వా తస్మిం మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సివధికం గన్త్యా యేభుయ్యేన అక్టాయితం సరీరం పస్సిత్వా తస్మిం మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సివధికం గన్త్యా యేభుయ్యేన ఖాయితం సరీరం పస్సిత్వా తస్మిం మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సివధికం గన్త్యా చిన్నసీసం పస్సిత్వా వట్టకతే ముఖే ఛుపంతం అఙ్గజాతం పవేసేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సివధికం గన్త్యా చిన్నసీసం పస్సిత్వా వట్టకతే ముఖే అచ్చుపంతం అఙ్గజాతం పవేసేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అష్టాతరిస్సా ఇత్థియా పటిబద్ధచిత్తో హోతి. సా కాలఙ్కతా [కాలకతా (సీ. స్యా.)] సుసానే ఛడ్డితా. అట్టికాని విప్పకిణ్ణాని హోన్తి. అథ ఖో సో భిక్షు సివధికం గన్త్యా అట్టికాని సఙ్కడ్డిత్వా నిమిత్తే అఙ్గజాతం పటిపాదేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు నాగియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి... యక్ష్ఠినియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి... పేతియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవి ... పణ్ణకస్స మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు ఉపహతిన్ద్రియా హోతి. సో – ‘నాహం వేదియామి [వేదయామి (క.)] సుఖం వా దుష్టం వా, అనాపత్తి మే భవిస్సతీ’తి, మేధునం ధమ్మం పటిసేవి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “వేదయి వా సో, భిక్షవే, మోఘపురిసో న వా వేదయి, ఆపత్తి పారాజికస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు – ‘ఇత్థియా మేధునం ధమ్మం పటిసేవిస్సామీ’తి, ఛుపితమత్తే విప్పటిసారీ అహోసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్సా”తి.

౭౪. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు భద్దియే జాతియావనే దివావిహారగతో నిపన్నో హోతి. తస్స అఙ్గమఙ్గాని వాతూపత్థద్ధాని హోన్తి. అష్టాతరా ఇత్థి పస్సిత్వా అఙ్గజాతే అభినిసీదిత్వా యావదత్థం కత్వా పక్కామి. భిక్షూ కిలిన్నం పస్సిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “పఞ్చాహి , భిక్షవే, ఆకారేహి అఙ్గజాతం కమ్మనియం హోతి – రాగేన, వచ్చేన, పస్సావేన, వాతేన, ఉద్ఘాతిఙ్గపాణకదట్టేన. ఇమేహి ఖో, భిక్షవే, పఞ్చాహాకారేహి అఙ్గజాతం కమ్మనియం హోతి .

౭౭. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు వేసాలియం మహావనే కూటాగారసాలాయం దివావిహారగతో ద్వారం వివరిత్వా నిపన్నో హోతి. తస్య అజ్ఞమజ్ఞాని వాతూపత్తద్ధాని హోన్తి. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా ఇత్థియో గన్ధిఇచ్చ మాలఇచ్చ ఆదాయ ఆరామం ఆగమంసు విహరేపక్ష్ఠికాయో. అథ ఖో తా ఇత్థియో తం భిక్షుం పస్సిత్వా అజ్ఞజాతే అభినిసీదిత్వా యావదత్తం కత్వా, పురిసూసభో వతాయన్తి వత్వా గన్ధిఇచ్చ మాలఇచ్చ ఆరోపేత్వా పక్కిమింసు. భిక్షూ కిలిన్నం పస్సిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “పిచ్చాహి, భిక్షవే, ఆకారేహి అజ్ఞజాతం కమ్మనియం హోతి - రాగేన, వచ్చేన, పస్సావేన, వాతేన, ఉద్ధాపిజ్ఞపాణకదట్టేన. ఇమేహి ఖో, భిక్షవే, పిచ్చాహాకారేహి అజ్ఞజాతం కమ్మనియం హోతి. అట్ఠానమేతం, భిక్షవే, అనవకాసో, యం తస్య భిక్షునో రాగేన అజ్ఞజాతం కమ్మనియం అస్స. అరహం సో, భిక్షవే, భిక్షు. అనాపత్తి, భిక్షవే, తస్య భిక్షునో. అనుజానామి, భిక్షవే, దివా పటిసల్లియన్తేన ద్వారం సంవరిత్వా పటిసల్లియితు”న్తి.

౭౮. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భారుకచ్చకో భిక్షు సుపినన్తే [సుపినన్తేన (సీ. స్యా.)] పురాణదుతియికాయ మేధునం ధమ్మం పటిసేవిత్యా - 'అస్సమణో అహం, విబ్బమిస్సామీ'తి, భారుకచ్చం గచ్చన్తో అన్తరామగ్గే ఆయస్మంతం ఉపాలిం పస్సిత్వా ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఆయస్మా ఉపాలి ఏవమాహ - "అనాపత్తి, ఆవుసో, సుపినన్తేనా"తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే సుపబ్బా నామ ఉపాసికా ముధప్పసన్నా [ముద్ధప్పసన్నా (సీ.)] హోతి. సా ఏవందిట్టికా హోతి - "యా మేధునం ధమ్మం దేతి సా అగ్గదానం దేతీ"తి. సా భిక్షుం పస్సిత్వా ఏతదవోచ - "ఏహి, భన్తే, మేధునం ధమ్మం పటిసేవా"తి. "అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ"తి. "ఏహి, భన్తే, ఊరున్తరికాయ [ఊరున్తరికాయ (సీ.)] ఘట్టేహి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ"తి...పే... ఏహి, భన్తే, నాభియం ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, ఉదరవట్టియం ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, ఉపకచ్చకే ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, గీవాయం ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, కణ్ణచ్చిద్ధే ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, కేసవట్టియం ఘట్టేహి... ఏహి, భన్తే, అజ్ఞలన్తరికాయ ఘట్టేహి... "ఏహి, భన్తే, హత్థేన ఉపక్కమిత్వా మోచేస్సామి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ"తి. సో భిక్షు తథా అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... "అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సా"తి.

౭౯. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం సద్ధా నామ ఉపాసికా ముధప్పసన్నా హోతి. సా ఏవందిట్టికా హోతి - "యా మేధునం ధమ్మం దేతి సా అగ్గదానం దేతీ"తి. సా భిక్షుం పస్సిత్వా ఏతదవోచ - "ఏహి, భన్తే, మేధునం ధమ్మం పటిసేవా"తి. "అలం, భగిని, నేతం కప్పతీ"తి. "ఏహి, భన్తే, ఊరున్తరికాయ ఘట్టేహి...పే... ఏహి, భన్తే, హత్థేన ఉపక్కమిత్వా మోచేస్సామి, ఏవం తే అనాపత్తి భవిస్సతీ"తి. సో భిక్షు తథా అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... "అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సా"తి.

౮౦. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియం లిచ్చవికుమారకా భిక్షుం గహేత్వా భిక్షునియా విప్పటిపాదేసుం... సిక్ఖమానాయ విప్పటిపాదేసుం... సామణేరియా విప్పటిపాదేసుం. ఉభో సాదియంసు. ఉభో నాసేతబ్బా. ఉభో న సాదియంసు. ఉభిన్నం అనాపత్తి.

౮౧. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియం లిచ్చవికుమారకా భిక్షుం గహేత్వా వేసియా విప్పటిపాదేసుం... పణ్ణకే విప్పటిపాదేసుం... గిహినియా విప్పటిపాదేసుం. భిక్షు సాదియి. భిక్షు నాసేతబ్బో. భిక్షు న సాదియి. భిక్షుస్స అనాపత్తి.

తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియం లిచ్చవికుమారకా భిక్షూ గహేత్వా అజ్ఞామజ్ఞాం విప్పటిపాదేసుం. ఉభో సాదియంసు. ఉభో నాసేతబ్బా. ఉభో న సాదియంసు. ఉభిన్నం అనాపత్తి.

౮౨. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో వుడ్డపబ్బజితో భిక్షు పురాణదుతియికాయ దస్సనం అగమాసి. సా - "ఏహి, భన్తే, విబ్బమా'తి అగ్గహేసి. సో భిక్షు పటిక్కమన్తో ఉత్తానో పరిపతి. సా ఉబ్బజిత్వా [ఉబ్బజిత్వా (సీ. స్యా.)] అజ్ఞజాతే [అజ్ఞజాతేన (సీ.)] అభినిసీది. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి ...పే... "సాదియి త్వం, భిక్షూ"తి? "నాహం, భగవా, సాదియి"న్తి. "అనాపత్తి, భిక్షు, అసాదియన్తస్సా"తి.

౮౩. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు అరణ్యో విహరతి. మిగపోతకో తస్య పస్సావట్ఠానం ఆగత్వా పస్సావం పివన్తో ముఖేన అజ్ఞజాతం అగ్గహేసి. సో భిక్షు సాదియి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

పరమపారాజికం సమత్తం.

౨. దుతియపారాజికం

౮౪. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి గిజ్జకూటే పబ్బతే. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా సన్నిట్ఠా సమ్మత్తా భిక్షూ ఇసిగిలిపస్సే తిణకుటియో కరిత్వా వస్సం ఉపగచ్ఛింసు. ఆయస్మాపి ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తిణకుటికం కరిత్వా వస్సం ఉపగచ్ఛి. అథ ఖో తే భిక్షూ వస్సంపుట్ఠా తేమాసచ్చయేన తిణకుటియో భిన్నిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ పటిసామేత్వా జనపదచారికం పక్కమింసు. ఆయస్మా పన ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తత్తేవ వస్సం వసి, తత్త హేమన్తం, తత్త గిష్ఠం. అథ ఖో ఆయస్మతో ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్నిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ ఆదాయ అగమంసు. దుతియమ్మి ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తిణఞ్చ కట్టఞ్చ సంకడ్డిత్వా తిణకుటికం అకాసి. దుతియమ్మి ఖో ఆయస్మతో ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్నిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ ఆదాయ అగమంసు. తతియమ్మి ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తిణఞ్చ కట్టఞ్చ సంకడ్డిత్వా తిణకుటికం అకాసి. తతియమ్మి ఖో ఆయస్మతో ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్నిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ ఆదాయ అగమంసు.

అథ ఖో ఆయస్మతో ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స ఏతదహోసి – “యావతతియకం ఖో మే గామం పిణ్డాయ పవిట్ఠస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్నిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ ఆదాయ అగమంసు. అహం ఖో పన సుసిక్ఖితో అనవయో సకే ఆచరియకే కుమ్భకారకమ్మే పరియోదాతసివో” . యంనూనాహం సామం చిక్ఖల్లం మద్దిత్వా సబ్బమత్తికామయం కుటికం కరేయ్య”న్తి! అథ ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో సామం చిక్ఖల్లం మద్దిత్వా సబ్బమత్తికామయం కుటికం కరిత్వా తిణఞ్చ కట్టఞ్చ గోమయఞ్చ సంకడ్డిత్వా తం కుటికం పచి. సా అహోసి కుటికా అభిరూపా దస్సనీయా పాసాదికా లోహితికా [లోహితికా (స్యా.)], సేయ్యథాపి ఇన్దగోపకో. సేయ్యథాపి నామ కిజ్జుణికసద్ధో [కిజ్జుణికసద్ధో (సి. స్యా.)] ఏవమేవం తస్సా కుటికాయ సద్ధో అహోసి.

౮౫. అథ ఖో భగవా సమ్మహులేహి భిక్షూహి సద్ధిం గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అద్దస తం కుటికం అభిరూపం దస్సనీయం పాసాదికం లోహితికం. దిస్వాన భిక్షూ ఆమన్తేసి – “కిం ఏతం, భిక్షవే, అభిరూపం దస్సనీయం పాసాదికం లోహితికం, సేయ్యథాపి ఇన్దగోపకో”తి? అథ ఖో తే భిక్షూ భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్చవికం, భిక్షవే, తస్య మోఘపురిసస్స అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథణ్ణో నామ సో, భిక్షవే, మోఘపురిసో సబ్బమత్తికామయం కుటికం కరిస్సతి! న హి నామ, భిక్షవే, తస్య మోఘపురిసస్స పాణేసు అనుద్దయా అనుకమ్మా అవిహేసా భవిస్సతి! గచ్ఛథేతం, భిక్షవే, కుటికం భిన్దథ. మా పచ్చిమా జనతా పాణేసు పాతబ్బతం ఆపజ్జి. న చ, భిక్షవే, సబ్బమత్తికామయా కుటికా కాతబ్బా. యో కరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి. “ఏవం,

భస్తే”తి, ఖో తే భిక్షా భగవతో పటిస్సుణిత్యా యేన సా కుటికా తేనుపసజ్కమింసు; ఉపసజ్కమిత్యా తం కుటికం భిన్దింసు. అథ ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తే భిక్షా ఏతదవోచ - “కిస్స మే తుమ్హే, ఆవుసో, కుటికం భిన్దథా”తి? “భగవా, ఆవుసో, భేదాపీతీ”తి. “భిన్దథావుసో, సచే ధమ్మస్సామీ భేదాపీతీ”తి.

౮౬. అథ ఖో ఆయస్మతో ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స ఏతదహోసి - “యావతతియకం ఖో మే గామం పిణ్ణాయ పవిట్టస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్దిత్వా తిణఇచ్చ కట్టఇచ్చ ఆదాయ అగమంసు. యాపి మయా సబ్బమత్తికామయా కుటికా కతా సాపి భగవతా భేదాపితా. అత్తి చ మే దారుగహే గణకో సన్దిట్టో. యంనూనాహం దారుగహే గణకం దారూని యాచిత్యా దారుకుటికం కరేయ్య”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో యేన దారుగహే గణకో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్యా దారుగహే గణకం ఏతదవోచ - “యావతతియకం ఖో మే, ఆవుసో, గామం పిణ్ణాయ పవిట్టస్స తిణహారియో కట్టహారియో తిణకుటికం భిన్దిత్వా తిణఇచ్చ కట్టఇచ్చ ఆదాయ అగమంసు. యాపి మయా సబ్బమత్తికామయా కుటికా కతా సాపి భగవతా భేదాపితా. దేహి మే, ఆవుసో, దారూని. ఇచ్ఛామి దారుకుటికం [దారుకుడ్డికం కుటికం (సీ.)] కాతు”న్తి. “నత్తి, భస్తే, తాదిసాని దారూని యానాహం అయ్యస్స దదేయ్యం. అత్తి, భస్తే, దేవగహదారూని నగరపటిసజ్ఞారికాని ఆపదత్థాయ నిక్కిత్తాని. సచే తాని దారూని రాజా దాపీతి హరాపేథ, భస్తే”తి. “దిన్నాని, ఆవుసో, రజ్ఞా”తి. అథ ఖో దారుగహే గణకస్స ఏతదహోసి - “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధమ్మచారిసో సమచారిసో [సమ్మచారిసో (క.)] బ్రహ్మచారిసో సచ్చవాదిసో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా. రాజాపిమేసం అభిప్పసన్నో. నారహతి అదిన్నం దిన్నన్తి వత్తు”న్తి. అథ ఖో దారుగహే గణకో ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం ఏతదవోచ - “హరాపేథ, భస్తే”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో తాని దారూని ఖణ్ణాఖణ్ణికం భేదాపీత్వా సకటేహి నిబ్బాహాపేత్వా దారుకుటికం అకాసి.

౮౭. అథ ఖో వస్సకారో బ్రాహ్మణో మగధమహామత్తో రాజగహే కమ్మన్తే అనుసజ్ఞాయమానో యేన దారుగహే గణకో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్యా దారుగహే గణకం ఏతదవోచ - “యాని తాని, భణే, దేవగహదారూని నగరపటిసజ్ఞారికాని ఆపదత్థాయ నిక్కిత్తాని కహం తాని దారూనీ”తి? “తాని, సామి, దారూని దేవేన అయ్యస్స ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స దిన్నానీ”తి. అథ ఖో వస్సకారో బ్రాహ్మణో మగధమహామత్తో అనత్తమసో అహోసి - “కథిజ్ఞో నామ దేవో దేవగహదారూని నగరపటిసజ్ఞారికాని ఆపదత్థాయ నిక్కిత్తాని ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స దస్సతీ”తి! అథ ఖో వస్సకారో బ్రాహ్మణో మగధమహామత్తో యేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్యా రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్మిసారం ఏతదవోచ - “సచ్చం కిర, దేవేన [సచ్చం కిర దేవ దేవేన (సీ.)] దేవగహదారూని నగరపటిసజ్ఞారికాని ఆపదత్థాయ నిక్కిత్తాని ధనియస్స కుమ్భకారపుత్తస్స దిన్నానీ”తి? “కో ఏవమాహా”తి? “దారుగహే గణకో, దేవా”తి. “తేన హి, బ్రాహ్మణ, దారుగహే గణకం ఆణాపేహి”తి. అథ ఖో వస్సకారో బ్రాహ్మణో మగధమహామత్తో దారుగహే గణకం బన్ధం [బద్ధం (సీ.)] ఆణాపేసి. అద్దస ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో దారుగహే గణకం బన్ధం నియ్యమానం. దిస్వాన దారుగహే గణకం ఏతదవోచ - “కిస్స త్వం, ఆవుసో, బన్ధో నియ్యాసీ”తి? “తేసం, భస్తే, దారూనం కిచ్ఛా”తి. “గచ్ఛావుసో, అహమ్మి ఆగచ్ఛామీ”తి. “ఏయ్యాసి, భస్తే, పురాహం హజ్ఞామీ”తి.

౮౮. అథ ఖో ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో యేన రజ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్మిసారస్స నివేసనం తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్యా పజ్జత్తే ఆసనే నీసీది. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో యేనాయస్మా ధనియో

కుమ్భకారపుత్తో తేనుపసంక్రమి; ఉపసంక్రమిత్యా ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసినో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం ఏతదవోచ - “సచ్చం కిర మయా, భన్తే, దేవగహదారూని నగరపటిసంఘారికాని ఆపదత్తాయ నిక్షితాని అయ్యస్స దిన్నానీ”తి? “ఏవం, మహారాజా”తి. “మయం ఖో, భన్తే, రాజానో నామ బహుకిచ్చా బహుకరణీయా, దత్వాపి న సరేయ్యామ; ఇట్థు, భన్తే, సరాపేహీ”తి. “సరసి త్వం, మహారాజ, పరమాభిసితో ఏవరూపిం వాచం భాసితా - “దిన్నజ్ఞోవ సమణబ్రాహ్మణానం తిణకట్టోదకం పరిభుంజ్ఞాన్తూ”తి. “సరామహం, భన్తే. సన్తి, భన్తే, సమణబ్రాహ్మణా లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా. తేసం అప్పమత్తకేపి కుక్కుచ్చం ఉప్పజ్జతి. తేసం మయా సన్ధాయ భాసితం, త ఇచ్చ ఖో అరజ్ఞో అపరిగ్గహితం. నో త్వం, భన్తే, తేన లేసేన దారూని అదిన్నం హరితుం మజ్ఞాసి! కథజ్ఞో నామ మాదిసో సమణం వా బ్రాహ్మణం వా విజితే వసంతం హనేయ్య వా బన్ధేయ్య వా పబ్బాజేయ్య వా! గచ్చ, భన్తే, లోమేన త్వం ముత్తోసి. మాస్సు పునపి ఏవరూపం అకాసీ”తి. మనుస్సా ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో. ఇమే హి నామ ధమ్మచారినో సమచారినో బ్రాహ్మచారినో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా పటిజానిస్సన్తి! నత్తి ఇమేసం సామజ్ఞం, నత్తి ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం. నట్టం ఇమేసం సామజ్ఞం, నట్టం ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం. కుతో ఇమేసం సామజ్ఞం, కుతో ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం! అపగతా ఇమే సామజ్ఞా, అపగతా ఇమే బ్రహ్మజ్ఞా. రాజానమ్మి ఇమే వజ్ఞోన్తి, కిం పనజ్ఞో మనుస్సే”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా సన్తుట్టా లజ్జినో కుక్కుచ్చకా సిక్ఖాకామా తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా ధనియో కుమ్భకారపుత్తో రజ్ఞో దారూని అదిన్నం ఆదియిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసంఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర త్వం, ధనియ, రజ్ఞో దారూని అదిన్నం ఆదియా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, రజ్ఞో దారూని అదిన్నం ఆదియిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ; అథభ్వేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానజ్ఞోవ అప్పసాదాయ పసన్నానజ్ఞ ఏకచ్ఛానం అజ్ఞాధత్తాయా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో పురాణవోహారికో మహామత్తో భిక్షూసు పబ్బజితో భగవతో అవిదురే నిసినో హోతి. అథ ఖో భగవా తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కిత్తకేన ఖో భిక్షు రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో చోరం గహేత్వా హనతి వా బన్ధతి వా పబ్బాజేతి వా”తి? “పాదేన వా, భగవా, పాదారహేన వా”తి [పాదారహేనవా అతిరేకపాదేనవాతి (స్యా.)]. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే పశ్చమాసకో పాదో హోతి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మంతం ధనియం కుమ్భకారపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్బరతాయ...పే.... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౮౯. “యో పన భిక్షు అదిన్నం థేయ్యసంఘాతం ఆదియేయ్య, యథారూపే అదిన్నాదానే రాజానో చోరం గహేత్వా హనేయ్యం వా బన్ధేయ్యం వా పబ్బాజేయ్యం వా - ‘చోరోసి బాలోసి మూఱ్హోసి థనోసీ’తి, తథారూపం భిక్షు అదిన్నం ఆదియమానో అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

ఏవ ఇచ్చదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పజ్ఞాతం హోతి.

౯౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ రజకభణ్ణికం గన్త్యా రజకభణ్ణికం అవహరిత్వా ఆరామం హరిత్వా భాజేసుం. భిక్షూ ఏవమాహంసు - “మహాపుణ్ణాత్థ తుమ్హే, ఆవుసో. బహుం తుమ్హాకం చీవరం ఉప్పన్న”న్తి. “కుతో ఆవుసో, అమ్మాకం పుణ్ణం, ఇదాని మయం రజకభణ్ణికం గన్త్యా రజకభణ్ణికం అవహరిమ్మా”తి. “నను, ఆవుసో, భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణత్తం. కిస్స తుమ్హే, ఆవుసో, రజకభణ్ణికం అవహరిత్థా”తి ? “సచ్చం, ఆవుసో, భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణత్తం. త ఇచ్చ ఖో గామే, నో అరణ్ణో”తి. “నను, ఆవుసో, తథేవేతం హోతి. అననుచ్ఛవికం, ఆవుసో, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథణ్ణో నామ తుమ్హే, ఆవుసో, రజకభణ్ణికం అవహరిస్సథ! నేతం, ఆవుసో, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ; అథ ఖ్వేతం, ఆవుసో, అప్పసన్నానశ్చేవ అప్పసాదాయ పసన్నానశ్చ ఏకచ్ఛానం అణ్ణాథత్తాయా”తి. అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, రజకభణ్ణికం గన్త్యా రజకభణ్ణికం అవహరిత్థా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిసా, అననులోమికం అప్పటిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథణ్ణో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, రజకభణ్ణికం అవహరిస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ; అథ ఖ్వేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానశ్చేవ అప్పసాదాయ పసన్నానశ్చ ఏకచ్ఛానం అణ్ణాథత్తాయా”తి. అథ ఖో భగవా ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్బరతాయ...పే... వీరియారమ్మస్స వణ్ణం భాసిత్వా భిక్షూనం తదనుచ్ఛవికం తదనులోమికం ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి...పే... “ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౯౧. “యో పన భిక్షు గామా వా అరణ్ణా వా అదిన్నం థేయ్యసజ్ఞాతం ఆదియేయ్య, యథారూపే అదిన్నాదానే రాజానో చోరం గహిత్వా హనేయ్యం వా బద్ధేయ్యం వా పబ్బాజేయ్యం వా - ‘చోరోసి బాలోసి మూఱ్హోసి థేనోసి’తి, తథారూపం భిక్షు అదిన్నం ఆదియమానో అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

౯౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

గామో నామ ఏకకుటికోపి గామో, ద్వికుటికోపి గామో, త్రికుటికోపి గామో, చతుకుటికోపి గామో, సమనుస్సోపి గామో, అమనుస్సోపి గామో, పరిక్ఖిత్తోపి గామో, అపరిక్ఖిత్తోపి గామో, గోనిసాదినివిట్టోపి గామో, యోపి సత్థో అతిరేకచతుమాసనివిట్టో సోపి వుచ్చతి గామో.

గామూపచారో నామ పరిక్ఖిత్తస్స గామస్స ఇంద్రఖీలే [ఇంద్రఖీలే (క.)] రితస్స మజ్జిమస్స పురిసస్స లేడ్డుపాతో, అపరిక్ఖిత్తస్స గామస్స ఘరూపచారే రితస్స మజ్జిమస్స పురిసస్స లేడ్డుపాతో.

అరణ్ణం నామ రపేత్వా గామశ్చ గామూపచారశ్చ అవసేసం అరణ్ణం నామ.

అదిన్నం నామం యం అదిన్నం అనిస్సట్టం అపరిచ్ఛత్తం రక్ఖితం గోపితం మమాయితం పరపరిగ్గహితం. ఏతం అదిన్నం నామ.

ధేయ్యసజ్ఞాతన్తి ధేయ్యచిత్తో అవహరణచిత్తో.

ఆదియేయ్యాతి ఆదియేయ్య హరేయ్య అవహరేయ్య ఇరియాపథం వికోపేయ్య రానా చావేయ్య సజ్కేతం వీతినామేయ్య.

యథారూపం నామ పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా.

రాజానో నామ పథబ్యారాజా పదేసరాజా మణ్డలికా అన్తరభోగికా అక్ష్వదస్సా మహామత్తా, యే వా పన ఛేజ్జభేజ్జం కరోన్తా అనుసాసన్తి. ఏతే రాజానో నామ.

చోరో నామ యో పశ్చమాసకం వా అతిరేకపశ్చమాసకం వా అగ్గనకం అదిన్నం ధేయ్యసజ్ఞాతం ఆదియతి. ఏసో చోరో నామ.

హనేయ్యం వాతి హత్తేన వా పాదేన వా కసాయ వా వేత్తేన వా అడ్డదణ్డకేన వా ఛేజ్జాయ వా హనేయ్యం.

బన్ధేయ్యం వాతి రజ్జుబన్ధనేన వా అన్దుబన్ధనేన వా సజ్జలికబన్ధనేన వా ఘరబన్ధనేన వా నగరబన్ధనేన వా గామబన్ధనేన వా నిగమబన్ధనేన వా బన్ధేయ్యం, పురిసగుత్తిం వా కరేయ్యం.

పబ్బాజేయ్యం వాతి గామా వా నిగమా వా నగరా వా జనపదా వా జనపదపదేసా వా పబ్బాజేయ్యం.

చోరోసి బాలోసి మూళ్లోసి థనోసీతి పరిభాసో ఏసో.

తథారూపం నామ పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా.

ఆదియమానోతి ఆదియమానో హరమానో అవహరమానో ఇరియాపథం వికోపయమానో రానా చావయమానో సజ్కేతం వీతినామయమానో.

అయమ్పీతి పురిమం ఉపాదాయ వుచ్చతి.

పారాజికో హోతీతి సేయ్యథాపి నామ పణ్ణుపలాసో బన్ధనా పవుత్తో [హరితత్తాయ (సీ. స్యా.)] అభట్టో హరితత్తాయ [హరితత్తాయ (సీ. స్యా.)], ఏవమేవ భిక్కు పాదం వా పాదారహం వా అతిరేకపాదం వా అదిన్నం ధేయ్యసజ్ఞాతం ఆదియిత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తేన వుచ్చతి - 'పారాజికో హోతీ'తి.

అసంవాసోతి సంవాసో నామ ఏకకమ్మం ఏకుద్ధేసో సమసిక్ఖతా. ఏసో సంవాసో నామ. సో తేన సద్ధిం నత్తి. తేన వుచ్చతి - 'అసంవాసో'తి.

౯౩. భూమట్టం థలట్టం ఆకాసట్టం వేహసట్టం ఉదకట్టం నావట్టం యానట్టం భారట్టం ఆరామట్టం విహరట్టం ఖేత్తట్టం వత్తుట్టం గామట్టం అరణ్ణట్టం ఉదకం దన్తపోణం [దన్తపోణం (సీ. క.)] వనప్పతి హరణకం ఉపనిధి సుజ్ఞఘాతం పాణో అపదం ద్విపదం చతుప్పదం బహుప్పదం ఓచరకో ఓణిరక్ఖో సంవిదావహారో సజ్కేతకమ్మం నిమిత్తకమ్మన్తి.

౯౪. భూమట్టం నామ భణ్ణం భూమియం నిక్షిత్తం హోతి నిఖాతం పటిచ్చన్నం. భూమట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి కుదాలం వా పిటకం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. తథ్ఠ జాతకం కట్టం వా లతం వా చిన్దతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. తథ్ఠ పంసుం ఖణతి వా బూహతి [వియూహతి (స్యాం)] వా ఉద్ధరతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. కుమ్మిం ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అత్తనో భాజనం పవేసేత్వా పశ్చామాసకం వా అతిరేకపశ్చామాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. అత్తనో భాజనగతం వా కరోతి ముట్టిం వా చిన్దతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. సుత్తారుళ్లం భణ్ణం పామజ్ఞం వా కణ్ఠసుత్తకం వా కటిసుత్తకం వా సాటకం వా వేరనం వా ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. కోటియం గహేత్వా ఉచ్చారేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. ఘంసన్తో నీహరతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. అన్తమసో కేసగ్గమత్తమ్మి కుమ్మిముఖా మోచేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. సప్పిం వా తేలం వా మధుం వా ఫాణితం వా పశ్చామాసకం వా అతిరేకపశ్చామాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచిత్తో ఏకేన పయోగేన పివతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. తథ్ఠేవ భిన్దతి వా ఛడ్డేతి వా రూపేతి వా అపరిభోగం వా కరోతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౯౫. ధలట్టం నామ భణ్ణం ధలే నిక్షిత్తం హోతి. ధలట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౯౬. ఆకాసట్టం నామ భణ్ణం ఆకాసగతం హోతి. మోరో వా కపిజ్జారో వా తిత్తిరో వా వట్టకో వా, సాటకం వా వేరనం వా హిరజ్జం వా సువణ్ణం వా భిజ్జమానం పతతి. ఆకాసట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. గమనం ఉపచ్చిన్దతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౯౭. వేహసట్టం నామ భణ్ణం వేహసగతం హోతి. మజ్జో వా పీఠే వా చీవరవంసే వా చీవరరజ్జయా వా భిత్తిఖిలే వా నాగదన్తే వా రుక్ఖే వా లగ్గితం హోతి, అన్తమసో పత్తాధారకేపి. వేహసట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౯౮. ఉదకట్టం నామ భణ్ణం ఉదకే నిక్షిత్తం హోతి. ఉదకట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. నిముజ్జతి వా ఉమ్ముజ్జతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. తథ్ఠ జాతకం ఉప్పలం వా పదుమం వా పుణ్ణరీకం వా భిసం వా మచ్చం వా కచ్చపం వా పశ్చామాసకం వా అతిరేకపశ్చామాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౯౯. నావా నామ యాయ తరతి. నావట్టం నామ భణ్ణం నావాయ నిక్షిత్తం హోతి. “నావట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీ”తి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. నావం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్ఛతి

వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. బన్దనం మోచేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. బన్దనం మోచేత్వా ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. ఉద్దం వా అధో వా తిరియం వా అన్తమసో కేసగ్గమత్తమ్మి సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు.

౧౦౦. యానం నామ వయ్ఠం రథో సకటం సన్దమానికా. యానట్టం నామ భణ్ణం యానే నిక్ఖిత్తం హోతి. యానట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి థేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. యానం అవహరిస్సామీతి థేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు.

౧౦౧. భారో నామ సీసభారో ఖన్దభారో కటిభారో ఓలమ్మకో. సీసే భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. ఖన్దం ఓరోపేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ఖన్దే భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. కటిం ఓరోపేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. కటియా భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. హత్థేన గణ్ఠాతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. హత్థే భారం థేయ్యచిత్తో భూమియం నిక్ఖిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. థేయ్యచిత్తో భూమితో గణ్ఠాతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు.

౧౦౨. ఆరామో నామ పుష్పారామో ఫలారామో. ఆరామట్టం నామ భణ్ణం ఆరామే చతుహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహాసట్టం. ఆరామట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి థేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. తత్థ జాతకం మూలం వా తచం వా పత్తం వా పుప్పం వా ఫలం వా పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం థేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ఆరామం అభియుజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. సామికస్సు విమతిం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. సామికో న మయ్ఠం భవిస్సతీతి ధురం నిక్ఖిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ధమ్మం చరన్తో సామికం పరాజేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ధమ్మం చరన్తో పరజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు.

౧౦౩. విహారట్టం నామ భణ్ణం విహారే చతుహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం, ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహాసట్టం. విహారట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి థేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. విహారం అభియుజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. సామికస్సు విమతిం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. సామికో న మయ్ఠం భవిస్సతీతి ధురం నిక్ఖిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ధమ్మం చరన్తో సామికం పరాజేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. ధమ్మం చరన్తో పరజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు.

౧౦౪. ఖేత్తం నామ యత్థ పుబ్బణ్ణం వా అపరణ్ణం వా జాయతి. ఖేత్తట్టం నామ భణ్ణం ఖేత్తే చతుహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం, ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహాసట్టం. ఖేత్తట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి థేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు. తత్థ జాతకం పుబ్బణ్ణం వా అపరణ్ణం వా పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం థేయ్యచిత్తో

ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ఖేత్తం అభియుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సామికస్స విమతిం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. సామికో న మయ్హం భవిస్సతీతి ధురం నిక్ఖిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో సామికం పరాజేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో పరజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. ఖీలం వా రజ్జం వా వతిం వా మరియాదం వా సజ్ఞామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏకం పయోగం అనాగతే, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. తస్మిం పయోగే ఆగతే, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౦౫. వత్థు నామ ఆరామవత్థు విహారవత్థు. వత్థుట్టం నామ భణ్ణం వత్థుస్మిం చత్తూహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం, ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహసట్టం. వత్థుట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. వత్థుం అభియుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సామికస్స విమతిం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. సామికో న మయ్హం భవిస్సతీతి ధురం నిక్ఖిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో సామికం పరాజేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో పరజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. ఖీలం వా రజ్జం వా వతిం వా పాకారం వా సజ్ఞామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏకం పయోగం అనాగతే ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. తస్మిం పయోగే ఆగతే ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౦౬. గామట్టం నామ భణ్ణం గామే చత్తూహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం, ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహసట్టం. గామట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౦౭. అరణ్ణం నామ యం మనుస్సానం పరిగ్గహితం హోతి, తం అరణ్ణం. అరణ్ణట్టం నామ భణ్ణం అరణ్ణో చత్తూహి రానేహి నిక్ఖిత్తం హోతి - భూమట్టం, ధలట్టం, ఆకాసట్టం, వేహసట్టం. అరణ్ణట్టం భణ్ణం అవహరిస్సామీతి ధేయ్యచిత్తో దుతియం వా పరియేసతి గచ్చతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. తత్థ జాతకం కట్టం వా లతం వా తిణం వా పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౦౮. ఉదకం నామ భాజనగతం వా హోతి పోక్ఖరణియా వా తళాకే వా. ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అత్తనో భాజనం పవేసేత్వా పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ఉదకం ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. అత్తనో భాజనగతం కరోతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. మరియాదం భిన్దతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. మరియాదం భిన్దిత్వా పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ఉదకం నిక్ఖామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అతిరేకమాసకం వా ఊనపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ఉదకం నిక్ఖామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మాసకం వా ఊనమాసకం వా అగ్గనకం ఉదకం నిక్ఖామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౧౦౯. దన్తపోణం నామ చిన్నం వా అచ్చిన్నం వా. పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౦. వనప్పతి నామ యో మనుస్సానం పరిగ్గహితో హోతి రుక్ష్తో పరిభోగో. ధేయ్యచితో చిన్దతి, పహరే పహరే ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఏకం పహరం అనాగతే, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. తస్మిం పహరే ఆగతే, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౧. హరణకం నామ అజ్ఞాస్స హరణకం భణ్ణం. ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. సహభణ్ణహరకం పదసా నేస్సామీతి పరమం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. దుతియం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. పతితం భణ్ణం గహేస్సామీతి పాతాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. పతితం భణ్ణం పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౨. ఉపనిధి నామ ఉపనిక్షిత్తం భణ్ణం. దేహి మే భణ్ణన్తి వుచ్చమానో నాహం గణ్ఠామీతి భణితి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సామికస్స విమతిం ఉప్పాదేతి , ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స . సామికో న మయ్యం దస్సతీతి ధురం నిక్షిపతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో సామికం పరాజేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. ధమ్మం చరన్తో పరజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

౧౧౩. సుజ్ఞఘాతం నామ రజ్ఞా రపితం హోతి పబ్బతఖణ్ఠే వా నదీతిట్ఠే వా గామద్వారే వా - 'అత్ర పవిట్టస్స సుజ్ఞం గణ్ఠన్తూ'తి. తత్ర పవిసిత్వా రాజగ్గం [రాజగ్గం (సి. స్యాం.)] భణ్ణం పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. పరమం పాదం సుజ్ఞఘాతం అతిక్యామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. దుతియం పాదం అతిక్యామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. అన్తోసుజ్ఞఘాతే రితో బహిసుజ్ఞఘాతం పాతేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. సుజ్ఞం పరిహరతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౧౪. పాణో నామ మనుస్సపాణో వుచ్చతి. ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. పదసా నేస్సామీతి పరమం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. దుతియం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

అపదం నామ అహి మచ్చా. పఞ్చమాసకం వా అతిరేకపఞ్చమాసకం వా అగ్గనకం ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౫. ద్విపదం నామ మనుస్సా, పక్ఖజాతా. ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. పదసా నేస్సామీతి పరమం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. దుతియం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౬. చతుప్పదం నామ - హత్థీ అస్సా ఓట్టా గోణా గద్రభా పసుకా. ధేయ్యచితో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. పదసా నేస్సామీతి పరమం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. దుతియం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. తతియం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. చతుత్థం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౧౭. బహువృద్ధం నామ - విచ్ఛిన్నా సతపదీ ఉచ్చార్థిభిషాణకా. పశ్చాత్తాపకం వా అతిరేకపశ్చాత్తాపకం వా అగ్గనకం ధ్యేయచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. తానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. పదసా నేస్సామీతి సజ్జామేతి, పదే పదే ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. పచ్ఛిమం పాదం సజ్జామేతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

౧౧౮. ఓచరకో నామ భణ్ణం ఓచరిత్వా ఆచిక్ష్వతి - “ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో తం భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్య.

ఓణిరక్ఖో నామ ఆహటం భణ్ణం గోపేన్తో పశ్చాత్తాపకం వా అతిరేకపశ్చాత్తాపకం వా అగ్గనకం ధ్యేయచిత్తో ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. తానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

సంవిదావహరో నామ సమ్మహులా సంవిదహిత్యా ఏకో భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి సబ్బేసం పారాజికస్య.

౧౧౯. సజ్జేతకమ్మం నామ సజ్జేతం కరోతి - “పురేభత్తం వా పచ్ఛాభత్తం వా రత్తిం వా దివా వా తేన సజ్జేతేన తం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తేన సజ్జేతేన తం భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్య. తం సజ్జేతం పురే వా పచ్ఛా వా తం భణ్ణం అవహరతి, మూలట్టస్య అనాపత్తి. అవహరకస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

౧౨౦. నిమిత్తకమ్మం నామ నిమిత్తం కరోతి. అక్ఖిం వా నిఖణిస్సామి భముకం వా ఉక్ఖిపిస్సామి సీసం వా ఉక్ఖిపిస్సామి, తేన నిమిత్తేన తం భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తేన నిమిత్తేన తం భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్య. తం నిమిత్తం పురే వా పచ్ఛా వా తం భణ్ణం అవహరతి, మూలట్టస్య అనాపత్తి. అవహరకస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

౧౨౧. భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో తం మజ్జామానో తం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్య.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో తం మజ్జామానో అజ్ఞాం అవహరతి, మూలట్టస్య అనాపత్తి. అవహరకస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో అజ్ఞాం మజ్జామానో తం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్య.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో అజ్ఞాం మజ్జామానో అజ్ఞాం అవహరతి, మూలట్టస్య అనాపత్తి. అవహరకస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామస్స పావద - ‘ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స పావదతు - ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరతు””తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో ఇతరస్స ఆరోచేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. అవహరకో పటిగ్గణ్ణాతి, మూలట్టస్య ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. నో తం భణ్ణం అవహరతి, ఆపత్తి సబ్బేసం పారాజికస్య.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామస్స పావద - ‘ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స పావదతు - ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం భణ్ణం అవహరతు””తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. నో అజ్ఞాం ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. అవహరకో పటిగ్గణ్ణాతి, ఆపత్తి

దుక్కటస్సు. నో తం భణ్డం అవహరతి, మూలటస్సు అనాపత్తి. ఆణాపకస్సు చ అవహరకస్సు చ ఆపత్తి పారాజికస్సు.

భిక్తు భిక్తుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్డం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. నో గన్తావ్వు పున పచ్చాగచ్ఛతి - “నాహం సక్కోమి తం భణ్డం అవహరితు”న్తి. నో పున ఆణాపేతి - “యదా సక్కోసి తదా తం భణ్డం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. నో తం భణ్డం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్సు.

భిక్తు భిక్తుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్డం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. నో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ న సావేతి - “మా అవహరీ”తి. నో తం భణ్డం అవహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్సు.

భిక్తు భిక్తుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్డం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. నో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ సావేతి - “మా అవహరీ”తి. నో “ఆణత్తో అహం తయా”తి, తం భణ్డం అవహరతి, మూలటస్సు అనాపత్తి. అవహరకస్సు ఆపత్తి పారాజికస్సు.

భిక్తు భిక్తుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం భణ్డం అవహరా”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. నో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ సావేతి - “మా అవహరీ”తి. నో “సాధూ”తి **[సుట్టాతి (క.)]**? ఓరమతి, ఉభిన్నం అనాపత్తి.

౧౨౨. పశ్చాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్సు ఆపత్తి పారాజికస్సు - పరపరిగ్గహితశ్చ హోతి, పరపరిగ్గహితసజ్జో చ, గరుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, పశ్చామాసకో వా అతిరేకపశ్చామాసకో వా, ధేయ్యచిత్తశ్చ పచ్చపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు.

౧౨౩. పశ్చాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్సు ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు - పరపరిగ్గహితశ్చ హోతి, పరపరిగ్గహితసజ్జో చ, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, అతిరేకమాసకో వా ఉనపశ్చామాసకో వా, ధేయ్యచిత్తశ్చ పచ్చపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు.

౧౨౪. పశ్చాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్సు ఆపత్తి దుక్కటస్సు. పరపరిగ్గహితశ్చ హోతి, పరపరిగ్గహితసజ్జో చ, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, మాసకో వా ఉనమాసకో వా, ధేయ్యచిత్తశ్చ పచ్చపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు.

౧౨౫. ఛహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్సు ఆపత్తి పారాజికస్సు. న చ సకసజ్జో, న చ విస్సాసగ్గాహీ, న చ తావకాలికం, గరుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, పశ్చామాసకో వా అతిరేకపశ్చామాసకో వా, ధేయ్యచిత్తశ్చ పచ్చపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి పారాజికస్సు.

౧౨౬. ఛహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్సు ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు. న చ సకసజ్జో, న చ విస్సాసగ్గాహీ, న చ తావకాలికం, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో అతిరేకమాసకో వా ఉనపశ్చామాసకో వా, ధేయ్యచిత్తశ్చ పచ్చపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు. రానా చావేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సు.

౧౨౭. ఛహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్స ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న చ సకసన్ఞో, న చ విస్సాసగ్గాహి, న చ తావకాలికం, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, మాసకో వా ఊనమాసకో వా, థేయ్యచిత్తగ్గా పచ్చుపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౨౮. పగ్గాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్స ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న చ పరపరిగ్గహితం హోతి, పరపరిగ్గహితసన్ఞో చ, గరుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, పగ్గామాసకో వా అతిరేకపగ్గామాసకో వా, థేయ్యచిత్తగ్గా పచ్చుపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౨౯. పగ్గాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్స ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న చ పరపరిగ్గహితం హోతి, పరపరిగ్గహితసన్ఞో చ, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, అతిరేకమాసకో వా ఊనపగ్గామాసకో వా, థేయ్యచిత్తగ్గా పచ్చుపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౩౦. పగ్గాహి ఆకారేహి అదిన్నం ఆదియన్తస్స ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న చ పరపరిగ్గహితం హోతి, పరపరిగ్గహితసన్ఞో చ, లహుకో చ హోతి పరిక్ఖారో, మాసకో వా ఊనమాసకో వా, థేయ్యచిత్తగ్గా పచ్చుపట్టితం హోతి. ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఫన్దాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రానా చావేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౩౧. అనాపత్తి ససన్ఞోస్స, విస్సాసగ్గాహి, తావకాలికే, పేతపరిగ్గహే, తిరచ్ఛానగతపరిగ్గహే, పంసుకూలసన్ఞోస్స, ఉమ్మత్తకస్స, (ఖిత్తచిత్తస్స వేదనాట్టస్స) **[(ఖిత్తచిత్తస్స వేదనాట్టస్స) కత్థచి నత్తి]** ఆదికమ్మికస్సాతి.

అదిన్నాదానమ్మి పఠమభాణవారో నిట్టితో.

విసీతవత్తుఉద్ధానగాథా

రజకేహి పగ్గా అక్ఖాతా, చతురో అత్థరణేహి చ;
అన్తకారేన వే పగ్గా, పగ్గా హారణకేన చ.

నిరుత్తియా పగ్గా అక్ఖాతా, వాతేహి అపరే దువే;
అసమ్మిన్నే కుసాపాతో, జన్తగ్గేన **[జన్తాఘరేన (స్యాం)]** సహా దస.

విఘాసేహి పగ్గా అక్ఖాతా, పగ్గా చేవ అమూలకా;
దుబ్భిక్ఖే కురమంసగ్గా **[కురమంసగ్గా (స్యాం)]**, పూవసక్ఖలిమోదకా.

ఛపరిక్ఖారథవికా , భిసివంసా న నిక్ఖమే;
ఖాదనీయగ్గా విస్సాసం, ససన్ఞాయపరే దువే.

సత్త నావహరామాతి, సత్త చేవ అవాహరుం;
సజ్ఞస్స అవహరుం సత్త, పుప్పేహి అపరే దువే.

తయో చ పుత్రవాదినో, మణి తీణి అతిక్రమే;
సూకరా చ మిగా మచ్చా, యానశ్చాపి పవత్యయి.

దువే పేసీ దువే దారూ, పంసుకూలం దువే దకా;
అనుపుబ్బవిధానేన , తదశ్శో న పరిపూరయి.

సావత్తియా చతురో ముట్టి, ద్వే విఘాసా దువే తిణా;
సజ్జస్స భాజయుం సత్త, సత్త చేవ అస్సామికా.

దారుదకా మత్తికా ద్వే తిణాని;
సజ్జస్స సత్త అవహాసి సేయ్యం;
సస్సామికం న చాపి నీహరేయ్య;
హరేయ్య సస్సామికం తావకాలికం.

చమ్మా రాజగహే చేవ, వేసాలియా చ అజ్జకో;
బారాణసీ చ కోసమ్మీ, సాగలా దళ్ళికేన చాతి.

వినీతవత్తు

౧౩౨. తేన ఖో పన సమయేన చబ్బగ్గియా భిక్షూ రజకత్థరణం గత్వా రజకభణ్ణికం అవహరింసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం. కచ్చి ను ఖో మయం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నా”తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఆపత్తిం తుమ్మే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు రజకత్థరణం గత్వా మహగ్గం దుస్సం పస్సిత్వా థేయ్యచిత్తో ఉప్పాదేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, చిత్తుప్పాదే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు రజకత్థరణం గత్వా మహగ్గం దుస్సం పస్సిత్వా థేయ్యచిత్తో ఆమసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు రజకత్థరణం గత్వా మహగ్గం దుస్సం పస్సిత్వా థేయ్యచిత్తో ఫన్దాపేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు రజకత్థరణం గత్వా మహగ్గం దుస్సం పస్సిత్వా థేయ్యచిత్తో రానా చావేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౩. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో పిణ్డచారికో భిక్షు మహద్ధం ఉత్తరత్థరణం పస్సిత్వా థేయ్యచిత్తం ఉప్పాదేసి... పే... థేయ్యచిత్తో ఆమసి...పే... థేయ్యచిత్తో ఫణ్డాపేసి...పే... థేయ్యచిత్తో రానా చావేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౪. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు దివా భణ్డం పస్సిత్వా నిమిత్తం అకాసి - ‘రత్తిం అవహరిస్సామీ’తి. సో తం మజ్జమానో తం అవహరి...పే... తం మజ్జమానో అజ్ఞం అవహరి...పే... అజ్ఞం మజ్జమానో తం అవహరి...పే... అజ్ఞం మజ్జమానో అజ్ఞం అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి .

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు దివా భణ్డం పస్సిత్వా నిమిత్తం అకాసి - “రత్తిం అవహరిస్సామీ”తి. సో తం మజ్జమానో అత్తనో భణ్డం అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అజ్ఞాస్స భణ్డం హరంతో సీసే భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసి...పే... థేయ్యచిత్తో ఫణ్డాపేసి...పే... థేయ్యచిత్తో ఖన్ధం ఓరోపేసి...పే... ఖన్ధే భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసి...పే... థేయ్యచిత్తో ఫణ్డాపేసి...పే... థేయ్యచిత్తో కటిం ఓరోపేసి...పే... కటియా భారం థేయ్యచిత్తో ఆమసి...పే... థేయ్యచిత్తో ఫణ్డాపేసి...పే... థేయ్యచిత్తో హత్థేన అగ్గహేసి...పే... హత్థే భారం థేయ్యచిత్తో భూమియం నిక్ఖిపి...పే... థేయ్యచిత్తో భూమితో అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౫. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అజ్ఞోకాసే చీవరం పత్థరిత్వా విహారం పావిసి. అష్టాతరో భిక్షు - ‘మాయిదం చీవరం నస్సీ’తి, పటిసామేసి. సో నిక్ఖమిత్వా తం భిక్షుం పుచ్చి - “ఆవుసో, మయ్ఠం చీవరం కేన అవహట”న్తి ? సో ఏవమాహ - “మయా అవహట”న్తి. “సో తం ఆదియి, అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “నిరుత్తిపథో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, నిరుత్తిపథే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు పీఠే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా. పీఠే నిసీదనం నిక్ఖిపిత్వా... హేటాపీఠే పత్తం నిక్ఖిపిత్వా విహారం పావిసి. అష్టాతరో భిక్షు - “మాయం పత్తో నస్సీ”తి పటిసామేసి. సో నిక్ఖమిత్వా తం భిక్షుం పుచ్చి - “ఆవుసో, మయ్ఠం పత్తో కేన అవహటో”తి? సో ఏవమాహ - “మయా అవహటో”తి. “సో తం ఆదియి, అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నిరుత్తిపథే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా భిక్షునీ వతియా చీవరం పత్థరిత్వా విహారం పావిసి. అష్టాతరా భిక్షునీ - ‘మాయిదం చీవరం నస్సీ’తి పటిసామేసి. సా నిక్ఖమిత్వా తం భిక్షునిం పుచ్చి - “అయ్యే, మయ్ఠం చీవరం కేన అవహట”న్తి? సా ఏవమాహ - “మయా అవహట”న్తి. “సా తం ఆదియి, అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్సా కుక్కుచ్చం అహోసి. అథ ఖో సా భిక్షునీ భిక్షునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్షునియా భిక్షూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “అనాపత్తి, భిక్షవే, నిరుత్తిపథే”తి.

౧౩౬. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు వాతమణ్ణలికాయ ఉక్ఖితం సాటకం పస్సిత్వా సామికానం దస్సామీతి, అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించిత్తో త్వం భిక్షూ”తి? “అథేయ్యచిత్తో అహం, భగవా”తి. అనాపత్తి, భిక్షు, అథేయ్యచిత్తస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు వాతమణ్ణలికాయ ఉక్ఖితం వేరనం పస్సిత్వా ‘పురే సామికా పస్సన్తి’తి థేయ్యచిత్తో అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౭. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సుసానం గత్వా అభిన్నే సరీరే పంసుకూలం అగ్గహేసి. తస్మిణ్చ సరీరే పేతో అధివత్తో హోతి . అథ ఖో సో పేతో తం భిక్షుం ఏతదవోచ – “మా, భన్తే, మయ్హం సాటకం అగ్గహేసి”తి. సో భిక్షు అనాదియన్తో అగమాసి . అథ ఖో తం సరీరం ఉట్టహిత్వా తస్స భిక్షునో పిట్టితో పిట్టితో అనుబద్ధి. అథ ఖో సో భిక్షు విహారం పవిసిత్వా ద్వారం థకేసి. అథ ఖో తం సరీరం తత్థేవ పరిపత్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, అభిన్నే సరీరే పంసుకూలం గహేతబ్బం. సో గణ్ఠేయ్య, ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

౧౩౮. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సజ్జస్స చీవరే భాజీయమానే థేయ్యచిత్తో కుసం సజ్జామేత్వా చీవరం అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౯. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఆనన్దో జన్తాఘరే అణ్ణతరస్స భిక్షునో అన్తరవాసకం అత్తనో మణ్ణమానో నివాసేసి. అథ ఖో సో భిక్షు ఆయస్మన్తం ఆనన్దం ఏతదవోచ – “కిస్స మే త్వం, ఆవుసో ఆనన్ద, అన్తరవాసకం నివాసేసి”తి? “సకసణ్ణో అహం, ఆవుసో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, సకసణ్ణోస్సా”తి.

౧౪౦. తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్షూ గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తా సీహవిఘాసం పస్సిత్వా పచాపేత్వా పరిభుజ్జింసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, సీహవిఘాసే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్బహులా భిక్షూ గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తా బృగ్గవిఘాసం పస్సిత్వా... దీపివిఘాసం పస్సిత్వా... తరచ్చవిఘాసం పస్సిత్వా... కోకవిఘాసం పస్సిత్వా పచాపేత్వా పరిభుజ్జింసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, తిరచ్ఛానగతపరిగ్గహే”తి.

౧౪౧. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సజ్జస్స ఓదనే భాజీయమానే – ‘అపరస్స భాగం దేహీ’తి అమూలకం అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి సమ్మజానముసావాదే పాచిత్తియస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సజ్జస్స ఖాదనీయే భాజియమానే... సజ్జస్స పూవే భాజియమానే... సజ్జస్స ఉచ్చుమ్మి భాజియమానే... సజ్జస్స తిమ్మరూసకే భాజియమానే – ‘అపరస్స భాగం దేహీ’తి అమూలకం అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి సమ్మజానముసావాదే పాచిత్తియస్సా”తి.

౧౪౨. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు దుబ్బిక్ఖే ఓదనీయఘరం పవిసిత్వా పత్తపూరం ఓదనం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు దుబ్బిక్ఖే సూనఘరం [సూనాఘరం (సీ. స్యా.)] పవిసిత్వా పత్తపూరం మంసం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు దుబ్బిక్ఖే పూవఘరం పవిసిత్వా పత్తపూరం పూవం థేయ్యచిత్తో అవహరి... పే.... పత్తపూరా సక్ఖలియో థేయ్యచిత్తో అవహరి...పే.... పత్తపూరే మోదకే థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౪౩. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు దివా పరిక్ఖారం పస్సిత్వా నిమిత్తం అకాసి – “రత్తిం అవహరిస్సామీ”తి. సో తం మణ్ణమానో తం అవహరి...పే.... తం మణ్ణమానో అణ్ణం అవహరి...పే.... అణ్ణం మణ్ణమానో తం అవహరి...పే.... అణ్ణం మణ్ణమానో అణ్ణం అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు దివా పరిక్ఖారం పస్సిత్వా నిమిత్తం అకాసి – “రత్తిం అవహరిస్సామీ”తి. సో తం మణ్ణమానో అత్తనో పరిక్ఖారం అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౧౪౪. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పీఠే ధవికం పస్సిత్వా – “ఇతో గణ్ణంతో పారాజికో భవిస్సామీ”తి సహ పీఠకేన సజ్జామేత్వా అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సఙ్ఖస్స భిసిం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౪౫. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు చీవరవంసే చీవరం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు విహారే చీవరం అవహరిత్వా – “ఇతో నిక్ఖమంతో పారాజికో భవిస్సామీ”తి విహారా న నిక్ఖమి...పే.... భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “నిక్ఖమి [నిక్ఖమేయ్య (సీ. స్యా.)] వా సో, భిక్షవే, మోఘపురిసో న వా నిక్ఖమి [నిక్ఖమేయ్య (సీ. స్యా.)], ఆపత్తి పారాజికస్సా”తి.

౧౪౬. తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భిక్షూ సహాయకా హోన్తి. ఏకో భిక్షు గామం పిణ్డాయ పావిసి. దుతియో భిక్షు సఙ్ఖస్స ఖాదనీయే భాజీయమానే సహాయకస్స భాగం గహేత్వా తస్స విస్ససంతో పరిభుజ్ఞి. సో జానిత్వా తం చోదేసి – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కిం చిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “విస్సాసగ్గాహో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, విస్సాసగ్గాహా”తి.

౧౪౭. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షా చీవరకమ్మం కరోన్తి. సజ్జస్స ఖాదనీయే భాజీయమానే సబ్బేసం పటివిసా ఆహరిత్వా ఉపనిక్కిత్తా హోన్తి. అజ్ఞాతరో భిక్షు అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో పటివిసం అత్తనో మజ్ఞామానో పరిభుజ్ఞో. సో జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించితో త్వం, భిక్షూ”తి? “సకసజ్ఞో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, సకసజ్ఞోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షా చీవరకమ్మం కరోన్తి. సజ్జస్స ఖాదనీయే భాజీయమానే అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో పత్తేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో పటివిసో ఆహరిత్వా ఉపనిక్కిత్తో హోతి. పత్తసామికో భిక్షు అత్తనో మజ్ఞామానో పరిభుజ్ఞో. సో జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సకసజ్ఞోస్సా”తి.

౧౪౮. తేన ఖో పన సమయేన అమ్మచోరకా అమ్మం పాతేత్వా భణ్ణికం ఆదాయ అగమంసు. సామికా తే చోరకే అనుబద్ధింసు. చోరకా సామికే పస్సిత్వా భణ్ణికం పాతేత్వా పలాయంసు. భిక్షూ పంసుకూలసజ్ఞోనో పటిగ్గహపేత్వా పరిభుజ్ఞంసు. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “కించితా తుమ్హే, భిక్షవే”తి? “పంసుకూలసజ్ఞోనో మయం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షవే, పంసుకూలసజ్ఞోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన జమ్మచోరకా... లబుజచోరకా... పనసచోరకా... తాలపక్కచోరకా... ఉచ్చుచోరకా... తిమ్మరూసకచోరకా తిమ్మరూసకే ఉచ్చినిత్వా భణ్ణికం ఆదాయ అగమంసు. సామికా తే చోరకే అనుబద్ధింసు. చోరకా సామికే పస్సిత్వా భణ్ణికం పాతేత్వా పలాయంసు. భిక్షూ పంసుకూలసజ్ఞోనో పటిగ్గహపేత్వా పరిభుజ్ఞంసు. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పంసుకూలసజ్ఞోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అమ్మచోరకా అమ్మం పాతేత్వా భణ్ణికం ఆదాయ అగమంసు. సామికా తే చోరకే అనుబద్ధింసు. చోరకా సామికే పస్సిత్వా భణ్ణికం పాతేత్వా పలాయంసు. భిక్షూ - ‘పురే సామికా పస్సంతీ’తి, థేయ్యచిత్తా పరిభుజ్ఞంసు. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన జమ్మచోరకా... లబుజచోరకా... పనసచోరకా... తాలపక్కచోరకా... ఉచ్చుచోరకా... తిమ్మరూసకచోరకా తిమ్మరూసకే ఉచ్చినిత్వా భణ్ణికం ఆదాయ అగమంసు. సామికా తే చోరకే అనుబద్ధింసు. చోరకా సామికే పస్సిత్వా భణ్ణికం పాతేత్వా పలాయంసు. భిక్షూ - ‘పురే సామికా పస్సంతీ’తి, థేయ్యచిత్తా పరిభుజ్ఞంసు. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స అమ్మం థేయ్యచిత్తో అవహారి... సజ్జస్స జమ్మం... సజ్జస్స లబుజం... సజ్జస్స పనసం... సజ్జస్స తాలపక్కం... సజ్జస్స ఉచ్చం... సజ్జస్స తిమ్మరూసకం థేయ్యచిత్తో అవహారి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౪౯. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు పుష్పారామం గత్వా ఓచితం పుష్పం పశ్చామాస్థనకం థేయ్యచిత్తో అవహారి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పుష్పారామం గన్త్యా పుష్పం ఓచినిత్వా పశ్చాత్తాపనకం ధేయ్యచిత్తో
అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౨౦. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు గామకం గచ్ఛన్తో అణ్ణతరం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, తుయ్యం
ఉపట్టాకకులం వుత్తో వజ్జేమీ”తి. సో గన్త్యా ఏకం సాటకం ఆహరాపేత్వా అత్తనా పరిభుజ్జో. సో జానిత్వా తం చోదేసి -
“అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, వుత్తో వజ్జేమీతి
వత్తబ్బో. యో వదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు గామకం గచ్ఛతి. అణ్ణతరో భిక్షు తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, మయ్యం
ఉపట్టాకకులం వుత్తో వజ్జేమీ”తి. సో గన్త్యా యుగసాటకం ఆహరాపేత్వా ఏకం అత్తనా పరిభుజ్జో, ఏకం తస్స భిక్షునో అదాసి.
సో జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ,
భిక్షవే, వుత్తో వజ్జేమీతి వత్తబ్బో. యో వదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు గామకం గచ్ఛన్తో అణ్ణతరం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, తుయ్యం
ఉపట్టాకకులం వుత్తో వజ్జేమీ”తి. సోపి ఏవమాహ - “వుత్తో వజ్జేమీ”తి. సో గన్త్యా ఆళ్లకం సప్పిం తులం గుళం దోణం తణ్ణులం
ఆహరాపేత్వా అత్తనా పరిభుజ్జో. సో జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే...
“అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, వుత్తో వజ్జేమీతి వత్తబ్బో, న చ వుత్తో వజ్జేమీతి వత్తబ్బో. యో వదేయ్య, ఆపత్తి
దుక్కటస్సా”తి.

౧౨౧. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో పురిసో మహగ్గం మణిం ఆదాయ అణ్ణతరేన భిక్షునా సద్ధిం
అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో హోతి. అథ ఖో సో పురిసో సుజ్జట్టానం పస్సిత్వా తస్స భిక్షునో అజానంతస్స ధవికాయ మణిం
పక్ఖిపిత్వా సుజ్జట్టానం అతిక్కమిత్వా అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం,
భగవా, జానామీ”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అజానంతస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో పురిసో మహగ్గం మణిం ఆదాయ అణ్ణతరేన భిక్షునా సద్ధిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో
హోతి. అథ ఖో సో పురిసో సుజ్జట్టానం పస్సిత్వా గిలానాలయం కరిత్వా అత్తనో భణ్ణికం తస్స భిక్షునో అదాసి. అథ ఖో సో
పురిసో సుజ్జట్టానం అతిక్కమిత్వా తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆహర మే, భన్తే, భణ్ణికం; నాహం అకల్లకో”తి. “కిస్స పన త్వం,
ఆవుసో, ఏవరూపం అకాసీ”తి? అథ ఖో సో పురిసో తస్స భిక్షునో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే...
“కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం, భగవా, జానామీ”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అజానంతస్సా”తి.

౧౨౨. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సత్తేన సద్ధిం అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నో హోతి. అణ్ణతరో పురిసో తం భిక్షుం
ఆమిసేన ఉపలాపేత్వా సుజ్జట్టానం పస్సిత్వా మహగ్గం మణిం తస్స భిక్షునో అదాసి - “ఇమం, భన్తే, మణిం సుజ్జట్టానం
అతిక్కామేహీ”తి. అథ ఖో సో భిక్షు తం మణిం సుజ్జట్టానం అతిక్కామేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం,
భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౫౩. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పాసే బద్ధం సూకరం కారుణ్ణోన ముఞ్చే. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “కించిత్తే త్వం, భిక్షూ”తి? “కారుణ్ణాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, కారుణ్ణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పాసే బద్ధం సూకరం – “పురే సామికా పస్సన్తి”తి, థేయ్యచిత్తే ముఞ్చే. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పాసే బద్ధం మిగం కారుణ్ణోన ముఞ్చే... పాసే బద్ధం మిగం – “పురే సామికా పస్సన్తి”తి, థేయ్యచిత్తే ముఞ్చే ... కుమినే బద్ధే మచ్చే కారుణ్ణోన ముఞ్చే... కుమినే బద్ధే మచ్చే – “పురే సామికా పస్సన్తి”తి థేయ్యచిత్తే ముఞ్చే. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు యానే భణ్ణం పస్సిత్వా – “ఇతో గణ్ణంతో పారాజికో భవిస్సామీ”తి, అతిక్కుమిత్వా పవట్టేత్వా [పవత్తేత్వా (క.)] అగ్గహేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం , భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు కులలేన ఉక్ఖిత్తం మంసపేసిం – “సామికానం దస్సామీ”తి అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అథేయ్యచిత్తస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు కులలేన ఉక్ఖిత్తం మంసపేసిం – “పురే సామికా పస్సన్తి”తి, థేయ్యచిత్తే అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౫౪. తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా ఉళుమ్పం బద్ధిత్వా అచిరవతియా నదియా ఓసారేన్తి. బద్ధనే భిన్నే కట్టాని విప్పకిణ్ణాని అగమంసు. భిక్షూ పంసుకూలసణ్ణో ఉత్తారేసుం. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం – “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేన కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పంసుకూలసణ్ణోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన మనుస్సా ఉళుమ్పం బద్ధిత్వా అచిరవతియా నదియా ఓసారేన్తి. బద్ధనే భిన్నే కట్టాని విప్పకిణ్ణాని అగమంసు. భిక్షూ – “పురే సామికా పస్సన్తి”తి, థేయ్యచిత్తా ఉత్తారేసుం. సామికా తే భిక్షూ చోదేసుం – “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేన కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో గోపాలకో రుక్ఖే సాటకం ఆలగ్గేత్వా ఉద్ధారం అగమాసి. అణ్ణతరో భిక్షు పంసుకూలసణ్ణో అగ్గహేసి . అథ ఖో నో గోపాలకో తం భిక్షుం చోదేసి – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పంసుకూలసణ్ణోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరస్స భిక్షునో నదిం తరంతస్స రజకానం హత్థతో ముత్తం సాటకం పాదే లగ్గం హోతి. నో భిక్షు – “సామికానం దస్సామీ”తి అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అథేయ్యచిత్తస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్య భిక్షునో నదిం తరస్తస్య రజకానం హత్తతో ముత్తం సాటకం పాదే లగ్గం హోతి . సో భిక్షు - “పురే సామికా పస్సంతి”తి, థేయ్యచిత్తో అగ్గహీసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౩౫. తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సప్పీకుమ్మిం పస్సిత్వా థోకం థోకం పరిభుజ్జో. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షూ సంవిదహిత్వా అగమంసు - “భణ్ణం అవహరిస్సామా”తి. ఏకో భణ్ణం అవహరి. తే ఏవమాహంసు - “న మయం పారాజికా. యో అవహటో సో పారాజికో”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షూ సంవిదహిత్వా భణ్ణం అవహరిత్వా భాజేసుం . తేహి భాజీయమానే ఏకమేకస్స పటివిసో న పశ్చామాసకో పూరి. తే ఏవమాహంసు - “న మయం పారాజికా”తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఆపత్తిం తుమ్హే, భిక్షవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సావత్తియం దుబ్బిక్ఖే ఆపణికస్స తణ్ణులముట్టిం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సావత్తియం దుబ్బిక్ఖే ఆపణికస్స ముగ్గముట్టిం... మాసముట్టిం... తిలముట్టిం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన సావత్తియం అన్ధవనే చోరకా గావిం హన్త్వా మంసం ఖాదిత్వా సేసకం పటిసామేత్వా అగమంసు. భిక్షూ పంసుకూలసణ్ణోనో పటిగ్గహపేత్వా పరిభుజ్జింసు. చోరకా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పంసుకూలసణ్ణోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సావత్తియం అన్ధవనే చోరకా సూకరం హన్త్వా మంసం ఖాదిత్వా సేసకం పటిసామేత్వా అగమంసు. భిక్షూ పంసుకూలసణ్ణోనో పటిగ్గహపేత్వా పరిభుజ్జింసు. చోరకా తే భిక్షూ చోదేసుం - “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పంసుకూలసణ్ణోస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు తిణక్ఖేత్తం గన్త్వా లూతం తిణం పశ్చామాసగ్గనకం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి ...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు తిణక్ఖేత్తం గన్త్వా తిణం లాయిత్వా పశ్చామాసగ్గనకం థేయ్యచిత్తో అవహరి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౫౬. తేన ఖో పన సమయేన ఆగన్తుకా భిక్షా సజ్జస్స అమ్మం భాజాపేత్వా పరిభుజ్జింసు. ఆవాసికా భిక్షా తే భిక్షా చోదేసుం – “అస్సమణాత్థ తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “కించిత్తా తుమ్హే, భిక్షవే”తి? “పరిభోగత్థాయ [పరిభోగత్థా (సి.)] మయం భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షవే, పరిభోగత్థాయా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆగన్తుకా భిక్షా సజ్జస్స జమ్మం... సజ్జస్స లబుజం... సజ్జస్స పనసం... సజ్జస్స తాలపక్కం... సజ్జస్స ఉచ్చం... సజ్జస్స తిమ్మరూసకం భాజాపేత్వా పరిభుజ్జింసు. ఆవాసికా భిక్షా తే భిక్షా చోదేసుం – “అస్సమణాత్థ, తుమ్హే”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పరిభోగత్థాయా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అమ్మపాలకా భిక్షానం అమ్మపలం దేన్తి. భిక్షా – “గోపేతుం ఇమే ఇస్సరా, నయిమే దాతు”న్తి, కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్ణన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, గోపకస్స దానే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన జమ్మపాలకా... లబుజపాలకా... పనసపాలకా... తాలపక్కపాలకా... ఉచ్చపాలకా... తిమ్మరూసకపాలకా భిక్షానం తిమ్మరూసకం దేన్తి. భిక్షా – “గోపేతుం ఇమే ఇస్సరా, నయిమే దాతు”న్తి, కుక్కుచ్చాయన్తా న పటిగ్గణ్ణన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, గోపకస్స దానే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స దారుం తావకాలికం హరిత్వా అత్తనో విహారస్స కుట్టం ఉపత్థమ్భేసి. భిక్షా తం భిక్షుం చోదేసుం – “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “తావకాలికో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, తావకాలికే”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స ఉదకం థేయ్యచిత్తో అవహారి... సజ్జస్స మత్తికం థేయ్యచిత్తో అవహారి... సజ్జస్స పుజ్జాకితం తిణం థేయ్యచిత్తో అవహారి... తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స పుజ్జాకితం తిణం థేయ్యచిత్తో ఝాపేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స మఞ్చం థేయ్యచిత్తో అవహారి... తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు సజ్జస్స పీఠం... సజ్జస్స భిసిం... సజ్జస్స బిట్టోహనం [బిమ్బోహనం (సి. స్యా.)] ... సజ్జస్స కవాటం... సజ్జస్స ఆలోకసన్ధిం... సజ్జస్స గోపానసిం థేయ్యచిత్తో అవహారి... తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౧౫౭. [చూళవ. ౩౨౪] తేన ఖో పన సమయేన భిక్షా అజ్ఞాతరస్స ఉపాసకస్స విహారపరిభోగం సేనాసనం అజ్ఞాత్ర పరిభుజ్జన్తి. అథ ఖో సో ఉపాసకో ఉజ్ఞాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “కథమ్మో నామ భదన్తా అజ్ఞాత్ర పరిభోగం అజ్ఞాత్ర

పరిభుజ్జోస్సంతి”తి! భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న, భిక్షవే, అజ్ఞాత పరిభోగో అజ్ఞాత పరిభుజ్జోతబ్బో. యో పరిభుజ్జోయ్య, ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

[చూళవ. ౩౨౪] తేన ఖో పన సమయేన భిక్షా ఉపోసథగమ్మి సన్నిసజ్జమ్మి హరితుం కుక్కుచ్చాయంతా ఛమాయం నిసీదన్తి. గత్తానిపి చీవరానిపి పంసుకితాని హోన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనుజానామి, భిక్షవే, తావకాలికం హరితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన చమ్పాయం థుల్లనన్దాయ భిక్షునియా అన్తేవాసినీ భిక్షునీ థుల్లనన్దాయ భిక్షునియా ఉపట్టాకకులం గత్వా - “అయ్య ఇచ్చతి తేకటులయాగుం పాతు”న్తి, పచాపేత్వా హరిత్వా అత్తనా పరిభుజ్జో. సా జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణీసి త్వ”న్తి. తస్సా కుక్కుచ్చం అహోసి. అథ ఖో సా భిక్షునీ భిక్షునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్షునియో భిక్షానం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్షా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్స; ఆపత్తి సమ్మజానముసావాదే పాచిత్తియస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే థుల్లనన్దాయ భిక్షునియా అన్తేవాసినీ భిక్షునీ థుల్లనన్దాయ భిక్షునియా ఉపట్టాకకులం గత్వా - “అయ్య ఇచ్చతి మధుగోళకం ఖాదితు”న్తి, పచాపేత్వా హరిత్వా అత్తనా పరిభుజ్జో. సా జానిత్వా తం చోదేసి - “అస్సమణీసి త్వ”న్తి. తస్సా కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్స; ఆపత్తి సమ్మజానముసావాదే పాచిత్తియస్సా”తి.

౧౨౮. తేన ఖో పన సమయేన వేసాలియం ఆయస్మతో అజ్ఞకస్స ఉపట్టాకస్స గహపతి నో ద్వే దారకా హోన్తి - పుత్తో చ భాగినేయ్యో చ. అథ ఖో నో గహపతి ఆయస్మంతం అజ్ఞకం ఏతదవోచ - “ఇమం, భన్తే, ఓకాసం యో ఇమేసం ద్వీన్నం దారకానం సద్ధో హోతి పసన్నో తస్స ఆచిక్ఖేయ్యాసీ”తి [ఆచిక్ఖేయ్యాసీతి నో కాలమకాసి (స్యా.)]. తేన ఖో పన సమయేన తస్స గహపతి నో భాగినేయ్యో సద్ధో హోతి పసన్నో. అథ ఖో ఆయస్మా అజ్ఞకో తం ఓకాసం తస్స దారకస్స ఆచిక్ఖి. నో తేన సాపతేయ్యేన కుటుమ్బి ఇచ్చ సణ్ణపేసి దాన ఇచ్చ పట్టపేసి. అథ ఖో తస్స గహపతి నో పుత్తో ఆయస్మంతం ఆనన్దం ఏతదవోచ - “కో ను ఖో, భన్తే ఆనన్ద, పితు నో దాయజ్ఞో - పుత్తో వా భాగినేయ్యో వా”తి? “పుత్తో ఖో, ఆవునో, పితు నో దాయజ్ఞో”తి. “అయం, భన్తే, అయ్యో అజ్ఞకో అవ్హాకం సాపతేయ్యం అవ్హాకం మేధునకస్స ఆచిక్ఖి”తి. “అస్సమణో, ఆవునో, ఆయస్మా అజ్ఞకో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా అజ్ఞకో ఆయస్మంతం ఆనన్దం ఏతదవోచ - “దేహి మే, ఆవునో ఆనన్ద, వినిచ్చయ”న్తి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపాలి ఆయస్మతో అజ్ఞకస్స పక్ఖో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి ఆయస్మంతం ఆనన్దం ఏతదవోచ - “యో ను ఖో, ఆవునో ఆనన్ద, సామికేన ‘ఇమం ఓకాసం ఇత్థన్నామస్స ఆచిక్ఖేయ్యాసీ’తి వుత్తో తస్స ఆచిక్ఖతి, కిం నో ఆపజ్జితీ”తి? “న, భన్తే, కి ఇచ్చి ఆపజ్జతి, అన్తమనో దుక్కుటమత్తమ్మీ”తి. “అయం, ఆవునో, ఆయస్మా అజ్ఞకో సామికేన - ‘ఇమం ఓకాసం ఇత్థన్నామస్స ఆచిక్ఖా’తి వుత్తో తస్స ఆచిక్ఖతి; అనాపత్తి, ఆవునో, ఆయస్మతో అజ్ఞకస్సా”తి.

౧౨౯. తేన ఖో పన సమయేన బారాణసియం ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్చస్స ఉపట్టాకకులం చోరేహి ఉపద్దుతం హోతి. ద్వే చ దారకా నీతా హోన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో తే దారకే ఇద్ధియా ఆనేత్వా పాసాదే రపేసి. మనుస్సా తే దారకే పస్సిత్వా - “అయ్యస్సాయం పిలిన్దవచ్చస్స ఇద్ధానుభావో”తి, ఆయస్మంతే పిలిన్దవచ్చే అభిప్పసీదింసు. భిక్షా ఉజ్జాయన్తి

ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథశ్చో నామ ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో చోరహి నీతే దారకే ఆనేస్సతీ”తి! భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం.
“అనాపత్తి, భిక్షవే [ఇద్ధిమతో (సి.), ఇద్ధిమన్తస్స (స్యా.)], ఇద్ధిమస్స ఇద్ధివిసయే”తి.

౧౬౦. తేన ఖో పన సమయేన ద్వే భిక్షూ సహాయకా హోన్తి - పణ్ణకో చ కపిలో చ. ఏకో గామకే విహరతి, ఏకో కోసమ్మియం. అథ ఖో తస్స భిక్షునో గామకా కోసమ్మిం గచ్ఛన్తస్స అన్తరామగ్గే నదిం తరన్తస్స సూకరికానం హత్థతో ముత్తా మేదవట్టి పాదే లగ్గా హోతి. సో భిక్షు - “సామికానం దస్సామీ”తి అగ్గహేసి. సామికా తం భిక్షుం చోదేసుం - “అస్సమణోసి త్వ”న్తి. తం ఉత్తిణ్ణం గోపాలికా [అజ్ఞాతరా గోపాలికా (సి. స్యా.)] పస్సిత్వా ఏతదవోచ - “ఏహి, భన్తే, మేధునం ధమ్మం పటిసేవా”తి. సో - “పకతియాపాహం అస్సమణో”తి తస్సా మేధునం ధమ్మం పటిసేవిత్వా కోసమ్మిం గన్తా భిక్షూనం ఏతమత్తం ఆరోచేసి. భిక్షూ భగవతో ఏతమత్తం ఓరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, అదిన్నాదానే పారాజికస్స; ఆపత్తి మేధునధమ్మసమాయోగే పారాజికస్సా”తి.

౧౬౧. తేన ఖో పన సమయేన సాగలాయం ఆయస్మతో దళ్ళికస్స సద్ధివిహారికో భిక్షు అనభిరతియా పీళితో ఆపణికస్స వేరనం అవహరిత్వా ఆయస్మన్తం దళ్ళికం ఏతదవోచ - “అస్సమణో అహం, భన్తే, విబ్బమిస్సామీ”తి. “కిం తయా, ఆవుసో, కత”న్తి? సో తమత్తం ఆరోచేసి. ఆహరాపేత్వా అగ్గాపేసి. తం అగ్గాపేన్తం న పజ్జమాసకే అగ్గతి . “అనాపత్తి, ఆవుసో, పారాజికస్సా”తి. ధమ్మకథం అకాసి. సో భిక్షు అభిరమతీతి [అభిరమీతి (సి. స్యా.)].

దుతియపారాజికం సమత్తం.

౩. తతియపారాజికం

౧౬౨. [ఇదం వత్తు సం. ని. ౫.౯౮౨] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం. తేన ఖో పన సమయేన భగవా భిక్షూనం అనేకపరియాయేన అసుభకథం కథేతి, అసుభాయ వణ్ణం భాసతి, అసుభభావనాయ వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స అసుభసమాపత్తియా వణ్ణం భాసతి. అథ ఖో భగవా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “ఇద్ధామహం, భిక్షవే, అద్ధమాసం పటిసల్లీయితుం. నమ్మి కేనచి ఉపసజ్జమితబ్బో, అజ్ఞాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేనా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి, ఖో తే భిక్షూ భగవతో పటిస్సుణిత్వా నాస్సుధ కోచి భగవన్తం ఉపసజ్జమతి, అజ్ఞాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన. భిక్షూ - “భగవా ఖో అనేకపరియాయేన అసుభకథం కథేతి, అసుభాయ వణ్ణం భాసతి, అసుభభావనాయ వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స అసుభసమాపత్తియా వణ్ణం భాసతీ”తి (తే) [() (?) ఏవముపరిపి ఈదిసేసు రానేసు] అనేకకారవోకారం అసుభభావనానుయోగమనుయుత్తా విహరన్తి. తే సకేన కాయేన అట్టియన్తి హరాయన్తి జిగుచ్చన్తి. సేయ్యథాపి నామ ఇత్థీ వా పురిసో వా దహరో యువా మణ్ణనకజాతికో సీసంన్ఠాతో అహికుణపేన వా కుక్కురకుణపేన వా మనుస్సకుణపేన వా కణ్ఠే ఆసత్తేన అట్టియేయ్య హరాయేయ్య జిగుచ్చేయ్య, ఏవమేవ తే భిక్షూ సకేన కాయేన అట్టియన్తా హరాయన్తా జిగుచ్చన్తా అత్తనాపి అత్తానం జీవితా వోరోపేన్తి, అజ్ఞామజ్ఞామ్మి జీవితా వోరోపేన్తి, మిగలణ్ణికమ్మి సమణకుత్తకం ఉపసజ్జమిత్వా ఏవం వదన్తి - “సాధు నో, ఆవుసో, జీవితా వోరోపేహి . ఇదం తే పత్తచీవరం భవిస్సతీ”తి. అథ ఖో మిగలణ్ణికో సమణకుత్తకో పత్తచీవరేహి భట్ సమ్మహులే భిక్షూ జీవితా వోరోపేత్వా లోహితకం [లోహితగతం (క.)] అసిం ఆదాయ యేన వగ్గముదా నదీ తేనుపసజ్జమి.

౧౬౩. అథ ఖో మిగలణ్ణికస్స సమణకుత్తకస్స లోహితకం తం అసిం ధోవన్తస్స అహుదేవ కుక్కుచ్చం అహు విప్పటిసారో - “అలాభా వత మే, న వత మే లాభా; దుల్లద్ధం వత మే, న వత మే సులద్ధం . బహుం వత మయా అపుజ్ఞాం పసుతం, యోహం భిక్షా సీలవన్తే కల్యాణధమ్మే జీవితా వోరోపసి”న్తి. అథ ఖో అజ్ఞాతరా మారకాయికా దేవతా అభిజ్ఞమానే ఉడకే ఆగన్త్యా మిగలణ్ణికం సమణకుత్తకం ఏతదవోచ - “సాధు సాధు సప్పురిస, లాభా తే సప్పురిస, సులద్ధం తే సప్పురిస. బహుం తయా సప్పురిస పుజ్ఞాం పసుతం, యం త్వం అతిణ్ణో తారో”తి. అథ ఖో మిగలణ్ణికో సమణకుత్తకో - “లాభా కిర మే, సులద్ధం కిర మే, బహుం కిర మయా పుజ్ఞాం పసుతం, అతిణ్ణో కిరాహం తారో”తి తిణ్ణం అసిం ఆదాయ విహారేన విహారం పరివేణేన పరివేణం ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఏవం వదేతి - “కో అతిణ్ణో, కం తారో”తి? తత్త యే తే భిక్షా అవీతరాగా తేసం తస్మిం సమయే హోతియేవ భయం హోతి ధమ్మితత్తం హోతి లోమహంసో. యే పన తే భిక్షా వీతరాగా తేసం తస్మిం సమయే న హోతి భయం న హోతి ధమ్మితత్తం న హోతి లోమహంసో. అథ ఖో మిగలణ్ణికో సమణకుత్తకో ఏకమ్మి భిక్షుం ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, ద్వేపి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, తయోపి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, చత్తారోపి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, పఞ్చపి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, దసపి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, వీసమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, తింసమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, చత్తాలీసమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, పజ్ఞాసమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి, సట్ఠమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి.

౧౬౪. అథ ఖో భగవా తస్స అద్ధమాసస్స అచ్చయేన పటిసల్లానా వుట్టితో ఆయస్మంతం ఆనన్దం ఆమన్తేసి - “కిం ను ఖో, ఆనన్ద, తనుభూతో వియ భిక్షుసంఘో”తి? “తథా హి పన, భన్తే, భగవా భిక్షానం అనేకపరియాయేన అసుభకథం కథేతి, అసుభాయ వణ్ణం భాసతి, అసుభభావనాయ వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స అసుభసమాపత్తియా వణ్ణం భాసతి. తే చ, భన్తే, భిక్షా - ‘భగవా ఖో అనేకపరియాయేన అసుభకథం కథేతి, అసుభాయ వణ్ణం భాసతి, అసుభభావనాయ వణ్ణం భాసతి, ఆదిస్స ఆదిస్స అసుభసమాపత్తియా వణ్ణం భాసతి’తి, తే అనేకాకారవోకారం అసుభభావనానుయోగమనుయుత్తా విహరన్తి. తే సకేన కాయేన అట్టియన్తి హరాయన్తి జిగుచ్చన్తి. సేయ్యథాపి నామ ఇట్టి వా పురిసో వా దహరో యువా మణ్ణనకజాతికో సీసంన్తాతో అహికుణపేన వా కుక్కురకుణపేన వా మనుస్సకుణపేన వా కణ్ఠే ఆసత్తేన అట్టియేయ్య హరాయేయ్య జిగుచ్చేయ్య, ఏవమేవ తే భిక్షా సకేన కాయేన అట్టియన్తా హరాయన్తా జిగుచ్చన్తా అత్తనాపి అత్తానం జీవితా వోరోపన్తి, అజ్ఞామజ్ఞమ్మి జీవితా వోరోపన్తి, మిగలణ్ణికమ్మి సమణకుత్తకం ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఏవం వదన్తి - ‘సాధు నో, ఆవుసో, జీవితా వోరోపహి. ఇదం తే పత్తచీవరం భవిస్సతీ’తి. అథ ఖో, భన్తే, మిగలణ్ణికో సమణకుత్తకో పత్తచీవరేహి భటో ఏకమ్మి భిక్షుం ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి...పే... సట్ఠమ్మి భిక్షా ఏకాహేన జీవితా వోరోపసి. సాధు, భన్తే, భగవా అజ్ఞాం పరియాయం ఆచిక్ఖతు యథాయం భిక్షుసంఘో అజ్ఞాయ సణ్ఠహేయ్యా”తి. “తేనహానన్ద, యావతికా భిక్షా వేసాలిం ఉపనిస్సాయ విహరన్తి తే సబ్బే ఉపట్ఠానసాలాయం సన్నిపాతేహి”తి . “ఏవం, భన్తే”తి, ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో పటిస్సుణీత్వా యావతికా భిక్షా వేసాలిం ఉపనిస్సాయ విహరన్తి తే సబ్బే ఉపట్ఠానసాలాయం సన్నిపాతేత్వా యేన భగవా తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా భగవన్తం ఏతదవోచ - “సన్నిపతితో, భన్తే భిక్షుసంఘో; యస్స దాని, భన్తే, భగవా కాలం మజ్జతీ”తి.

౧౬౫. అథ ఖో భగవా యేన ఉపట్ఠానసాలా తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా పజ్ఞాత్తే ఆసనే నిసీది. నిసంజ్ఞ ఖో భగవా భిక్షా ఆమన్తేసి - “అయమ్మి ఖో, భిక్షవే, ఆనాపానస్సతిసమాధి భావితో బహులీకతో సన్తో చేవ పణీతో చ అసేచనకో చ సుఖో చ విహరో ఉప్పన్నుప్పన్నే చ పాపకే అకుసలే ధమ్మే రానసో అన్తరధాపేతి వూపసమేతి. సేయ్యథాపి, భిక్షవే,

గిష్టానం పచ్చిమే మాసే ఉహతం [ఉహతం (క.)] రజోజల్లం తమేనం మహా అకాలమేఘో రానసో అన్తరధాపేతి వూపసమేతి, ఏవమేవ ఖో, భిక్షవే, ఆనాపానస్సతిసమాధి భావితో బహులీకతో సన్తో చేవ పణీతో చ అసేచనకో చ సుఖో చ విహరో ఉప్పన్నుప్పన్నే చ పాపకే అకుసలే ధమ్మే రానసో అన్తరధాపేతి వూపసమేతి. కథం భావితో చ, భిక్షవే, ఆనాపానస్సతిసమాధి కథం బహులీకతో సన్తో చేవ పణీతో చ అసేచనకో చ సుఖో చ విహరో ఉప్పన్నుప్పన్నే చ పాపకే అకుసలే ధమ్మే రానసో అన్తరధాపేతి వూపసమేతి? ఇథ, భిక్షవే, భిక్షు అరణ్ణగతో వా రుక్ఖములగతో వా సుఞ్ఞాగారగతో వా నిసీదతి పల్లభ్యం ఆభుజిత్వా ఉజ్జం కాయం పణిధాయ పరిముఖం సతిం ఉపట్టపేత్వా. సో సతోవ అస్ససతి సతో పస్ససతి. దీఘం వా అస్ససన్తో దీఘం అస్ససామీతి పజానాతి, దీఘం వా పస్ససన్తో దీఘం పస్ససామీతి పజానాతి. రస్సం వా అస్ససన్తో రస్సం అస్ససామీతి పజానాతి, రస్సం వా పస్ససన్తో రస్సం పస్ససామీతి పజానాతి. సబ్బకాయప్పటిసంవేదీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. సబ్బకాయప్పటిసంవేదీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పస్సమ్మయం కాయసఙ్ఖారం అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పస్సమ్మయం కాయసఙ్ఖారం పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పీతిప్పటిసంవేదీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పీతిప్పటిసంవేదీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. సుఖప్పటిసంవేదీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. సుఖప్పటిసంవేదీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. చిత్తసఙ్ఖారప్పటిసంవేదీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. చిత్తసఙ్ఖారప్పటిసంవేదీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పస్సమ్మయం చిత్తసఙ్ఖారం అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పస్సమ్మయం చిత్తసఙ్ఖారం పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. చిత్తప్పటిసంవేదీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. చిత్తప్పటిసంవేదీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. అభిప్పమోదయం చిత్తం...పే... సమాదహం చిత్తం...పే... విమోచయం చిత్తం... పే... అనిచ్ఛానుపస్సీ...పే... విరాగానుపస్సీ...పే... నిరోధానుపస్సీ...పే... పటినిస్సగ్గానుపస్సీ అస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. పటినిస్సగ్గానుపస్సీ పస్ససిస్సామీతి సిక్ఖతి. ఏవం భావితో ఖో, భిక్షవే, ఆనాపానస్సతిసమాధి ఏవం బహులీకతో సన్తో చేవ పణీతో చ అసేచనకో చ సుఖో చ విహరో ఉప్పన్నుప్పన్నే చ పాపకే అకుసలే ధమ్మే రానసో అన్తరధాపేతి వూపసమేతి"తి.

౧౬౬. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసఙ్ఖం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్షూ పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షూ అత్తనాపి అత్తానం జీవితా వోరోపేన్తి, అఙ్ఘమఙ్ఘమ్మి జీవితా వోరోపేన్తి మిగలణ్ణికమ్మి సమణకుత్తకం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వదన్తి - ‘సాధు నో, ఆవుసో , జీవితా వోరోపేహి, ఇదం తే పత్తచీవరం భవిస్సతీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్చవికం, భిక్షవే, తేసం భిక్షూనం అననులోమికం అప్పటిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథఙ్ఘో నామ తే, భిక్షవే, భిక్షూ అత్తనాపి అత్తానం జీవితా వోరోపేస్సన్తి, అఙ్ఘమఙ్ఘమ్మి జీవితా వోరోపేస్సన్తి, మిగలణ్ణికమ్మి సమణకుత్తకం ఉపసఙ్కమిత్వా ఏవం వక్ఖన్తి - ‘సాధు నో, ఆవుసో, జీవితా వోరోపేహి, ఇదం తే పత్తచీవరం భవిస్సతీ”తి. నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఙ్ఘా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౧౬౭. “యో పన భిక్షు సఙ్ఘోచ్చ మనుస్సవిగ్గహం జీవితా వోరోపేయ్య సత్థహారకం వాస్స పరియేసేయ్య, అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

ఏవఙ్ఘోదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పఙ్ఘత్తం హోతి.

౧౬౮. తేన ఖో పన సమయేన అఙ్ఘతరో ఉపాసకో గిలాసో హోతి. తస్స పజాపతి అభిరూపా హోతి దస్సనీయా పాసాదికా. ఛట్టగ్గియా భిక్షూ తస్సా ఇత్థియా పటిబద్ధచిత్తా హోన్తి. అథ ఖో ఛట్టగ్గియానం భిక్షూనం ఏతదహోసి - “సచే ఖో

నో, ఆవునో , ఉపాసకో జీవిస్సతి న మయం తం ఇత్థిం లభిస్సామ. హన్త మయం, ఆవునో, తస్స ఉపాసకస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణమా”తి. అధ ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ యేన నో ఉపాసకో తేనుపసజ్జమింసు; ఉపసజ్జమిత్వా తం ఉపాసకం ఏతదవోచుం – “త్వం ఖోసి, ఉపాసక, కతకల్యాణో కతకుసలో కతభీరుత్తాణో అకతపాపో అకతలుద్ధో అకతకిచ్చినో. కతం తయా కల్యాణం, అకతం తయా పాపం . కిం తుయ్హమినా పాపకేన దుజ్జీవితేన! మతం తే జీవితా సేయ్యా. ఇతో త్వం కాలజ్ఞతో కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపజ్జిస్ససి. తత్త దిబ్బేహి పఞ్చహి కామగుణేహి సమప్పితో సమగ్గీభూతో పరిచారేస్ససి”తి.

౧౬౯. అధ ఖో నో ఉపాసకో – “సచ్చం ఖో అయ్యా ఆహంసు. అహఞ్ఞో కతకల్యాణో కతకుసలో కతభీరుత్తాణో అకతపాపో అకతలుద్ధో అకతకిచ్చినో. కతం మయా కల్యాణం, అకతం మయా పాపం . కిం మయ్హమినా పాపకేన దుజ్జీవితేన! మతం మే జీవితా సేయ్యా. ఇతో అహం కాలజ్ఞతో కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపజ్జిస్సామి. తత్త దిబ్బేహి పఞ్చహి కామగుణేహి సమప్పితో సమగ్గీభూతో పరిచారేస్సామి”తి, నో అసప్పాయాని చేవ భోజనాని భుజ్జో అసప్పాయాని చ ఖాదనీయాని ఖాది అసప్పాయాని చ సాయనీయాని సాయి అసప్పాయాని చ పానాని పివి. తస్స అసప్పాయాని చేవ భోజనాని భుజ్జతో అసప్పాయాని చ ఖాదనీయాని ఖాదతో అసప్పాయాని చ సాయనీయాని సాయతో అసప్పాయాని చ పానాని పివతో ఖరో ఆబాధో ఉప్పజ్జి. నో తేనేవ ఆబాధేన కాలమకాసి. తస్స పజాపతి ఉజ్ఞాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో. ఇమే హి నామ ధమ్మచారిణో సమచారిణో బ్రహ్మచారిణో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా పటిజానిస్సంతి! నత్తి ఇమేసం సామణ్ణం నత్తి ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, నట్టం ఇమేసం సామణ్ణం నట్టం ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, కుతో ఇమేసం సామణ్ణం కుతో ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, అపగతా ఇమే సామణ్ణో అపగతా ఇమే బ్రహ్మణ్ణో. ఇమే మే సామికస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణేసుం. ఇమేహి మే సామికో మారితో”తి. అఞ్ఞోపి మనుస్సా ఉజ్ఞాయంతి ఖియ్యంతి విపాచేంతి – “అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో. ఇమే హి నామ ధమ్మచారిణో సమచారిణో బ్రహ్మచారిణో సచ్చవాదినో సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా పటిజానిస్సంతి! నత్తి ఇమేసం సామణ్ణం నత్తి ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, నట్టం ఇమేసం సామణ్ణం నట్టం ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, కుతో ఇమేసం సామణ్ణం కుతో ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, అపగతా ఇమే సామణ్ణో అపగతా ఇమే బ్రహ్మణ్ణో. ఇమే ఉపాసకస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణేసుం. ఇమేహి ఉపాసకో మారితో”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయంతానం ఖియ్యంతానం విపాచేంతానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా... పే.... తే ఉజ్ఞాయంతి ఖియ్యంతి విపాచేంతి – “కథఞ్ఞో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ ఉపాసకస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణిస్సంతి”తి!

౧౭౦. అధ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, ఉపాసకస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణేధా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్చవికం, మోఘపురిసా, అననులోమికం అప్పటిరూపం అస్సామణకం అకప్పీయం అకరణీయం. కథఞ్ఞో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, ఉపాసకస్స మరణవణ్ణం సంవణ్ణిస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపథం ఉద్ధిసేయ్యాధ –

౧౭౧. “యో పన భిక్షు సఞ్చిచ్చ మనుస్సవిగ్గహం జీవితా వోరోపేయ్య సత్తహారకం వాస్స పరియేసేయ్య మరణవణ్ణం వా సంవణ్ణేయ్య మరణాయ వా సమాదపేయ్య – అమ్భో పురిస, కిం తుయ్హమినా పాపకేన దుజ్జీవితేన, మతం తే జీవితా

సేయ్యో'తి, ఇతి చిత్తమనో చిత్తసజ్కప్తో అనేకపరియాయేన మరణవణ్ణం వా సంవణ్ణేయ్య, మరణాయ వా సమాదపేయ్య, అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవానో"తి.

౧౭౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అథ్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

సశ్చేచ్ఛాతి జానంతో సజ్ఞానంతో చేచ్ఛ అభివితరిత్వా వీతిక్కమో.

మనుస్సవిగ్గహో నామ యం మాతుకుచ్చిస్మిం పఠమం చిత్తం ఉప్పన్నం పఠమం విజ్ఞాణం పాతుభూతం, యావ మరణకాలా ఏత్తంతరే ఏసో మనుస్సవిగ్గహో నామ.

జీవితా వోరోపేయ్యాతి జీవితీన్ద్రియం ఉపచ్ఛిన్దతి ఉపరోధేతి సంతతిం వికోపేతి.

సత్తహారకం వాస్స పరియేసేయ్యాతి అసిం వా సత్తిం వా భేజ్జీం వా [భేన్ద్రిం వా (క.)] లగుళం వా [సూలంవా లగుళంవా (స్యా.)] పాసాణం వా సత్తం వా విసం వా రజ్జుం వా.

మరణవణ్ణం వా సంవణ్ణేయ్యాతి జీవితే ఆదీనవం దస్సేతి, మరణే వణ్ణం భణతి.

మరణాయ వా సమాదపేయ్యాతి సత్తం వా ఆహర, విసం వా ఖాద, రజ్జుయా వా ఉబ్బన్ద్రిత్వా కాలఙ్కరోహీతి.

అమ్మో పురిసాతి ఆలపనాధివచనమేతం.

కిం తుయ్హమినా పాపకేన దుజ్జీవితేనాతి పాపకం నామ జీవితం అద్ధానం జీవితం ఉపాదాయ దలిద్ధానం జీవితం పాపకం లామకం, సధనానం జీవితం ఉపాదాయ అధనానం జీవితం పాపకం, దేవానం జీవితం ఉపాదాయ మనుస్సానం జీవితం పాపకం .

దుజ్జీవితం నామ హత్థచ్చిన్నస్స పాదచ్చిన్నస్స హత్థపాదచ్చిన్నస్స కణ్ణచ్చిన్నస్స నాసచ్చిన్నస్స కణ్ణనాసచ్చిన్నస్స, ఇమినా చ పాపకేన ఇమినా చ దుజ్జీవితేన మతం తే జీవితా సేయ్యాతి.

ఇతి చిత్తమనోతి యం చిత్తం తం మనో, యం మనో తం చిత్తం.

చిత్తసజ్కప్తోతి మరణసజ్ఞో మరణచేతనో మరణాధిప్సాయో.

అనేకపరియాయేనాతి ఉచ్ఛావచేహి ఆకారేహి.

మరణవణ్ణం వా సంవణ్ణేయ్యాతి జీవితే ఆదీనవం దస్సేతి, మరణే వణ్ణం భణతి - “ఇతో త్వం కాలఙ్కతో కాయస్స భేదా పరం మరణా సుగతిం సగ్గం లోకం ఉపపజ్జిస్ససి, తత్థ దిబ్బేహి పఞ్చహి కామగుణేహి సమప్పితో సమగ్గీభూతో పరిచారేస్ససీ"తి.

మరణాయ వా సమాదపీయ్యాతి సత్తం వా ఆహర, విసం వా ఖాద, రజ్జుయా వా ఉబ్బన్దిత్వా కాలఙ్కరోహి, నోబ్బే వా నరకే వా పపాతే వా పపతాతి.

అయమ్పీతి పురిమే ఉపాదాయ వుచ్చతి.

పారాజికో హోతీతి సేయ్యథాపి నామ పుథుసిలా ద్విధా భిన్నా [ద్వేధా భిన్నా (స్యాం)] అప్పటిసన్నికా హోతి, ఏవమేవ భిక్తు సశ్చేచ్ఛ మనుస్సవిగ్గహం జీవితా వోరోపేత్వా అస్సమణో హోతి అసక్యపుత్తియో. తేన వుచ్చతి - 'పారాజికో హోతీ'తి.

అసంవాసోతి సంవాసో నామ ఏకకమ్మం ఏకుద్దేసో సమసిక్ఖతా - ఏసో సంవాసో నామ. సో తేన సద్ధిం నత్తి, తేన వుచ్చతి అసంవాసోతి.

౧౭౩. సామం, అధిట్ఠాయ, దూతేన, దూతపరంపరాయ, విసక్కియేన దూతేన, గతపచ్చాగతేన దూతేన, అరహో రహోసఙ్గో, రహో అరహోసఙ్గో, అరహో అరహోసఙ్గో, రహో రహోసఙ్గో కాయేన సంవణ్ణేతి, వాచాయ సంవణ్ణేతి, కాయేన వాచాయ సంవణ్ణేతి, దూతేన సంవణ్ణేతి, లేఖాయ సంవణ్ణేతి, ఓపాతం అపస్సేనం, ఉపనిక్ఖిపనం, భేసజ్జం, రూపూపహరో, సద్ధూపహరో, గద్ధూపహరో, రసూపహరో, ఫోట్టబ్బూపహరో, ధమ్మూపహరో, ఆచిక్ఖనా, అనుసాసనీ, సజ్కేతకమ్మం, నిమిత్తకమ్మన్తి.

౧౭౪. సామన్తి సయం హనతి కాయేన వా కాయపటిబద్ధేన వా నిస్సగ్గియేన వా.

అధిట్ఠాయాతి అధిట్ఠహిత్వా ఆణాపేతి - "ఏవం విజ్ఞ, ఏవం పహర, ఏవం ఘాతేహి"తి.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - "ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో తం మజ్జమానో తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - "ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో తం మజ్జమానో అజ్ఞాం జీవితా వోరోపేతి, మూలట్టస్స అనాపత్తి. వధకస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - "ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో అజ్ఞాం మజ్జమానో తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - "ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో అజ్ఞాం మజ్జమానో అజ్ఞాం జీవితా వోరోపేతి; మూలట్టస్స అనాపత్తి, వధకస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

భిక్కు భిక్కుం ఆణాపేతి - "ఇత్థన్నామస్స పావద - 'ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స పావదతు - ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేతూ'"తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో ఇతరస్స ఆరోచేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. వధకో పటిగ్గణ్ణాతి, మూలట్టస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. సో తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి సబ్బేసం పారాజికస్స.

భిక్షు భిక్షుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామస్స పావద - ‘ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామస్స పావదతు - ఇత్థన్నామో ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేతు””తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో అజ్ఞం ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. వధకో పటిగ్గణ్ణాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో తం జీవితా వోరోపేతి, మూలట్టస్స అనాపత్తి; ఆణాపకస్స చ వధకస్స చ ఆపత్తి పారాజికస్స.

భిక్షు భిక్షుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో గన్త్వా పున పచ్చాగచ్ఛతి - “నాహం సక్కోమి తం జీవితా వోరోపేతు”న్తి. సో పున ఆణాపేతి - “యదా సక్కోసి తదా తం జీవితా వోరోపేహి”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స.

భిక్షు భిక్షుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ న సావేతి - “మా ఘాతేహి”తి. సో తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స.

భిక్షు భిక్షుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ సావేతి - “మా ఘాతేహి”తి. సో - “ఆణత్తో అహం తయా”తి తం జీవితా వోరోపేతి, మూలట్టస్స అనాపత్తి. వధకస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

భిక్షు భిక్షుం ఆణాపేతి - “ఇత్థన్నామం జీవితా వోరోపేహి”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సో ఆణాపేత్వా విప్పటిసారీ సావేతి - “మా ఘాతేహి”తి. సో సాధూతి ఓరమతి, ఉభిన్నం అనాపత్తి.

౧౭౭. అరహో రహోసజ్ఞో ఉల్లపతి - “అహో ఇత్థన్నామో హతో అస్సా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రహో అరహోసజ్ఞో ఉల్లపతి - “అహో ఇత్థన్నామో హతో అస్సా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అరహో అరహోసజ్ఞో ఉల్లపతి - “అహో ఇత్థన్నామో హతో అస్సా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. రహో రహోసజ్ఞో ఉల్లపతి - “అహో ఇత్థన్నామో హతో అస్సా”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

కాయేన సంవణ్ణేతి నామ కాయేన వికారం కరోతి - “యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. తాయ సంవణ్ణనాయ మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

వాచాయ సంవణ్ణేతి నామ వాచాయ భణతి - “యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. తాయ సంవణ్ణనాయ మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

కాయేన వాచాయ సంవణ్ణేతి నామ కాయేన చ వికారం కరోతి, వాచాయ చ భణతి - “యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. తాయ సంవణ్ణనాయ మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

దూతేన సంవణ్ణేతి నామ దూతస్స సాసనం ఆరోచేతి - “యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. దూతస్స సాసనం సుత్వా మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౭౬. **లేఖాయ సంవత్సరేతి** నామ లేఖం చిన్దతి - “యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ”తి, అష్టరక్తరాయ ఆపత్తి దుక్కుటస్య. లేఖం పస్నిత్వా మరిస్సామీతి దుక్టం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

ఓపాతం నామ మనుస్సం ఉద్దిస్స ఓపాతం ఖనతి - “పపతిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. పపతితే దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. అనోదిస్స ఓపాతం ఖనతి - “యో కోచి పపతిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. మనుస్సో తస్మిం పపతతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. పపతితే దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి , ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. యక్ఖో వా పేతో వా తిరచ్ఛానగతమనుస్సవిగ్గహో వా తస్మిం పపతతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. పపతితే దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. మరతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. తిరచ్ఛానగతో తస్మిం పపతతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. పపతితే దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. మరతి, ఆపత్తి పాచిత్తియస్య.

౧౭౭. **అపస్సీనం** నామ అపస్సీనే సత్థం వా రపేతి విసేన వా మక్ఖేతి దుబ్బలం వా కరోతి సోబ్బే వా నరకే వా పపాతే వా రపేతి - “పపతిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. సత్థేన వా విసేన వా పపతితేన వా దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి , ఆపత్తి పారాజికస్య.

ఉపనిక్ఖిపనం నామ అసిం వా సత్తిం వా భేణ్ణిం వా లగుళం వా పాసాణం వా సత్థం వా విసం వా రజ్జం వా ఉపనిక్ఖిపతి - “ఇమినా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. “తేన మరిస్సామీ”తి దుక్టం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

భేసజ్జం నామ సప్పిం వా నవనీతం వా తేలం వా మధుం వా ఫాణితం వా దేతి - “ఇమం సాయిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం సాయితే దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

౧౭౮. **రూపూపహారో** నామ అమనాపికం రూపం ఉపసంహరతి భయానకం భేరవం - “ఇమం పస్నిత్వా ఉత్తసిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం పస్నిత్వా ఉత్తసతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. మనాపికం రూపం ఉపసంహరతి **[ఉపసంహరతి పేమనీయం హదయజ్ఞమం (స్యాః)]** - “ఇమం పస్నిత్వా అలాభకేన సుస్సిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం పస్నిత్వా అలాభకేన సుస్సతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య.

సద్ధూపహారో నామ అమనాపికం సద్ధం ఉపసంహరతి భయానకం భేరవం - “ఇమం సుత్వా ఉత్తసిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం సుత్వా ఉత్తసతి , ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. మనాపికం సద్ధం ఉపసంహరతి పేమనీయం హదయజ్ఞమం - “ఇమం సుత్వా అలాభకేన సుస్సిత్వా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం సుత్వా అలాభకేన సుస్సతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి , ఆపత్తి పారాజికస్య.

గన్ధూపహారో నామ అమనాపికం గన్ధం ఉపసంహరతి జేగుచ్చం పాటికుల్యం **[పటికూలం (?)]** - “ఇమం ఘాయిత్వా జేగుచ్చతా పాటికుల్యతా మరిస్సతీ”తి, ఆపత్తి దుక్కుటస్య. తం ఘాయితే జేగుచ్చతా పాటికుల్యతా దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్య. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్య. మనాపికం గన్ధం ఉపసంహరతి - “ఇమం ఘాయిత్వా అలాభకేన

సుస్సిత్వా మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తం ఘాయిత్యా అలాభకేన సుస్సతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

రసూపహరో నామ అమనాపికం రసం ఉపసంహరతి జేగుచ్చం పాటికుల్యం [పటికూలం (?)] - "ఇమం సాయిత్యా జేగుచ్చతా పాటికుల్యతా మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తం సాయితే జేగుచ్చతా పాటికుల్యతా దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. మనాపికం రసం ఉపసంహరతి - "ఇమం సాయిత్యా అలాభకేన సుస్సిత్వా మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తం సాయిత్యా అలాభకేన సుస్సతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

ఘోటబ్బూపహరో నామ అమనాపికం ఘోటబ్బం ఉపసంహరతి దుక్ఖసమ్మస్సం ఖరసమ్మస్సం - "ఇమినా పుట్టో మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తేన పుట్టస్స దుక్ఖా వేదనా ఉప్పజ్జతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. మనాపికం ఘోటబ్బం ఉపసంహరతి సుఖసమ్మస్సం ముదుసమ్మస్సం - "ఇమినా పుట్టో అలాభకేన సుస్సిత్వా మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తేన పుట్టో అలాభకేన సుస్సతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

ధమ్మాపహరో నామ నేరయికస్స నిరయకథం కథేతి - "ఇమం సుత్వా ఉత్తసిత్వా మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తం సుత్వా ఉత్తసతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స. కల్యాణకమ్మస్స సగ్గకథం కథేతి - "ఇమం సుత్వా అధిముత్తో మరిస్సతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తం సుత్వా అధిముత్తో మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

౧౭౯. ఆచిక్ఖనా నామ పుట్టో భణతి - "ఏవం మరస్సు. యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తాయ ఆచిక్ఖనాయ మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

అనుసాసనీ నామ అపుట్టో భణతి - "ఏవం మరస్సు. యో ఏవం మరతి సో ధనం వా లభతి యసం వా లభతి సగ్గం వా గచ్ఛతీ"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తాయ అనుసాసనియా మరిస్సామీతి దుక్ఖం వేదనం ఉప్పాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. మరతి, ఆపత్తి పారాజికస్స.

సజ్కేతకమ్మం నామ సజ్కేతం కరోతి పురేభత్తం వా పచ్చాభత్తం వా రత్తిం వా దివా వా - "తేన సజ్కేతేన తం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తేన సజ్కేతేన తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స. తం సజ్కేతం పురే వా పచ్చా వా తం జీవితా వోరోపేతి, మూలట్టస్స అనాపత్తి, వధకస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

నిమిత్తకమ్మం నామ నిమిత్తం కరోతి - "అక్ఖిం వా నిఖణిస్సామి భముకం వా ఉక్ఖిపిస్సామి సీసం వా ఉక్ఖిపిస్సామి, తేన నిమిత్తేన తం జీవితా వోరోపేహి"తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తేన నిమిత్తేన తం జీవితా వోరోపేతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం పారాజికస్స. తం నిమిత్తం పురే వా పచ్చా వా తం జీవితా వోరోపేతి, మూలట్టస్స అనాపత్తి, వధకస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

అనాపత్తి అసంజ్ఞచ్ఛ అజానంతస్స నమరణాధిప్పాయస్స ఉమ్మత్తకస్స [ఉమ్మత్తకస్స ఖిత్తచిత్తస్స వేదనాట్టస్స (స్యాం)] ఆదికమ్మికస్సాతి.

మనుస్సవిగ్గహపారాజికమ్మి పరమభాణవారో నిట్టితో.

విసీతవత్తుఉద్ధానగాథా

సంవణ్ణనా నిసీదన్తో, ముసలోదుక్ఖలేన చ;
వృడ్డపబ్బజితాభిసన్నో, అగ్గవీమంసనావిసం.

తయో చ వత్తుకమ్మేహి, ఇట్టకాహిపరే తయో;
వాసీ గోపానసీ చేవ, అట్టకోతరణం పతి.

సేదం నత్తుఇచ్చ సమ్మాహో, న్నాపనబ్బజ్జనేన చ;
ఉట్టాపేన్తో నిపాతేన్తో, అన్నపానేన మారణం.

జారగబ్బో సపత్తి చ, మాతా పుత్తం ఉభో వధి;
ఉభో న మియ్యరే మద్దా, తాపం వజ్ఞా విజాయినీ.

పతోదం నిగ్గహే యక్ఖో, వాళయక్ఖఇచ్చ పాహిణి;
తం మజ్ఞామానో పహరి, సగ్గఇచ్చ నిరయం భణే.

ఆళవియా తయో రుక్ఖా, దాయేహి అపరే తయో;
మా కిలమేసి న తుయ్యం, తక్కుం సోవీరకేన చాతి.

విసీతవత్తు

౧౮౦. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్ఖు గిలానో హోతి. తస్స భిక్ఖూ కారుజ్ఞోన మరణవణ్ణం సంవణ్ణేసుం. సో భిక్ఖు కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాత్తం, కచ్చి ను ఖో మయం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నా”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఆపత్తిం తుమ్మే, భిక్ఖవే, ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో పిణ్ణచారికో భిక్ఖు పీఠకే పిలోతికాయ పటిచ్చన్నం దారకం నిసీదన్తో ఓత్థరిత్వా మారేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్ఖు, పారాజికస్స. న చ, భిక్ఖవే, అప్పటివేక్ఖిత్వా ఆసనే నిసీదితబ్బం; యో నిసీదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్ఖు భత్తగ్గే అన్తరఘరే ఆసనం పజ్ఞాపేన్తో ముసలే ఉస్సితే ఏకం ముసలం అగ్గహేసి. దుతియో ముసలో పరిపత్తిత్వా అజ్ఞాతరస్స దారకస్స మత్తకే అవత్థాసి. సో కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....

“కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “అసంశ్చ అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అసంశ్చద్వా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరో భిక్షు భత్తగ్గే అంతరఘరే ఆసనం పశ్చాపేన్తో ఉదుక్ఖలభణ్ణికం అక్కమిత్వా పవట్టేసి.
అశ్లాతరం దారకం ఓత్థరిత్వా మారేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అసంశ్చద్వా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన పితాపుత్తా భిక్షూసు పబ్బజితా హోన్తి. కాల్ ఆరోచితే పుత్తో పితరం ఏతదవోచ - “గచ్ఛ, భన్తే, సఙ్ఘో తం పతిమానేతీ”తి పిట్టియం గహేత్వా పణామేసి. సో పపతిత్వా కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం, భగవా, మరణాధిప్పాయో”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన పితాపుత్తా భిక్షూసు పబ్బజితా హోన్తి. కాల్ ఆరోచితే పుత్తో పితరం ఏతదవోచ - “గచ్ఛ, భన్తే, సఙ్ఘో తం పతిమానేతీ”తి మరణాధిప్పాయో పిట్టియం గహేత్వా పణామేసి. సో పపతిత్వా కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన పితాపుత్తా భిక్షూసు పబ్బజితా హోన్తి. కాల్ ఆరోచితే పుత్తో పితరం ఏతదవోచ - “గచ్ఛ, భన్తే, సఙ్ఘో తం పతిమానేతీ”తి మరణాధిప్పాయో పిట్టియం గహేత్వా పణామేసి. సో పపతిత్వా న కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స ; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౧. తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరస్స భిక్షునో భుజ్జాంతస్స మంసం కణ్ఠే విలగ్గం హోతి. అశ్లాతరో భిక్షు తస్స భిక్షునో గీవాయం పహారం అదాసి. సలోహితం మంసం పతి. సో భిక్షు కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరస్స భిక్షునో భుజ్జాంతస్స మంసం కణ్ఠే విలగ్గం హోతి. అశ్లాతరో భిక్షు మరణాధిప్పాయో తస్స భిక్షునో గీవాయం పహారం అదాసి. సలోహితం మంసం పతి. సో భిక్షు కాలమకాసి . తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరస్స భిక్షునో భుజ్జాంతస్స మంసం కణ్ఠే విలగ్గం హోతి. అశ్లాతరో భిక్షు మరణాధిప్పాయో తస్స భిక్షునో గీవాయం పహారం అదాసి. సలోహితం మంసం పతి. సో భిక్షు న కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరో పిణ్డచారికో భిక్షు విసగతం పిణ్డపాతం లభిత్వా పటిక్కుమనం హరిత్వా భిక్షూనం అగ్గకారికం అదాసి. తే భిక్షూ కాలమకంసు. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం, భగవా, జానామీ”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అజానంతస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్లాతరో భిక్షు వీమంసాధిప్పాయో అశ్లాతరస్స భిక్షునో విసం అదాసి. సో భిక్షు కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “వీమంసాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౨. తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా [ఆళవికా (స్యా)] భిక్షూ విహారవత్సం కరోన్తి . అష్టాతరో భిక్షు హేటా హుత్వా సీలం ఉద్ధారేసి. ఉపరిమేన భిక్షునా దుగ్గహితా సీలా హేటిమస్స భిక్షునో మత్థకే అవత్థాసి. సో భిక్షు కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అసజ్జీద్వా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా భిక్షా నవకమ్మం కరోన్తా అట్టకం బద్ధన్తి. అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో అష్టాతరం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, అత్రట్టితో బద్ధాహీ”తి. సో తత్రట్టితో బద్ధన్తో పరిపతిత్వా కాలమకాసి...పే.... పరిపతిత్వా న కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు విహారం ఛాదేత్వా ఓతరతి. అష్టాతరో భిక్షు తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, ఇతో ఓతరాహీ”తి. సో తేన ఓతరన్తో పరిపతిత్వా కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు విహారం ఛాదేత్వా ఓతరతి . అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఆవుసో, ఇతో ఓతరాహీ”తి. సో తేన ఓతరన్తో పరిపతిత్వా కాలమకాసి...పే.... పరిపతిత్వా న కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అనభిరతియా పీళితో గిఙ్ఘకూటం పబ్బతం అభిరుహిత్వా పపాతే పపతన్తో అష్టాతరం విలీవకారం ఓత్థరిత్వా మారేసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, అత్తానం పాతేతబ్బం. యో పాతేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా గిఙ్ఘకూటం పబ్బతం అభిరుహిత్వా దవాయ సిలం పవిఙ్ఘింసు. సా అష్టాతరం గోపాలకం ఓత్థరిత్వా మారేసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి ...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, దవాయ సిలా పవిఙ్ఘితబ్బా. యో పవిఙ్ఘేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౧౮౪. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షా సేదేసుం. సో భిక్షు కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు గిలానో హోతి . తం భిక్షా మరణాధిష్ఠాయో సేదేసుం. సో భిక్షు కాలమకాసి.... పే.... సో భిక్షు న కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరస్స భిక్షునో సీసాభితాపో హోతి. తస్య భిక్షా నత్థుం అదంసు. సో భిక్షు కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరస్స భిక్షునో సీసాభితాపో హోతి. తస్య భిక్షా మరణాధిష్ఠాయో నత్థుం అదంసు. సో భిక్షు కాలమకాసి...పే.... సో భిక్షు న కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షా సమ్మాహేసుం. సో భిక్షు కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్కు గిలానో హోతి. తస్స భిక్కు పానం అదంసు. సో భిక్కు కాలమకాసి. తేనం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్ఖవే, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్కు గిలానో హోతి. తస్స భిక్కు మరణాధిప్పాయా పానం అదంసు. సో భిక్కు కాలమకాసి...పే.... సో భిక్కు న కాలమకాసి. తేనం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్ఖవే , పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౬. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇత్థీ పవృత్తపతికా జారేన గబ్బినీ హోతి. సా కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “ఇట్ఠాయ్య గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా గబ్బపాతనం అదాసి. దారకో కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరస్స పురిసస్స ద్వే పజాపతియో హోన్తి - ఏకా వణ్ణా, ఏకా విజాయినీ. వణ్ణా ఇత్థీ కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “సచే సా, భన్తే, విజాయిస్సతి సబ్బస్స కుటుమ్బస్స ఇస్సరా భవిస్సతి. ఇట్ఠాయ్య, తస్సా గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా గబ్బపాతనం అదాసి. దారకో కాలమకాసి, మాతా న కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరస్స పురిసస్స ద్వే పజాపతియో హోన్తి - ఏకా వణ్ణా, ఏకా విజాయినీ. వణ్ణా ఇత్థీ కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “సచే సా, భన్తే, విజాయిస్సతి సబ్బస్స కుటుమ్బస్స ఇస్సరా భవిస్సతి. ఇట్ఠాయ్య, తస్సా గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా గబ్బపాతనం అదాసి. మాతా కాలమకాసి, దారకో న కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్కు, పారాజికస్స ; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరస్స పురిసస్స ద్వే పజాపతియో హోన్తి - ఏకా వణ్ణా , ఏకా విజాయినీ. వణ్ణా ఇత్థీ కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “సచే సా, భన్తే, విజాయిస్సతి సబ్బస్స కుటుమ్బస్స ఇస్సరా భవిస్సతి. ఇట్ఠాయ్య, తస్సా గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా గబ్బపాతనం అదాసి. ఉభో కాలమకంసు...పే.... ఉభో న కాలమకంసు. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్కు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౭. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా గబ్బినీ ఇత్థీ కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “ఇట్ఠాయ్య, గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “తేన హి, భగిని, మద్దస్సూ”తి. సా మద్దాపేత్వా గబ్బం పాతేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా గబ్బినీ ఇత్థీ కులూపకం భిక్కుం ఏతదవోచ - “ఇట్ఠాయ్య, గబ్బపాతనం జానాహీ”తి. “తేన హి, భగిని, తాపేహీ”తి. సా తాపేత్వా గబ్బం పాతేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా వణ్ణ ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఇణ్ణాయ్య, భేసజ్జం జానాహి యేనాహం విజాయేయ్య”న్తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా భేసజ్జం అదాసి . సా కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా విజాయినీ ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఇణ్ణాయ్య, భేసజ్జం జానాహి యేనాహం న విజాయేయ్య”న్తి. “సుట్టు, భగినీ”తి తస్సా భేసజ్జం అదాసి. సా కాలమకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి , భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా సత్తరసవగ్గియం భిక్షుం అజ్ఞలిపతోదకేన హసేసుం. సో భిక్షు ఉత్తన్తో అనస్సాసకో కాలమకాసి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్సా”తి [\[పారాజికస్స, ఆపత్తి పాచిత్తియస్సాతి \(స్యాః\)\]](#).

తేన ఖో పన సమయేన సత్తరసవగ్గియా భిక్షా ఛబ్బగ్గియం భిక్షుం కమ్మం కరిస్సామాతి ఓత్థరిత్వా మారేసుం. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భూతవేజ్జకో భిక్షు యక్ఖం జీవితా వోరోపేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం భిక్షుం వాళయక్ఖవిహారం పాహేసి. తం యక్ఖా జీవితా వోరోపేసుం. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు మరణాధిప్పాయో అణ్ణతరం భిక్షుం వాళయక్ఖవిహారం పాహేసి. తం యక్ఖా జీవితా వోరోపేసుం...పే.... తం యక్ఖా జీవితా న వోరోపేసుం. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి .

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం భిక్షుం వాళకన్తారం పాహేసి . తం వాళా జీవితా వోరోపేసుం. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు మరణాధిప్పాయో అణ్ణతరం భిక్షుం వాళకన్తారం పాహేసి. తం వాళా జీవితా వోరోపేసుం...పే.... తం వాళా జీవితా న వోరోపేసుం. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం భిక్షుం చోరకన్తారం పాహేసి. తం చోరా జీవితా వోరోపేసుం. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో అష్టాతరం భిక్షుం చోరకన్తారం పాహేసి. తం చోరా జీవితా వోరోపేసుం...పే... తం చోరా జీవితా న వోరోపేసుం. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౮. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు తం మజ్జమానో తం జీవితా వోరోపేసి...పే... తం మజ్జమానో అష్టాం జీవితా వోరోపేసి...పే... అష్టాం మజ్జమానో తం జీవితా వోరోపేసి...పే... అష్టాం మజ్జమానో అష్టాం జీవితా వోరోపేసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అమనుస్సేన గహితో హోతి. అష్టాతరో భిక్షు తస్య భిక్షునో పహారం అదాసి. సో భిక్షు కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు అమనుస్సేన గహితో హోతి. అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో తస్య భిక్షునో పహారం అదాసి. సో భిక్షు కాలమకాసి...పే... సో భిక్షు న కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు కల్యాణకమ్మస్య సగ్గకథం కథేసి. సో అధిముత్తో కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో కల్యాణకమ్మస్య సగ్గకథం కథేసి. సో అధిముత్తో కాలమకాసి...పే... సో అధిముత్తో న కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు నేరయికస్య నిరయకథం కథేసి. సో ఉత్తసిత్వా కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో నేరయికస్య నిరయకథం కథేసి. సో ఉత్తసిత్వా కాలమకాసి...పే... సో ఉత్తసిత్వా న కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౮౯. తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా భిక్షూ నవకమ్మం కరోన్తా రుక్ఖం చిన్దన్తి. అష్టాతరో భిక్షు అష్టాతరం భిక్షుం ఏతదవోచ – “ఆవుసో, అత్తట్టితో చిన్దాహీ”తి. తం తత్తట్టితం చిన్దన్తం రుక్ఖో ఓత్థరిత్వా మారేసి . తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి... పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమరణాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా భిక్షూ నవకమ్మం కరోన్తా రుక్ఖం చిన్దన్తి. అష్టాతరో భిక్షు మరణాధిష్ఠాయో అష్టాతరం భిక్షుం ఏతదవోచ – “ఆవుసో, అత్తట్టితో చిన్దాహీ”తి. తం తత్తట్టితం చిన్దన్తం రుక్ఖో ఓత్థరిత్వా మారేసి...పే... రుక్ఖో ఓత్థరిత్వా న

మారేసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౯౦. తేన ఖో పన సమయేన చబ్బగ్గియా భిక్షా దాయం ఆలిమ్పేసుం [అళిమ్పేసుం (స్యా. ౩.)]; మనుస్సా దడ్డా కాలమకంసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, నమరణాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన చబ్బగ్గియా భిక్షా మరణాధిప్పాయా దాయం ఆలిమ్పేసుం. మనుస్సా దడ్డా కాలమకంసు... పే.... మనుస్సా దడ్డా న కాలమకంసు. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షవే, పారాజికస్య; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౧౯౧. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు ఆఘాతనం గన్త్యా చోరఘాతం ఏతదవోచ – “ఆవుసో, మాయిమం కిలమేసి. ఏకేన పహరేన జీవితా వోరోపేహి”తి. “సుట్టు, భన్తే”తి ఏకేన పహరేన జీవితా వోరోపేసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు ఆఘాతనం గన్త్యా చోరఘాతం ఏతదవోచ – “ఆవుసో, మాయిమం కిలమేసి . ఏకేన పహరేన జీవితా వోరోపేహి”తి. సో – “నాహం తుయ్హం వచనం కరిస్సామీ”తి తం జీవితా వోరోపేసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్య; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

౧౯౨. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో పురిసో ఇతిఘరే హత్థపాదచ్చిన్నో ఇతకేహి సమ్మరికిణ్ణో హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు తే మనుస్సే ఏతదవోచ – “ఆవుసో, ఇచ్చథ ఇమస్స మరణ”న్తి? “ఆమ, భన్తే, ఇచ్చామా”తి. “తేన హి తక్కం పాయేథా”తి. తే తం తక్కం పాయేసుం. సో కాలమకాసి. తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో పురిసో కులఘరే హత్థపాదచ్చిన్నో ఇతకేహి సమ్మరికిణ్ణో హోతి. అణ్ణతరా భిక్షునీ తే మనుస్సే ఏతదవోచ – “ఆవుసో, ఇచ్చథ ఇమస్స మరణ”న్తి? “ఆమయ్యే, ఇచ్చామా”తి. “తేన హి లోణసోవీరకం పాయేథా”తి. తే తం లోణసోవీరకం పాయేసుం. సో కాలమకాసి. తస్సా కుక్కుచ్చం అహోసి. అథ ఖో సా భిక్షునీ భిక్షునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్షునియో భిక్షానం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. భిక్షా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “ఆపత్తిం సా, భిక్షవే, భిక్షునీ ఆపన్నా పారాజిక”న్తి.

తతియపారాజికం సమత్తం.

౪. చతుత్థపారాజికం

౧౯౩. [ఇదం వత్థు పాచి. ౬౭] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా వేసాలియం విహరతి మహావసే కూటాగారసాలాయం. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా సన్నిట్టా సమ్మత్తా భిక్షా వగ్గుముదాయ నదియా తీరే వస్సం ఉపగచ్చింసు. తేన ఖో పన సమయేన వజ్జీ దుబ్బిక్ఖా హోతి ద్వీపితికా సేతటికా సలాకావుత్తా, న సుకరా ఉణ్ణోన పగ్గహేన యాపేతుం. అథ ఖో తేసం భిక్షానం ఏతదహోసి – “ఏతరహి ఖో వజ్జీ దుబ్బిక్ఖా ద్వీపితికా సేతటికా సలాకావుత్తా, న సుకరా ఉణ్ణోన పగ్గహేన

యాపేతుం. కేన ను ఖో మయం ఉపాయేన సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేస్సామ, న చ పిణ్డకేన కిలమేస్సామా”తి? ఏకచ్ఛే ఏవమాహంసు - “హన్ద మయం, ఆవుసో, గిహీనం కమ్మన్తం అధిట్ఠేమ, ఏవం తే అవ్హాకం దాతుం మజ్ఞేస్సన్తి. ఏవం మయం సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేస్సామ, న చ పిణ్డకేన కిలమిస్సామా”తి. ఏకచ్ఛే ఏవమాహంసు - “అలం, ఆవుసో, కిం గిహీనం కమ్మన్తం అధిట్ఠితేన! హన్ద మయం , ఆవుసో, గిహీనం దూతేయ్యం హరామ, ఏవం తే అవ్హాకం దాతుం మజ్ఞేస్సన్తి. ఏవం మయం సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేస్సామ, న చ పిణ్డకేన కిలమిస్సామా”తి. ఏకచ్ఛే ఏవమాహంసు - “అలం, ఆవుసో, కిం గిహీనం కమ్మన్తం అధిట్ఠితేన! కిం గిహీనం దూతేయ్యం హతేన! హన్ద మయం, ఆవుసో, గిహీనం అజ్ఞమజ్ఞస్స ఉత్తరిమనుస్సధమ్మస్స వణ్ణం భాసిస్సామ - ‘అసుకో భిక్ఖు పరమస్స ఝానస్స లాభీ, అసుకో భిక్ఖు దుతియస్స ఝానస్స లాభీ, అసుకో భిక్ఖు తతియస్స ఝానస్స లాభీ, అసుకో భిక్ఖు చతుత్థస్స ఝానస్స లాభీ, అసుకో భిక్ఖు సోతాపన్నో, అసుకో భిక్ఖు సకదాగామీ, అసుకో భిక్ఖు అనాగామీ, అసుకో భిక్ఖు అరహో, అసుకో భిక్ఖు తేవిజ్ఞో, అసుకో భిక్ఖు ఛళభిజ్ఞో”తి. ఏవం తే అవ్హాకం దాతుం మజ్ఞేస్సన్తి. ఏవం మయం సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేస్సామ, న చ పిణ్డకేన కిలమిస్సామా”తి. “ఏసోయేవ ఖో, ఆవుసో, సేయ్యో యో అవ్హాకం గిహీనం అజ్ఞమజ్ఞస్స ఉత్తరిమనుస్సధమ్మస్స వణ్ణో భాసితో”తి.

౧౯౪. అథ ఖో తే భిక్ఖూ గిహీనం అజ్ఞమజ్ఞస్స ఉత్తరిమనుస్సధమ్మస్స వణ్ణం భాసింసు - “అసుకో భిక్ఖు పరమస్స ఝానస్స లాభీ...పే... అసుకో భిక్ఖు ఛళభిజ్ఞో”తి. అథ ఖో తే మనుస్సా - “లాభా వత నో, సులద్ధం వత నో, యేసం వత నో ఏవరూపా భిక్ఖూ వస్సం ఉపగతా; న వత నో ఇతో పుట్టే ఏవరూపా భిక్ఖూ వస్సం ఉపగతా యథయిమే భిక్ఖూ సీలవన్తో కల్యాణధమ్మా”తి, తే న తాదిసాని భోజనాని అత్తనా పరిభుజ్జన్తి మాతాపితూనం దేన్తి పుత్తదారస్స దేన్తి దాసకమ్మకరపోరిసస్స దేన్తి మిత్రామచ్ఛానం దేన్తి ఇంతిసాలోహితానం దేన్తి, యాదిసాని భిక్ఖూనం దేన్తి. తే న తాదిసాని ఖాదనీయాని సాయనీయాని పానాని అత్తనా ఖాదన్తి సాయన్తి పివన్తి మాతాపితూనం దేన్తి పుత్తదారస్స దేన్తి దాసకమ్మకరపోరిసస్స దేన్తి మిత్రామచ్ఛానం దేన్తి ఇంతిసాలోహితానం దేన్తి, యాదిసాని భిక్ఖూనం దేన్తి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ వణ్ణవా అహేసుం పీణిన్ద్రియా పసన్నముఖవణ్ణా విప్పసన్నధవివణ్ణా.

ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం వస్సంపుట్టానం భిక్ఖూనం భగవన్తం దస్సనాయ ఉపసజ్కమితుం. అథ ఖో తే భిక్ఖూ వస్సంపుట్టా తేమాసచ్చయేన సేనాసనం సంసామేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ యేన వేసాలీ తేన పక్కమింసు. అనుపుట్టేన యేన వేసాలీ మహావనం కూటాగారసాలా యేన భగవా తేనుపసజ్కమింసు; ఉపసజ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నీసీదింసు.

తేన ఖో పన సమయేన దిసాసు వస్సంపుట్టా భిక్ఖూ కిసా హోన్తి లూఖా దుబ్బణ్ణా ఉప్పణ్ణప్పణ్ణకజాతా ధమనిసన్తతగత్తా; వగ్గుముదాతీరియా పన భిక్ఖూ వణ్ణవా హోన్తి పీణిన్ద్రియా పసన్నముఖవణ్ణా విప్పసన్నధవివణ్ణా. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవన్తానం ఆగన్తుకేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా వగ్గుముదాతీరియే భిక్ఖూ ఏతదవోచ - “కచ్చి, భిక్ఖవే, ఖమనీయం కచ్చి యాపనీయం కచ్చి సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేత్థ న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా”తి? “ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం, భగవా. సమగ్గా చ మయం, భన్తే, సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసేత్థా, న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా”తి. జానన్తాపి తథాగతా పుచ్చన్తి, జానన్తాపి న

పుచ్చన్ని...పే... ద్వీహాకారేహి బుద్ధా భగవన్తో భిక్షూ పటిపుచ్చన్ని - ధమ్మం వా దేసీస్సామ, సావకానం వా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాపేస్సామాతి. అథ ఖో భగవా వగ్గుముదాతీరియే భిక్షూ ఏతదవోచ - “యథా కథం పన తుమ్హే, భిక్షవే, సమగ్గా సమ్మోదమానా అవివదమానా ఫాసుకం వస్సం వసిత్థ న చ పిణ్డకేన కిలమిత్థా”తి? అథ ఖో తే భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం - “కచ్చి పన వో, భిక్షవే, భూత”న్తి? “అభూతం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్ఛవికం, మోఘపురిసా, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథజ్ఞో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, ఉదరస్స కారణా గిహీనం అజ్ఞామజ్ఞాస్స ఉత్తరిమనుస్సధమ్మస్స వణ్ణం భాసిస్సథ! వరం తుమ్హేహి, మోఘపురిసా, తిణ్ఢేన గోవికంతనేన [గోవికత్తనేన (సీ. క.)] కుచ్చిం పరికన్తో, న త్వేవ ఉదరస్స కారణా గిహీనం అజ్ఞామజ్ఞాస్స ఉత్తరిమనుస్సధమ్మస్స వణ్ణో భాసితో! తం కిస్స హేతు? తతో నిదానజ్ఞో, మోఘపురిసా, మరణం వా నిగచ్ఛేయ్య మరణమత్తం వా దుక్ఖం, న త్వేవ తప్పచ్చయా కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ. ఇతో నిదానజ్ఞా ఖో, మోఘపురిసా, కాయస్స భేదా పరం మరణా అపాయం దుగ్గతిం వినిపాతం నిరయం ఉపపజ్జేయ్య. నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ”...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమస్తేసి -

౧౯౫. “పశ్చిమే, భిక్షవే, మహాచోరా సన్తో సంవిజ్ఞమానా లోకస్మిం. కతమే పశ్చా? ఇథ, భిక్షవే, ఏకచ్చస్స మహాచోరస్స ఏవం హోతి - ‘కుదాస్సు నామాహం సతేన వా సహస్సీన వా పరివుతో గామనిగమరాజధానీసు ఆహిణ్ణిస్సామి హనన్తో ఘాతేన్తో చిన్దన్తో ఛేదాపేన్తో పచన్తో పాచేన్తో! నో అపరేన సమయేన సతేన వా సహస్సీన వా పరివుతో గామనిగమరాజధానీసు ఆహిణ్ణతి హనన్తో ఘాతేన్తో చిన్దన్తో ఛేదాపేన్తో పచన్తో పాచేన్తో. ఏవమేవ ఖో, భిక్షవే, ఇధేకచ్చస్స పాపభిక్షునో ఏవం హోతి - ‘కుదాస్సు నామాహం సతేన వా సహస్సీన వా పరివుతో గామనిగమరాజధానీసు చారికం చరిస్సామి సక్కతో గరుకతో మానితో పూజితో అపచితో గహట్ఠానజ్ఞోవ పబ్బజితానజ్ఞా, లాభీ చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారాన’న్తి ! నో అపరేన సమయేన సతేన వా సహస్సీన వా పరివుతో గామనిగమరాజధానీసు చారికం చరతి సక్కతో గరుకతో మానితో పూజితో అపచితో గహట్ఠానజ్ఞోవ పబ్బజితానజ్ఞా, లాభీ చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారానం. అయం, భిక్షవే, పఠమో మహాచోరో సన్తో సంవిజ్ఞమానో లోకస్మిం.

“పున చపరం, భిక్షవే, ఇధేకచ్చో పాపభిక్షు తథాగతప్పవేదితం ధమ్మవినయం పరియాపుణిత్వా అత్తనో దహతి. అయం, భిక్షవే, దుతియో మహాచోరో సన్తో సంవిజ్ఞమానో లోకస్మిం.

“పున చపరం, భిక్షవే, ఇధేకచ్చో పాపభిక్షు సుద్ధం బ్రహ్మచారిం పరిసుద్ధం బ్రహ్మచరియం చరంతం అమూలకేన అబ్రహ్మచరియేన అనుద్ధంసేతి. అయం, భిక్షవే, తతియో మహాచోరో సన్తో సంవిజ్ఞమానో లోకస్మిం.

“పున చపరం, భిక్షవే, ఇధేకచ్చో పాపభిక్షు యాని తాని సజ్ఞస్స గరుభణ్ణాని గరుపరిక్ఖారాని, సేయ్యధిదం - ఆరామో ఆరామవత్థు విహారో విహారవత్థు మజ్ఞో పీఠం భిసి బిమ్మోహనం [బిమ్మోహనం (సీ. స్యా.)] లోహకుమ్భీ లోహభాణకం లోహవారకో లోహకటాహం వాసీ పరసు [పరసు (సీ. స్యా.)] కుఠారీ కుదాలో నిఖాదనం వల్లి వేళు ముజ్జం పబ్బజం తిణం మత్తికా దారుభణ్ణం మత్తికాభణ్ణం, తేహి గిహీనం సజ్ఞణ్ణాతి ఉపలాపేతి. అయం, భిక్షవే, చతుత్తో మహాచోరో సన్తో సంవిజ్ఞమానో లోకస్మిం.

“సదేవకే, భిక్షవే, లోకే సమారకే సబ్రహ్మకే సస్సమణిబ్రాహ్మణీయా పజాయ సదేవమనుస్సాయ అయం అగ్గో మహాచోరో యో అసంతం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. తం కిస్స హేతు? ధేయ్యాయ వో, భిక్షవే, రట్టపిణ్డో భుత్తో”తి.

[సం. ని. ౧.౩౫] అశ్శాధా సంతమత్తానం, అశ్శాధా యో పవేదయే;

నికచ్చ కితవస్సేవ, భుత్తం ధేయ్యేన తస్స తం.

[ధ. ప. ౩౦౭ ధమ్మపదేపి] కాసావకణ్ఠా బహవో, పాపధమ్మా అసశ్శతా;

పాపా పాపేహి కమ్మేహి, నిరయం తే ఉపపజ్జరే.

[ధ. ప. ౩౦౭ ధమ్మపదేపి] సేయ్యో అయోగుళో భుత్తో, తత్తో అగ్గిసిఖూపమో;

యశ్చో భుజ్జోయ్య దుస్సీలో, రట్టపిణ్డం అసశ్శతోతి.

అథ ఖో భగవా తే వగ్గముదాతీరియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా దుబ్బరతాయ దుప్పోసతాయ...పే.... ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

“యో పన భిక్షు అనభిజానం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం అత్తుపనాయికం అలమరియజాణదస్సనం సముదాచరేయ్య - ‘ఇతి జానామి ఇతి పస్సామీ’తి, తతో అపరేన సమయేన సమనుగ్గాహీయమానో వా అసమనుగ్గాహీయమానో వా ఆపన్నో విసుద్ధాపేక్షో ఏవం వదేయ్య - ‘అజానమేవం, ఆవుసో, అవచం జానామి , అపస్సం పస్సామి. తుచ్చం ముసా విలపి’న్తి, అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవాసో”తి.

ఏవశ్చేదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పశ్శాత్తం హోతి.

౧౯౬. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షూ అదిట్టే దిట్టసజ్జానో అపత్తే పత్తసజ్జానో అనధిగతే అధిగతసజ్జానో అసచ్చికతే సచ్చికతసజ్జానో అధిమానేన అశ్శాం బ్యాకరింసు. తేసం అపరేన సమయేన రాగాయపి చిత్తం నమతి దోసాయపి చిత్తం నమతి మోహాయపి చిత్తం నమతి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పశ్శాత్తం. మయశ్చామ్మ అదిట్టే దిట్టసజ్జానో అపత్తే పత్తసజ్జానో అనధిగతే అధిగతసజ్జానో అసచ్చికతే సచ్చికతసజ్జానో, అధిమానేన అశ్శాం బ్యాకరిమ్మా. కచ్చి ను ఖో మయం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నా”తి? తే ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “హోన్తి యే తే, ఆనన్ద [హోన్తి యేవానన్ద (స్యా.), హోన్తి తే ఆనన్ద (సీ.)], భిక్షూ అదిట్టే దిట్టసజ్జానో అపత్తే పత్తసజ్జానో అనధిగతే అధిగతసజ్జానో అసచ్చికతే సచ్చికతసజ్జానో అధిమానేన అశ్శాం బ్యాకరోన్తి. తశ్చ ఖో ఏతం అబ్బోహారిక”న్తి.

“ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౧౯౭. “యో పన భిక్షు అనభిజానం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం అత్తుపనాయికం అలమరియజాణదస్సనం సముదాచరేయ్య - ‘ఇతి జానామి ఇతి పస్సామీ’తి, తతో అపరేన సమయేన సమనుగ్గాహీయమానో వా

అసమనుగ్గాహీయమానో వా ఆపన్నో విసుద్ధాపేక్షో ఏవం వదేయ్య - 'అజానమేవం, ఆవుసో, అవచం జానామి, అపస్సం పస్సామి. తుచ్చం ముసా విలపి'న్తి, అజ్ఞాత్ర అధిమానా, అయమ్మి పారాజికో హోతి అసంవాసో"తి.

౧౯౮. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అథే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

అనభిజానన్తి అసన్తం అభూతం అసంవిజ్ఞమానం అజానన్తో అపస్సన్తో అత్తని కుసలం ధమ్మం - అత్తి మే కుసలో ధమ్మోతి.

[పాచి. ౭౦] ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో నామ ఝానం విమోక్షో [విమోక్షం (సీ. స్యా.)] సమాధి సమాపత్తి ఇణ్ణదస్సనం మగ్గభావనా ఫలసచ్చికిరియా కిలేసప్పహానం వినీవరణతా చిత్తస్స సుజ్ఞాగారే అభిరతి.

అత్తుపనాయికన్తి తే వా కుసలే ధమ్మే అత్తని ఉపనేతి అత్తానం వా తేసు కుసలేసు ధమ్మేసు ఉపనేతి.

ఇణ్ణన్తి తిస్సో విజ్ఞా. దస్సనన్తి యం ఇణ్ణం తం దస్సనం. యం దస్సనం తం ఇణ్ణం.

సముదాచరేయ్యాతి ఆరోచేయ్య ఇత్థియా వా పురిసస్స వా గహట్టస్స వా పబ్బజితస్స వా.

ఇతి జానామి ఇతి పస్సామీతి జానామహం ఏతే ధమ్మే, పస్సామహం ఏతే ధమ్మే అత్తి చ ఏతే ధమ్మా మయి, అహాన్చ ఏతేసు ధమ్మేసు సన్దిస్సామీతి.

తతో అపరేన సమయేనాతి యస్మిం ఖణే సముదాచిణ్ణం హోతి తం ఖణం తం లయం తం ముహుత్తం వీతివత్తే.

సమనుగ్గాహీయమానోతి యం వత్తు పటిజ్ఞాతం హోతి తస్మిం వత్తుస్మిం సమనుగ్గాహీయమానో - "కిన్తే అధిగతం, కిన్తి తే అధిగతం, కదా తే అధిగతం, కత్త తే అధిగతం, కతమే తే కిలేసా పహీనా, కతమేసం త్వం ధమ్మానం లాభీ"తి.

అసమనుగ్గాహీయమానోతి న కేనచి వుచ్చమానో.

ఆపన్నోతి పాపిచ్చో ఇచ్చాపకతో అసన్తం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపిత్వా పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో హోతి.

విసుద్ధాపేక్షోతి గిహీ వా హోతుకామో ఉపాసకో వా హోతుకామో ఆరామికో వా హోతుకామో సామణేరో వా హోతుకామో.

అజానమేవం , ఆవుసో, అవచం - జానామి, అపస్సం పస్సామీతి నాహం ఏతే ధమ్మే జానామి, నాహం ఏతే ధమ్మే పస్సామి, నత్తి చ ఏతే ధమ్మా మయి, న చాహం ఏతేసు ధమ్మేసు సన్దిస్సామీతి.

తుచ్చం ముసా విలపిన్తి తుచ్చకం మయా భణితం, ముసా మయా భణితం, అభూతం మయా భణితం, అజానన్తేన మయా భణితం.

అష్టాత్ర అధిమానాతి రపేత్వా అధిమానం.

అయమ్నీతి పురిమే ఉపాదాయ వుచ్చతి.

పారాజికో హోతీతి సేయ్యధాపి నామ తాలో మత్తకచ్చిన్నో అభట్టో పున విరూళ్ళియా, ఏవమేవ భిక్షు పాపేచ్చో ఇచ్చాపకతో అసంతం అభూతం ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపేత్వా అస్సమణో హోతి అసక్కపుత్తియో. తేన వుచ్చతి - “పారాజికో హోతీ”తి.

అసంవాసోతి సంవాసో నామ ఏకకమ్మం ఏకుద్దేసో సమసిక్ఖతా - ఏసో సంవాసో నామ. సో తేన సద్ధిం నత్తి. తేన వుచ్చతి - “అసంవాసో”తి.

౧౯౯. ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో నామ ఝానం విమోక్షో సమాధి సమాపత్తి ఇాణదస్సనం మగ్గభావనా ఫలసచ్చికిరియా కిలేసప్పహానం వినీవరణతా చిత్తస్స సుఞ్ఞాగారే అభిరతి.

[పాచి. ౭౦] ఝానంతి పరమం ఝానం దుతియం ఝానం తతియం ఝానం చతుత్తం ఝానం.

[పాచి. ౭౦] విమోక్షోతి సుఞ్ఞతో విమోక్షో అనిమిత్తో విమోక్షో అప్పణిహితో విమోక్షో.

[పాచి. ౭౦] సమాధీతి సుఞ్ఞతో సమాధి అనిమిత్తో సమాధి అప్పణిహితో సమాధి.

[పాచి. ౭౦] సమాపత్తితి సుఞ్ఞతా సమాపత్తి అనిమిత్తా సమాపత్తి అప్పణిహితా సమాపత్తి.

[పాచి. ౭౦] ఇాణదస్సనంతి తిన్నో విజ్ఞా.

[పాచి. ౭౦] మగ్గభావనాతి చత్తారో సతిపట్టానా, చత్తారో సమ్మప్పధానా, చత్తారో ఇద్ధిపాదా, పఞ్ఛేన్ద్రియాని, పఞ్చ బలాని, సత్త బోఙ్ఘజ్ఞో, అరియో అట్టఙ్గికో మగ్గో.

[పాచి. ౭౦] ఫలసచ్చికిరియాతి సోతాపత్తిఫలస్స సచ్చికిరియా, సకదాగామిఫలస్స సచ్చికిరియా, అనాగామిఫలస్స సచ్చికిరియా, అరహత్తస్స [అరహత్తఫలస్స (స్యో.)] సచ్చికిరియా.

[పాచి. ౭౦] కిలేసప్పహానంతి రాగస్స పహానం దోసస్స పహానం మోహస్స పహానం.

[పాచి. ౭౦] వినీవరణతా చిత్తస్సాతి రాగా చిత్తం వినీవరణతా, దోసా చిత్తం వినీవరణతా, మోహా చిత్తం వినీవరణతా.

[పాచి. ౭౦] సుఞ్ఞాగారే అభిరతీతి పరమేన ఝానేన సుఞ్ఞాగారే అభిరతి, దుతియేన ఝానేన సుఞ్ఞాగారే అభిరతి, తతియేన ఝానేన సుఞ్ఞాగారే అభిరతి, చతుత్థేన ఝానేన సుఞ్ఞాగారే అభిరతి.

౨౦౦. తీహాకారేహి పరమం యూనం సమాపజ్జిన్తి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స, పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి.

౨౦౨. తీహార్‌కారేహి పరమం యూనం సమాపన్నోతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సంతి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితంతి.

౨౦౪. తీహాకారేహి పరమస్స ఝానస్స వసీవ్హీతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స - పుబ్బేవస్స హోతి ముసా భణిస్సంతి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితంతి.

౨౦౬. తీహాకారేహి...పే... సత్తహాకారేహి దుతియం ఝానం...పే... తతియం ఝానం...పే... చతుత్థం ఝానం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... చతుత్థస్స ఝానస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... చతుత్థం ఝానం సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సంతి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణింతస్స హోతి ముసా మయా భణితంతి, వినిధాయ దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖంతిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

౨౦౭. తీహాకారేహి సుఞ్ఞతం విమోక్షం... అనిమిత్తం విమోక్షం... అప్పణిహితం విమోక్షం... సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... అప్పణిహితస్స విమోక్షస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... అప్పణిహితో విమోక్షో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స...పే....

తీహాకారేహి సుఞ్ఞతం సమాధిం... అనిమిత్తం సమాధిం... అప్పణిహితం సమాధిం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... అప్పణిహితస్స సమాధిస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... అప్పణిహితో సమాధి సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి సుఞ్ఞతం సమాపత్తిం... అనిమిత్తం సమాపత్తిం... అప్పణిహితం సమాపత్తిం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... అప్పణిహితాయ సమాపత్తియా లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... అప్పణిహితా సమాపత్తి సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి తిస్సో విజ్ఞా సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి సమాపన్నో... తిస్సన్నం విజ్ఞానం లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... తిస్సో విజ్ఞా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి చత్తారో సతిపట్టానే... చత్తారో సమ్మప్పధానే... చత్తారో ఇద్ధిపాదే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... చతున్నం ఇద్ధిపాదానం లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... చత్తారో ఇద్ధిపాదా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పఞ్చన్ద్రియాని... పఞ్చ బలాని సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో ... పఞ్చన్నం బలానం లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పఞ్చబలాని సచ్చికతాని మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి సత్త బోఙ్ఘణ్ణే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... సత్తన్నం బోఙ్ఘణ్ణానం లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... సత్త బోఙ్ఘణ్ణా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి అరియం అట్టఙ్గికం మగ్గం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... అరియస్స అట్టఙ్గికస్స మగ్గస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... అరియో అట్టఙ్గికో మగ్గో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి సోతాపత్తిఫలం... సకదాగామిఫలం... అనాగామిఫలం... అరహత్తం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... అరహత్తస్స లాభీష్ఠి వసీష్ఠి అరహత్తం సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స

తీహాకారేహి రాగో మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి దోసో మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహో మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి రాగా మే చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి దోసా మే చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి ...పే... సత్తహాకారేహి మోహో మే చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స -
పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సంతి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితంతి, వినిధాయ
దిట్ఠిం, వినిధాయ ఖంతిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

సుద్ధికం నిట్ఠితం.

౨౦౮. తీహాకారేహి పరమశ్చ రూపానం దుత్తియశ్చ రూపానం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స
చ రూపానస్స దుత్తియస్స చ రూపానస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూపానం దుత్తియశ్చ రూపానం సచ్చికతం మయాతి
సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స...పే.....

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూపానం తత్తియశ్చ రూపానం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ
రూపానస్స తత్తియస్స చ రూపానస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూపానం తత్తియశ్చ రూపానం సచ్చికతం మయాతి
సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూపానం చతుత్థశ్చ రూపానం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ
రూపానస్స చతుత్థస్స చ రూపానస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూపానం చతుత్థశ్చ రూపానం సచ్చికతం మయాతి
సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూపానం సుశ్శాతశ్చ విమోక్షం... పరమశ్చ రూపానం అనిమిత్తశ్చ విమోక్షం... పరమశ్చ
రూపానం అప్పణిహితశ్చ విమోక్షం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూపానస్స అప్పణిహితస్స చ
విమోక్షస్స లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూపానం అప్పణిహితో చ విమోక్షో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా
భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సుశ్శతశ్చ సమాధిం... పరమశ్చ రూనం అనిమిత్తశ్చ సమాధిం... పరమశ్చ రూనం అప్పణిహితశ్చ సమాధిం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో పరమస్స చ రూనస్స అప్పణిహితస్స చ సమాధిస్స లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం అప్పణిహితో చ సమాధి సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సుశ్శతశ్చ సమాపత్తిం... పరమశ్చ రూనం అనిమిత్తశ్చ సమాపత్తిం... పరమశ్చ రూనం అప్పణిహితశ్చ సమాపత్తిం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో పరమస్స చ రూనస్స అప్పణిహితాయ చ సమాపత్తియా లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం అప్పణిహితా చ సమాపత్తి సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం తిన్నో చ విజ్ఞా సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స తిన్నన్నశ్చ విజ్ఞానం లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం తిన్నో చ విజ్ఞా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం చత్తారో చ సతిపట్టానే... పరమశ్చ రూనం చత్తారో చ సమ్మప్పధానే... పరమశ్చ రూనం చత్తారో చ ఇద్ధిపాదే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స చతున్నశ్చ ఇద్ధిపాదానం లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం చత్తారో చ ఇద్ధిపాదా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం పశ్చ చ ఇన్ద్రియాని... పరమశ్చ రూనం పశ్చ చ బలాని సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స పశ్చన్నశ్చ బలానం లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం పశ్చ చ బలాని సచ్చికతాని మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

౨౦౯. తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సత్త చ బోజ్ఞగ్గే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స సత్తన్నశ్చ బోజ్ఞగ్గానం లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం సత్త చ బోజ్ఞగ్గా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం అరియశ్చ అట్టగ్గికం మగ్గం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స అరియస్స చ అట్టగ్గికస్స మగ్గస్స లాభీమ్హి వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం అరియో చ అట్టగ్గికో మగ్గో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సోతాపత్తిఫలశ్చ... పరమశ్చ రూనం సకదాగామిఫలశ్చ... పరమశ్చ రూనం అనాగామిఫలశ్చ... పరమశ్చ రూనం అరహత్తశ్చ సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్స చ రూనస్స అరహత్తస్స చ లాభీమ్హి... వసీమ్హి... పరమశ్చ రూనం అరహత్తశ్చ సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్య చ రూనస్య లాభీష్ఠి...
వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూనం సచ్చికతం మయా, రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వస్తో ముత్తో
పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

తీహాకారేహి...పే... సత్తహాకారేహి పరమశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... పరమస్య చ
రూనస్య లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... పరమశ్చ రూనం సచ్చికతం మయా, రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ మే చిత్తం
వినీవరణం... మోహో చ మే చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య. పుట్టేవస్య హోతి ముసా
భణిస్సంతి, భణంతస్య హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్య హోతి ముసా మయా భణితంతి, వినిధాయ దిట్ఠం, వినిధాయ ఖంతిం,
వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

ఖణ్డచక్రం నిట్ఠితం.

౨౧౦. తీహాకారేహి దుతియశ్చ రూనం తతియశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో...
దుతియస్య చ రూనస్య తతియస్య చ రూనస్య లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... దుతియశ్చ రూనం తతియశ్చ రూనం
సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

తీహాకారేహి దుతియశ్చ రూనం చతుత్తశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... దుతియస్య చ
రూనస్య చతుత్తస్య చ రూనస్య లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... దుతియశ్చ రూనం చతుత్తశ్చ రూనం సచ్చికతం మయాతి
సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

తీహాకారేహి దుతియశ్చ రూనం సుశ్శాతశ్చ విమోక్షం... అనిమిత్తశ్చ విమోక్షం... అప్పణిహితశ్చ విమోక్షం...
సుశ్శాతశ్చ సమాధిం... అనిమిత్తశ్చ సమాధిం... అప్పణిహితశ్చ సమాధిం... సుశ్శాతశ్చ సమాపత్తిం... అనిమిత్తశ్చ
సమాపత్తిం... అప్పణిహితశ్చ సమాపత్తిం... తిస్సో చ విజ్ఞా... చత్తారో చ సతిపట్టానే... చత్తారో చ సమ్మప్పధానే... చత్తారో
చ ఇద్ధిపాదే... పశ్చా చ ఇన్ద్రియాని... పశ్చా చ బలాని... సత్త చ బోజ్జణ్ఠే... అరియశ్చ అట్టణ్ఠికం మగ్గం...
సోతాపత్తిఫలశ్చ... సకదాగామిఫలశ్చ... అనాగామిఫలశ్చ... అరహత్తశ్చ సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో...
దుతియస్య చ రూనస్య అరహత్తస్య చ లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... దుతియశ్చ రూనం అరహత్తశ్చ సచ్చికతం మయాతి
సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

తీహాకారేహి దుతియశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... దుతియస్య చ రూనస్య లాభీష్ఠి...
వసీష్ఠి... దుతియశ్చ రూనం సచ్చికతం మయా, రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వస్తో ముత్తో
పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితో. రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ మే చిత్తం వినీవరణం... మోహో చ మే
చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య.

తీహాకారేహి ...పే... సత్తహాకారేహి దుతియశ్చ రూనం పరమశ్చ రూనం సమాపజ్ఞం... సమాపజ్ఞామి...
సమాపన్నో... దుతియస్య చ రూనస్య పరమస్య చ రూనస్య లాభీష్ఠి... వసీష్ఠి... దుతియశ్చ రూనం పరమశ్చ
రూనం సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్య ఆపత్తి పారాజికస్య...పే... వినిధాయ భావం.

బద్ధచక్రం.

ఏవం ఏకేకం మూలం కాతున బద్ధచక్రం పరివత్తకం కత్తబ్బం.

ఇదం సంఖిత్తం.

౨౧౧. తీహాకారేహి తతియిచ్చా రూనం చతుత్థిచ్చా రూనం...పే... తతియిచ్చా రూనం అరహత్తాచ్చ సమాపజ్జిం... సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... తతియస్స చ రూనస్స అరహత్తస్స చ లాభీమ్మి... వసీమ్మి... తతియిచ్చా రూనం అరహత్తాచ్చ సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి తతియిచ్చా రూనం సమాపజ్జిం... సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... తతియస్స చ రూనస్స లాభీమ్మి... వసీమ్మి... తతియిచ్చా రూనం సచ్చికతం మయా, రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వస్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉత్తేటితో సముత్తేటితో. రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ మే చిత్తం వినీవరణం... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణంతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి తతియిచ్చా రూనం పఠమిచ్చా రూనం... తతియిచ్చా రూనం దుతియిచ్చా రూనం సమాపజ్జిం... సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... తతియస్స చ రూనస్స దుతియస్స చ రూనస్స లాభీమ్మి... వసీమ్మి... తతియిచ్చా రూనం దుతియిచ్చా రూనం సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం పఠమిచ్చా రూనం...పే... దుతియిచ్చా రూనం... తతియిచ్చా రూనం... చతుత్థిచ్చా రూనం సమాపజ్జిం సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం చతుత్థస్స చ రూనస్స లాభీమ్మి... వసీమ్మి... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం చతుత్థిచ్చా రూనం సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

౨౧౨. తీహాకారేహి మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం సుఞ్ఞతాచ్చ విమోక్షం... అనిమిత్తాచ్చ విమోక్షం... అప్పణిహితాచ్చ విమోక్షం సమాపజ్జిం... సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితస్స చ విమోక్షస్స లాభీమ్మి... వసీమ్మి... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితో చ విమోక్షో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం సుఞ్ఞతాచ్చ సమాధిం... అనిమిత్తాచ్చ సమాధిం... అప్పణిహితాచ్చ సమాధిం సమాపజ్జిం... సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితస్స చ సమాధిస్స లాభీమ్మి... వసీమ్మి... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితో చ సమాధి సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం సుఞ్ఞతాచ్చ సమాపత్తిం... అనిమిత్తాచ్చ సమాపత్తిం... అప్పణిహితాచ్చ సమాపత్తిం సమాపజ్జిం సమాపజ్జామి... సమాపన్నో... మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితాయ చ సమాపత్తియా

లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అప్పణిహితా చ సమాపత్తి సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం తిస్సో చ విజ్ఞా సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... 'మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం తిస్సన్న ఇచ్చ విజ్ఞానం లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం తిస్సో చ విజ్ఞా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం చత్తారో చ సతిపట్టానే... చత్తారో చ సమ్మప్పధానే... చత్తారో చ ఇద్ధిపాదే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం చతున్న ఇచ్చ ఇద్ధిపాదానం లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం చత్తారో చ ఇద్ధిపాదా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

౨౧౩. తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం పఞ్చా చ ఇన్ద్రియాని... పఞ్చా చ బలాని సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం పఞ్చన్న ఇచ్చ బలానం లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం పఞ్చా చ బలాని సచ్చికతాని మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం సత్త చ బోజ్ఞజ్ఞే సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం సత్తన్న ఇచ్చ బోజ్ఞజ్ఞానం లాభీష్టి ... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం సత్త చ బోజ్ఞజ్ఞా సచ్చికతా మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అరియ ఇచ్చ అట్టజ్ఞికం మగ్గం సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అరియస్స చ అట్టజ్ఞికస్స మగ్గస్స లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అరియో చ అట్టజ్ఞికో మగ్గో సచ్చికతో మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం సోతాపత్తిఫల ఇచ్చ... సకదాగామిఫల ఇచ్చ... అనాగామిఫల ఇచ్చ... అరహత్త ఇచ్చ సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అరహత్తస్స చ లాభీష్టి... వసీష్టి... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం అరహత్త ఇచ్చ సచ్చికతం మయాతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం, రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వస్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స.

తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణం రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ మే చిత్తం వినీవరణం సమ్మజానముసా భణంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

ఏకమూలకం నిట్టితం. [ఏకమూలకం సజ్జితం నిట్టితం (స్యా.)]

యథా ఏకమూలకం విత్తారితం ఏవమేవ దుమూలకాదిపి విత్తారేతబ్బం.

ఇదం సబ్బమూలకం

౨౧౪. తీహాకారేహి ...పే... సత్తహాకారేహి పరమశ్చ ఝానం దుతియశ్చ ఝానం తతియశ్చ ఝానం చతుత్తశ్చ ఝానం సుశ్శతశ్చ విమోక్షం అనిమిత్తశ్చ విమోక్షం అప్పణిహితశ్చ విమోక్షం సుశ్శతశ్చ సమాధిం అనిమిత్తశ్చ సమాధిం అప్పణిహితశ్చ సమాధిం సుశ్శతశ్చ సమాపత్తిం అనిమిత్తశ్చ సమాపత్తిం అప్పణిహితశ్చ సమాపత్తిం తిస్సో చ విజ్ఞా చత్తారో చ సతిపట్టానే చత్తారో చ సమ్మప్పధానే చత్తారో చ ఇద్ధిపాదే పశ్చ చ ఇన్ద్రియాని పశ్చ చ బలాని సత్త చ బోజ్జజ్ఞే అరియశ్చ అట్టజ్ఞికం మగ్గం సోతాపత్తిఫలశ్చ సకదాగామిఫలశ్చ అనాగామిఫలశ్చ అరహత్తశ్చ సమాపజ్ఞిం... సమాపజ్ఞామి... సమాపన్నో...పే... రాగో చ మే చత్తో, దోసో చ మే చత్తో, మోహో చ మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితో. రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం, దోసా చ మే చిత్తం వినీవరణం, మోహా చ మే చిత్తం వినీవరణాన్తి సమ్మజ్ఞానముసా భణన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

సబ్బమూలకం నిట్టితం.

సుద్ధికవారకథా నిట్టితా.

౨౧౫. తీహాకారేహి పరమం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి వత్తుకామో దుతియం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి సమ్మజ్ఞానముసా భణన్తస్స పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి పరమం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి వత్తుకామో తతియం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి సమ్మజ్ఞానముసా భణన్తస్స పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి పరమం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి వత్తుకామో చతుత్తం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి సమ్మజ్ఞానముసా భణన్తస్స పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజ్ఞానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి ...పే... సత్తహాకారేహి పరమం ఝానం సమాపజ్ఞిన్తి వత్తుకామో సుశ్శతం విమోక్షం... అనిమిత్తం విమోక్షం... అప్పణిహితం విమోక్షం... సుశ్శతం సమాధిం... అనిమిత్తం సమాధిం... అప్పణిహితం సమాధిం... సుశ్శతం సమాపత్తిం... అనిమిత్తం సమాపత్తిం... అప్పణిహితం సమాపత్తిం... తిస్సో విజ్ఞా... చత్తారో సతిపట్టానే... చత్తారో సమ్మప్పధానే... చత్తారో ఇద్ధిపాదే... పశ్చన్ద్రియాని... పశ్చ బలాని... సత్త బోజ్జజ్ఞే... అరియం అట్టజ్ఞికం మగ్గం... సోతాపత్తిఫలం... సకదాగామిఫలం... అనాగామిఫలం... అరహత్తం సమాపజ్ఞిం...పే... రాగో మే చత్తో... దోసో మే చత్తో... మోహో మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితో. రాగా మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా మే చిత్తం

వినీవరణం... మోహ మే చిత్తం వినీవరణాన్ని సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సంతి, భణంతస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితంతి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖంతిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

వత్తువిసారకస్స ఏకమూలకస్స ఖణ్ణచక్కుం నిట్టితం.

౨౧౬. తీహాకారేహి దుతియం ఝానం సమాపజ్ఞింతి వత్తుకామో తతియం ఝానం సమాపజ్ఞింతి సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి దుతియం ఝానం సమాపజ్ఞింతి వత్తుకామో చతుత్తం ఝానం సమాపజ్ఞింతి...పే.... మోహ చ మే చిత్తం వినీవరణాన్ని సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి దుతియం ఝానం సమాపజ్ఞింతి వత్తుకామో పరమం ఝానం సమాపజ్ఞింతి సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స ; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... వినిధాయ భావం.

వత్తువిసారకస్స ఏకమూలకస్స బద్ధచక్కుం.

మూలం సంఖిత్తం.

౨౧౭. తీహాకారేహి మోహ మే చిత్తం వినీవరణాన్ని వత్తుకామో పరమం ఝానం సమాపజ్ఞింతి సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి మోహ మే చిత్తం వినీవరణాన్ని వత్తుకామో దోసా మే చిత్తం వినీవరణాన్ని సమ్మజానముసా భణంతస్స పటివిజానంతస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానంతస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.... వినిధాయ భావం.

వత్తువిసారకస్స ఏకమూలకం నిట్టితం.

యథా ఏకమూలకం విత్థారితం ఏవమేవ దుమూలకాదిపి విత్థారేతబ్బం.

ఇదం సబ్బమూలకం

౨౧౮. తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి పరమహి ఝానం దుతియహి ఝానం తతియహి ఝానం చతుత్తహి ఝానం సుఞ్ఞతహి విమోక్షం అనిమిత్తహి విమోక్షం అప్పణిహితహి విమోక్షం సుఞ్ఞతహి సమాధిం అనిమిత్తహి సమాధిం అప్పణిహితహి సమాధిం సుఞ్ఞతహి సమాపత్తిం అనిమిత్తహి సమాపత్తిం అప్పణిహితహి సమాపత్తిం తిస్సో చ విజ్ఞా చత్తారో చ సతిపట్టానే చత్తారో చ సమ్మప్పధానే చత్తారో చ ఇద్ధిపాదే పహి చ ఇన్ద్రియాని పహి చ బలాని సత్త చ

బోజ్జళ్లే అరియళ్చ్చ అట్టణ్ణికం మగ్గం సోతాపత్తిఫలళ్చ్చ సకదాగామిఫలళ్చ్చ అనాగామిఫలళ్చ్చ అరహత్తళ్చ్చ సమాపజ్జిం...
 పే.... రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితో.
 రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ మే చిత్తం వినీవరణన్తి వత్తుకామో మోహో మే చిత్తం వినీవరణన్తి సమ్మజానముసా
 భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. [[] ఏత్తన్తరే పాఠా స్యామపోత్తకే
 నత్తి]

౨౧౯. తీహాకారేహి దుతియళ్చ్చ ఝూనం తతియళ్చ్చ ఝూనం చతుత్థళ్చ్చ ఝూనం సుఞ్ఞతళ్చ్చ విమోక్షం అనిమిత్తళ్చ్చ
 విమోక్షం అప్పణిహితళ్చ్చ విమోక్షం సుఞ్ఞతళ్చ్చ సమాధిం అనిమిత్తళ్చ్చ సమాధిం అప్పణిహితళ్చ్చ సమాధిం సుఞ్ఞతళ్చ్చ
 సమాపత్తిం అనిమిత్తళ్చ్చ సమాపత్తిం అప్పణిహితళ్చ్చ సమాపత్తిం తిన్నో చ విజ్ఞా చత్తారో చ సతిపట్టానే చత్తారో చ
 సమ్మప్పధానే చత్తారో చ ఇద్దిపాదే పళ్చ్చా చ ఇన్ద్రియాని పళ్చ్చా చ బలాని సత్త చ బోజ్జళ్లే అరియళ్చ్చ అట్టణ్ణికం మగ్గం
 సోతాపత్తిఫలళ్చ్చ సకదాగామిఫలళ్చ్చ అనాగామిఫలళ్చ్చ అరహత్తళ్చ్చ సమాపజ్జిం...పే.... రాగో చ మే చత్తో... దోసో చ మే
 చత్తో... మోహో చ మే చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్తో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితో. రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణం... దోసా చ
 మే చిత్తం వినీవరణం... మోహో చ మే చిత్తం వినీవరణన్తి వత్తుకామో పరమం ఝూనం సమాపజ్జిన్తి సమ్మజానముసా
 భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి తతియళ్చ్చ ఝూనం చతుత్థళ్చ్చ ఝూనం...పే.... మోహో చ మే చిత్తం వినీవరణం పరమళ్చ్చా ఝూనం
 సమాపజ్జిన్తి వత్తుకామో దుతియం ఝూనం సమాపజ్జిన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స; న
 పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి మోహో చ మే చిత్తం వినీవరణం పరమళ్చ్చా ఝూనం దుతియళ్చ్చ ఝూనం
 తతియళ్చ్చ ఝూనం చతుత్థళ్చ్చ ఝూనం...పే.... రాగా చ మే చిత్తం వినీవరణన్తి వత్తుకామో దోసా మే చిత్తం వినీవరణన్తి
 సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి పారాజికస్స ; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. పుట్టేవస్స
 హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్ఠిం,
 వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

వత్తువిసారకస్స సబ్బములకం నిట్టితం.

వత్తువిసారకస్స చక్కపేయ్యాలం నిట్టితం.

వత్తుకామవారకథా నిట్టితా.

౨౨౦. తీహాకారేహి యో తే విహారే వసి సో భిక్ఖు పరమం ఝూనం సమాపజ్జి... సమాపజ్జితి... సమాపన్నో... సో భిక్ఖు
 పరమస్స ఝూనస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్ఖునా పరమం ఝూనం సచ్చికతన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స
 ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

చతూహారేహి ... పశ్చాహారేహి... ధహారేహి... సత్తహారేహి యో తే విహారే వసి సో భిక్షు పరమం ఝానం సమాపజ్ఞి... సమాపజ్ఞతి... సమాపన్నో... సో భిక్షు పరమస్స ఝానస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్షునా పరమం ఝానం సచ్చికతన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

తీహారేహి యో తే విహారే వసి సో భిక్షు దుతియం ఝానం... తతియం ఝానం... చతుత్తం ఝానం... సుఞ్ఞతం విమోక్షం... అనిమిత్తం విమోక్షం... అప్పణిహితం విమోక్షం... సుఞ్ఞతం సమాధిం... అనిమిత్తం సమాధిం... అప్పణిహితం సమాధిం... సుఞ్ఞతం సమాపత్తిం... అనిమిత్తం సమాపత్తిం... అప్పణిహితం సమాపత్తిం... తిస్సో విజ్ఞా... చత్తారో సతిపట్టానే... చత్తారో సమ్మప్పధానే... చత్తారో ఇద్ధిపాదే... పశ్చ ఇన్ద్రియాని... పశ్చ బలాని... సత్త బోఙ్ఘజ్ఞే... అరియం అట్టజ్ఞికం మగ్గం... సోతాపత్తిఫలం... సకదాగామిఫలం... అనాగామిఫలం... అరహత్తం సమాపజ్ఞి... సమాపజ్ఞతి... సమాపన్నో... సో భిక్షు అరహత్తస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్షునా అరహత్తం సచ్చికతన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స.

తీహారేహి యో తే విహారే వసి, తస్స భిక్షునో రాగో చత్తో... దోసో చత్తో... మోహో చత్తో వన్తో ముత్తో పహీనో పటినిస్సట్టో ఉక్ఖేటితో సముక్ఖేటితోతి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స.

తీహారేహి...పే.... సత్తహారేహి యో తే విహారే వసి, తస్స భిక్షునో రాగా చిత్తం వినీవరణం... దోసా చిత్తం వినీవరణం... మోహా చిత్తం వినీవరణన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

తీహారేహి...పే.... సత్తహారేహి యో తే విహారే వసి సో భిక్షు సుఞ్ఞాగారే పరమం ఝానం... దుతియం ఝానం... తతియం ఝానం... చతుత్తం ఝానం సమాపజ్ఞి ... సమాపజ్ఞతి... సమాపన్నో... సో భిక్షు సుఞ్ఞాగారే చతుత్తస్స ఝానస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్షునా సుఞ్ఞాగారే చతుత్తం ఝానం సచ్చికతన్తి సమ్మజానముసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి, భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి భణితస్స హోతి, ముసా మయా భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

యథా ఇదం విత్థారితం ఏవమేవ సేసానిపి విత్థారేతబ్బాని.

౨౨౧. తీహారేహి...పే.... సత్తహారేహి యో తే చీవరం పరిభుజ్ఞో... యో తే పిణ్డపాతం పరిభుజ్ఞో... యో తే సేనాసనం పరిభుజ్ఞో... యో తే గిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారం పరిభుజ్ఞో సో భిక్షు సుఞ్ఞాగారే చతుత్తం ఝానం సమాపజ్ఞి... సమాపజ్ఞతి... సమాపన్నో... సో భిక్షు సుఞ్ఞాగారే చతుత్తస్స ఝానస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్షునా సుఞ్ఞాగారే చతుత్తం

ఝానం సచ్చికతన్తి సమ్మజానమ్మసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి
దుక్కటస్స...పే.... వినిధాయ భావం.

తీహాకారేహి...పే.... సత్తహాకారేహి యేన తే విహరో పరిభుత్తో... యేన తే చీవరం పరిభుత్తం... యేన తే పిణ్ణపాతో
పరిభుత్తో... యేన తే సేనాసనం పరిభుత్తం... యేన తే గిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారో పరిభుత్తో... సో భిక్ఖు సుజ్ఞాగారే
చతుత్థం ఝానం సమాపజ్జి... సమాపజ్జతి... సమాపన్నో... సో భిక్ఖు సుజ్ఞాగారే చతుత్థస్స ఝానస్స లాభీ... వసీ... తేన
భిక్ఖునా సుజ్ఞాగారే చతుత్థం ఝానం సచ్చికతన్తి సమ్మజానమ్మసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న
పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... వినిధాయ భావం.

తీహాకారేహి ...పే.... సత్తహాకారేహి యం త్వం ఆగమ్మ విహరం అదాసి... చీవరం అదాసి... పిణ్ణపాతం అదాసి...
సేనాసనం అదాసి... గిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారం అదాసి సో భిక్ఖు సుజ్ఞాగారే చతుత్థం ఝానం సమాపజ్జి...
సమాపజ్జతి... సమాపన్నో... సో భిక్ఖు సుజ్ఞాగారే చతుత్థస్స ఝానస్స లాభీ... వసీ... తేన భిక్ఖునా సుజ్ఞాగారే చతుత్థం
ఝానం సచ్చికతన్తి సమ్మజానమ్మసా భణన్తస్స పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స; న పటివిజానన్తస్స ఆపత్తి
దుక్కటస్స. పుట్టేవస్స హోతి ముసా భణిస్సన్తి , భణన్తస్స హోతి ముసా భణామీతి, భణితస్స హోతి ముసా మయా
భణితన్తి, వినిధాయ దిట్టిం, వినిధాయ ఖన్తిం, వినిధాయ రుచిం, వినిధాయ భావం.

పేయ్యాలపన్నరసకం నిట్టితం.

పచ్చయప్పటిసంయుత్తవారకథా నిట్టితా.

ఉత్తరిమనుస్సధమ్మచక్కపేయ్యాలం నిట్టితం.

౨౨౨. అనాపత్తి అధిమానేన, అనుల్లపనాధిప్పాయస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఖిత్తచిత్తస్స, వేదనాట్టస్స, ఆదికమ్మికస్సాత్తి.

వినీతవత్థుఉద్ధానగాథా

అధిమానే [అధిమానేన (పీ.)] అరణ్ణామ్మి, పిణ్ణోపజ్ఞారియాపథో;
సంయోజనా రహోధమ్మా, విహరో పచ్చుపట్టితో.

న దుక్కరం వీరియమథోపి మచ్చునో;
భాయావుసో విప్పటిసారి సమ్మా;
విరియేన యోగేన ఆరాధనాయ;
అథ వేదనాయ అధివాసనా దువే.

బ్రాహ్మణే పఞ్చ వత్థూని, అణ్ణం బ్యాకరణా తయో;
అగారావరణా కామా, రతి చాపి అపక్కమి.

అట్టి పేసి ఉభో గావఘాతకా;
పిణ్డో సాకుణికో నిచ్చవి ఓరబ్బి;
అసి చ సూకరికో సత్తి మాగవి;
ఉసు చ కారణికో సూచి సారథి.

యో చ సిబ్బీయతి సూచకో హి సో;
అణ్ణభారి అహు గామకూటకో;
కూపే నిముగ్గో హి సో పారదారికో;
గూఢఖాదీ అహు దుట్టట్రాహ్మణో.

నిచ్చవిట్టి అతిచారినీ అహు;
మజ్జలిట్టి అహు ఇక్షణిట్టికా;
ఓకిలినీ హి సపత్తజ్ఞారోకిరి;
సీసచ్చిన్నో అహు చోరఘాతకో.

భిక్షు భిక్షునీ సిక్ఖమానా;
సామణేరో అథ సామణేరికా;
కస్సపస్స వినయస్మిం పబ్బజం;
పాపకమ్మమకరింసు తావదే.

తపోదా రాజగహే యుద్ధం, నాగానోగాహనేన చ;
సోభితో అరహం భిక్షు, పశ్చాకప్పసతం సరేతి.

వినీతవత్తు

౨౨౩. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్షు అధిమానేన అణ్ణం బ్యాకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణత్తం. కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అధిమానేనా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్షు పణిధాయ అరణ్ణో విహరతి - “ఏవం మం జనో సమ్భావేస్సతీ”తి. తం జనో సమ్భావేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...ఏ... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, పణిధాయ అరణ్ణో వత్థిబ్బం. యో వసేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో భిక్షు పణిధాయ పిణ్డాయ చరతి - “ఏవం మం జనో సమ్భావేస్సతీ”తి. తం జనో సమ్భావేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...ఏ... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, పణిధాయ పిణ్డాయ చరితబ్బం. యో చరేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం భిక్షుం ఏతదవోచ - “యే, ఆవుసో, అమ్మాకం ఉపజ్ఞాయస్స సద్ధివిహారికా సబ్బేవ అరహంతో”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “ఉల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం భిక్షుం ఏతదవోచ - “యే, ఆవుసో, అమ్మాకం ఉపజ్ఞాయస్స అన్తేవాసికా సబ్బేవ మహిద్ధికా మహానుభావా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “ఉల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పణిధాయ చజ్ఞమతి... పణిధాయ తిట్ఠతి... పణిధాయ నిసీదతి... పణిధాయ సేయ్యం కప్పేతి - “ఏవం మం జనో సమ్భావేస్సతీ”తి. తం జనో సమ్భావేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స. న చ, భిక్షవే, పణిధాయ సేయ్యా కప్పేతబ్బా. యో కప్పేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరస్స భిక్షునో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. సోపి ఏవమాహ - “మయ్ఘమ్మి, ఆవుసో, సంయోజనా పహీనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౨౨౪. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు రహోగతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. పరచిత్తవిదూ భిక్షు తం భిక్షుం అపసాదేసి - “మా, ఆవుసో, ఏవరూపం అభణి. నత్థేసో తుయ్ఘ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు రహోగతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. దేవతా తం భిక్షుం అపసాదేసి - “మా, భన్తే, ఏవరూపం అభణి. నత్థేసో తుయ్ఘ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం ఉపాసకం ఏతదవోచ - “యో, ఆవుసో, తుయ్ఘం విహరే వసతి సో భిక్షు అరహ”తి. సో చ తస్స విహరే వసతి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “ఉల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరం ఉపాసకం ఏతదవోచ - “యం త్వం, ఆవుసో, ఉపట్టేసి చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన సో భిక్షు అరహ”తి. సో చ తం ఉపట్టేసి చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “ఉల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౨౨౫. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం - “అణ్ఠాయస్మతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో”తి? “నావుసో, దుక్కరం అణ్ణం బ్యాకాతు”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి - “యే ఖో తే భగవతో

సావకా తే ఏవం వదేయుం. అహాఞ్చామ్మి న భగవతో సావకో. కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “అనుల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి .

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “అత్థాయస్మతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో”తి? “ఆరాధనీయో ఖో, ఆవుసో, ధమ్మో ఆరద్ధవీరియేనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “మా ఖో, ఆవుసో, భాయీ”తి. నాహం, ఆవుసో, మచ్చునో భాయీమీ”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “మా ఖో, ఆవుసో, భాయీ”తి. “యో నూనావుసో, విప్పటిసారీ అస్స సో భాయేయ్యా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “అత్థాయస్మతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో”తి? “ఆరాధనీయో ఖో, ఆవుసో, ధమ్మో సమ్మాపయుత్తేనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “అత్థాయస్మతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో”తి? “ఆరాధనీయో ఖో, ఆవుసో, ధమ్మో ఆరద్ధవీరియేనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “అత్థాయస్మతో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మో”తి? “ఆరాధనీయో ఖో, ఆవుసో, ధమ్మో యుత్తయోగేనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “కచ్చావుసో, ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయ”న్తి? “నావుసో, సక్కా యేన వా తేన వా అధివాసేతు”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో భిక్షు గిలానో హోతి. తం భిక్షూ ఏతదవోచుం – “కచ్చావుసో ఖమనీయం, కచ్చి యాపనీయ”న్తి? “నావుసో, సక్కా పుఠుజ్జనేన అధివాసేతు”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించిత్తో త్వం, భిక్షూ”తి? “ఉల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, పారాజికస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౨౨౬. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో బ్రాహ్మణో భిక్షా నిమన్తేత్వా ఏతదవోచ - “ఆయన్తు, భోన్తో అరహన్తో”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “మయిన్చాన్తు న అరహన్తో [అనరహన్తో (సి.)]. అయిన్చా బ్రాహ్మణో అమ్మో అరహన్తవాదేన సముదాచరతి. కథం ను ఖో అమ్మోహి పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, పసాదభణ్ణో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో బ్రాహ్మణో భిక్షా నిమన్తేత్వా ఏతదవోచ - “నిసీదన్తు, భోన్తో అరహన్తో”తి... “భుణ్ణన్తు, భోన్తో అరహన్తో”తి... “తప్పేన్తు, భోన్తో అరహన్తో”తి... “గచ్చన్తు, భోన్తో అరహన్తో”తి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “మయిన్చాన్తు న అరహన్తో . అయిన్చా బ్రాహ్మణో అమ్మో అరహన్తవాదేన సముదాచరతి. కథం ను ఖో అమ్మోహి పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “అనాపత్తి, భిక్షవే, పసాదభణ్ణో”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరస్స భిక్షునో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. సోపి ఏవమాహ - “మయ్హమ్మి, ఆవుసో, ఆసవా పహీనా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరస్స భిక్షునో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. సోపి ఏవమాహ - “మయ్హమ్మి, ఆవుసో, ఏతే ధమ్మా సంవిజ్జన్తీ”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు అణ్ణతరస్స భిక్షునో ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఉల్లపతి. సోపి ఏవమాహ - “అహమ్పావుసో, తేసు ధమ్మేసు సన్దిస్సామీ”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం , భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరం భిక్షుం శాతకా ఏతదవోచుం - “ఏహి, భన్తే, అగారం అణ్ణావసా”తి. “అభట్టో ఖో, ఆవుసో, మాదిసో అగారం అణ్ణావసీతు”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

౨౨౭. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరం భిక్షుం శాతకా ఏతదవోచుం - “ఏహి, భన్తే, కామే పరిభుణ్ణా”తి. “ఆవటా మే, ఆవుసో, కామా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరం భిక్షుం శాతకా ఏతదవోచుం - “అభిరమసి, భన్తే”తి? “అభిరతో అహం, ఆవుసో, పరమాయ అభిరతియా”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి. “యే ఖో తే భగవతో సావకా తే ఏవం వదేయ్యుం! అహిన్చాన్తు న భగవతో సావకో. కచ్చి ను ఖో అహం పారాజికం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కించితో త్వం, భిక్షా”తి? “అనుల్లపనాధిప్పాయో అహం, భగవా”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, అనుల్లపనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షా కతికం కత్వా అణ్ణతరస్మిం ఆవాసే వస్సుం ఉపగచ్ఛింసు - “యో ఇమమ్మా ఆవాసా పరమం పక్కమిస్సతి తం మయం అరహతి జానిస్సామా”తి. అణ్ణతరో భిక్షు - “మం అరహతి జానన్తూ”తి, తమ్మా ఆవాసా పరమం పక్కామి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో పారాజిక”న్తి.

౨౨౮. [ఇమాని వత్తుని సం. ని. ౨.౨౦౨ ఆగతాని] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే

కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా చ లక్ష్ణణో ఆయస్మా చ మహామోగ్గల్లానో గిఙ్ఘకూటే పబ్బతే విహరన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ యేనాయస్మా లక్ష్ణణో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం లక్ష్ణణం ఏతదవోచ - “ఆయామావుసో లక్ష్ణణ, రాజగహం పిణ్డాయ పవిసిస్సామా”తి. “ఏవమావుసో”తి ఖో ఆయస్మా లక్ష్ణణో ఆయస్మతో మహామోగ్గల్లానస్స పచ్చసోస్సి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో గిఙ్ఘకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అఙ్ఘతరస్మిం పదేసే సితం పాత్వాకాసి. అథ ఖో ఆయస్మా లక్ష్ణణో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం ఏతదవోచ - “కో ను ఖో, ఆవుసో మోగ్గల్లాన, హేతు కో పచ్చయో సితస్స పాతుకమ్మాయా”తి? “అకాలో ఖో, ఆవుసో లక్ష్ణణ, ఏతస్స పఙ్గాస్స [పఙ్గాస్స బ్యాకరణాయ (స్యా.)]. భగవతో మం సన్తికే ఏతం పఙ్గాం పుచ్చాతి. అథ ఖో ఆయస్మా చ లక్ష్ణణో ఆయస్మా చ మహామోగ్గల్లానో రాజగహే పిణ్డాయ చరిత్వా పచ్చాభతం పిణ్డపాతపటిక్కున్తా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమింసు; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీదింసు. ఏకమన్తం నిసినో ఖో ఆయస్మా లక్ష్ణణో ఆయస్మన్తం మహామోగ్గల్లానం ఏతదవోచ - “ఇధాయస్మా మహామోగ్గల్లానో గిఙ్ఘకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అఙ్ఘతరస్మిం పదేసే సితం పాత్వాకాసి. కో ను ఖో, ఆవుసో మోగ్గల్లాన, హేతు కో పచ్చయో సితస్స పాతుకమ్మాయా”తి? “ఇధాహం, ఆవుసో, గిఙ్ఘకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అద్దసం అట్టికసఙ్ఖలికం వేహసం గచ్చన్తిం. తమేనం గిఙ్ఘాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా ఫాసుళన్తరికాహి వితుడేన్తి [వితుడేన్తి వితచ్ఛేన్తి విరాజేన్తి (స్యా.)]. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి. తస్స మయ్ఘం, ఆవుసో, ఏతదహోసి - ‘అచ్చరియం వత భో, అబ్బుతం వత భో, ఏవరూపోపి నామ సత్తో భవిస్సతి! ఏవరూపోపి నామ యక్ఖో భవిస్సతి! ఏవరూపోపి నామ అత్తభావప్పటిలాభో భవిస్సతి’”తి! భిక్షా ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఉల్లపతీ”తి. అథ ఖో భగవా భిక్షా ఆమన్తేసి - “చక్కుభూతా వత, భిక్షవే, సావకా విహరన్తి. ఇణభూతా వత, భిక్షవే, సావకా విహరన్తి. యత్ర హి నామ సావకో ఏవరూపం ఇస్సతి వా దఙ్ఖతి వా సఙ్ఖిం వా కరిస్సతి. పుట్టేవ మే సో, భిక్షవే, సత్తో దిట్టో అహోసి. అపి చాహం న బ్యాకాసిం. అహాఙ్ఘోతం బ్యాకరేయ్యం పరే చ మే న సద్దహేయ్యం. యే మే న సద్దహేయ్యం తేసం తం అస్స దీఘరత్తం అహితాయ దుక్ఖాయ. ఏసో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే గోఘాతకో అహోసి. సో తస్స కమ్మస్స విపాకేన బహూని వస్సాని బహూని వస్ససతాని బహూని వస్ససహస్సాని బహూని వస్ససతసహస్సాని నిరయే పచ్చిత్వా తస్సేవ కమ్మస్స విపాకావసేసేన ఏవరూపం అత్తభావప్పటిలాభం పటిసంవేదేతి. సచ్చం, భిక్షవే, మోగ్గల్లానో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, మోగ్గల్లానస్సా”తి.

౨౨౯. “ఇధాహం, ఆవుసో, గిఙ్ఘకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అద్దసం మంసపిణ్డం వేహసం గచ్చన్తిం. తమేనం గిఙ్ఘాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛేన్తి విభజ్జేన్తి [వితుడేన్తి వితచ్ఛేన్తి విరాజేన్తి (స్యా.)]. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏసో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే గోఘాతకో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవుసో, గిఙ్ఘకూటా పబ్బతా ఓరోహన్తో అద్దసం మంసపిణ్డం వేహసం గచ్చన్తిం. తమేనం గిఙ్ఘాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛేన్తి విభజ్జేన్తి. సో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏసో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే సాకుణికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం నిచ్చవిం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. తమేనం గిజ్జాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛంతి విభజ్జంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే ఓరబ్బికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం అసిలోమం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం . తస్స తే అసీ ఉప్పతిత్వా ఉప్పతిత్వా తస్సేవ కాయే నిపతంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే సూకరికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం సత్తిలోమం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. తస్స తా సత్తియో ఉప్పతిత్వా ఉప్పతిత్వా తస్సేవ కాయే నిపతంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే మాగవికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం ఉసులోమం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. తస్స తే ఉసూ ఉప్పతిత్వా ఉప్పతిత్వా తస్సేవ కాయే నిపతంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే కారణికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం సూచిలోమం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. తస్స తా సూచియో ఉప్పతిత్వా ఉప్పతిత్వా తస్సేవ కాయే నిపతంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే సారథికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం సూచిలోమం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. తస్స తా సూచియో సీసే పవిసిత్వా ముఖతో నిక్ఖమంతి; ముఖే పవిసిత్వా ఉరతో నిక్ఖమంతి; ఉరే పవిసిత్వా ఉదరతో నిక్ఖమంతి; ఉదరే పవిసిత్వా ఊరూహే నిక్ఖమంతి; ఊరూసు పవిసిత్వా జఙ్గాహే నిక్ఖమంతి; జఙ్గాసు పవిసిత్వా పాదేహే నిక్ఖమంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే సూచకో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం కుమ్భిణ్డం పురిసం వేహాసం గచ్చంతం. నో గచ్చంతోపి తేవ అణ్ఠే ఖడ్ధే ఆరోపిత్వా గచ్చంతి, నిసీదంతోపి తేస్వేవ అణ్ఠేసు నిసీదంతి. తమేనం గిజ్జాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛంతి విభజ్జంతి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే గామకూటో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం పురిసం గూఢకూపే ససీసకం నిముగ్గం...పే... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే పారదారికో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం , ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం పురిసం గూఢకూపే ససీసకం నిముగ్గం ఉభోహి హత్థేహి గూఢం ఖాదంతం...పే.... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే దుట్టత్రాహ్మణో అహోసి. నో కస్సపస్స సమ్మాసమ్మద్ధస్స పావచనే భిక్షుసజ్ఞం భత్తేన నిమన్తేత్వా దోణీయో [దోణీయో (ఇతిపి)] గూఢస్స పూరాపేత్వా కాలం ఆరోచాపేత్వా ఏతదవోచ - ‘అత్తో [ఇతో (స్యాం) అహో (ఇతిపి)], భోన్తో, యావదత్థం భుజ్జాన్తు చేవ హరన్తు చా”తి...పే.....

౨౩౦. “ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం నిచ్చవిం ఇత్థిం వేహాసం గచ్ఛన్తి. తమేనం గిజ్జాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛేన్తి విభజ్జేన్తి. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏసా, భిక్షవే, ఇత్థి ఇమస్మింయేవ రాజగహే అతిచారిసీ అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం ఇత్థిం దుగ్గంతం మజ్జలిం వేహాసం గచ్ఛన్తి. తమేనం గిజ్జాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛేన్తి విభజ్జేన్తి. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏసా, భిక్షవే, ఇత్థి ఇమస్మింయేవ రాజగహే ఇక్ఖణికా అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం ఇత్థిం ఉప్పక్కుం ఓకిరినిం ఓకిరినిం వేహాసం గచ్ఛన్తి. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏసా, భిక్షవే , ఇత్థి కాలిఙ్గస్స రఙ్ఘో అగ్గమహాసీ అహోసి. సా ఇస్సాపకతా సపత్తిం అఙ్ఘారకటాహేన ఓకిరి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం అసీసకం కబంతం వేహాసం గచ్ఛన్తి. తస్స ఊరే అక్ఖీని చేవ హోన్తి ముఖిఇచ్చ. తమేనం గిజ్జాపి కాకాపి కులలాపి అనుపతిత్వా అనుపతిత్వా వితచ్ఛేన్తి విభజ్జేన్తి. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏనో, భిక్షవే, సత్తో ఇమస్మింయేవ రాజగహే హరికో నామ చోరఘాతకో అహోసి...పే.....

“ఇధాహం , ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం భిక్షుం వేహాసం గచ్ఛన్తి. తస్స సఙ్ఘాటిపి ఆదిత్తా సమ్మజ్జలితా సజోతిభూతా, పత్తోపి ఆదిత్తో సమ్మజ్జలితో సజోతిభూతో, కాయబన్ధనమ్మి ఆదిత్తం సమ్మజ్జలితం సజోతిభూతం, కాయోపి ఆదిత్తో సమ్మజ్జలితో సజోతిభూతో. నో సుదం అట్టస్సరం కరోతి...పే.... ఏనో, భిక్షవే, భిక్షు కస్సపస్స సమ్మాసమ్మద్ధస్స పావచనే పాపభిక్షు అహోసి...పే.....

“ఇధాహం, ఆవునో, గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతో అద్దసం భిక్షునిం... అద్దసం సిక్ఖమానం... అద్దసం సామణేరం... అద్దసం సామణేరిం వేహాసం గచ్ఛన్తి. తస్సా సఙ్ఘాటిపి ఆదిత్తా సమ్మజ్జలితా సజోతిభూతా, పత్తోపి ఆదిత్తో సమ్మజ్జలితో సజోతిభూతో, కాయబన్ధనమ్మి ఆదిత్తం సమ్మజ్జలితం సజోతిభూతం, కాయోపి ఆదిత్తో సమ్మజ్జలితో సజోతిభూతో. సా సుదం అట్టస్సరం కరోతి. తస్స మయ్ఘం, ఆవునో, ఏతదహోసి - ‘అచ్చరియం వత భో, అబ్బుతం వత భో, ఏవరూపోపి నామ సత్తో భవిస్సతి! ఏవరూపోపి నామ యక్ఖో భవిస్సతి! ఏవరూపోపి నామ అత్తభావప్పటిలాభో భవిస్సతీ”తి! భిక్షూ ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఉల్లపతీ”తి.

అథ ఖో భగవా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “చక్ఖుభూతా వత, భిక్షవే, సావకా విహరన్తి. ఇణభూతా వత , భిక్షవే, సావకా విహరన్తి. యత్ర హి నామ సావకో ఏవరూపం ఇస్సతి వా దక్ఖతి వా సక్ఖిం వా కరిస్సతి! పుట్టేవ మే సా, భిక్షవే, సామణేరీ

దిట్టా అహోసి. అపి చాహం న బ్యాకాసిం. అహాఞ్చతం బ్యాకరేయ్యం పరే చ మే న సద్దహేయ్యం. యే మే న సద్దహేయ్యం తేసం తం అస్స దీఘరత్తం అహితాయ దుక్ఖాయ. ఏసా, భిక్షవే, సామణేరీ కస్సపస్స సమ్మాసమ్మద్ధస్స పావచనే పాపసామణేరీ అహోసి. సా తస్స కమ్మస్స విపాకేన బహూని వస్సాని బహూని వస్ససతాని బహూని వస్ససహస్సాని బహూని వస్ససతసహస్సాని నిరయే పచ్చిత్వా తస్సేవ కమ్మస్స విపాకావసేసేన ఏవరూపం అత్తభావప్పటిలాభం పటిసంవేదేతి. సచ్చం, భిక్షవే, మోగ్గల్లానో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, మోగ్గల్లానస్సా”తి.

౨౩౧. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో భిక్షూ ఆమన్తేసి - “యతాయం, ఆవుసో, తపోదా సన్ధతి సో దహో అచ్ఛోదకో సీతోదకో సాతోదకో సేతకో సుప్పతిత్థో రమణీయో పహూతమచ్చకచ్చపో చక్కమత్తాని చ పదుమాని పుప్పన్తీ”తి. భిక్షూ ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఏవం వక్ఖతి - ‘యతాయం, ఆవుసో , తపోదా సన్ధతి సో దహో అచ్ఛోదకో సీతోదకో సాతోదకో సేతకో సుప్పతిత్థో రమణీయో పహూతమచ్చకచ్చపో చక్కమత్తాని చ పదుమాని పుప్పన్తీ’తి. అథ చ పనాయం తపోదా కుఢితా సన్ధతి. ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఉల్లపతీ”తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “యతాయం, భిక్షవే, తపోదా సన్ధతి సో దహో అచ్ఛోదకో సీతోదకో సాతోదకో సేతకో సుప్పతిత్థో రమణీయో పహూతమచ్చకచ్చపో చక్కమత్తాని చ పదుమాని పుప్పన్తి. అపి చాయం, భిక్షవే, తపోదా ద్విన్నం మహానిరయానం అన్తరికాయ ఆగచ్ఛతి. తేనాయం తపోదా కుఢితా సన్ధతి. సచ్చం, భిక్షవే, మోగ్గల్లానో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, మోగ్గల్లానస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో లిచ్చవీహి సద్ధిం సజ్ఞామేన్తో పభగ్గో అహోసి. అథ రాజా పచ్చా సేనం సజ్ఞడ్డిత్వా లిచ్చవయో పరాజేసి. సజ్ఞామే చ నన్ది చరతి - “రణ్ణో లిచ్చవీ పభగ్గో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో భిక్షూ ఆమన్తేసి - “రాజా, ఆవుసో, లిచ్చవీహి పభగ్గో”తి. భిక్షూ ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఏవం వక్ఖతి - ‘రాజా , ఆవుసో, లిచ్చవీహి పభగ్గో’తి! సజ్ఞామే చ నన్దిం చరతి - ‘రణ్ణో లిచ్చవీ పభగ్గో’తి! ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఉల్లపతీ”తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “పరమం, భిక్షవే, రాజా లిచ్చవీహి పభగ్గో. అథ రాజా పచ్చా సేనం సజ్ఞడ్డిత్వా లిచ్చవయో పరాజేసి. సచ్చం, భిక్షవే, మోగ్గల్లానో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, మోగ్గల్లానస్సా”తి.

౨౩౨. అథ ఖో ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో భిక్షూ ఆమన్తేసి - “ఇధాహం, ఆవుసో, సప్పినికాయ నదియా తీరే ఆనేజ్జం సమాధిం సమాపన్నో నాగానం ఓగయ్ఘ ఉత్తరంతానం కోఞ్చం కరోంతానం సద్ధం అస్సోసి”న్తి. భిక్షూ ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఆనేజ్జం సమాధిం సమాపన్నో సద్ధం సోస్సతి! ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా మహామోగ్గల్లానో ఉల్లపతీ”తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “అత్థేసో, భిక్షవే, సమాధి సో చ ఖో అపరిసుద్ధో. సచ్చం, భిక్షవే, మోగ్గల్లానో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, మోగ్గల్లానస్సా”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా సోభితో భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అహం, ఆవుసో, పఞ్చా కప్పసతాని అనుస్సరామీ”తి. భిక్షూ ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా సోభితో ఏవం వక్ఖతి - ‘అహం, ఆవుసో , పఞ్చా కప్పసతాని అనుస్సరామీ’తి! ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఆయస్మా సోభితో ఉల్లపతీ”తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “అత్థేసా, భిక్షవే, సోభితస్స. సా చ ఖో ఏకాయేవ జాతి. సచ్చం, భిక్షవే, సోభితో ఆహ. అనాపత్తి, భిక్షవే, సోభితస్సా”తి.

చతుర్థపారాజికం సమత్తం.

౨౩౩. ఉద్దిట్టా ఖో ఆయస్మన్తో చత్తారో పారాజికా ధమ్మా, యేసం భిక్కు అణ్ణతరం వా అణ్ణతరం వా ఆపజ్జిత్యా న లభతి భిక్ఖూహి సద్ధిం సంవాసం, యథా పురే తథా పచ్ఛా, పారాజికో హోతి అసంవాసో. తణ్ణాయస్మన్తే పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? దుతియమ్మి పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? తతియమ్మి పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? పరిసుద్ధేత్థాయస్మన్తో, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

పారాజికం నిట్ఠితం.

తస్సుద్ధానం -

మేఘనాదిన్నాదానఞ్చ, మనుస్సవిగ్గహుత్తరి;
పారాజికాని చత్తారి, ఛేజ్జవత్థూ అసంసయాతి.

పారాజికకణ్డం నిట్ఠితం.

౨. సజ్ఞాదిసేసకణ్డం

౧. సుక్కవిస్సట్టిసిక్ఖాపదం

ఇమే ఖో పనాయస్సున్తో తేరస సజ్ఞాదిసేసా

ధమ్మా ఉద్దేశం ఆగచ్ఛన్తి.

౨౩౪. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా సేయ్యసకో అనభిరతో బ్రహ్మచరియం చరతి. సో తేన కిసో హోతి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. అద్దస ఖో ఆయస్మా ఉదాయా ఆయస్మంతం సేయ్యసకం కిసం లూఖం దుబ్బణ్ణం ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతం ధమనిసన్థతగత్తం. దిస్సాన ఆయస్మంతం సేయ్యసకం ఏతదవోచ - “కిస్స త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో? కచ్చి నో త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, అనభిరతో బ్రహ్మచరియం చరసీ”తి? “ఏవమావుసో”తి. “తేన హి త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, యావదత్థం భుజ్జా యావదత్థం సుప యావదత్థం న్ఠాయ. యావదత్థం భుజ్జాత్వా యావదత్థం సుపిత్వా యావదత్థం న్ఠాయిత్యా యదా తే అనభిరతి ఉప్పజ్జతి రాగో చిత్తం అనుద్ధంసేతి తదా హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేహి”తి. “కిం ను ఖో, ఆవుసో, కప్పతి ఏవరూపం కాతు”న్తి? “ఆమ, ఆవుసో. అహమ్మి ఏవం కరోమీ”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా సేయ్యసకో యావదత్థం భుజ్జా యావదత్థం సుపి యావదత్థం న్ఠాయ. యావదత్థం భుజ్జాత్వా యావదత్థం సుపిత్వా యావదత్థం న్ఠాయిత్యా యదా అనభిరతి ఉప్పజ్జతి రాగో చిత్తం అనుద్ధంసేతి తదా హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేహి . అథ ఖో ఆయస్మా సేయ్యసకో అపరేన సమయేన వణ్ణవా అహోసి పీణిన్ద్రియో పసన్నముఖవణ్ణో విప్పసన్నధవివణ్ణో. అథ ఖో ఆయస్మతో సేయ్యసకస్స సహాయకా భిక్ఖూ ఆయస్మంతం సేయ్యసకం ఏతదవోచుం - “పుబ్బే ఖో త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, కిసో అహోసి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. సో దాని త్వం ఏతరహి వణ్ణవా పీణిన్ద్రియో పసన్నముఖవణ్ణో విప్పసన్నధవివణ్ణో. కిం ను ఖో త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, భేసజ్జం కరోసీ”తి? “న ఖో అహం, ఆవుసో, భేసజ్జం కరోమి . అపిచాహం యావదత్థం భుజ్జామి యావదత్థం సుపామి యావదత్థం న్ఠాయామి. యావదత్థం భుజ్జాత్వా యావదత్థం సుపిత్వా యావదత్థం న్ఠాయిత్యా యదా మే అనభిరతి ఉప్పజ్జతి రాగో చిత్తం అనుద్ధంసేతి తదా హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేహి”తి. “కిం పన త్వం, ఆవుసో సేయ్యసక, యేనేవ హత్థేన సద్ధాదేయ్యం భుజ్జసి తేనేవ హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేసీ”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా సేయ్యసకో హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేస్సతీ”తి!

అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మంతం సేయ్యసకం అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసజ్జం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం సేయ్యసకం పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర త్వం, సేయ్యసక, హత్థేన ఉపక్కమిత్యా అసుచిం మోచేసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి . విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్చవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథజ్ఞో నామ త్వం,

మోఘపురిస, హత్తేన ఉపక్రమిత్వా అసుచి మోచేస్ససి! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మో దేసితో నో సరాగాయ, విసంజ్ఞోగాయ ధమ్మో దేసితో నో సంజ్ఞోగాయ, అనుపాదానాయ ధమ్మో దేసితో నో సఉపాదానాయ! తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, మయా విరాగాయ ధమ్మో దేసితే సరాగాయ చేతేస్ససి, విసంజ్ఞోగాయ ధమ్మో దేసితే సంజ్ఞోగాయ చేతేస్ససి, అనుపాదానాయ ధమ్మో దేసితే సఉపాదానాయ చేతేస్ససి! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన రాగవిరాగాయ ధమ్మో దేసితో, మదనిమ్మదనాయ పిపాసవినయాయ ఆలయసముగ్ధతాయ వట్టుపచ్చేదాయ తణ్ణక్ఖయాయ విరాగాయ నిరోధాయ నిబ్బానాయ ధమ్మో దేసితో? నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన కామానం పహానం అక్ఖాతం, కామసంజ్ఞానం పరిజ్ఞా అక్ఖాతా, కామపిపాసానం పటివినయో అక్ఖాతో, కామవితక్కానం సముగ్ధతో అక్ఖాతో, కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో? నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ, పసన్నానం వా భియ్యోభావాయ. అథ ఖ్వేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానశ్చవ అప్పసాదాయ, పసన్నానశ్చ ఏకద్వానం అజ్ఞాథత్తాయ”తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మింతం సేయ్యసకం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా దుబ్బరతాయ...పే.... “ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

“సశ్చేతనికా సుక్కవిస్సట్టి [విసట్టి (సీ. స్యా.)] సజ్ఞాదిసేసో”తి.

ఏవ ఇచ్చదం భగవతా భిక్ఖానం సిక్ఖాపదం పజ్ఞాతం హోతి.

౨౩౮. తేన ఖో పన సమయేన భిక్ఖా పణీతభోజనాని భుజ్జిత్యా ముట్టస్సతీ అసమ్మజానా నిద్దం ఓక్కమన్తి. తేసం ముట్టస్సతీనం అసమ్మజానానం నిద్దం ఓక్కమన్తానం సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చతి. తేసం కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాతం - ‘సశ్చేతనికా సుక్కవిస్సట్టి సజ్ఞాదిసేసో’తి. అమ్మాక ఇచ్చ సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చతి. అత్తి చేర్థి చేతనా లబ్బతి. కచ్చి ను ఖో మయం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నా”తి? భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “అత్తేసా, భిక్ఖవే, చేతనా; సా చ ఖో అబ్బోహారికాతి. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౩౯. “సశ్చేతనికా సుక్కవిస్సట్టి అజ్ఞాత్ర సుపినన్తా సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౨౪౦. సశ్చేతనికాతి జానన్తో సజ్ఞానన్తో చేచ్చ అభివితరిత్వా వీతిక్కమో.

సుక్కన్తి దస సుక్కాని - నీలం పీతకం లోహితకం ఓదాతం తక్కవణ్ణం దకవణ్ణం తేలవణ్ణం ఖీరవణ్ణం దధివణ్ణం సప్పివణ్ణం.

విస్సట్టితి రానతో చావనా వుచ్చతి విస్సట్టితి.

అజ్ఞాత్ర సుపినన్తాతి రపేత్వా సుపినన్తం.

సజ్ఞాదిసేసోతి సజ్ఞోవ తస్సా ఆపత్తియా పరివాసం దేతి, మూలాయ పటికస్సతి, మానత్తం దేతి , అబ్బేతి; న సమ్మహులా, న ఏకపుగ్గలో. తేన వుచ్చతి - “సజ్ఞాదిసేసో”తి. తస్సేవ ఆపత్తినికాయస్స నామకమ్మం అధివచనం. తేనపి వుచ్చతి - “సజ్ఞాదిసేసో”తి.

అజ్ఞత్తరూపే మోచేతి, బహిద్ధారూపే మోచేతి, అజ్ఞత్తబహిద్ధారూపే మోచేతి, ఆకాసే కటిం కమ్పేన్తో మోచేతి;
రాగూపత్థమ్మే మోచేతి, వచ్చూపత్థమ్మే మోచేతి, పస్సావూపత్థమ్మే మోచేతి, వాతూపత్థమ్మే మోచేతి ,
ఉచ్చాలిగ్గపాణకదట్టూపత్థమ్మే మోచేతి; ఆరోగ్యత్థాయ మోచేతి, సుఖత్థాయ మోచేతి, భేసజ్జత్థాయ మోచేతి, దానత్థాయ
మోచేతి, పుణ్ణత్థాయ మోచేతి, యజ్ఞత్థాయ మోచేతి, సగ్గత్థాయ మోచేతి, బీజత్థాయ మోచేతి, వీమంసత్థాయ మోచేతి,
దవత్థాయ మోచేతి; నీలం మోచేతి, పీతకం మోచేతి, లోహితకం మోచేతి, ఓదాతం మోచేతి, తక్కవణ్ణం మోచేతి, దకవణ్ణం
మోచేతి, తేలవణ్ణం మోచేతి, ఖేరవణ్ణం మోచేతి, దధివణ్ణం మోచేతి, సప్పివణ్ణం మోచేతి.

౨౩౮. అజ్ఞత్తరూపేతి అజ్ఞత్తం ఉపాదిన్నే [ఉపాదిణ్ణే (సీ. క.)] రూపే.

బహిద్ధారూపేతి బహిద్ధా ఉపాదిన్నే వా అనుపాదిన్నే వా.

అజ్ఞత్తబహిద్ధారూపేతి తదుభయే.

ఆకాసే కటిం కమ్పేన్తోతి ఆకాసే వాయమస్తస్స అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

రాగూపత్థమ్మేతి రాగేన పీళితస్స అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

వచ్చూపత్థమ్మేతి వచ్చేన పీళితస్స అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

పస్సావూపత్థమ్మేతి పస్సావేన పీళితస్స అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

వాతూపత్థమ్మేతి వాతేన పీళితస్స అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

ఉచ్చాలిగ్గపాణకదట్టూపత్థమ్మేతి ఉచ్చాలిగ్గపాణకదట్టేన అగ్గజాతం కమ్మనియం హోతి.

౨౩౯. ఆరోగ్యత్థాయాతి అరోగో భవిస్సామి.

సుఖత్థాయాతి సుఖం వేదనం ఉప్పాదేస్సామి.

భేసజ్జత్థాయాతి భేసజ్జం భవిస్సతి.

దానత్థాయాతి దానం దస్సామి.

పుణ్ణత్థాయాతి పుణ్ణం భవిస్సతి.

యజ్ఞత్థాయాతి యజ్ఞం యజిస్సామి.

సగ్గత్థాయాతి సగ్గం గమిస్సామి.

బీజత్థాయాతి బీజం భవిస్సతి.

వీమంసత్తాయాతి నీలం భవిస్సతి, పీతకం భవిస్సతి, లోహితకం భవిస్సతి, ఓదాతం భవిస్సతి, తక్కవణ్ణం భవిస్సతి, దకవణ్ణం భవిస్సతి, తేలవణ్ణం భవిస్సతి, ఖీరవణ్ణం భవిస్సతి, దధివణ్ణం భవిస్సతి, సప్పివణ్ణం భవిస్సతి.

దవత్తాయాతి ఖిడ్డాధిప్పాయో.

౨౪౦. అజ్జత్తరూపే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బహిద్ధారూపే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

అజ్జత్తబహిద్ధారూపే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఆకాసే కటిం కమ్పేన్నో చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

రాగూపత్థమ్మే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

వచ్చూపత్థమ్మే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పస్సావూపత్థమ్మే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

వాతూపత్థమ్మే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఉద్దాపిత్థపాణకదట్టూపత్థమ్మే చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఆరోగ్యత్తాయ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సుఖత్తాయ...పే... భేసజ్జత్తాయ... దానత్తాయ... పుజ్జత్తాయ... యజ్జత్తాయ... సగ్గత్తాయ... బీజత్తాయ...
వీమంసత్తాయ... దవత్తాయ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నీలం చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స .

పీతకం... లోహితకం... ఓదాతం... తక్కవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం చేతేతి
ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సుద్ధికం నిట్టితం.

ఆరోగ్యత్థిచ్చ సుఖత్థిచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఆరోగ్యత్థిచ్చ భేసజ్జత్థిచ్చ...పే... ఆరోగ్యత్థిచ్చ దానత్థిచ్చ... ఆరోగ్యత్థిచ్చ పుజ్జత్థిచ్చ... ఆరోగ్యత్థిచ్చ యజ్జత్థిచ్చ...
ఆరోగ్యత్థిచ్చ సగ్గత్థిచ్చ... ఆరోగ్యత్థిచ్చ బీజత్థిచ్చ... ఆరోగ్యత్థిచ్చ వీమంసత్థిచ్చ... ఆరోగ్యత్థిచ్చ దవత్థిచ్చ చేతేతి
ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకస్స ఖణ్డచక్రం నిష్ఠితం.

౨౪౧. సుఖార్థాచ్చ భేసజ్జర్థాచ్చ చేతేతి ఉపక్రమతి ముచ్చతి, అపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సుఖిత్థిచ్చ దానత్థిచ్చ...పే... సుఖిత్థిచ్చ పుష్కత్థిచ్చ... సుఖిత్థిచ్చ యజ్ఞత్థిచ్చ... సుఖిత్థిచ్చ సగ్గత్థిచ్చ... సుఖిత్థిచ్చ బీజత్థిచ్చ... సుఖిత్థిచ్చ వీమంసత్థిచ్చ... సుఖిత్థిచ్చ దవత్థిచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సు.

సుఖిత్థిఇచ్చ ఆరోగ్యత్థిఇచ్చ చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, అపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సు.

౨౪౨. భేసజ్జుత్థాన్ దానత్థాన్...పే... భేసజ్జుత్థాన్ పుణ్ణాత్థాన్... భేసజ్జుత్థాన్ యజ్ఞాత్థాన్... భేసజ్జుత్థాన్ సగ్గత్థాన్... భేసజ్జుత్థాన్ బీజత్థాన్... భేసజ్జుత్థాన్ వీమంసత్థాన్... భేసజ్జుత్థాన్ దవత్థాన్ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స.

భేసజ్జుత్తా ఇరోగ్జుత్తా...పే... భేసజ్జుత్తా సుఖిత్తా చేతేతి ఉపక్రమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దానట్టెచ్చ పుష్కాట్టెచ్చ...పే... దానట్టెచ్చ యజ్ఞాట్టెచ్చ... దానట్టెచ్చ సగ్గట్టెచ్చ... దానట్టెచ్చ బీజట్టెచ్చ... దానట్టెచ్చ వీమంసట్టెచ్చ... దానట్టెచ్చ దవట్టెచ్చ చేతేతి ఉపక్రమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సు.

దానధర్మా ఆరోగ్యధర్మా...పే... దానధర్మా సుఖధర్మా... దానధర్మా భేసజ్జధర్మా చేతేతి ఉపక్రమతి ముచ్చతి,
ఆపత్తి సజ్జాదిసేసన్న.

పుష్కాతానాం యజ్ఞాతానాం...పే... పుష్కాతానాం సగర్భానాం... పుష్కాతానాం బీజగర్భానాం... పుష్కాతానాం వీమంసగర్భానాం... పుష్కాతానాం దవగర్భానాం చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేనసన్య.

పుష్కాతాన్ని ఆరోగ్యతాన్ని...పే... పుష్కాతాన్ని సుఖతాన్ని... పుష్కాతాన్ని భేసజ్ఞతాన్ని... పుష్కాతాన్ని దానతాన్ని చేతేతి ఉపక్రమితి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసన్న.

యజ్ఞాత్థాచ్చ సగ్ధాత్థాచ్చ...పే... యజ్ఞాత్థాచ్చ బీజత్థాచ్చ... యజ్ఞాత్థాచ్చ వీమంసత్థాచ్చ ... యజ్ఞాత్థాచ్చ దవత్థాచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్సు.

యజ్ఞాత్థాన్ ఆరోగ్యత్థాన్...పే... యజ్ఞాత్థాన్ సుఖత్థాన్... యజ్ఞాత్థాన్ భేసజ్ఞత్థాన్... యజ్ఞాత్థాన్ దానత్థాన్...
యజ్ఞాత్థాన్ పుజ్ఞాత్థాన్ చేతేతి ఉపక్రమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసస్స.

సగ్గతగా చీజుతగా...పే... సగ్గతగా వీమంసగ్గతగా... సగ్గతగా దవగ్గతగా చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, అపత్తి
సజ్జాదీసేసన్న.

సగ్గత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ...పే.... సగ్గత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ... సగ్గత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ... సగ్గత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ... సగ్గత్త ఇచ్చ పుణ్ణత్త ఇచ్చ... సగ్గత్త ఇచ్చ యజ్ఞత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బీజత్త ఇచ్చ వీమంసత్త ఇచ్చ...పే.... బీజత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బీజత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ...పే.... బీజత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ... బీజత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ... బీజత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ... బీజత్త ఇచ్చ పుణ్ణత్త ఇచ్చ... బీజత్త ఇచ్చ యజ్ఞత్త ఇచ్చ... బీజత్త ఇచ్చ సగ్గత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

వీమంసత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

వీమంసత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ...పే.... వీమంసత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ పుణ్ణత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ యజ్ఞత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ సగ్గత్త ఇచ్చ... వీమంసత్త ఇచ్చ బీజత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దవత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ...పే.... దవత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ పుణ్ణత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ యజ్ఞత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ సగ్గత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ బీజత్త ఇచ్చ... దవత్త ఇచ్చ వీమంసత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకస్స బద్ధచక్కం నిట్టితం.

ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకస్స ఖణ్ణచక్కం.

సుఖత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... సుఖత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ...పే.... సుఖత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకస్స బద్ధచక్కం సంఖితం.

వీమంసత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స. వీమంసత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ బీజత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకం నిట్టితం.

తిమూలకమ్మి చతుమూలకమ్మి పంచమూలకమ్మి ఛమూలకమ్మి సత్తమూలకమ్మి అట్టమూలకమ్మి నవమూలకమ్మి ఏవమేవ విత్థారేతబ్బం.

ఇదం సబ్బమూలకం.

౨౪౩. ఆరోగ్యత్త ఇచ్చ సుఖత్త ఇచ్చ భేసజ్జత్త ఇచ్చ దానత్త ఇచ్చ పుణ్ణత్త ఇచ్చ యజ్జత్త ఇచ్చ సగ్గత్త ఇచ్చ బీజత్త ఇచ్చ వీమంసత్త ఇచ్చ దవత్త ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సబ్బమూలకం నిట్టితం.

౨౪౪. నీల ఇచ్చ పీతక ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నీల ఇచ్చ లోహితక ఇచ్చ...పే... నీల ఇచ్చ ఓదాత ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ తక్కవణ్ణ ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ దకవణ్ణ ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ తేలవణ్ణ ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ ఖీరవణ్ణ ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ దధివణ్ణ ఇచ్చ... నీల ఇచ్చ సప్పివణ్ణ ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకస్స ఖణ్ణచక్కం నిట్టితం.

౨౪౫. పీతక ఇచ్చ లోహితక ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పీతక ఇచ్చ ఓదాత ఇచ్చ...పే... పీతక ఇచ్చ తక్కవణ్ణ ఇచ్చ... పీతక ఇచ్చ దకవణ్ణ ఇచ్చ... పీతక ఇచ్చ తేలవణ్ణ ఇచ్చ... పీతక ఇచ్చ ఖీరవణ్ణ ఇచ్చ... పీతక ఇచ్చ దధివణ్ణ ఇచ్చ... పీతక ఇచ్చ సప్పివణ్ణ ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పీతక ఇచ్చ నీల ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకస్స బద్ధచక్కం.

౨౪౬. లోహితక ఇచ్చ ఓదాత ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

లోహితక ఇచ్చ తక్కవణ్ణ ఇచ్చ...పే... లోహితక ఇచ్చ దకవణ్ణ ఇచ్చ... లోహితక ఇచ్చ తేలవణ్ణ ఇచ్చ... లోహితక ఇచ్చ ఖీరవణ్ణ ఇచ్చ... లోహితక ఇచ్చ దధివణ్ణ ఇచ్చ... లోహితక ఇచ్చ సప్పివణ్ణ ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

లోహితక ఇచ్చ నీల ఇచ్చ...పే... లోహితక ఇచ్చ పీతక ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఓదాత ఇచ్చ తక్కవణ్ణ ఇచ్చ...పే... ఓదాత ఇచ్చ దకవణ్ణ ఇచ్చ... ఓదాత ఇచ్చ తేలవణ్ణ ఇచ్చ... ఓదాత ఇచ్చ ఖీరవణ్ణ ఇచ్చ... ఓదాత ఇచ్చ దధివణ్ణ ఇచ్చ... ఓదాత ఇచ్చ సప్పివణ్ణ ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఓదాత ఇచ్చ నీల ఇచ్చ...పే... ఓదాత ఇచ్చ పీతక ఇచ్చ... ఓదాత ఇచ్చ లోహితక ఇచ్చ చేతేతి ఉపక్కమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకస్స బద్ధచక్రం నిష్ఠితం.

నీలగ్న పీతకగ్న లోహితకగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... నీలగ్న పీతకగ్న సప్పివణ్ణగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకస్స ఖణ్డచక్కం.

పీతకగ్న లోహితకగ్న ఓదాతగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... పీతకగ్న లోహితకగ్న సప్పివణ్ణగ్న...పే.... పీతకగ్న లోహితకగ్న నీలగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకస్స బద్ధచక్కం సంఖితం.

దధివణ్ణగ్న సప్పివణ్ణగ్న నీలగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... దధివణ్ణగ్న సప్పివణ్ణగ్న ఖీరవణ్ణగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దుమూలకం నిట్టితం.

తిమూలకమ్మి చతుమూలకమ్మి పగ్నామూలకమ్మి ఛమూలకమ్మి సత్తమూలకమ్మి అట్టమూలకమ్మి నవమూలకమ్మి ఏవమేవ విత్థారేతబ్బం.

ఇదం సబ్బమూలకం.

౨౪౭. నీలగ్న పీతకగ్న లోహితకగ్న ఓదాతగ్న తక్యవణ్ణగ్న దకవణ్ణగ్న తేలవణ్ణగ్న ఖీరవణ్ణగ్న దధివణ్ణగ్న సప్పివణ్ణగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సబ్బమూలకం నిట్టితం.

౨౪౮. ఆరోగ్యత్థగ్న నీలగ్న [ఆరోగ్యత్థం నీలం (?)] చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఆరోగ్యత్థగ్న సుఖత్థగ్న నీలగ్న పీతకగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఆరోగ్యత్థగ్న సుఖత్థగ్న భేసజ్జత్థగ్న నీలగ్న పీతకగ్న లోహితకగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఉభతో వడ్డకం ఏవమేవ వడ్డేతబ్బం.

ఆరోగ్యత్థగ్న సుఖత్థగ్న భేసజ్జత్థగ్న దానత్థగ్న పుణ్ణత్థగ్న యణ్ణత్థగ్న సగ్గత్థగ్న బీజత్థగ్న వీమంసత్థగ్న దవత్థగ్న నీలగ్న పీతకగ్న లోహితకగ్న ఓదాతగ్న తక్యవణ్ణగ్న దకవణ్ణగ్న తేలవణ్ణగ్న ఖీరవణ్ణగ్న దధివణ్ణగ్న సప్పివణ్ణగ్న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మిస్సకచక్కం నిట్టితం.

౨౪౯. నీలం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి పీతకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నీలం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి లోహితకం...పే.... ఓదాతం ... తక్యవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం...
ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్ణచక్యం నిట్టితం.

౨౫౦. పీతకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి లోహితకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పీతకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి ఓదాతం...పే.... తక్యవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం...
దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం... నీలం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్యమూలం సంఖితం.

౨౫౧. సప్పివణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి నీలం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సప్పివణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి పీతకం...పే.... లోహితకం... ఓదాతం ... తక్యవణ్ణం... దకవణ్ణం...
తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

కుచ్చిచక్యం నిట్టితం.

౨౫౨. పీతకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి నీలం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

లోహితకం...పే.... ఓదాతం... తక్యవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం
మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి నీలం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్యస్స పఠమం గమనం నిట్టితం.

౨౫౩. లోహితకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి పీతకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఓదాతం...పే.... తక్యవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం

... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం... నీలం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి పీతకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్యస్స దుతియం గమనం నిట్టితం.

౨౫౪. ఓదాతం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి లోహితకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

తక్యవణ్ణం...పే.... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం...

సప్పివణ్ణం... నీలం ... పీతకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి లోహితకం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స తతియం గమనం నిట్టితం.

౨౦౫. తక్కవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి ఓదాతం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దకవణ్ణం...పే.... తేలవణ్ణం... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం... నీలం... పీతకం... లోహితకం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి ఓదాతం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స చతుత్థం గమనం నిట్టితం.

౨౦౬. దకవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి తక్కవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

తేలవణ్ణం ...పే.... ఖీరవణ్ణం... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం... నీలం...

పీతకం... లోహితకం... ఓదాతం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి తక్కవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స పఞ్చమం గమనం నిట్టితం.

౨౦౭. తేలవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి దకవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖీరవణ్ణం...పే.... దధివణ్ణం... సప్పివణ్ణం... నీలం ... పీతకం... లోహితకం...

ఓదాతం... తక్కవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి దకవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స ఛట్టం గమనం నిట్టితం.

౨౦౮. ఖీరవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి తేలవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దధివణ్ణం...పే.... సప్పివణ్ణం... నీలం... పీతకం... లోహితకం... ఓదాతం... తక్కవణ్ణం... దకవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి తేలవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స సత్తమం గమనం నిట్టితం.

౨౦౯. దధివణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి ఖీరవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సప్పివణ్ణం...పే.... నీలం... పీతకం... లోహితకం... ఓదాతం... తక్కవణ్ణం... దకవణ్ణం... తేలవణ్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్కమతి ఖీరవణ్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్కస్స అట్టమం గమనం నిట్టితం.

౨౬౦. సప్తవర్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి దధివర్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నీలం...పే... పీతకం... లోహితకం... ఓదాతం... తక్యవర్ణం... దకవర్ణం... తేలవర్ణం... ఖీరవర్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి దధివర్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్యస్స నవమం గమనం నిట్టితం.

౨౬౧. నీలం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి సప్తవర్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పీతకం ...పే... లోహితకం... ఓదాతం... తక్యవర్ణం... దకవర్ణం ... తేలవర్ణం... ఖీరవర్ణం... దధివర్ణం మోచేస్సామీతి చేతేతి ఉపక్యమతి సప్తవర్ణం ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పిట్టిచక్యస్స దసమం గమనం నిట్టితం.

పిట్టిచక్యం నిట్టితం.

౨౬౨. చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

చేతేతి ఉపక్యమతి న ముచ్చతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

చేతేతి న ఉపక్యమతి ముచ్చతి, అనాపత్తి.

చేతేతి న ఉపక్యమతి న ముచ్చతి, అనాపత్తి.

న చేతేతి ఉపక్యమతి ముచ్చతి, అనాపత్తి.

న చేతేతి ఉపక్యమతి న ముచ్చతి, అనాపత్తి.

న చేతేతి న ఉపక్యమతి ముచ్చతి, అనాపత్తి.

న చేతేతి న ఉపక్యమతి న ముచ్చతి, అనాపత్తి.

అనాపత్తి సుపినన్తేన, నమోచనాధిప్పాయస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఖిత్తచిత్తస్స, వేదనాట్టస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

వినీతవత్థుఉద్ధానగాథా

సుపినోచ్చారపస్సావో , వితక్కుణ్ణోదకేన చ;

భేసజ్జం కణ్ణువం మగ్గో, వత్తి జన్తాఘరుపక్యమో [జన్తగ్గుపక్యమో (సీ.), జన్తాఘరం ఊరు (స్యా.)].

సామణేరో చ సుత్తో చ, ఊరు ముట్టినా పీళయి;

ఆకాసే ధమ్మం నిజ్ఞాయీ, చిద్ధం కట్టేన ఘట్టయీ.

సోతో ఉదజ్జాలం ధావం, పుష్పావలియం పోక్షరం;

వాలికా కద్దముస్సేకో [కద్దమోసేకో (?)], సయనజ్ఞట్టకేన చాతి.

విసీతవత్తు

౨౬౩. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో సుపినన్తేన అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి – “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, సుపినన్తేనా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో ఉచ్చారం కరోంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించితో త్వం, భిక్షా”తి? “నాహం, భగవా, మోచనాధిప్పాయో”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో పస్సావం కరోంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో కామవితక్కం వితక్కేంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, వితక్కేంతస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో ఉణ్ఠోదకేన వ్ఠాయంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “కించితో త్వం, భిక్షా”తి? “నాహం, భగవా, మోచనాధిప్పాయో”తి. “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఉణ్ఠోదకేన వ్ఠాయంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఉణ్ఠోదకేన వ్ఠాయంతస్స అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో అజ్ఞజాతే వణో హోతి. భేసజ్ఞేన [తస్స భేసజ్ఞేన (?)] ఆలిమ్పేంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో అజ్ఞజాతే వణో హోతి. మోచనాధిప్పాయస్స [తస్స మోచనామిప్పాయస్స (స్యాం)] భేసజ్ఞేన ఆలిమ్పేంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో అణ్డం కణ్డవంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి , భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిష్ఠాయస్స అణ్ణం కణ్ణవత్తస్స [కణ్ణావత్తస్స (సీ.)] అసుచి ముచ్చి...పే... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, సఙ్ఖాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౨౬౪. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో మగ్గం గచ్ఛంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరస్స భిక్షునో మోచనాధిష్ఠాయస్స మగ్గం గచ్ఛంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్జాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరస్స భిక్షునో వట్టిం గహేత్వా పస్సావం కరోంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్సాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో మోచనాధిష్ఠాయస్స వత్తిం గహేత్వా పస్సావం కరోంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో జన్తాఘరే ఉదరవట్టిం తాపేన్తస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్సాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స జన్తాఘరే ఉదరవట్టిం తాపేంతస్స అసుచి ముచ్చి...
పే... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేనస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో జన్తాఘరే ఉపజ్ఞాయస్స పిట్టిపరికమ్మం కరోంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిష్ఠాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునే మోచనాధిష్ఠాయస్స జన్తాఘరే ఉపజ్ఞాయస్స పిట్టిపరికమ్మం కరోస్తస్స అసుచి ముచ్చి...పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదీసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

౨౬౩. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో ఊరుం ఘట్టాపేత్తస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఊరుం ఘట్టాపేంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే....
అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు మోచనాధిప్పాయో అష్టతరం సామణేరం ఏతదవోచ - “ఏహి మే త్వం, ఆవుసో
సామణేర, అభజాతం గణ్ఠాహీ”తి. సో తస్స అభజాతం అగ్గహేసి. తస్సేవ అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సుత్తస్స సామణేరస్స అభజాతం అగ్గహేసి. తస్సేవ అసుచి ముచ్చి. తస్స
కుక్కుచ్చం అహోసి ...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౬౬. తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఊరూహి అభజాతం పీళేంతస్స అసుచి
ముచ్చి...పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి
ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ముట్ఠినా అభజాతం పీళేంతస్స అసుచి ముచ్చి...
పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఆకాసే కటిం కమ్పేంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే....
అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో కాయం ధమ్మేంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స కాయం ధమ్మేంతస్స అసుచి ముచ్చి...పే.... అసుచి
న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సారత్తో మాతుగామస్స అభజాతం ఉపనిజ్ఞాయి. తస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స
కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స. న చ, భిక్షవే, సారత్తేన మాతుగామస్స అభజాతం
ఉపనిజ్ఞాయితబ్బం. యో ఉపనిజ్ఞాయేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౨౬౭. తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స తాళచ్చిద్ధం అభజాతం పవేసేంతస్స అసుచి
ముచ్చి...పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి
ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స కద్దమం అభజాతం పవేసేంతస్స అసుచి ముచ్చి... పే.... అసుచి న ముచ్చి . తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో ఉదకేన అభజాతం ఓసిఞ్చంతస్స అసుచి ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, నమోచనాధిప్పాయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స ఉదకేన అభజాతం ఓసిఞ్చంతస్స అసుచి ముచ్చి... పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స సయనే అభజాతం ఘట్టేంతస్స అసుచి ముచ్చి... పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరస్స భిక్షునో మోచనాధిప్పాయస్స అజ్ఞతేన అభజాతం ఘట్టేంతస్స అసుచి ముచ్చి... పే.... అసుచి న ముచ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి – “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

సుక్కవిస్సట్ఠిసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం పరమం.

౨. కాయసంసగ్గసిక్ఖాపదం

౨౬౯. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డీకస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయా అరణ్ణో విహరతి. తస్సాయస్మతో విహరో అభిరూపో హోతి దస్సనీయో పాసాదికో, మజ్జేగబ్బో, సమంతాపరియాగారో, సుపజ్ఞత్తం మఞ్చపీఠం భిసిబిమ్బాహనం, పానీయం పరిభోజనీయం సుపట్ఠితం, పరివేణం సుసమ్మట్టం. బహూ మనుస్సా ఆయస్మతో ఉదాయస్స విహరేపక్ఖకా ఆగచ్ఛన్తి. అష్టతరోపి బ్రాహ్మణో సపజాపతికో యేనాయస్మా ఉదాయా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ – “ఇచ్ఛామ మయం భోతో ఉదాయస్స విహరం పేక్కితు”న్తి. “తేన హి, బ్రాహ్మణ, పేక్ఖస్మా”తి, అవాపురణం [అపాపురణం (స్యా.)] ఆదాయ ఘటికం ఉగ్ధాటేత్వా కవాటం పణామేత్వా విహరం పావిసి. సోపి ఖో బ్రాహ్మణో ఆయస్మతో ఉదాయస్స పిట్టితో పావిసి. సాపి ఖో బ్రాహ్మణీ తస్స బ్రాహ్మణస్స పిట్టితో పావిసి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా ఏకచ్ఛే వాతపాసే వివరంతో ఏకచ్ఛే వాతపాసే ధకేంతో గబ్బం అనుపరిగన్త్వా పిట్టితో ఆగన్త్వా తస్సా బ్రాహ్మణీయా అభగమణ్ణాని పరామసి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో ఆయస్మతా ఉదాయినా సద్ధిం పటిసమ్మోదిత్వా అగమాసి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో అత్తమనో అత్తమనవాచం నిచ్ఛారేసి – “ఉళారా ఇమే సమణా సకృపుత్తియా యే ఇమే ఏవరూపే అరణ్ణో విహరన్తి. భవమ్మి ఉదాయా ఉళారో యో ఏవరూపే అరణ్ణో విహరంతి”తి.

ఏవం వుత్తే సా బ్రాహ్మణీ తం బ్రాహ్మణం ఏతదవోచ – “కుతో తస్స ఉళారత్తతా! యథేవ మే త్వం అభగమణ్ణాని పరామసి ఏవమేవ మే సమణో ఉదాయా అభగమణ్ణాని పరామసి”తి. అథ ఖో సో బ్రాహ్మణో ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి – “అలజ్జినో ఇమే సమణా సకృపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో. ఇమే హి నామ ధమ్మచారిసో సమచారిసో బ్రహ్మచారిసో సచ్చవాదినో సీలవంతో కల్యాణధమ్మా పటిజానిస్సన్తి! నత్తి ఇమేసం సామణ్ణం నత్తి ఇమేసం బ్రహ్మణ్ణం, నట్టం ఇమేసం సామణ్ణం నట్టం

ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం, కుతో ఇమేసం సామజ్ఞం కుతో ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం, అపగతా ఇమే సామజ్ఞా అపగతా ఇమే బ్రహ్మజ్ఞా. కథజ్ఞో నామ సమణో ఉదాయీ మమ భరియాయ అబ్బమజ్ఞాని పరామసిస్సతి! న హి సక్కా కులిట్టిహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్ణాహి కులదాసీహి ఆరామం వా విహారం వా గన్తుం. సచే [సచే హి (స్యా.)] కులిట్టియో కులధీతరో [కులధీతాయో (సీ. స్యా.)] కులకుమారియో కులసుణ్ణాయో కులదాసియో ఆరామం వా విహారం వా గచ్ఛేయ్యుం, తాపి సమణా సక్యపుత్తియా దూసేయ్యు”న్తి!

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖు తస్స బ్రాహ్మణస్స ఉజ్జాయంతస్స ఖియంతస్స విపాచేంతస్స. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయంతి ఖియంతి విపాచేంతి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జిస్సంతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్ఖుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జిసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్చవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జిస్ససి! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మో దేసితో నో సరాగాయ...పే... కామపరిఘాహనం వూపసమో అక్ఖాతో. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఱ్ఱ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౭౦. “యో పన భిక్ఖు ఓతిణ్ణో విపరిణతేన చిత్తేన మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జేయ్య హత్థిగ్గాహం వా వేణిగ్గాహం వా అజ్ఞాతరస్స వా అజ్ఞాతరస్స వా అబ్బస్స పరామసనం, సజ్ఞాదిసీసో”తి.

౨౭౧. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్ఖూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్ఖూతి.

ఓతిణ్ణో నామ సారత్తో అపేక్షవా పటిబద్ధచిత్తో.

విపరిణతంతి రత్తమ్పి చిత్తం విపరిణతం. దుట్టమ్పి చిత్తం విపరిణతం. మూళ్లమ్పి చిత్తం విపరిణతం. అపిచ, రత్తం చిత్తం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతం విపరిణతంతి.

మాతుగామో నామ మనుస్సిత్థీ, న యక్ఖీ న పేతీ, న తిరచ్ఛానగతా. అన్తమసో తదహుజాతాపి దారికా, పగేవ మహత్తరీ.

సద్ధింతి ఏకతో.

కాయసంసగ్గం సమాపజ్జేయ్యాతి అజ్ఞాచారో వుచ్చతి.

హత్థో నామ కప్పరం ఉపాదాయం యావ అగ్గనఖా.

వేణీ నామ సుద్ధకేసా వా, సుత్తమిస్సా వా, మాలామిస్సా వా, హిరణ్మిస్సా వా, సువణ్ణమిస్సా వా, ముత్తామిస్సా వా, మణిమిస్సా వా.

అంఘం నామ హత్తణ్ణం వేణిణ్ణం రపేత్వా అవసేసం అంఘం నామ.

౨౭౨. ఆమసనా , పరామసనా, ఓమసనా, ఉమ్మసనా, ఓలఙ్ఘనా, ఉల్లఙ్ఘనా, ఆకడ్డనా, పతికడ్డనా, అభినిగ్గణ్ణా, అభినిప్పీళనా, గహణం, ఛపనం.

ఆమసనా నామ ఆమట్టమత్తా.

పరామసనా నామ ఇతోచితో చ సంచోపనా.

ఓమసనా నామ హేట్టా ఓరోపనా.

ఉమ్మసనా నామ ఉద్ధం ఉచ్చారణా.

ఓలఙ్ఘనా నామ హేట్టా ఓనమనా.

ఉల్లఙ్ఘనా నామ ఉద్ధం ఉచ్చారణా.

ఆకడ్డనా నామ ఆవిణ్ణానా [ఆవిణ్ణానా (సీ. స్యాం)].

పతికడ్డనా నామ పతిప్పణామనా.

అభినిగ్గణ్ణా నామ అంఘం గహేత్వా నిప్పీళనా.

అభినిప్పీళనా నామ కేనచి సహ నిప్పీళనా.

గహణం నామ గహితమత్తం.

ఛపనం నామ ఘట్టమత్తం.

సఙ్ఘాదిసేనోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సఙ్ఘాదిసేనోతి.

౨౭౩. ఇత్థీ చ హోతి ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ భిక్కు చ. నం ఇత్థియా కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి ఓమసతి ఉమ్మసతి ఓలఙ్ఘేతి ఉల్లఙ్ఘేతి ఆకడ్డతి పతికడ్డతి అభినిగ్గణ్ణాతి అభినిప్పీళేతి గణ్ణాతి ఛపతి, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేనస్స.

ఇత్థీ చ హోతి వేమతికో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛపతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

ఇట్టి చ హాతి పణ్డకసంఖ్యో సారత్తో చ. భిక్షు చ నం ఇత్థియా కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే... గణ్ఠాతి
ఛపతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి దుక్కటస్సు.

ఏకమూలకం నిట్టితం.

౨౭౪. ద్వే ఇత్తియో ద్వన్నం ఇత్తీనం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం ఇత్తీనం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం సజ్ఞాదిసేసానం.

ద్వే ఇత్తియో ద్వన్నం ఇత్తీనం వేమతికో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం ఇత్తీనం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం థుల్లచ్చయానం.

ద్వే ఇత్తియో ద్వన్నం ఇత్తీనం పణ్ణకసణ్ణో...పే.... పురిససణ్ణో... తిరచ్ఛానగతసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ ద్వన్నం ఇత్తీనం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం థుల్లచ్చయానం.

ద్వే పణ్ణకా ద్వన్నం పణ్ణకానం పణ్ణకసణ్ణో సారత్తో చ భిక్కు చ నం ద్వన్నం పణ్ణకానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం థుల్లచ్చయానం.

ద్వే పణ్ణకా ద్వన్నం పణ్ణకానం వేమతికో...పే.... పురిససణ్ణో... తిరచ్ఛానగతసణ్ణో... ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం పణ్ణకానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కటానం.

ద్వే పురిసా ద్వన్నం పురిసానం పురిససణ్ణో సారత్తో చ భిక్కు చ నం ద్వన్నం పురిసానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కటానం.

ద్వే పురిసా ద్వన్నం పురిసానం వేమతికో...పే.... తిరచ్ఛానగతసణ్ణో... ఇత్తిసణ్ణో... పణ్ణకసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం పురిసానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కటానం.

ద్వే తిరచ్ఛానగతా ద్వన్నం తిరచ్ఛానగతానం తిరచ్ఛానగతసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం తిరచ్ఛానగతానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కటానం.

ద్వే తిరచ్ఛానగతా ద్వన్నం తిరచ్ఛానగతానం వేమతికో...పే.... ఇత్తిసణ్ణో... పణ్ణకసణ్ణో ... పురిససణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వన్నం తిరచ్ఛానగతానం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కటానం.

౨౭౫. ఇత్తీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి... పే.... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్సు.

పట్టెకో చ తిరచ్చానగతో చ ఉభిన్నం వేమతికో...పే... పురిససజ్జో... తిరచ్చానగతసజ్జో... ఇత్తిసజ్జో సారతో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి...పే... గణ్ణాతి ఛుపతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

ఇట్టి చ హాతి ఇట్టినట్టే సారత్తో చ. భిక్షు చ నం ఇట్టియా నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసతి ఆపత్తి దుక్ఖటస్స...పే....

ద్వే ఇత్తియో ద్విన్నం ఇత్తీనం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్విన్నం ఇత్తీనం నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇత్తీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇత్తీ చ హోతి ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్తియా నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స... పే.....

ద్వే ఇత్తియో ద్విన్నం ఇత్తీనం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్విన్నం ఇత్తీనం నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇత్తీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇత్తీ చ హోతి ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్తియా నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స... పే.....

ద్వే ఇత్తియో ద్విన్నం ఇత్తీనం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్విన్నం ఇత్తీనం నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇత్తీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

భిక్కుపేయ్యాలో నిట్టితో.

౨౭౭. ఇత్తీ చ హోతి ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. ఇత్తీ చ నం భిక్కుస్స కాయేన కాయం ఆమసతి పరామసతి ఓమసతి ఉమ్మసతి ఓలజ్జేతి ఉల్లజ్జేతి ఆకడ్డతి పతికడ్డతి అభినిగ్గణ్ణాతి అభినిప్పీళేతి గణ్ణాతి ఛుపతి, సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.....

ద్వే ఇత్తియో ద్విన్నం ఇత్తీనం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. ఇత్తియో చ నం భిక్కుస్స కాయేన కాయం ఆమసన్తి పరామసన్తి ఓమసన్తి ఉమ్మసన్తి ఓలజ్జేన్తి ఉల్లజ్జేన్తి ఆకడ్డన్తి పతికడ్డన్తి అభినిగ్గణ్ణన్తి అభినిప్పీళేన్తి గణ్ణన్తి ఛుపన్తి, సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం సజ్ఞాదిసేసానం...పే.....

ఇత్తీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్తిసణ్ణో సారత్తో చ. ఉభో చ నం భిక్కుస్స కాయేన కాయం ఆమసన్తి పరామసన్తి...పే.... గణ్ణన్తి ఛుపన్తి, సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్స...పే.....

ఇట్టి చ హోతి ఇట్టిసజ్జో సారత్తో చ. ఇట్టి చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసతి. సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.....

ద్వే ఇట్టియో ద్విన్నం ఇట్టినం ఇట్టిసంజ్ఞో సారత్తో చ. ఇట్టియో చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసన్తి.
సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇట్టి చ పణ్డకో చ ఉభిన్నం ఇట్టిసంజ్ఞో సారత్తో చ. ఉభో చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన కాయం ఆమసన్తి. సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇట్టి చ హోతి ఇట్టినజ్ఞో సారత్తో చ. ఇట్టి చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసతి. సేవనాధిప్పాయో
కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.....

దేవు ఇట్టియో ద్విన్నం ఇట్టినం ఇట్టిసజ్జో సారత్తో చ. ఇట్టియో చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసన్తి.
సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కుటానం...పే.....

ఇట్టి చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇట్టిసజ్జో సారత్తో చ. ఉభో చ నం భిక్తుస్స నిస్సగ్గియేన కాయపటిబద్ధం ఆమసన్తి.
సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే....

ఇట్టి చ హాతి ఇట్టిసంజ్ఞో సారత్తో చ. ఇట్టి చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసతి. సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.....

దేవ్ ఇట్టియో ద్విన్నం ఇట్టినం ఇట్టిసజ్జో సారత్తో చ. ఇట్టియో చ నం భిక్షుస్స నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసన్తి.
సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే....

ఇట్టి చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసజ్జో సారత్తో చ. ఉభో చ నం భిక్కుస్స నిస్సగ్గియేన నిస్సగ్గియం ఆమసన్తి.
సేవనాధిప్పాయో కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.....

౨౭౯. సేవనాధిష్ఠాయో కాయేన వాయమతి ఘస్యం పటివిజానాతి, అపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్య.

సేవనాధిష్ఠాయో కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, ఆపత్తి దుక్ఖటస్స.

సేవనాధిప్తాయో న చ కాయేన వాయమతి, ఘస్సం పటివిజానాతి, అనాపత్తి.

సేవనాధిప్త్యాయో న చ కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, అనాపత్తి.

మోక్షాధిప్తాయో కాయేన వాయమతి, ఘస్సం పటివిజానాతి, అనాపత్తి.

మోక్షాధిప్త్యాయో కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి , అనాపత్తి

మోక్షాధిప్త్యాయో న చ కాయేన వాయమతి, ఘస్యం పటివిజానాతి, అనాపత్తి.

మోక్షాధిపాయో న చ కాయేన వాయమతి, న చ ఫస్సం పటివిజానాతి, అనాపత్తి.

౨౮౦. అనాపత్తి అసశ్చిచ్ఛ, అసతియా, అజానంతస్స, అసాదియంతస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఖిత్తచిత్తస్స, వేదనాట్టస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

విసీతవత్తుఉద్ధానగాథా

మాతా ధీతా భగినీ చ, జాయా యక్ష్తీ చ పణ్డకో;
సుత్తా మతా తిరచ్ఛానా, దారుధితలికాయ చ.

సమ్మీళే సజ్జమో మగ్గో, రుక్ఖో నావా చ రజ్జు చ;
దణ్డో పత్తం పణామేసి, వన్దే వాయమి నచ్చుపేతి.

విసీతవత్తు

౨౮౧. తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు మాతుయా మాతుపేమేన ఆమసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి -
“భగవతా సిక్ఖాపదం పశ్శాత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి.
“అనాపత్తి, భిక్కు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు ధీతుయా ధీతుపేమేన ఆమసి...పే.... భగినియా భగినిపేమేన ఆమసి. తస్స
కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్కు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు పురాణదుతియికాయ కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు యక్ష్తినియా కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి, భిక్కు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు పణ్డకస్స కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి , భిక్కు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు సుత్తిత్థియా కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“ఆపత్తిం త్వం, భిక్కు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అశ్శాతరో భిక్కు మత్తిత్థియా కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి, భిక్కు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు తిరచ్ఛానగతిత్థియా కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు దారుధీతలికాయ కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

౨౮౨. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా ఇత్థియా అష్టతరం భిక్షుం సమ్మీళేత్వా బాహాపరమ్పరాయ ఆనేసుం.
తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “సాదియి త్వం, భిక్షూ”తి? “నాహం, భగవా, సాదియి”న్తి. “అనాపత్తి, భిక్షూ,
అసాదియన్తస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా అభిరూళ్లం సజ్కమం సారత్తో సజ్ఞాలేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థిం పటిపథే పస్సిత్వా సారత్తో అంసకూటేన పహారం అదాసి. తస్స
కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా అభిరూళ్లం రుక్ఖం సారత్తో సజ్ఞాలేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా అభిరూళ్లం నావం సారత్తో సజ్ఞాలేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా గహితం రజ్జుం సారత్తో ఆవిశ్చి [\[ఆవిశ్చి \(సి. స్యా.\)\]](#). తస్స
కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా గహితం దణ్డం సారత్తో ఆవిశ్చి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే....
“అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు సారత్తో ఇత్థిం పత్తేన పణామేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి,
భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థియా వన్దన్తియా సారత్తో పాదం ఉచ్ఛారేసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...
పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టతరో భిక్షు ఇత్థిం గహేస్సామీతి వాయమిత్వా న ధుపి.

తస్య కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్య; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

కాయసంసగ్గసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం దుత్తియం.

౩. దుట్టుల్లవాచాసిక్ఖాపదం

౨౮౩. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్య ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయా అరఙ్గో విహరతి. తస్సాయస్మతో విహరో అభిరూపో హోతి దస్సనీయో పాసాదికో. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా ఇత్థియో ఆరామం ఆగమంసు విహరపేక్కికాయో. అథ ఖో తా ఇత్థియో యేనాయస్మా ఉదాయా తేనుపసజ్కమింసు; ఉపసజ్కమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచుం – “ఇచ్ఛామ మయం, భన్తే, అయ్యస్స విహరం పేక్కితు”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా తా ఇత్థియో విహరం పేక్ఖాపేత్వా తాసం ఇత్థీనం వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణ్ణతి అవణ్ణమ్మి భణ్ణతి యాచతిపి ఆయాచతిపి పుచ్చతిపి పటిపుచ్చతిపి ఆచిక్ఖతిపి అనుసాసతిపి అక్కిసతిపి. యా తా ఇత్థియో చిన్నికా ధుత్తికా అహిరికాయో తా ఆయస్మతా ఉదాయినా సద్ధిం ఉహసన్తిపి ఉల్లపన్తిపి ఉజ్జగన్తిపి ఉప్పణ్ణేన్తిపి. యా పన తా ఇత్థియో హిరిమనా తా నిక్ఖమిత్వా భిక్షా ఉజ్ఞాపేన్తి – “ఇదం, భన్తే, నచ్చన్నం నప్పతిరూపం. సామికేనపి మయం ఏవం వుత్తా న ఇచ్ఛేయ్యామ, కిం పనాయ్యేన ఉదాయినా”తి. యే తే భిక్షా అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఙ్గో నామ ఆయస్మా ఉదాయా మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసిస్సత్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం పటిపుచ్చి – “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాససీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా – “అననుచ్చవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పీయం అకరణీయం. కథఙ్గో నామ త్వం, మోఘపురిస, మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసిస్ససి! నను మయా, మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మా దేసితో నో సరాగాయ...పే.... కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో. నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ... పే.... ఏవఙ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ –

౨౮౪. “యో పన భిక్షు ఓతిణ్ణో విపరిణతేన చిత్రేన మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసేయ్య యథా తం యువా యువతిం మేఢునుపసంహితాహి, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౨౮౫. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షాతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షాతి.

ఓతిణ్ణో నామ సారత్తో అపేక్ఖవా పటిబద్ధచిత్తో.

విపరిణతన్తి రత్తమ్మి చిత్తం విపరిణతం, దుట్టమ్మి చిత్తం విపరిణతం మూళ్లమ్మి చిత్తం విపరిణతం. అపిచ, రత్తం చిత్తం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతం విపరిణతన్తి.

మాతుగామో నామ మనుస్సిత్థీ, న యక్ఖీ, న పేతీ, న తిరచ్ఛానగతా. విఙ్గో పటిబలా సుభాసితదుబ్బాసితం దుట్టుల్లాదుట్టుల్లం ఆజానితుం.

దుట్టల్లా నామ వాచా వచ్చమగ్గపస్సావమగ్గమేధునధమ్మప్పటిసంయుత్తా వాచా.

ఓభాసేయ్యాతి అజ్ఞాచారో వుచ్చతి.

యథా తం యువా యువతిన్తి దహరో దహరిం, తరుణో తరుణిం, కామభోగీ కామభోగినిం.

మేధునుపసంహితాహీతి మేధునధమ్మప్పటిసంయుత్తాహి.

సజ్ఞాదిసేసోతి ...పే... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేసోతి.

ద్వే మగ్గే ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి, అవణ్ణమ్మి భణతి, యాచతిపి, ఆయాచతిపి, పుచ్చతిపి, పటిపుచ్చతిపి, ఆచిక్ఖతిపి, అనుసాసతిపి, అక్కోసతిపి.

వణ్ణం భణతి నామ ద్వే మగ్గే ధోమేతి వణ్ణేతి పసంసతి.

అవణ్ణం భణతి నామ ద్వే మగ్గే ఖుంసేతి వమ్మేతి గరహతి.

యాచతి నామ దేహి మే, అరహసి మే దాతున్తి.

ఆయాచతి నామ కదా తే మాతా పసీదిస్సతి, కదా తే పితా పసీదిస్సతి, కదా తే దేవతాయో పసీదిస్సన్తి, కదా [కదా తే (స్యాం)] సుఖణో సులయో సుముహుత్తో భవిస్సతి, కదా తే మేధునం ధమ్మం లభిస్సామీతి.

పుచ్చతి నామ కథం త్వం సామికస్స దేసి, కథం జారస్స దేసీతి?

పటిపుచ్చతి నామ ఏవం కిర త్వం సామికస్స దేసి, ఏవం జారస్స దేసీతి.

ఆచిక్ఖతి నామ పుట్టో భణతి - “ఏవం దేహి. ఏవం దేన్తా సామికస్స పియా భవిస్ససి మనాపా చా”తి.

అనుసాసతి నామ అపుట్టో భణతి - “ఏవం దేహి. ఏవం దేన్తా సామికస్స పియా భవిస్సతి మనాపా చా”తి.

అక్కోసతి నామ అనిమిత్తాసి, నిమిత్తమత్తాసి, అలోహితాసి, ధువలోహితాసి , ధువచోళాసి, పగ్గరన్తిసి, సిఖరణీసి, ఇట్టిపణ్ణకాసి, వేపురిసికాసి, సమ్మిన్నాసి, ఉభతోబ్యజ్జానాసీతి.

౨౮౬. ఇట్టి చ హోతి ఇట్టిసజ్ఞో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇట్టియా వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి యాచతిపి ఆయాచతిపి పుచ్చతిపి పటిపుచ్చతిపి ఆచిక్ఖతిపి అనుసాసతిపి అక్కోసతిపి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స...పే.... .

ద్వే ఇట్టియో ద్విన్నం ఇట్ఠీనం ఇట్టిసజ్ఞో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్విన్నం ఇట్ఠీనం వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణంపి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్విన్నం సజ్ఞాదిసేసానం...పే.... .

ఇతీ చ పణ్డకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి
భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్స...పే.... .

ఇతీ చ హోతి ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం రపేత్వా అధక్ఖకం
ఉబ్బజాణమణ్ణలం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి , ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స...పే.....

ద్వే ఇత్థియో ద్వీన్నం ఇత్థీనం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వీన్నం ఇత్థీనం వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం రపేత్వా
అధక్ఖకం ఉబ్బజాణమణ్ణలం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్వీన్నం
ధుల్లచ్చయానం...పే.....

ఇతీ చ పణ్డకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం వచ్చమగ్గం పస్సావమగ్గం రపేత్వా అధక్ఖకం
ఉబ్బజాణమణ్ణలం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయేన దుక్కటస్స...పే.....

ఇతీ చ హోతి ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా ఉబ్బక్ఖకం అధోజాణమణ్ణలం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి
అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.....

ద్వే ఇత్థియో ద్వీన్నం ఇత్థీనం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వీన్నం ఇత్థీనం ఉబ్బక్ఖకం అధోజాణమణ్ణలం ఆదిస్స
వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్వీన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇతీ చ పణ్డకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం ఉబ్బక్ఖకం అధోజాణమణ్ణలం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి
భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్వీన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇతీ చ హోతి ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా కాయపటిబద్ధం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...
పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.....

ద్వే ఇత్థియో ద్వీన్నం ఇత్థీనం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్వీన్నం ఇత్థీనం కాయపటిబద్ధం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి
భణతి అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్వీన్నం దుక్కటానం...పే.....

ఇతీ చ పణ్డకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసణ్ణో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం కాయపటిబద్ధం ఆదిస్స వణ్ణమ్మి భణతి
అవణ్ణమ్మి భణతి...పే.... అక్కోసతిపి, ఆపత్తి ద్వీన్నం దుక్కటానం...పే.....

౨౮౭. అనాపత్తి అత్థపురేక్ఖారస్స, ధమ్మపురేక్ఖారస్స, అనుసాసనిపురేక్ఖారస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

వినీతవత్తుఉద్ధానగాథా

లోహితం కక్కసాకిణ్ణం, ఖరం దీఘిన్ద్ర వాపితం;
కచ్చి సంసీదతి మగ్గో, సద్ధా దానేన కమ్మునాతి.

వినీతవత్తు

౨౮౮. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి నవరత్తం కమ్మలం పారుతా హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “లోహితం ఖో తే, భగినీ”తి. సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, నవరత్తో కమ్మలో”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి “భగవతా సిక్ఖాపదం పణ్ణత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి ఖరకమ్మలం పారుతా హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “కక్కసలోమం ఖో తే, భగినీ”తి. సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, ఖరకమ్మలకో”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి నవావుతం కమ్మలం పారుతా హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “ఆకిణ్ణలోమం ఖో తే, భగినీ”తి. సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, నవావుతో కమ్మలో”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి ఖరకమ్మలం పారుతా హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “ఖరలోమం ఖో తే, భగినీ”తి. సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, ఖరకమ్మలకో”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి పావారం [దీఘపావారం (స్యా.)] పారుతా హోతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “దీఘలోమం ఖో తే, భగినీ”తి. సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, పావారో” [దీఘపావారో (స్యా.)] తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

౨౮౯. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి ఖేత్తం వపాపేత్వా ఆగచ్ఛతి. అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “వాపితం ఖో తే, భగినీ”తి? సా న పటివిజాని. “ఆమాయ్య, నో చ ఖో పటివుత్త”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు పరిబ్బాజికం పటిపథే పస్సిత్వా సారత్తో తం పరిబ్బాజికం ఏతదవోచ - “కచ్చి, భగిని, మగ్గో సంసీదతీ”తి? సా న పటివిజాని. “ఆమ భిక్షు, పటిపజ్జిస్ససీ”తి . తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరో భిక్షు సారత్తో అణ్ణతరం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “సద్ధాసి త్వం, భగిని. అపిచ, యం సామికస్స దేసి తం నామ్మాకం దేసీ”తి . “కిం, భన్తే”తి? “మేఘనధమ్మ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు సారత్తో అష్టాతరం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “సద్ధాసి త్వం, భగిని. అపిచ, యం అగ్గదానం తం నామ్మాకం దేసీ”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”న్తి? “మేఘనధమ్మ”న్తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థీ కమ్మం కరోతి. అష్టాతరో భిక్షు సారత్తో తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “తిట్ఠ, భగిని, అహం కరిస్సామీతి...పే.... నిసీద, భగిని, అహం కరిస్సామీతి...పే.... నిపజ్జ, భగిని, అహం కరిస్సామీ”తి. సా న పటివిజాని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే.... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

దుట్టుల్లవాచాసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం తతియం.

౪. అత్తకామపారిచరియసిక్ఖాపదం

౨౯౦. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయా సావత్థియం కులూపకో హోతి, బహుకాని కులాని ఉపసంజ్ఞమతి. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థీ మతపతికా అభిరూపా హోతి దస్సనీయా పాసాదికా. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన తస్సా ఇత్థియా నివేసనం తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా పణ్ణాత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో సా ఇత్థీ యేనాయస్మా ఉదాయా తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసిన్నం ఖో తం ఇత్థిం ఆయస్మా ఉదాయా ధమ్మియా కథాయ సంతస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్మహంసేసి. అథ ఖో సా ఇత్థీ ఆయస్మతా ఉదాయినా ధమ్మియా కథాయ సంతస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్మహంసితా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ - “వదేయ్యాథ, భన్తే, యేన అత్తో. పటిబలా మయం అయ్యస్స దాతుం యదిదం చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖార”న్తి.

“న ఖో తే, భగిని, అమ్మాకం దుల్లభా యదిదం చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారా. అపిచ, యో అమ్మాకం దుల్లభో తం దేహీ”తి. “కిం, భన్తే”తి? “మేఘనధమ్మ”న్తి. “అత్తో , భన్తే”తి? “అత్తో, భగినీ”తి. “ఏహి, భన్తే”తి, ఓవరకం పవిసిత్వా సాటకం నిష్ఠిపిత్వా మఞ్చకే ఉత్తానా నిపజ్జి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా యేన సా ఇత్థీ తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా - “కో ఇమం వసలం దుగ్గంతం ఆమసిస్సతీ”తి, నిట్ఠహిత్వా పక్కామి. అథ ఖో సా ఇత్థీ ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో. ఇమే హి నామ ధమ్మచారిణో సమచారిణో బ్రహ్మచారిణో సచ్చవాదినో సీలవంతో కల్యాణధమ్మా పటిజానిస్సన్తి! నత్తి ఇమేసం సామజ్ఞం నత్తి ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం, నట్టం ఇమేసం సామజ్ఞం నట్టం ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం, కుతో ఇమేసం సామజ్ఞం కుతో ఇమేసం బ్రహ్మజ్ఞం, అపగతా ఇమే సామజ్ఞా అపగతా ఇమే బ్రహ్మజ్ఞా. కథమ్మో నామ సమణో ఉదాయా మం సామం మేఘనధమ్మం యాచిత్వా, ‘కో ఇమం వసలం దుగ్గంతం ఆమసిస్సతీ’తి నిట్ఠహిత్వా పక్కామిస్సతి! కిం మే పాపకం కిం మే దుగ్గంతం, కస్సాహం కేన హాయామీ”తి? అజ్ఞాపి ఇత్థియో ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “అలజ్జినో ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా దుస్సీలా ముసావాదినో...పే.... కథమ్మో నామ సమణో ఉదాయా ఇమిస్సా సామం మేఘనధమ్మం యాచిత్వా, ‘కో ఇమం వసలం దుగ్గంతం ఆమసిస్సతీ’తి నిట్ఠహిత్వా పక్కామిస్సతి! కిం ఇమిస్సా పాపకం కిం ఇమిస్సా దుగ్గంతం, కస్సాయం కేన హాయతీ”తి? అస్సోసుం ఖో భిక్షా

తాసం ఇట్టినం ఉజ్జాయన్తీనం ఖియ్యన్తీనం విపాచేన్తీనం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ మాతుగామస్స సన్తికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసిస్సతీ”తి!

అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మన్తం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మన్తం ఉదాయం పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, మాతుగామస్స సన్తికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాససీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా - “అననుచ్చవికం, మోఘపురిస, అననులోమికం అప్పతిరూపం అస్సామణకం అకప్పియం అకరణీయం. కథణ్ణో నామ త్వం, మోఘపురిస, మాతుగామస్స సన్తికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసిస్ససి! నను మయా , మోఘపురిస, అనేకపరియాయేన విరాగాయ ధమ్మో దేసితో నో సరాగాయ...పే... కామపరిళాహానం వూపసమో అక్ఖాతో? నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౯౧. “యో పన భిక్షు ఓతిణ్ణో విపరిణతేన చిత్తేన మాతుగామస్స సన్తికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసేయ్య - ‘ఏతదగ్గం, భగిని, పారిచరియానం యా మాదిసం సీలవన్తం కల్యాణధమ్మం బ్రహ్మచారిం ఏతేన ధమ్మేన పరిచరేయ్యాతి మేఘునుపసంహితేన’, సజ్ఞాదిసీసో”తి.

౨౯౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

ఓతిణ్ణో నామ సారత్తో అపేక్షవా పటిబద్ధచిత్తో.

విపరిణతన్తి రత్తమ్పి చిత్తం విపరిణతం, దుట్టమ్పి చిత్తం విపరిణతం, మూళ్లమ్పి చిత్తం విపరిణతం. అపిచ, రత్తం చిత్తం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతం విపరిణతన్తి.

మాతుగామో నామ మనుస్సిత్థీ, న యక్ఖీ, న పేతీ, న తిరచ్ఛానగతా. విజ్ఞా పటిబలా సుభాసితదుబ్బాసితం దుట్టల్లాదుట్టుల్లం ఆజానితుం.

మాతుగామస్స సన్తికేతి మాతుగామస్స సామన్తా, మాతుగామస్స అవిదురే.

అత్తకామన్తి అత్తనో కామం అత్తనో హేతుం అత్తనో అధిష్సాయం అత్తనో పారిచరియం.

ఏతదగ్గన్తి ఏతం అగ్గం ఏతం సేట్టం ఏతం మోక్షం ఏతం ఉత్తమం ఏతం పవరం.

యాతి ఖత్తియీ [ఖత్తియా (స్యా.)] వా బ్రాహ్మణీ వా వేస్సీ వా సుద్ధీ వా.

మాదిసన్తి ఖత్తియం వా బ్రాహ్మణం వా వేస్సం వా సుద్ధం వా.

సీలవన్తన్తి పాణాతిపాతా పటివిరతం, అదిన్నాదానా పటివిరతం, ముసావాదా పటివిరతం.

బ్రహ్మచారిన్తి మేఘునధమ్మా పటివిరతం.

కల్యాణధమ్మా నామ తేన చ సీలేన తేన చ బ్రహ్మచరియేన కల్యాణధమ్మా హోతి.

ఏతేన ధమ్మేనాతి మేధునధమ్మేన.

పరిచరేయ్యాతి అభిరమేయ్య.

మేధునుపసంహితేనాతి మేధునధమ్మప్పటిసంయుత్తేన.

సజ్ఞాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేసోతి.

౨౯౩. ఇత్థీ చ హోతి ఇత్థిసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స .

ఇత్థీ చ హోతి వేమతికో...పే.... పణ్ణకసఙ్ఖో... పురిససఙ్ఖో... తిరచ్ఛానగతసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఇత్థియా సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

పణ్ణకో చ హోతి పణ్ణకసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం పణ్ణకస్స సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

పణ్ణకో చ హోతి వేమతికో...పే.... పురిససఙ్ఖో... తిరచ్ఛానగతసఙ్ఖో... ఇత్థిసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం పణ్ణకస్స సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

పురిసో చ హోతి...పే.... తిరచ్ఛానగతో చ హోతి తిరచ్ఛానగతసఙ్ఖో...పే.... వేమతికో ఇత్థిసఙ్ఖో... పణ్ణకసఙ్ఖో... పురిససఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం తిరచ్ఛానగతస్స సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

ద్వే ఇత్థియో ద్విన్నం ఇత్థీనం ఇత్థిసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ద్విన్నం ఇత్థీనం సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి ద్విన్నం సజ్ఞాదిసేసానం...పే.... .

ఇత్థీ చ పణ్ణకో చ ఉభిన్నం ఇత్థిసఙ్ఖో సారత్తో చ. భిక్కు చ నం ఉభిన్నం సన్నికే అత్తకామపారిచరియాయ వణ్ణం భాసతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్స...పే.... .

౨౯౪. అనాపత్తి “చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారేన ఉపట్టహా”తి భణతి, ఉమ్మత్తకస్స ఆదికమ్మికస్సాతి.

వినీతవత్తుఉద్ధానగాథా

కథం వజ్ఞౌ లభే పుత్తం, పియా చ సుభగా సియం;

కిం దజ్జం కేనుపట్టియ్యం, కథం గచ్ఛేయ్యం సుగ్గతిన్తి.

వినీతవత్తు

౨౯౦. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా వణ్ణ ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కథాహం, భన్తే, విజాయేయ్య”ని? “తేన హి, భగిని, అగ్గదానం దేహి”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా విజాయినీ ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కథాహం, భన్తే, పుత్తం లభేయ్య”ని? “తేన హి, భగిని, అగ్గదానం దేహి”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి... పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కథాహం, భన్తే, సామికస్స పియా అస్స”ని? “తేన హి, భగిని, అగ్గదానం దేహి”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కథాహం, భన్తే, సుభగా అస్స”ని? “తేన హి, భగిని, అగ్గదానం దేహి”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “క్యాహం, భన్తే, అయ్యస్స దజ్ఞామీ”తి? “అగ్గదానం, భగినీ”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కేనాహం, భన్తే, అయ్యం ఉపట్టమీ”తి? “అగ్గదానేన, భగినీ”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణతరా ఇట్టి కులూపకం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కథాహం,

భన్తే, సుగతిం గచ్ఛేయ్య”ని? “తేన హి, భగిని, అగ్గదానం దేహి”తి. “కిం, భన్తే, అగ్గదాన”ని? “మేధునధమ్మ”ని. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “ఆపత్తిం త్వం, భిక్షు, ఆపన్నో సజ్ఞాదిసేస”ని.

అత్తకామపారిచరియసిక్ఖాపదం నిట్టితం చతుత్థం.

౩. సజ్ఞారితసిక్ఖాపదం

౨౯౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్తియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉడాయీ సావత్తియం కులూపకో హోతి. బహుకాని కులాని ఉపసంకమతి. యత్త పస్సతి కుమారకం వా

అపజాపతికం, కుమారికం వా అపతికం, కుమారకస్స మాతాపితూనం సన్నికే కుమారికాయ వణ్ణం భణతి - “అముకస్స కులస్స కుమారికా అభిరూపా దస్సనీయా పాసాదికా పణ్ణితా బృత్తా మేధావినీ దక్ఖా అనలసా. ఛన్నా సా కుమారికా ఇమస్స కుమారకస్సా”తి. తే ఏవం వదన్తి - “ఏతే ఖో, భన్తే, అమ్మే న జానన్తి - ‘కే వా ఇమే కస్స వా’తి. సచే, భన్తే, అయ్యో దాపేయ్య ఆనేయ్యమ మయం తం కుమారికం ఇమస్స కుమారకస్సా”తి. కుమారికాయ మాతాపితూనం సన్నికే కుమారకస్స వణ్ణం భణతి - “అముకస్స కులస్స కుమారకో అభిరూపో దస్సనీయో పాసాదికో పణ్ణితో బృత్తో మేధావీ దక్ఖో అనలసో. ఛన్నాయం కుమారికా తస్స కుమారకస్సా”తి [చన్నో సో కుమారకో ఇమిస్సా కుమారికాయాతి (స్యా.)]. తే ఏవం వదన్తి - “ఏతే ఖో, భన్తే, అమ్మే న జానన్తి - ‘కే వా ఇమే కస్స వా’తి, కిస్మిం వియ కుమారికాయ వత్తుం. సచే, భన్తే, అయ్యో యాచాపేయ్య దజ్జేయ్యమ మయం ఇమం కుమారికం తస్స కుమారకస్సా”తి. ఏతేనేవ ఉపాయేన ఆవాహానిపి కారాపేతి , వివాహానిపి కారాపేతి, వారేయ్యానిపి కారాపేతి.

౨౯౭. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరిస్సా పురాణగణకియా ధీతా అభిరూపా హోతి దస్సనీయా పాసాదికా. తిరోగామకా ఆజీవకసావకా ఆగన్త్వా తం గణకిం ఏతదవోచుం - “దేహాయ్యే, ఇమం కుమారికం అవ్హాకం కుమారకస్సా”తి. సా ఏవమాహ - “అహం ఖ్వయ్యో [ఖ్వయ్యా (స్యా.), ఖ్వయ్యో (క.)] తుమ్మే న జానామి - ‘కే వా ఇమే కస్స వా’తి. అయశ్చ మే ఏకధీతికా, తిరోగామో చ గన్తబ్బో, నాహం దస్సామీ”తి. మనుస్సా తే ఆజీవకసావకే ఏతదవోచుం - “కిస్స తుమ్మే, అయ్యో , ఆగతత్థా”తి? “ఇథ మయం, అయ్యో, అముకం నామ గణకిం ధీతరం యాచివ్హా అవ్హాకం కుమారకస్స. సా ఏవమాహ - ‘అహం, ఖ్వయ్యో తుమ్మే న జానామి - కే వా ఇమే కస్స వా’తి. అయశ్చ మే ఏకధీతికా, తిరోగామో చ గన్తబ్బో, నాహం దస్సామీ”తి. “కిస్స తుమ్మే, అయ్యో, తం గణకిం ధీతరం యాచిత్థ? నను అయ్యో ఉదాయీ వత్తబ్బో. అయ్యో ఉదాయీ దాపేస్సతీ”తి.

అథ ఖో తే ఆజీవకసావకా యేనాయస్మా ఉదాయీ తేనుపసక్కుమింసు; ఉపసక్కుమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచుం - “ఇథ మయం, భన్తే, అముకం నామ గణకిం ధీతరం యాచివ్హా అవ్హాకం కుమారకస్స. సా ఏవమాహ - ‘అహం ఖ్వయ్యో తుమ్మే న జానామి - కే వా ఇమే కస్స వా’తి. అయశ్చ మే ఏకధీతికా, తిరోగామో చ గన్తబ్బో, నాహం దస్సామీ”తి. సాధు, భన్తే, అయ్యో తం గణకిం ధీతరం దాపేతు అవ్హాకం కుమారకస్సా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ యేన సా గణకి తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా తం గణకిం ఏతదవోచ - “కిస్సిమేసం ధీతరం న దేసీ”తి? “అహం ఖ్వయ్య, ఇమే న జానామి - ‘కే వా ఇమే కస్స వా’తి. అయశ్చ మే ఏకధీతికా, తిరోగామో చ గన్తబ్బో, నాహం దస్సామీ”తి. “దేహిమేసం. అహం ఇమే జానామీ”తి. “సచే, భన్తే, అయ్యో జానాతి, దస్సామీ”తి. అథ ఖో సా గణకి తేసం ఆజీవకసావకానం ధీతరం అదాసి. అథ ఖో తే ఆజీవకసావకా తం కుమారికం నేత్వా మాసంయేవ సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జన్తి.

అథ ఖో సా కుమారికా మాతుయా సన్నికే దూతం పాహేసి - “అహమ్మి దుగ్గతా దుక్ఖితా, న సుఖం లభామి. మాసంయేవ మం సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జన్తి. ఆగచ్ఛతు మే మాతా, మం నేస్సతూ”తి. అథ ఖో సా గణకి యేన తే ఆజీవకసావకా తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా తే ఆజీవకసావకే ఏతదవోచ - “మాయ్యో, ఇమం కుమారికం దాసిభోగేన భుజ్జిత్థ. సుణిసభోగేన ఇమం కుమారికం భుజ్జాథా”తి. తే ఏవమాహంసు - “నత్థమ్మాకం తయా సద్ధిం ఆహరూపహరో, సమణేన సద్ధిం అవ్హాకం ఆహరూపహరో . గచ్ఛ త్వం. న మయం తం జానామా”తి. అథ ఖో

సా గణకీ తేహి ఆజీవకసావకేహి అపసాదితా పునదేవ సావత్తిం పచ్చాగళ్ళి. దుతియమ్మి ఖో సా కుమారికా మాతుయా సన్నికే దూతం పాహేసి - “అహమ్మి దుగ్గతా దుక్ఖితా, న సుఖం లభామి. మాసంయేవ మం సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జాన్తి. ఆగచ్ఛతు మే మాతా, మం నేస్సతూ”తి. అథ ఖో సా గణకీ యేనాయస్మా ఉదాయీ తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ - “సా కిర, భన్తే, కుమారికా దుగ్గతా దుక్ఖితా, న సుఖం లభతి. మాసంయేవ నం సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జాన్తి. వదేయ్యాథ, భన్తే - ‘మాయ్యో, ఇమం కుమారికం దాసిభోగేన భుజ్జిత్థ. సుణిసభోగేన ఇమం కుమారికం భుజ్జిథా’”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ యేన తే ఆజీవకసావకా తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా తే ఆజీవకసావకే ఏతదవోచ - “మాయ్యో, ఇమం కుమారికం దాసిభోగేన భుజ్జిత్థ. సుణిసభోగేన ఇమం కుమారికం భుజ్జిథా”తి. తే ఏవమాహంసు - “నత్థమ్మాకం తయా సద్ధిం ఆహరూపహరో, గణకియా సద్ధిం అమ్మాకం ఆహరూపహరో. సమణేన భవితబ్బం అబ్యావటేన. సమణో అస్స సుసమణో, గచ్ఛ త్వం, న మయం తం జానామా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ తేహి ఆజీవకసావకేహి అపసాదితో పునదేవ సావత్తిం పచ్చాగళ్ళి. తతియమ్మి ఖో సా కుమారికా మాతుయా సన్నికే దూతం పాహేసి - “అహమ్మి దుగ్గతా దుక్ఖితా, న సుఖం లభామి. మాసంయేవ మం సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జాన్తి. ఆగచ్ఛతు మే మాతా, మం నేస్సతూ”తి. దుతియమ్మి ఖో సా గణకీ యేనాయస్మా ఉదాయీ తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ - “సా కిర, భన్తే, కుమారికా దుగ్గతా దుక్ఖితా, న సుఖం లభతి. మాసంయేవ నం సుణిసభోగేన భుజ్జింసు. తతో అపరేన దాసిభోగేన భుజ్జాన్తి. వదేయ్యాథ, భన్తే - ‘మాయ్యో, ఇమం కుమారికం దాసిభోగేన భుజ్జిత్థ. సుణిసభోగేన ఇమం కుమారికం భుజ్జిథా’”తి. “పరమంపాహం తేహి ఆజీవకసావకేహి అపసాదితో. గచ్ఛ త్వం. నాహం గమిస్సామి”తి.

౨౯౮. అథ ఖో సా గణకీ ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “ఏవం దుగ్గతో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం దుక్ఖితో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం మా సుఖం లభతు అయ్యో ఉదాయీ, యథా మే కుమారికా దుగ్గతా దుక్ఖితా న సుఖం లభతి పాపికాయ సస్సుయా పాపకేన ససురేన పాపకేన సామికేనా”తి. సాపి ఖో కుమారికా ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “ఏవం దుగ్గతో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం దుక్ఖితో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం మా సుఖం లభతు అయ్యో ఉదాయీ, యథాహం దుగ్గతా దుక్ఖితా న సుఖం లభామి పాపికాయ సస్సుయా పాపకేన ససురేన పాపకేన సామికేనా”తి. అజ్ఞాపి ఇత్థియో అసన్తుట్టా సస్సూహి వా ససురేహి వా సామికేహి వా, తా ఏవం ఓయాచన్తి - “ఏవం దుగ్గతో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం దుక్ఖితో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం మా సుఖం లభతు అయ్యో ఉదాయీ, యథా మయం దుగ్గతా దుక్ఖితా న సుఖం లభామ పాపికాహి సస్సూహి పాపకేహి ససురేహి పాపకేహి సామికేహి”తి. యా పన తా ఇత్థియో సన్తుట్టా సస్సూహి వా ససురేహి వా సామికేహి వా తా ఏవం ఆయాచన్తి - “ఏవం సుఖితో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం సజ్జితో హోతు అయ్యో ఉదాయీ, ఏవం సుఖమేధో [సుఖమేధితో (సీ. ౪.)] హోతు అయ్యో ఉదాయీ, యథా మయం సుఖితా సజ్జితా సుఖమేధా భద్దికాహి సస్సూహి భద్దికేహి ససురేహి భద్దికేహి సామికేహి”తి.

అన్సోసుం ఖో భిక్ఖా ఏకచ్ఛానం ఇత్థినం ఓయాచన్తినం ఏకచ్ఛానం ఇత్థినం ఆయాచన్తినం. యే తే భిక్ఖా అప్పిచ్ఛా... పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ సజ్ఞరీతం సమాపజ్జిస్సంతి”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖా ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం

నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసంఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయి, సఞ్చరితం సమాపజ్ఞసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథఞ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, సఞ్చరితం సమాపజ్ఞసి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౯౯. “యో పన భిక్షు సఞ్చరితం సమాపజ్ఞేయ్య, ఇత్థియా వా పురిసమతిం పురిసస్స వా ఇత్థిమతిం, జాయత్తనే వా జారత్తనే వా, సజ్ఞాదిసీసో”తి.

ఏవఞ్చేదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పఞ్చత్తం హోతి.

౩౦౦. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా ధుత్తా ఉయ్యానే పరిచారేన్తా అఞ్జాతరిస్సా వేసియా సంతికే దూతం పాహేసుం - “ఆగచ్ఛతు ఉయ్యానే, పరిచారేస్సామా”తి. సా ఏవమాహ - “అహం ఖ్వయ్యో తుమ్హే న జానామి - కే వా ఇమే కస్స వా”తి. అహఞ్చమ్హి బహుభణ్ణా బహుపరిక్ఖారా, బహినగరఞ్చ గన్తబ్బం. నాహం గమిస్సామీ”తి. అథ ఖో సో దూతో తేసం ధుత్తానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. ఏవం వుత్తే, అఞ్జాతరో పురిసో తే ధుత్తే ఏతదవోచ - “కిస్స తుమ్హే అయ్యో ఏతం వేసిం యాచిత్థో? నను అయ్యో ఉదాయీ వత్తబ్బో! అయ్యో ఉదాయీ ఉయ్యోజేస్సతీ”తి. ఏవం వుత్తే, అఞ్జాతరో ఉపాసకో తం పురిసం ఏతదవోచ - “మాయ్యో ఏవం అవచ. న కప్పతి సమణానం సక్యపుత్తియానం ఏవరూపం కాతుం. నాయ్యో ఉదాయీ ఏవం కరిస్సతీ”తి. ఏవం వుత్తే, “కరిస్సతి న కరిస్సతీ”తి అబ్బుతమకంసు. అథ ఖో తే ధుత్తా యేనాయస్మా ఉదాయీ తేనుపసఙ్కమింసు; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచుం - “ఇథ మయం, భన్తే, ఉయ్యానే పరిచారేన్తా అసుకాయ నామ వేసియా సంతికే దూతం పహిణిమ్మా - ‘ఆగచ్ఛతు ఉయ్యానే, పరిచారేస్సామా’తి. సా ఏవమాహ - ‘అహం ఖ్వయ్యో తుమ్హే న జానామి - కే వా ఇమే కస్స వా’తి, అహఞ్చమ్హి బహుభణ్ణా బహుపరిక్ఖారా, బహినగరఞ్చ గన్తబ్బం. నాహం గమిస్సామీ”తి. సాధు, భన్తే, అయ్యో తం వసిం ఉయ్యోజేత్తూ”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ యేన సా వేసీ తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా తం వేసిం ఏతదవోచ - “కిస్సిమేసం న గచ్ఛసీ”తి? “అహం ఖ్వయ్య ఇమే న జానామి - కే వా ఇమే కస్స వా”తి. అహఞ్చమ్హి బహుభణ్ణా బహుపరిక్ఖారా, బహినగరఞ్చ గన్తబ్బం. నాహం గమిస్సామీ”తి. “గచ్ఛిమేసం. అహం ఇమే జానామీ”తి. “సచే, భన్తే, అయ్యో జానాతి అహం గమిస్సామీ”తి. అథ ఖో తే ధుత్తా తం వేసిం ఆదాయ ఉయ్యానం అగమంసు. అథ ఖో సో ఉపాసకో ఉజ్ఞాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “కథఞ్ఞో నామ అయ్యో ఉదాయీ తఙ్ఘణికం సఞ్చరితం సమాపజ్ఞిస్సతీ”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తస్స ఉపాసకస్స ఉజ్ఞాయంతస్స ఖియ్యంతస్స విపాచేంతస్స. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్ఞాయంతి ఖియ్యంతి విపాచేంతి - “కథఞ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ తఙ్ఘణికం సఞ్చరితం సమాపజ్ఞిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయి, తఙ్ఘణికం సఞ్చరితం సమాపజ్ఞసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... “కథఞ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, తఙ్ఘణికం సఞ్చరితం సమాపజ్ఞిస్ససి? నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౦౧. “యో పన భిక్షు సశ్చరితం సమాపజ్ఞేయ్య, ఇత్థియా వా పురిసమతిం పురిసస్స వా ఇత్థిమతిం, జాయత్తనే వా జారత్తనే వా, అన్తమనో తబ్బణికాయపి, సజ్ఞాదిసేనో”తి.

౩౦౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అర్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

సశ్చరితం సమాపజ్ఞేయ్యతి ఇత్థియా వా పహితో పురిసస్స సన్నికే గచ్ఛతి, పురిసేన వా పహితో ఇత్థియా సన్నికే గచ్ఛతి.

ఇత్థియా వా పురిసమతిన్తి పురిసస్స మతిం ఇత్థియా ఆరోచేతి.

పురిసస్స వా ఇత్థిమతిన్తి ఇత్థియా మతిం పురిసస్స ఆరోచేతి.

జాయత్తనే వాతి జాయా భవిస్ససి.

జారత్తనే వాతి జారీ భవిస్ససి.

అన్తమనో తబ్బణికాయపీతి ముహుత్తికా భవిస్ససి .

సజ్ఞాదిసేనోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేనోతి.

౩౦౩. దస ఇత్థియో - మాతురక్ఖితా పితురక్ఖితా మాతాపితురక్ఖితా భాతురక్ఖితా భగినిరక్ఖితా ఇతిరక్ఖితా గోత్తరక్ఖితా ధమ్మరక్ఖితా సారక్ఖా సపరిదణ్ణా.

దస భరియాయో - ధనక్ఖీతా ఛన్దవాసినీ భోగవాసినీ పటవాసినీ ఓదపత్తకినీ ఓభటచుమ్మటా దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా ముహుత్తికా.

౩౦౪. మాతురక్ఖితా నామ మాతా రక్ఖతి గోపేతి ఇస్సరియం కారేతి వసం వత్తేతి.

పితురక్ఖితా నామ పితా రక్ఖతి గోపేతి ఇస్సరియం కారేతి వసం వత్తేతి.

మాతాపితురక్ఖితా నామ మాతాపితరో రక్ఖన్తి గోపేన్తి ఇస్సరియం కారేన్తి వసం వత్తేన్తి.

భాతురక్ఖితా నామ భాతా రక్ఖతి గోపేతి ఇస్సరియం కారేతి వసం వత్తేతి.

భగినిరక్ఖితా నామ భగినీ రక్ఖతి గోపేతి ఇస్సరియం కారేతి వసం వత్తేతి.

ఇతిరక్ఖితా నామ ఇతికా రక్ఖన్తి గోపేన్తి ఇస్సరియం కారేన్తి వసం వత్తేన్తి.

గోత్తరక్ఖితా నామ సగోత్తా రక్ఖన్తి గోపేన్తి ఇస్సరియం కారేన్తి వసం వత్తేన్తి.

ధమ్మరక్ఖితా నామ సహధమ్మికా రక్ఖంతి గోపంతి ఇస్సరియం కారేంతి వసం వత్తేంతి.

సారక్ఖా నామ గబ్బేపి పరిగ్గహితా హోతి - మయ్హం ఏసాతి. అన్తమసో మాలాగుళపరిక్ఖితాపి.

సపరిదణ్ణా నామ కేహిచి దణ్ణో రపితో హోతి - యో ఇత్థన్నామం ఇత్థిం గచ్ఛతి ఏత్తకో దణ్ణోతి.

ధనక్కితా నామ ధనేన కిణిత్వా వాసేతి.

ధన్తవాసినీ నామ పియో పియం వాసేతి.

భోగవాసినీ నామ భోగం దత్వా వాసేతి.

పటవాసినీ నామ పటం దత్వా వాసేతి.

ఓదపత్తకినీ నామ ఉదకపత్తం ఆమసిత్వా వాసేతి.

ఓభటచుమ్మటా నామ చుమ్మటం ఓరోపిత్వా వాసేతి.

దాసీ నామ దాసీ చేవ హోతి భరియా చ.

కమ్మకారీ నామ కమ్మకారీ చేవ హోతి భరియా చ.

ధజాహటా నామ కరమరానీతా వుచ్చతి.

ముహుత్తికా నామ తభ్బణికా వుచ్చతి.

౩౦౮. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితం బ్రూహి...ఏ... మాతాపితురక్ఖితం బ్రూహి... భాతురక్ఖితం బ్రూహి... భగినిరక్ఖితం బ్రూహి... ఇతిరక్ఖితం బ్రూహి... గోత్తరక్ఖితం బ్రూహి... ధమ్మరక్ఖితం బ్రూహి... సారక్ఖం బ్రూహి... సపరిదణ్ణం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్లేపపదాని.

౩౦౯. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితఇచ్చ పితురక్ఖితఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోథ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితఇచ్చ మాతాపితురలఖతఇచ్చ...ఏ...

మాతురక్షితాన్ని భాతురక్షితాన్ని... మాతురక్షితాన్ని భగినిరక్షితాన్ని... మాతురక్షితాన్ని శాంతిరక్షితాన్ని...
మాతురక్షితాన్ని గోత్రరక్షితాన్ని... మాతురక్షితాన్ని ధమ్మరక్షితాన్ని... మాతురక్షితాన్ని సారక్షాన్ని... మాతురక్షితాన్ని
సపరిదణాన్ని బ్రూహి - 'హోథ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా' తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి
సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్రం.

302. పురిసో భిక్షుం పహితతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖిత ఇచ్చ మాతాపితురక్ఖిత ఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురినో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖిత ఇచ్చ భాతురక్ఖిత ఇచ్చ...పే... పితురక్ఖిత ఇచ్చ
భగినిరక్ఖిత ఇచ్చ... పితురక్ఖిత ఇచ్చ ఇతిరక్ఖిత ఇచ్చ... పితురక్ఖిత ఇచ్చ గోతరక్ఖిత ఇచ్చ... పితురక్ఖిత ఇచ్చ ధమ్మరక్ఖిత ఇచ్చ...
పితురక్ఖిత ఇచ్చ సారక్ఖ ఇచ్చ... పితురక్ఖిత ఇచ్చ సపరిదణ్ణ ఇచ్చ బ్రూహి - హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా యో ధనక్కితా” తి.
పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురినో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖిత ఇచ్చ మాతురక్ఖిత ఇచ్చ బ్రూహి - హోథ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్కం మూలం సంఖితం.

౩౦౮. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డ ఇచ్చ మాతురఙ్ఘత ఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పద్దాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నా మం సపరిదణ్ణా పితురలఖతన్తా...పే...

సపరిదణ్ణాచ్చ మాతాపితరక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ భాతురక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ భగినిరక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ
జాతిరక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ గోతరక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ ధమ్మరక్ఖితాచ్చ... సపరిదణ్ణాచ్చ సారక్ఖాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ
కిర ఇత్థన్నా మస్సు భరియా యో ధనక్కితా’”తి. పట్టిగట్టాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసంస్స.

ఏకమూలకం నిష్ఠితం.

ఏవం దుమూలకమ్మి తిమూలకమ్మి యావ నవమూలకం కాతబ్బం.

ఇదం దసమూలకం

౩౦౯. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖిత ఇచ్చ పితురక్ఖిత ఇచ్చ మాతాపితురక్ఖిత ఇచ్చ భాతురక్ఖిత ఇచ్చ భగినిరక్ఖిత ఇచ్చ ఇాతిరక్ఖిత ఇచ్చ గోతరక్ఖిత ఇచ్చ ధమ్మరక్ఖిత ఇచ్చ సారక్ఖ ఇచ్చ సపరిదణ్ణ ఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా’”తి. పటిగణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసీసస్స.

ధనకీతాచక్రం నిట్టతం.

౩౧౦. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ...పే... భోగవాసినీ... పటవాసినీ... ఓదపత్తకీనీ... ఓభటచుమ్మటా... దాసీ చ భరియా చ... కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధజాహటా... ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితం బ్రూహి...పే... మాతాపితురక్ఖితం బ్రూహి... భాతురక్ఖితం బ్రూహి... భగినిరక్ఖితం బ్రూహి... ఇతిరక్ఖితం బ్రూహి... గోత్తరక్ఖితం బ్రూహి... ధమ్మరక్ఖితం బ్రూహి... సారక్ఖం బ్రూహి... సపరిదణ్ణం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్లేపపదాని.

౩౧౧. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితాచ్చ పితురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితాచ్చ మాతాపితురక్ఖితాచ్చ...పే... మాతురక్ఖితాచ్చ సపరిదణ్ణాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్రం.

౩౧౨. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితాచ్చ మాతాపితురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితాచ్చ భాతురక్ఖితాచ్చ...పే... పితురక్ఖితాచ్చ సపరిదణ్ణాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితాచ్చ మాతురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్రం మూలం సంఖితం.

౩౧౩. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్ణాచ్చ మాతురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా”తి . పటిగ్గణ్ఠాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్ణ ఇచ్చ పితురక్ఖిత ఇచ్చ...పే... సపరిదణ్ణ ఇచ్చ సారక్ఖ ఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోథ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్ఠితం.

దుమూలకాదీనిపి ఏవమేవ కాతబ్బాని.

ఇదం దసమూలకం

౩౧౪. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖిత ఇచ్చ పితురక్ఖిత ఇచ్చ మాతాపితురక్ఖిత ఇచ్చ భాతురక్ఖిత ఇచ్చ భగినిరక్ఖిత ఇచ్చ జాతిరక్ఖిత ఇచ్చ గోత్తరక్ఖిత ఇచ్చ ధమ్మరక్ఖిత ఇచ్చ సారక్ఖ ఇచ్చ సపరిదణ్ణ ఇచ్చ బ్రూహి - ‘హోథ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ముహుత్తికా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ముహుత్తికాచక్కుం నిట్ఠితం.

౩౧౫. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసిన్...పే... భోగవాసిన్... పటవాసిన్... ఓదపత్తకిన్... ఓభటచుమ్మటా... దాసీ చ భరియా చ... కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధజాహటా... ముహుత్తికా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

౩౧౬. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసిన్ చా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ భోగవాసిన్ చ...పే... ధనక్కితా చ పటవాసిన్ చ... ధనక్కితా చ ఓదపత్తకిన్ చ... ధనక్కితా చ ఓభటచుమ్మటా చ... ధనక్కితా చ దాసీ చ భరియా చ... ధనక్కితా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధనక్కితా చ ధజాహటా చ... ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్కుం.

౩౧౭. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసిన్ చ భోగవాసిన్ చ...పే... ఛన్దవాసిన్ చ ముహుత్తికా చ... ఛన్దవాసిన్ చ ధనక్కితా చా’”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి

పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్కం మూలం సంఖితం.

౩౧౮. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ధన్దవాసిన్ చ...పే... ముహుత్తికా చ ఛన్దవాసిన్ చ...పే... ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్ఠితం.

దుమూలకాదీనిపి ఏవమేవ కాతబ్బాని.

ఇదం దసమూలకం

౩౧౯. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసిన్ చ భోగవాసిన్ చ పటవాసిన్ చ ఓదపత్తకిన్ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మాతురక్ఖితాచక్కం నిట్ఠితం.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం పితురక్ఖితం...పే... మాతాపితురక్ఖితం... భాతురక్ఖితం... భగినిరక్ఖితం ... ఇతిరక్ఖితం... గోత్తరక్ఖితం... ధమ్మరక్ఖితం ... సారక్ఖం... సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసిన్...పే... భోగవాసిన్, పటవాసిన్, ఓదపత్తకిన్, ఓభటచుమ్మటా, దాసీ చ భరియా చ, కమ్మకారీ చ భరియా చ, ధజాహటా, ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

౩౨౦. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసిన్ చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ భోగవాసిన్ చ...పే... ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్కం.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ...పే... ధన్దవాసినీ చ ముహుత్తికా చ, ధన్దవాసినీ చ ధనక్కితా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్కం మూలం సంఖిత్తం.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా చ ధనక్కితా చ...పే... ముహుత్తికా చ ధన్దవాసినీ చ, ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్టితం.

దుమూలకమ్మి తిమూలకమ్మి యావ నవమూలకం ఏవమేవ కాతబ్బం.

ఇదం దసమూలకం.

౩౨౧. పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం సపరిదణ్డం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ధన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ పటవాసినీ చ ఓదపత్తకినీ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సపరిదణ్ణాచక్కం నిట్టితం.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితం బ్రూహి - ‘హోహి కిర ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితాచ్చ పితురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా చ ధన్దవాసినీ చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితాచ్చ పితురక్ఖితాచ్చ మాతాపితురక్ఖితాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా చ ధన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏవం ఉభతోవడ్డకం కాతబ్బం.

పురిసో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం మాతురక్ఖితాచ్చ పితురక్ఖితాచ్చ మాతాపితురక్ఖితాచ్చ భాతురక్ఖితాచ్చ భగినిరక్ఖితాచ్చ జాతిరక్ఖితాచ్చ గోత్రరక్ఖితాచ్చ ధమ్మరక్ఖితాచ్చ సారక్ఖాచ్చ సపరిదణ్డాచ్చ బ్రూహి - ‘హోధ కిర ఇత్థన్నామస్స భరియాయో ధనక్కితా చ ధన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ పటవాసినీ చ ఓదపత్తకినీ చ ఓభటచుమ్మటా చ

దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఉభతోవడ్డకం నిట్టితం.

పురిసస్స మాతా భిక్షుం పహిణతి...పే... పురిసస్స పితా భిక్షుం పహిణతి...పే... పురిసస్స మాతాపితరో భిక్షుం పహిణన్తి...పే... పురిసస్స భాతా భిక్షుం పహిణతి...పే... పురిసస్స భగినీ భిక్షుం పహిణతి...పే... పురిసస్స ఇతా కా భిక్షుం పహిణన్తి...పే... పురిసస్స గోతా భిక్షుం పహిణన్తి...పే... పురిసస్స సహధమ్మికా భిక్షుం పహిణన్తి...పే.....

పురిసస్స పేయ్యలో విత్థారేతబ్బో.

ఉభతోవడ్డకం యథా పురిమనయో తథేవ విత్థారేతబ్బం.

౩౨౨. మాతురక్ఖితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మాతురక్ఖితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ...పే... భోగవాసినీ, పటవాసినీ, ఓదపత్తకినీ, ఓభటచుమ్మటా, దాసీ చ భరియా చ, కమ్మకారీ చ భరియా చ, ధజాహటా, ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

౩౨౩. మాతురక్ఖితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ధనక్కితా చ భోగవాసినీ చ, ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్ణచక్కుం.

౩౨౪. మాతురక్ఖితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ...పే... ఛన్దవాసినీ చ ముహుత్తికా చ, ఛన్దవాసినీ చ ధనక్కితా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్కుం మూలం సంఖిత్తం.

౩౨౫. మాతురక్ఖితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా చ ధనక్కితా చ...పే... ముహుత్తికా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్టితం.

దుమూలకమ్మి తిమూలకమ్మి యావ నవమూలకం ఏవమేవ కాతబ్బం.

ఇదం దసమూలకం

౩౨౬. మాతురక్ష్ఠితాయ మాతా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసిన్ చ భోగవాసిన్ చ పటవాసిన్ చ ఓదపత్తకిన్ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మాతుచక్కుం నిట్టితం.

పితురక్ష్ఠితాయ పితా భిక్షుం పహిణతి...పే... మాతాపితురక్ష్ఠితాయ మాతాపితరో భిక్షుం పహిణన్తి... భాతురక్ష్ఠితాయ భాతా భిక్షుం పహిణతి... భగినిరక్ష్ఠితాయ భగినీ భిక్షుం పహిణతి... ఇతిరక్ష్ఠితాయ ఇతిరక్ష్ఠితాయ ఇతిరక్ష్ఠితాయ ఇతిరక్ష్ఠితాయ ఇతిరక్ష్ఠితాయ గోత్రా [సగోత్రా (?)] భిక్షుం పహిణన్తి... ధమ్మరక్ష్ఠితాయ సహధమ్మికా భిక్షుం పహిణన్తి... సారక్ఖాయ యేన పరిగ్గహితా హోతి సో భిక్షుం పహిణతి... సపరిదణ్ణాయ యేన దణ్ణో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సపరిదణ్ణాయ యేన దణ్ణో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసిన్...పే... భోగవాసిన్... పటవాసిన్... ఓదపత్తకిన్... ఓభటచుమ్మటా... దాసీ చ భరియా చ... కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధజాహటా... ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

౩౨౭. సపరిదణ్ణాయ యేన దణ్ణో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసిన్ చ...పే... ధనక్కితా చ భోగవాసిన్ చ... ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్కుం.

౩౨౮. సపరిదణ్ణాయ యేన దణ్ణో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసిన్ చ భోగవాసిన్ చ...పే... ఛన్దవాసిన్ చ ముహుత్తికా చ... ఛన్దవాసిన్ చ ధనక్కితా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్కుం మూలం సంఖితం.

౩౨౯. సపరిదణ్డాయ యేన దణ్డో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా చ ధనక్కితా చ...పే... ముహుత్తికా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్టితం.

దుమూలకమ్మి తిమూలకమ్మి యావ నవమూలకం ఏవమేవ కాతబ్బం.

ఇదం దసమూలకం

౩౩౦. సపరిదణ్డాయ యేన దణ్డో రపితో హోతి సో భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోతు ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ పటవాసినీ చ ఓదపత్తకినీ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

దణ్డరపితచక్కుం నిట్టితం.

మాతురక్ఖితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మాతురక్ఖితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ... పే... భోగవాసినీ... పటవాసినీ... ఓదపత్తకినీ... ఓభటచుమ్మటా... దాసీ చ భరియా చ... కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధజాహటా... ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

౩౩౧. మాతురక్ఖితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

మాతురక్ఖితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ భోగవాసినీ చ...పే... ధనక్కితా చ పటవాసినీ చ...పే... ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్ఛాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్కుం.

౩౩౨. మాతురక్ఖితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ...పే... ఛన్దవాసినీ చ ముహుత్తికా చ... ఛన్దవాసినీ చ ధనక్కితా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి

పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

బద్ధచక్రం మూలం సంఖితం.

మాతురక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా చ ధనక్కితా చ...పే... ముహుత్తికా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్టితం.

దుమూలకాదీనిపి ఏవమేవ కాతబ్బాని.

ఇదం దసమూలకం

333. మాతురక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ పటవాసినీ చ ఓదపత్తకినీ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

అపరం మాతురక్ష్టితాచక్రం నిట్టితం.

పితురక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి...పే... మాతాపితురక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... భాతురక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... భగినిరక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... ఇతిరక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... గోత్తరక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... ధమ్మరక్ష్టితా భిక్షుం పహిణతి... సారక్ఖా భిక్షుం పహిణతి... సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ...పే... భోగవాసినీ... పటవాసినీ... ఓదపత్తకినీ... ఓభటచుమ్మటా... దాసీ చ భరియా చ... కమ్మకారీ చ భరియా చ... ధజాహటా... ముహుత్తికా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

నిక్ఖేపపదాని.

334. సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ధనక్కితా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ఖణ్డచక్రం.

335. సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ...పే... ఛన్దవాసినీ చ ముహుత్తికా చ... ఛన్దవాసినీ చ ధనక్కితా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి,

ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసస్స.

బద్ధచక్రం మూలం సంఖితం.

33౬. సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ముహుత్తికా చ ధనక్కితా చ...పే... ముహుత్తికా చ ఛన్దవాసినీ చ...పే... ముహుత్తికా చ ధజాహటా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసస్స.

ఏకమూలకం నిట్ఠితం.

దుమూలకాదీనిపి ఏవమేవ కాతబ్బాని.

ఇదం దసమూలకం

33౭. సపరిదణ్ణా భిక్షుం పహిణతి - “గచ్ఛ, భన్తే, ఇత్థన్నామం బ్రూహి - ‘హోమి ఇత్థన్నామస్స భరియా ధనక్కితా చ ఛన్దవాసినీ చ భోగవాసినీ చ పటవాసినీ చ ఓదపత్తకినీ చ ఓభటచుమ్మటా చ దాసీ చ భరియా చ కమ్మకారీ చ భరియా చ ధజాహటా చ ముహుత్తికా చా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసస్స.

అపరం సపరిదణ్ణాచక్రం నిట్ఠితం.

సబ్బం చక్రపేయ్యాలం నిట్ఠితం.

33౮. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదీసేసస్స. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి న పచ్చాహరతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. పటిగ్గణ్ణాతి న వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. పటిగ్గణ్ణాతి న వీమంసతి న పచ్చాహరతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. న పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి న పచ్చాహరతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న పటిగ్గణ్ణాతి న వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. న పటిగ్గణ్ణాతి న వీమంసతి న పచ్చాహరతి, అనాపత్తి.

పురిసో సమ్మహులే భిక్షూ ఆణాపేతి - “గచ్ఛథ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసథా”తి. సబ్బే పటిగ్గణ్ణాన్తి సబ్బే వీమంసన్తి సబ్బే పచ్చాహరన్తి, ఆపత్తి సబ్బేసం సజ్ఞాదీసేసస్స.

పురిసో సమ్మహులే భిక్షూ ఆణాపేతి - “గచ్ఛథ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసథా”తి. సబ్బే పటిగ్గణ్ణాన్తి సబ్బే వీమంసన్తి ఏకం పచ్చాహరాపేన్తి, ఆపత్తి సబ్బేసం సజ్ఞాదీసేసస్స.

పురిసో సమ్మహులే భిక్షూ ఆణాపేతి - “గచ్ఛథ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసథా”తి. సబ్బే పటిగ్గణ్ణాన్తి, ఏకం వీమంసాపేత్వా సబ్బే పచ్చాహరన్తి, ఆపత్తి సబ్బేసం సజ్ఞాదీసేసస్స.

పురిసో సమ్మహుల్ భిక్షూ ఆణాపేతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసథా”తి. సబ్బే పటిగ్గణ్ణాన్తి, ఏకం వీమంసాపేత్వా ఏకం పచ్చాహరాపేన్తి, ఆపత్తి సబ్బేసం సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం ఆణాపేతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి వీమంసతి పచ్చాహరతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం ఆణాపేతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి అన్తేవాసిం పచ్చాహరాపేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం ఆణాపేతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి అన్తేవాసిం వీమంసాపేత్వా అత్తనా పచ్చాహరతి ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పురిసో భిక్షుం ఆణాపేతి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం విమంసా”తి. పటిగ్గణ్ణాతి అన్తేవాసిం వీమంసాపేతి అన్తేవాసీ వీమంసిత్వా బహిద్ధా పచ్చాహరతి, ఆపత్తి ఉభిన్నం ధుల్లచ్చయస్స.

౩౩౯. గచ్చన్తో సమ్మాదేతి, ఆగచ్చన్తో విసంవాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

గచ్చన్తో విసంవాదేతి, ఆగచ్చన్తో సమ్మాదేతి, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స.

గచ్చన్తో సమ్మాదేతి, ఆగచ్చన్తో సమ్మాదేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

గచ్చన్తో విసంవాదేతి, ఆగచ్చన్తో విసంవాదేతి, అనాపత్తి.

౩౪౦. అనాపత్తి సజ్ఞస్స వా చేతియస్స వా గిలానస్స వా కరణీయేన గచ్చతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

విసీతవత్తుఉద్ధానగాథా

సుత్తా మతా చ నిక్షన్తా, అనిత్థీ ఇత్థిపణ్ణకా;

కలహం కత్వాన సమ్మోది, సఇచ్చరిత్తఇచ్చ పణ్ణకేతి.

విసీతవత్తు

౩౪౧. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో పురిసో అజ్ఞాతరం భిక్షుం ఆణాపేసి - [ఆణాపేతి (స్యా. ౪.)] “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసా”తి. సో గన్తా మనుస్సే పుచ్చి - “కహం ఇత్థన్నామా”తి? “సుత్తా, భన్తే”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం, కచ్చి ను ఖో అహం సజ్ఞాదిసేసం ఆపత్తిం ఆపన్నో”తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కుటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో పురిసో అష్టాతరం భిక్షుం ఆణాపేసి - “గచ్చ, భన్తే, ఇత్థన్నామం ఇత్థిం వీమంసా”తి.
సో గత్వా మనుస్సే పుచ్చి - “కహం ఇత్థన్నామా”తి? “మతా, భన్తే”తి...పే... “నిక్ఖన్తా, భన్తే”తి... “అనిత్థి, భన్తే”తి...
“ఇత్థిపణ్ణకా, భన్తే”తి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి, భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరా ఇత్థి సామికేన సహ భణ్ణీత్వా మాతుఘరం అగమాసి. కులూపకో భిక్షు
సమ్మోదనీయం అకాసి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అలంవచనీయా, భిక్షూ”తి? “నాలంవచనీయా, భగవా”తి.
“అనాపత్తి, భిక్షు, నాలంవచనీయాయా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు పణ్ణకే సజ్ఞారిత్తం సమాపజ్ఞి. తస్స కుక్కుచ్చం అహోసి...పే... “అనాపత్తి,
భిక్షు, సజ్ఞాదిసేసస్స; ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్సా”తి.

సజ్ఞారిత్తసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం పజ్ఞామం.

౬. కుటికారసిక్ఖాపదం

౩౪౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఆళవకా
భిక్షూ సజ్ఞాచికాయో కుటియో కారాపేన్తి అస్సామికాయో అత్తుద్దేసికాయో అప్పమాణికాయో. తాయో న నిట్ఠానం గచ్ఛన్తి.
తే యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరన్తి - “పురిసం దేధ, పురిసత్థకరం దేధ, గోణం దేధ, సకటం దేధ, వాసిం దేధ,
పరసుం దేధ, కుఠారిం దేధ, కుదాలం దేధ, నిఖాదనం దేధ, వల్లిం దేధ, వేళుం దేధ, ముజ్జాం దేధ, పబ్బజం దేధ, తిణం
దేధ, మత్తికం దేధా”తి. మనుస్సా ఉపద్దుతా యాచనాయ ఉపద్దుతా విజ్ఞాత్తియా భిక్షూ దిస్సా ఉబ్బిజ్జన్తిపి ఉత్తసన్తిపి
పలాయన్తిపి అఞ్ఞోనపి గచ్ఛన్తి అఞ్ఞోనపి ముఖం కరోన్తి ద్వారమ్పి ధకేన్తి, గావిమ్పి దిస్సా పలాయన్తి భిక్షూతి మజ్జమానా.

అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో రాజగహే వస్సంవుట్ఠో యేన ఆళవీ తేన పక్కామి. అనుపుట్టేన యేన ఆళవీ
తదవసరి. తత్ర సుదం ఆయస్మా మహాకస్సపో ఆళవియం విహరతి అగ్గాళవే చేతియే. అథ ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో
పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ ఆళవిం పిణ్ణాయ పావిసి. మనుస్సా ఆయస్మన్తం మహాకస్సపం
పస్సిత్వా ఉబ్బిజ్జన్తిపి ఉత్తసన్తిపి పలాయన్తిపి అఞ్ఞోనపి గచ్ఛన్తి అఞ్ఞోనపి ముఖం కరోన్తి ద్వారమ్పి ధకేన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా
మహాకస్సపో ఆళవియం పిణ్ణాయ చరిత్వా పచ్చాభత్తం పిణ్ణపాతప్పటిక్కన్తో భిక్షూ ఆమన్తేసి - “పుబ్బాయం, ఆవుసో, ఆళవీ
సుభిక్ఖా అహోసి సులభపిణ్ణా సుకరా ఉఞ్ఞోన పగ్గహేన యాపేతుం; ఏతరహి పనాయం ఆళవీ దుబ్బిక్ఖా దుల్లభపిణ్ణా, న
సుకరా ఉఞ్ఞోన పగ్గహేన యాపేతుం. కో ను ఖో, ఆవుసో, హేతు కో పచ్చయో, యేనాయం ఆళవీ దుబ్బిక్ఖా దుల్లభపిణ్ణా, న
సుకరా ఉఞ్ఞోన పగ్గహేన యాపేతు”న్తి? అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మతో మహాకస్సపస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం.

౩౪౩. అథ ఖో భగవా రాజగహే యథాభిరన్తం విహరిత్వా యేన ఆళవీ తేన చారికం పక్కామి. అనుపుట్టేన చారికం
చరమానో యేన ఆళవీ తదవసరి. తత్ర సుదం భగవా ఆళవియం విహరతి అగ్గాళవే చేతియే. అథ ఖో ఆయస్మా
మహాకస్సపో యేన భగవా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసీన్నో
ఖో ఆయస్మా మహాకస్సపో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసజ్ఞం

సన్నిపాతాపేత్వా ఆళవకే భిక్షా పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, సజ్ఞాచికాయో కుటియో కారాపేథ అస్సామికాయో అత్తుద్దేసికాయో అప్పమాణికాయో . తాయో న నిట్ఠానం గచ్ఛన్తి. తే తుమ్హే యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరథ - ‘పురిసం దేథ పురిసత్థకరం దేథ...పే.... తిణం దేథ మత్తికం దేథా’తి. మనుస్సా ఉపద్దుతా యాచనాయ ఉపద్దుతా విజ్ఞాత్తియా భిక్షా దిస్సా ఉబ్బిజ్జన్తిపి ఉత్తసన్తిపి పలాయన్తిపి అజ్ఞోనపి గచ్ఛన్తి అజ్ఞోనపి ముఖం కరోన్తి ద్వారమ్మి ధకేన్తి, గావిమ్మి దిస్సా పలాయన్తి భిక్షాతి మజ్ఞామానా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... “కథజ్ఞో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, సంయాచికాయో కుటియో కారాపేస్సథ అస్సామికాయో అత్తుద్దేసికాయో అప్పమాణికాయో! తాయో న నిట్ఠానం గచ్ఛన్తి. తే తుమ్హే యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరిస్సథ - ‘పురిసం దేథ పురిసత్థకరం దేథ...పే.... తిణం దేథ మత్తికం దేథా’తి! నేతం మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే....” విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి -

౩౪౪. “భూతపుట్టం , భిక్షవే, ద్వే భాతరో ఇసయో గఙ్గం నదిం ఉపనిస్సాయ విహరింసు. అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా గఙ్గం నదిం ఉత్తరిత్వా యేన కనిట్టో ఇసి తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా కనిట్టం ఇసిం సత్తక్ఖత్తుం భోగేహి పరిక్ఖిపిత్వా ఉపరిముద్ధని మహంతం ఫణం కరిత్వా అట్ఠాసి. అథ ఖో, భిక్షవే, కనిట్టో ఇసి తస్స నాగస్స భయా కిసో అహోసి లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్ధతగత్తో. అద్దస ఖో, భిక్షవే, జేట్టో ఇసి కనిట్టం ఇసిం కిసం లూఖం దుబ్బణ్ణం ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతం ధమనిసన్ధతగత్తం. దిస్సాన కనిట్టం ఇసిం ఏతదవోచ - “కిస్స త్వం, భో, కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్ధతగత్తో”తి? “ఇథ, భో, మణికణ్ఠో నాగరాజా గఙ్గం నదిం ఉత్తరిత్వా యేనాహం తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా మం సత్తక్ఖత్తుం భోగేహి పరిక్ఖిపిత్వా ఉపరిముద్ధని మహంతం ఫణం కరిత్వా అట్ఠాసి. తస్సాహం, భో, నాగస్స భయా [భయామ్మి (సి.)] కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్ధతగత్తో”తి. “ఇచ్చసి పన త్వం, భో, తస్స నాగస్స అనాగమన”న్తి? “ఇచ్చామహం, భో, తస్స నాగస్స అనాగమన”న్తి. “అపి పన త్వం, భో, తస్స నాగస్స కిజ్ఞి పస్సనీ”తి? “పస్సామహం, భో, మణిమస్స [మణిస్స (సి. ౧.)] కణ్ఠే పిలన్ధన”న్తి. “తేన హి త్వం, భో, తం నాగం మణిం యాచ - ‘మణిం మే, భో, దేహి; మణినా మే అత్తో’”తి.

అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా గఙ్గం నదిం ఉత్తరిత్వా యేన కనిట్టో ఇసి తేనుపసఙ్కమి ; ఉపసఙ్కమిత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం రితం ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠం నాగరాజానం కనిట్టో ఇసి ఏతదవోచ - “మణిం మే, భో, దేహి; మణినా మే అత్తో”తి. అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా - ‘భిక్షు మణిం యాచతి, భిక్షుస్స మణినా అత్తో’తి ఖిప్పజ్ఞోవ అగమాసి. దుతియమ్మి ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా గఙ్గం నదిం ఉత్తరిత్వా యేన కనిట్టో ఇసి తేనుపసఙ్కమి. అద్దస ఖో, భిక్షవే, కనిట్టో ఇసి మణికణ్ఠం నాగరాజానం దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తం. దిస్సాన మణికణ్ఠం నాగరాజానం ఏతదవోచ - “మణిం మే, భో, దేహి; మణినా మే అత్తో”తి. అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా - “భిక్షు మణిం యాచతి, భిక్షుస్స మణినా అత్తో”తి తతోవ పటినివత్తి. తతియమ్మి ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా గఙ్గం నదిం ఉత్తరతి. అద్దస ఖో, భిక్షవే, కనిట్టో ఇసి మణికణ్ఠం నాగరాజానం గఙ్గం నదిం ఉత్తరన్తం. దిస్సాన మణికణ్ఠం నాగరాజానం ఏతదవోచ - “మణిం మే, భో, దేహి; మణినా మే అత్తో”తి. అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ఠో నాగరాజా కనిట్టం ఇసిం గాథాహి అఙ్ఘభాసి -

[జా. ౧.౩.౭ మణికణ్ఠజాతకేపి] “మమన్నపానం విపులం ఉళారం,

ఉప్పజ్జితీమస్స మణిస్స హేతు;

తం తే న దస్సం అతియాచకోసి;
న చాపి తే అస్సమమాగమిస్సం.

[జా. ౧.౩.౮ మణికణ్ణజాతకేపి] “సుసూ యథా సక్ఖరథోతపాణీ;
తాసేసి మం సేలమాయాచమానో;
తం తే న దస్సం అతియాచకోసి;
న చాపి తే అస్సమమాగమిస్సం”న్తి.

అథ ఖో, భిక్షవే, మణికణ్ణో నాగరాజా – “భిక్షు మణిం యాచతి, భిక్షుస్స మణినా అత్తో”తి పక్కామి. తథా పక్కన్తోవ
[తదాపక్కన్తోవ (కం)] అహోసి, న పున పచ్చాగగ్ఘే. అథ ఖో, భిక్షవే, కనిట్టో ఇసి తస్స నాగస్స దస్సనీయస్స అదస్సనేన
భియ్యోసోమత్తాయ కిసో అహోసి లూఖో దుబ్బణ్ణో, ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో. అద్దస ఖో, భిక్షవే, జేట్టో ఇసి
కనిట్టం ఇసిం భియ్యోసోమత్తాయ కిసం లూఖం దుబ్బణ్ణం ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతం ధమనిసన్థతగత్తం. దిస్సాన కనిట్టం ఇసిం
ఏతదవోచ – “కిస్స త్వం, భో, భియ్యోసోమత్తాయ కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో ధమనిసన్థతగత్తో”తి?
“తస్సాహం, భో, నాగస్స దస్సనీయస్స అదస్సనేన భియ్యోసోమత్తాయ కిసో లూఖో దుబ్బణ్ణో ఉప్పణ్ణుప్పణ్ణుకజాతో
ధమనిసన్థతగత్తో”తి. అథ ఖో, భిక్షవే, జేట్టో ఇసి కనిట్టం ఇసిం గాథాయ అజ్ఞభాసి –

[జా. ౧.౩.౯ మణికణ్ణజాతకేపి] “న తం యాచే యస్స పియం జిగీసే,
విదేసో [దేసో (సి.), దేసో చ (స్యాం)] హోతి అతియాచనాయ;
నాగో మణిం యాచితో బ్రాహ్మణేన;
అదస్సనశ్శోవ తదజ్ఞగమా”తి.

తేసశ్శో నామ, భిక్షవే, తిరచ్ఛానగతానం పాణానం అమనాపా భవిస్సతి యాచనా అమనాపా విశ్శత్తి. కిమిద్ధం [కిమిద్ధ
(సి.)] పన మనుస్సభూతానం!

౩౪౫. “భూతపుబ్బం, భిక్షవే, అశ్శాతరో భిక్షు హిమవన్తపస్సే విహరతి అశ్శాతరస్మిం వనసణ్ణే. తస్స ఖో, భిక్షవే,
వనసణ్ణస్స అవిదురే మహన్తం నిన్నం పల్లలం. అథ ఖో,

వాసాయ ఉపగచ్ఛతి. అథ ఖో, భిక్షవే, సో భిక్షు తస్స సకుణసజ్ఞస్స సద్దేన ఉబ్బాళ్లో యేనాహం తేనుపసజ్ఞమి;
ఉపసజ్ఞమిత్వా మం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో అహం, భిక్షవే, తం భిక్షుం ఏతదవోచ – ‘కచ్చి,
భిక్షు, ఖమనీయం కచ్చి యాపనీయం కచ్చిసి అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతో? కుతో చ త్వం, భిక్షు, ఆగచ్ఛసీ’తి?
‘ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం, భగవా. అప్పకిలమథేన చాహం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతో. అత్తి, భన్తే, హిమవన్తపస్సే
మహావనసణ్ణో. తస్స ఖో పన, భన్తే, వనసణ్ణస్స అవిదురే మహన్తం నిన్నం పల్లలం. అథ ఖో, భన్తే, మహాసకుణసజ్ఞో
తస్మిం పల్లలే దివసం గోచరం చరిత్వా సాయం తం వనసణ్ణం వాసాయ ఉపగచ్ఛతి. తతో అహం, భగవా, ఆగచ్ఛామి – తస్స
సకుణసజ్ఞస్స సద్దేన ఉబ్బాళ్లో’తి. ‘ఇచ్ఛసి పన త్వం, భిక్షు, తస్స సకుణసజ్ఞస్స అనాగమన’న్తి? ‘ఇచ్ఛామహం, భగవా,
తస్స సకుణసజ్ఞస్స అనాగమన’న్తి. ‘తేన హి త్వం, భిక్షు, తత్త గత్వా తం వనసణ్ణం అజ్ఞోగాహేత్వా రత్తియా పరమం యామం

తిక్ష్ణత్వం సద్దమనుస్సావేహి - సుణన్తు మే, భోన్తో సకుణా, యావతికా ఇమస్మిం వనసణ్ణే వాసం ఉపగతా, పత్తేన మే అత్థో. ఏకేకం మే, భోన్తో, పత్తం దదన్తూ'తి. రత్తియా మజ్జిమం యామం... రత్తియా పచ్చిమం యామం తిక్ష్ణత్వం సద్దమనుస్సావేహి - 'సుణన్తు మే, భోన్తో సకుణా, యావతికా ఇమస్మిం వనసణ్ణే వాసం ఉపగతా, పత్తేన మే అత్థో. ఏకేకం మే, భోన్తో, పత్తం దదన్తూ'తి.

“అథ ఖో, భిక్షవే, సో భిక్షు తత్థ గన్త్యా తం వనసణ్ణం అజ్ఞోగాహేత్వా రత్తియా పఠమం యామం తిక్ష్ణత్వం సద్దమనుస్సావేహి - 'సుణన్తు మే, భోన్తో సకుణా, యావతికా ఇమస్మిం వనసణ్ణే వాసం ఉపగతా, పత్తేన మే అత్థో. ఏకేకం మే, భోన్తో, పత్తం దదన్తూ'తి. రత్తియా మజ్జిమ యామం... రత్తియా పచ్చిమం యామం తిక్ష్ణత్వం సద్దమనుస్సావేహి - 'సుణన్తు మే, భోన్తో సకుణా, యావతికా ఇమస్మిం వనసణ్ణే వాసం ఉపగతా, పత్తేన మే అత్థో. ఏకేకం మే, భోన్తో, పత్తం దదన్తూ'తి. అథ ఖో, భిక్షవే, సో సకుణసజ్ఞో - 'భిక్షు పత్తం యాచతి భిక్షుస్స పత్తేన అత్థో'తి తమ్హా వనసణ్ణా పక్కామి. తథా పక్కన్తోవ అహోసి న పున పచ్చాగఞ్చి. తేసజ్ఞో నామ, భిక్షవే, తిరచ్ఛానగతానం పాణానం అమనాపా భవిస్సతి యాచనా అమనాపా విజ్ఞాత్తి. కిమిదం పన మనుస్సభూతానం”!

౩౪౬. “భూతపుబ్బం, భిక్షవే, రట్టపాలస్స కులపుత్తస్స పితా రట్టపాలం కులపుత్తం గాథాయ అజ్ఞభాసి -

‘అపాహం తే న జానామి, రట్టపాల బహూ జనా;

[జా. ౧.౭.౫౪] తే మం సజ్ఞమ్మ యాచన్తి, కస్మా మం త్వం న యాచసీ'తి.

[జా. ౧.౭.౫౫] ‘యాచకో అప్పియో హోతి, యాచం అదదమప్పియో;

తస్మాహం తం న యాచామి, మా మే విదేస్సనా అహూ'తి.

“సో హి నామ, భిక్షవే, రట్టపాలో కులపుత్తో సకం పితరం ఏవం వత్తతి. కిమిదం పన జనో జనం!

౩౪౭. “గహీనం, భిక్షవే, దుస్సంహరాని భోగాని సమ్మతానిపి దురక్ఖియాని . తత్థ నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, ఏవం దుస్సంహరేసు భోగేసు సమ్మతేసుపి దురక్ఖియేసు యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరిస్సథ - ‘పురిసం దేధ, పురిసత్థకరం దేధ, గోణం దేధ, సకటం దేధ, వాసిం దేధ, పరసుం దేధ, కురారిం దేధ, కుదాలం దేధ, నిఖాదనం దేధ, వల్లిం దేధ, వేళుం దేధ, ముజ్జం దేధ , పబ్బజం దేధ, తిణం దేధ, మత్తికం దేధా”తి! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౪౮. “సజ్ఞాచికాయ పన భిక్షునా కుటిం కారయమానేన అస్సామికం అత్తుద్దేసం పమాణికా కారేతబ్బా. తత్రిదం పమాణం - దీఘసో ద్వాదస విదత్తియో, సుగతవిదత్తియా; తిరియం సత్తన్తరా. భిక్షూ అభినేతబ్బా వత్తుదేసనాయ. తేహి భిక్షూహి వత్తు దేసేతబ్బం - అనారమ్భం [అనారమ్భం (క.)] సపరిక్కమనం. సారమ్భే [సారమ్భే (క.)] చే భిక్షు వత్తుస్మిం అపరిక్కమనే సజ్ఞాచికాయ కుటిం కారేయ్య, భిక్షూ వా అనభినేయ్య వత్తుదేసనాయ, పమాణం వా అతిక్కామేయ్య, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౩౪౯. సజ్జాచికా నామ సయం యాచిత్వా పురిసమ్మి పురిసత్తకరమ్మి గోణమ్మి సకటమ్మి వాసిమ్మి పరసుమ్మి కుఠారిమ్మి కుదాలమ్మి నిఖాదనమ్మి వల్లిమ్మి వేళుమ్మి ముజ్జామ్మి పబ్బజమ్మి తిణమ్మి మత్తికమ్మి.

కుటి నామ ఉల్లిత్తా వా హోతి అవలిత్తా వా ఉల్లిత్తావలిత్తా వా.

కారయమానేనాతి కరోన్తో వా కారాపేన్తో వా.

అస్సామికన్తి న అఙ్ఘో కోచి సామికో హోతి, ఇత్థీ వా పురిసో వా గహట్టో వా పబ్బజితో వా.

అత్తుద్దేసన్తి అత్తనో అత్తాయ.

పమాణికా కారేతబ్బా. తత్రిదం పమాణం - దీఘసో ద్వాదశ విదత్తియో, సుగతవిదత్తియాతి బాహిరిమేన మానేన.

తిరియం సత్తన్తరాతి అబ్బన్తరిమేన మానేన.

భిక్షా అభినేతబ్బా వత్తుదేసనాయాతి తేన కుటికారకేన భిక్షునా కుటివత్థం సోధేత్వా సజ్ఞం ఉపసంక్రమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అహం, భన్తే, సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం. సోహం, భన్తే, సజ్ఞం కుటివత్థంఓలోకనం యాచామీ”తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. సచే సబ్బో సజ్ఞో ఉస్సహతి కుటివత్థం ఓలోకేతుం, సబ్బేన సజ్ఞేన ఓలోకేతబ్బం. నో చే సబ్బో సజ్ఞో ఉస్సహతి కుటివత్థం ఓలోకేతుం, యే తత్త హోన్తి భిక్షా బృత్తా పటిబలా సారమ్మం అనారమ్మం సపరిక్కమనం అపరిక్కమనం జానితుం తే యాచిత్వా సమ్మన్నితబ్బా. ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౩౫౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్ఞం కుటివత్థంఓలోకనం యాచతి. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామఞ్చ ఇత్థన్నామఞ్చ భిక్షా సమ్మన్నేయ్య ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్థం ఓలోకేతుం. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్ఞం కుటివత్థంఓలోకనం యాచతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామఞ్చ ఇత్థన్నామఞ్చ భిక్షా సమ్మన్నతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్థం ఓలోకేతుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స చ ఇత్థన్నామస్స చ భిక్షానం సమ్మత్తి [సమ్మత్తి (స్యాం)] ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్థం ఓలోకేతుం, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతా సజ్ఞేన ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్షా ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్థం ఓలోకేతుం. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౩౫౧. తేహి సమ్మతేహి భిక్షాహి తత్త గత్వా కుటివత్థం ఓలోకేతబ్బం, సారమ్మం అనారమ్మం సపరిక్కమనం అపరిక్కమనం జానితబ్బం. సచే సారమ్మం హోతి అపరిక్కమనం, ‘మా ఇధ కరీ’తి వత్తబ్బో. సచే అనారమ్మం హోతి

సపరిక్రమనం, సజ్జస్ ఆరోచేతబ్బం - 'అనారమ్మం సపరిక్రమన'న్తి. తేన కుటికారకేన భిక్షునా సజ్జం ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్జాలిం పగ్గహత్వా ఏవమస్స వచనీయా - “అహం, భన్తే, సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం . నోహం, భన్తే, సజ్జం కుటివత్తుదేసనం యాచామీ”తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో ఇహేతబ్బో -

3౨౨. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం. నో సజ్జం కుటివత్తుదేసనం యాచతి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్తుం దేసేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్జాచికాయ కుటిం కత్తుకామో అస్సామికం అత్తుద్దేసం. నో సజ్జం కుటివత్తుదేసనం యాచతి. సజ్జో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్తుం దేసేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్తుస్స దేసనా, నో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, నో భాసేయ్య.

“దేసితం సజ్జేన ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో కుటివత్తు. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

3౨౩. సారమ్మం నామ కిపిల్లికానం వా ఆసయో హోతి, ఉపచికానం వా ఆసయో హోతి, ఉన్దురానం వా ఆసయో హోతి, అహీనం వా ఆసయో హోతి, విచ్చికానం వా ఆసయో హోతి, సతపదీనం వా ఆసయో హోతి, హత్థీనం వా ఆసయో హోతి, అస్సానం వా ఆసయో హోతి, సీహానం వా ఆసయో హోతి, బృగ్గానం వా ఆసయో హోతి, దీపీనం వా ఆసయో హోతి, అచ్చానం వా ఆసయో హోతి, తరచ్చానం వా ఆసయో హోతి, యేసం కేసఞ్చ తిరచ్చానగతానం పాణానం ఆసయో హోతి, పుబ్బణ్ణనిస్సితం వా హోతి, అపరణ్ణనిస్సితం వా హోతి, అబ్బాఘాతనిస్సితం వా హోతి, ఆఘాతనిస్సితం వా హోతి, సుసాననిస్సితం వా హోతి, ఉయ్యాననిస్సితం వా హోతి, రాజవత్థునిస్సితం వా హోతి, హత్థిసాలానిస్సితం వా హోతి, అస్ససాలానిస్సితం వా హోతి, బద్ధనాగారనిస్సితం వా హోతి, పానాగారనిస్సితం వా హోతి, సూననిస్సితం వా హోతి, రచ్చానిస్సితం వా హోతి, చచ్చరనిస్సితం వా హోతి, సభానిస్సితం వా హోతి, సంసరణనిస్సితం వా [సఞ్చరణనిస్సితం వా (క.)] హోతి. ఏతం సారమ్మం నామ.

అపరిక్రమనం నామ న సక్కా హోతి యథాయుత్తేన సకటేన అనుపరిగన్తుం సమన్తా నిస్సేణియా అనుపరిగన్తుం. ఏతం అపరిక్రమనం నామ.

అనారమ్మం నామ న కిపిల్లికానం వా ఆసయో హోతి, న ఉపచికానం వా ఆసయో హోతి, న ఉన్దురానం వా ఆసయో హోతి, న అహీనం వా ఆసయో హోతి, న విచ్చికానం వా ఆసయో హోతి, న సతపదీనం వా ఆసయో హోతి...ఏ.... న సంసరణనిస్సితం వా హోతి. ఏతం అనారమ్మం నామ.

సపరిక్రమనం నామ సక్కా హోతి యథాయుత్తేన సకటేన అనుపరిగన్తుం, సమన్తా నిస్సేణియా అనుపరిగన్తుం. ఏతం సపరిక్రమనం నామ.

సజ్జాచికా నామ సయం యాచిత్వా పురిసమ్మి పురిసత్థకరమ్మి...ఏ.... మత్తికమ్మి .

కుటి నామ ఉల్లిత్తా వా హోతి వా అవలిత్తా వా ఉల్లిత్తావలిత్తా వా.

కారేయ్యతి కరోతి వా కారాపేతి వా.

భిక్షా వా అనభినేయ్య, వత్తుదేసనాయ పమాణం వా అతిక్కామేయ్యాతి ఇత్తిదుతియేన కమ్మేన కుటివత్తుం న దేసాపేత్వా, ఆయామతో వా విత్థారతో వా అస్తమసో కేసగ్గమత్తమ్మి అతిక్కామేత్వా కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే పయోగే దుక్కటం. ఏకం పిణ్డం అనాగతే ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స. తస్మిం పిణ్డే ఆగతే ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సజ్ఞాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేసోతి.

౩౫౪. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థుకం సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసేన దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థుకం అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసేన దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థుకం అనారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స.

354. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం సారమ్భం అపరిక్రమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం సారమ్భం సపరిక్రమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం అనారమ్భం అపరిక్రమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం అనారమ్భం సపరిక్రమనం, అనాపత్తి.

భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణాతిక్కంతం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కుటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణాతిక్కంతం సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణాతిక్కంతం అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణాతిక్కంతం అనారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణికం సారమ్భం అపరిక్రమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణికం సారమ్భం సపరిక్రమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణికం అనారమ్భం అపరిక్రమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి పమాణికం అనారమ్మం సపరిక్రమనం, అనాపత్తి.

భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థకం పమాణాతిక్కంతం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం సఙ్ఖాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కుటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థకం పమాణాతిక్కంతం సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం సఙ్ఖాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థకం పమాణాతిక్కంతం అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం సఙ్ఖాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు కుటిం కరోతి అదేసితవత్థకం పమాణాతిక్కంతం అనారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం సఙ్ఖాదిసేసానం.

భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం పమాణికం సారమ్భం అపరిక్రమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం పమాణికం సారమ్భం సపరిక్రమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్య. భిక్షు కుటిం కరోతి దేసితవత్తుకం పమాణికం

౩౫౭. భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. న చ సమాదిసతి - “దేసితవత్తుకా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్కమనా చా”తి. తస్స కుటిం కరోంతి అదేసితవత్తుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. న చ సమాదిసతి - “దేసితవత్థుకా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్కమనా చా”తి. తస్స కుటిం కరోంతి దేసితవత్థుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, అనాపత్తి.

౩౫౯. భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కుమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. సమాదిసతి చ - “పమాణికా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్కుమనా చా”తి. తస్స కుటిం కరోంతి పమాణాతిక్కుంతం సారమ్భం అపరిక్కుమనం. సో సుణాతి - “కుటి కిర మే కయిరతి పమాణాతిక్కుంతా సారమ్భా అపరిక్కుమనా”తి. తేన భిక్షునా సామం వా గన్తబ్బం దూతో వా పాహేతబ్బో - “పమాణికా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్కుమనా చా”తి...పే... “పమాణికా చ హోతు అనారమ్భా చా”తి...పే... “పమాణికా చ హోతు

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. సమాదిసతి చ - “దేసితవట్ఠుకా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్కమనా చా”తి. తస్స కుటిం కరోంతి దేసితవట్ఠుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి కారుకానం ద్విన్నం దుక్కాటనం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి కారుకానం దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి కారుకానం దుక్కటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, అనాపత్తి.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్యమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. సమాదిసతి చ - “పమాణికా చ హోతు అనారమ్భా చ సపరిక్యమనా చా”తి. తస్య కుటిం కరోంతి పమాణాతిక్యంతం సారమ్భం అపరిక్యమనం, ఆపత్తి కారుకానం తిణ్ణం దుక్కటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్యమనం, ఆపత్తి కారుకానం ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.... అనారమ్భం అపరిక్యమనం, ఆపత్తి కారుకానం ద్విన్నం దుక్కటానం...పే.... అనారమ్భం సపరిక్యమనం ఆపత్తి కారుకానం దుక్కటస్య.

౩౬౨. భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్వమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. తస్య కుటిం కరోన్తి పమాణాతిక్యంతం సారమ్భం అపరిక్వమనం. నో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సా కుటి అఞ్ఞాస్స వా దాతబ్బా భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బా. నో చే అఞ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసేన ద్వన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్వమనం, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసస్స.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్వమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. తస్య కుటిం కరోన్తి పమాణికం సారమ్భం అపరిక్వమనం. నో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సా కుటి అఞ్ఞాస్స వా దాతబ్బా భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బా . నో చే అఞ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్వమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్వమనం, అనాపత్తి.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్వమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. తస్య కుటిం కరోన్తి అదేసితవత్థుకం పమాణాతిక్యంతం సారమ్భం అపరిక్వమనం. నో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సా కుటి అఞ్ఞాస్స వా దాతబ్బా భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బా. నో చే అఞ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి ద్వన్నం సఙ్ఘాదిసేసేన ద్వన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి ద్వన్నం సఙ్ఘాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్వమనం, ఆపత్తి ద్వన్నం సఙ్ఘాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి ద్వన్నం సఙ్ఘాదిసేసానం.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్వమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. తస్య కుటిం కరోన్తి దేసితవత్థుకం పమాణికం సారమ్భం అపరిక్వమనం. నో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సా కుటి అఞ్ఞాస్స వా దాతబ్బా భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బా. నో చే అఞ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి ద్వన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్వమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్వమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్వమతి - “కుటిం మే కరోథా”తి. తస్య కుటిం కరోన్తి దేసితవత్థుకం పమాణికం అనారమ్భం సపరిక్వమనం, అనాపత్తి.

౩౬౩. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసస్స.

అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి [పరియోసావాపేతి (౪.)], ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసస్స.

పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసస్స.

పరేహి విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి [పరియోసావాపేతి (౪.)], ఆపత్తి సఙ్ఘాదిసేసస్స.

౩౬౪. అనాపత్తి లేణే గుహాయ తిణకుటికాయ అఞ్ఞాస్సత్థాయ వాసాగారం రపేత్వా సబ్బత్త, అనాపత్తి ఉమ్మత్తకస్స ఆదికమ్మికస్సాతి.

కుటికారసిక్తాపదం నిట్టితం ఛట్టం.

౭. విహారకారసిక్తాపదం

౩౬౫. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా కోసమ్మియం విహరతి ఘోసితారామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఛన్నస్స ఉపట్టాకో గహపతి ఆయస్మంతం ఛన్నం ఏతదవోచ - “విహరవత్థుం, భన్తే, జానాహి అయ్యస్స విహరం కారాపేస్సామీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఛన్నో విహరవత్థుం సోధేన్తో అజ్ఞాతరం చేతియరుక్ఖం ఛేదాపేసి గామపూజితం నిగమపూజితం నగరపూజితం జనపదపూజితం రట్టపూజితం. మనుస్సా ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా చేతియరుక్ఖం ఛేదాపేస్సన్తి గామపూజితం నిగమపూజితం నగరపూజితం జనపదపూజితం రట్టపూజితం! ఏకిన్ద్రియం సమణా సక్యపుత్తియా జీవం విహేతేన్తి” **[విహేతేస్సన్తి (కత్థచి)]** తి. అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా ఛన్నో చేతియరుక్ఖం ఛేదాపేస్సన్తి గామపూజితం...పే.... రట్టపూజిత”న్తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ఛన్నం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర త్వం, ఛన్న, చేతియరుక్ఖం ఛేదాపేసి గామపూజితం...పే.... రట్టపూజిత”న్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... “కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, చేతియరుక్ఖం ఛేదాపేస్సన్తి గామపూజితం నిగమపూజితం నగరపూజితం జనపదపూజితం రట్టపూజితం! జీవసజ్ఞోనో హి, మోఘపురిస, మనుస్సా రుక్ఖస్మిం. నేతం, మోఘపురిస , అప్పసన్నానం వా పసాదాయ... పే.... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౬౬. “మహల్లకం పన భిక్షునా విహరం కారయమానేన సస్సామికం అత్తుద్దేసం భిక్షూ అభినేతబ్బా వత్తుదేసనాయ. తేహి భిక్షూహి వత్తు దేసేతబ్బం అనారమ్భం సపరిక్కమనం. సారమ్భే చే భిక్షు వత్తుస్మిం అపరిక్కమనే మహల్లకం విహరం కారేయ్య భిక్షూ వా అనభినేయ్య వత్తుదేసనాయ, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౩౬౭. మహల్లకో నామ విహరో సస్సామికో వుచ్చతి.

విహరో నామ ఉల్లిత్తో వా హోతి అవలిత్తో వా ఉల్లిత్తావలిత్తో వా.

కారయమానేనాతి కరోన్తో వా కారాపేన్తో వా.

సస్సామికన్తి అజ్ఞో కోచి సామికో హోతి ఇత్థి వా పురిసో వా గహట్టో వా పబ్బజితో వా.

అత్తుద్దేసన్తి అత్తనో అత్తాయ.

భిక్షూ అభినేతబ్బా వత్తుదేసనాయాతి తేన విహారకారకేన భిక్షునా విహరవత్థుం సోధేత్వా సజ్ఞం ఉపసంఖమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసేదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహిత్వా ఏవమస్స వచనీయా - “అహం, భన్తే, మహల్లకం విహరం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం. సోహం, భన్తే, సజ్ఞం విహరవత్థుఁలోకనం యాచామీ”తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. సచే సట్టో సజ్ఞో ఉస్సహతి

విహారవత్తుం ఓలోకేతుం సబ్బేన సజ్జేన ఓలోకేతబ్బం. నో చే సబ్బో సజ్జో ఉస్సహతి విహారవత్తుం ఓలోకేతుం, యే తత్త హోన్తి భిక్షూ బ్యత్తా పటిబలా సారమ్మం అనారమ్మం సపరిక్కమనం అపరిక్కమనం జానితుం తే యాచిత్యా సమ్మన్నితబ్బా. ఏవ ఇచ్చా పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో ఇహేతబ్బో -

౩౬౮. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు మహల్లకం విహారం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్జం విహారవత్తుఓలోకనం యాచతి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామ ఇచ్చ ఇత్థన్నామ ఇచ్చ భిక్షు సమ్మన్నేయ్య ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం ఓలోకేతుం. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు మహల్లకం విహారం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్జం విహారవత్తుఓలోకనం యాచతి. సజ్జో ఇత్థన్నామ ఇచ్చ ఇత్థన్నామ ఇచ్చ భిక్షూ సమ్మన్నతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం ఓలోకేతుం. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స చ ఇత్థన్నామస్స చ భిక్షూనం సమ్మతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం ఓలోకేతుం, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతా సజ్జేన ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్షూ ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం ఓలోకేతుం. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౩౬౯. తేహి సమ్మతేహి భిక్షూహి తత్త గత్వా విహారవత్తు ఓలోకేతబ్బం; సారమ్మం అనారమ్మం సపరిక్కమనం అపరిక్కమనం జానితబ్బం. సచే సారమ్మం హోతి అపరిక్కమనం, ‘మాయిధ కరీ’తి వత్తబ్బో. సచే అనారమ్మం హోతి సపరిక్కమనం, సజ్జస్స ఆరోచేతబ్బం - ‘అనారమ్మం సపరిక్కమన’న్తి . తేన విహారకారకేన భిక్షునా సజ్జం ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షూనం పాదే వద్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసేదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అహం, భన్తే, మహల్లకం విహారం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం . సోహం, భన్తే, సజ్జం విహారవత్తుదేసనం యాచామీ”తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో ఇహేతబ్బో -

౩౭౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు మహల్లకం విహారం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్జం విహారవత్తుదేసనం యాచతి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం దేసేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు మహల్లకం విహారం కత్తుకామో సస్సామికం అత్తుద్దేసం. సో సజ్జం విహారవత్తుదేసనం యాచతి. సజ్జో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం దేసేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుస్స దేసనా, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దేసితం సజ్జేన ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో విహారవత్తుం. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౩౭౧. సారమ్మం నామ కిపిల్లికానం వా ఆసయో హోతి, ఉపచికానం వా ఆసయో హోతి, ఉన్ధారానం వా...పే.... అహీనం వా విచ్చికానం వా సతపదీనం వా హత్థీనం వా అస్సానం వా సీహానం వా బృగ్గానం వా దీపీనం వా అచ్చానం వా

తరచ్ఛానం వా ఆసయో హోతి, యేసం కేసఞ్చ తిరచ్ఛానగతానం పాణానం ఆసయో హోతి, పుబ్బణ్ణనిస్సితం వా హోతి, అపరణ్ణనిస్సితం వా హోతి, అబ్బాఘాతనిస్సితం వా హోతి, ఆఘాతనిస్సితం వా హోతి, సుసాననిస్సితం వా హోతి, ఉయ్యాననిస్సితం వా హోతి, రాజవత్తునిస్సితం వా హోతి, హత్తిసాలానిస్సితం వా హోతి, అస్ససాలానిస్సితం వా హోతి, బన్ధనాగారనిస్సితం వా హోతి, పానాగారనిస్సితం వా హోతి, సూననిస్సితం వా హోతి, రచ్ఛానిస్సితం వా హోతి, చచ్చరనిస్సితం వా హోతి, సభానిస్సితం వా హోతి, సంసరణనిస్సితం వా హోతి. ఏతం సారమ్మం నామ.

అపరిక్కమనం నామ న సక్కా హోతి యథాయుత్తేన సకటేన అనుపరిగన్తుం, సమన్తా నిస్సేణియా అనుపరిగన్తుం. ఏతం అపరిక్కమనం నామ.

అనారమ్మం నామ న కిపిల్లికానం వా ఆసయో హోతి...పే.... న సంసరణనిస్సితం వా హోతి. ఏతం అనారమ్మం నామ.

సపరిక్కమనం నామ సక్కా హోతి యథాయుత్తేన సకటేన అనుపరిగన్తుం, సమన్తా నిస్సేణియా అనుపరిగన్తుం. ఏతం సపరిక్కమనం నామ.

మహల్లకో నామ విహారో సస్సామికో వుచ్చతి.

విహారో నామ ఉల్లిత్తో వా హోతి అవలిత్తో వా ఉల్లిత్తావలిత్తో వా.

కారేయ్యాతి కరోతి వా కారాపేతి వా.

భిక్షా వా అనభినేయ్య వత్తుదేసనాయాతి ఇత్తిదుతియేన కమ్మేన విహారవత్తుం న దేసాపేత్వా కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే దుక్కుటం. ఏకం పిణ్డం అనాగతే, ఆపత్తి ధుల్లచ్చయస్స . తస్మిం పిణ్డే ఆగతే, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సజ్ఞాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి - 'సజ్ఞాదిసేసోతి'.

322. భిక్షు విహారం కరోతి అదేసితవత్తుకం సారమ్మం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కుటానం. భిక్షు విహారం కరోతి అదేసితవత్తుకం సారమ్మం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు విహారం కరోతి అదేసితవత్తుకం అనారమ్మం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స. భిక్షు విహారం కరోతి అదేసితవత్తుకం అనారమ్మం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు విహారం కరోతి దేసితవత్తుకం సారమ్మం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కుటానం. భిక్షు విహారం కరోతి దేసితవత్తుకం సారమ్మం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. భిక్షు విహారం కరోతి దేసితవత్తుకం అనారమ్మం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. భిక్షు విహారం కరోతి దేసితవత్తుకం అనారమ్మం సపరిక్కమనం, అనాపత్తి.

323. భిక్షు సమాదిసతి - "విహారం మే కరోథా"తి. తస్స విహారం కరోన్తి అదేసితవత్తుకం సారమ్మం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్మం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే....

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “విహారం మే కరోథా”తి. సమాదిసతి చ - “దేసితవత్తుకో చ హోతు అనారమ్భో చ సపరిక్కమనో చా”తి. తస్స విహారం కరోంతి దేసితవత్తుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం , ఆపత్తి కారుకానం ద్విన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి కారుకానం దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి కారుకానం దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, అనాపత్తి.

322. భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “విహారం మే కరోథా”తి. తస్స విహారం కరోంతి అదేసితవత్తుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం. సో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సో విహరో అజ్ఞాస్స వా దాతబ్బో భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బో. సో చే అజ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన ద్విన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు సమాదిసిత్వా పక్కమతి - “విహారం మే కరోథా”తి. తస్స విహారం కరోంతి దేసితవత్తుకం సారమ్భం అపరిక్కమనం. సో చే విప్పకతే ఆగచ్ఛతి, తేన భిక్షునా సో విహరో అజ్ఞాస్స వా దాతబ్బో భిద్దిత్వా వా పున కాతబ్బో. సో చే అజ్ఞాస్స వా దదేయ్య భిద్దిత్వా వా పున కారేయ్య, ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కుటానం...పే.... సారమ్భం సపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం అపరిక్కమనం, ఆపత్తి దుక్కుటస్స...పే.... అనారమ్భం సపరిక్కమనం, అనాపత్తి.

32౮. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స .

అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

పరేహి విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

3౭౯. అనాపత్తి లేణో గుహాయ తిణకుటికాయ అజ్ఞాస్సత్థాయ వాసాగారం రపేత్వా సబ్బత్థే. అనాపత్తి ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

విహారకారసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం సత్తమం.

౮. దుట్టదోససిక్ఖాపదం

౩౮౦. [ఇదం వత్తు చూళవ. ౧౮౯] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతా దబ్బేన మల్లపుత్తేన జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్చికతం హోతి. యం కిఞ్చి [యఞ్చి కిఞ్చి (సీ. ౬.)] సావకేన పత్తబ్బం సబ్బం తేన అనుప్పత్తం హోతి. నత్తి చస్స కిఞ్చి ఉత్తరి కరణీయం, కతస్స వా పతిచయో. అథ ఖో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతనో పరివితక్కో ఉదపాది -

“మయా ఖో జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్చికతం. యం కిఞ్చ సావకేన పత్తబ్బం సబ్బం మయా అనుప్పత్తం. నత్తి చ మే కిఞ్చ ఉత్తరి కరణీయం, కతస్స వా పతిచయో. కిన్ను ఖో అహం సఙ్ఖస్స వేయ్యావచ్చం కరేయ్య”ని?

అథ ఖో ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స ఏతదహోసి – “యంనూనాహం సఙ్ఖస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ణాపేయ్యం భత్తాని చ ఉద్ధిసేయ్య”ని. అథ ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సాయన్తసమయం పటిసల్లానా వుట్టితో యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసేది. ఏకమన్తం నిసేన్నో ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ – “ఇథ మయ్హం, భన్తే, రహోగతస్స పటిసల్లీనస్స ఏవం చేతనో పరివితక్కో ఉదపాది మయా ఖో జాతియా సత్తవస్సేన అరహత్తం సచ్చికతం, యం కిఞ్చ సావకేన పత్తబ్బం, సబ్బం మయా అనుప్పత్తం, నత్తి చ మే కిఞ్చ ఉత్తరి కరణీయం, కతస్స వా పతిచయో, కిం ను ఖో అహం సఙ్ఖస్స వేయ్యావచ్చం కరేయ్య”ని. తస్స మయ్హం భన్తే, ఏతదహోసి యంనూనాహం “సఙ్ఖస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ణాపేయ్యం భత్తాని చ ఉద్ధిసేయ్య”ని. ఇచ్ఛామహం, భన్తే, సఙ్ఖస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ణాపేతుం భత్తాని చ ఉద్ధిసేతు”ని. “సాధు సాధు, దబ్బ. తేన హి త్వం, దబ్బ, సఙ్ఖస్స సేనాసనఞ్చ పఞ్ణాపేహి భత్తాని చ ఉద్ధిసా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో భగవతో పచ్చసోసి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి – “తేన హి, భిక్షవే, సఙ్ఖో దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ణాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నతు. ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బో. పరమం దబ్బో మల్లపుత్తో యాచితబ్బో. యాచిత్వా బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సఙ్ఖో ఇహేతబ్బో –

౩౮౧. “సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఖో. యది సఙ్ఖస్స పత్తకల్లం సఙ్ఖో ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ణాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఖో. సఙ్ఖో ఆయస్మన్తం దబ్బం మల్లపుత్తం సేనాసనపఞ్ణాపకఞ్చ భత్తుద్దేసకఞ్చ సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సేనాసనపఞ్ణాపకస్స చ భత్తుద్దేసకస్స చ సమ్మతి, సో తుణ్హస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సఙ్ఖేన ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సేనాసనపఞ్ణాపకో చ భత్తుద్దేసకో చ. ఖమతి సఙ్ఖస్స, తస్మా తుణ్హీ , ఏవమేతం ధారయామి”తి.

౩౮౨. సమ్మతో చ పనాయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో సభాగానం భిక్షానం ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి. యే తే భిక్షా సుత్తన్తికా తేసం ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి – “తే అఞ్ణమఞ్ణం సుత్తన్తం సఙ్గాయిస్సన్తి”తి. యే తే భిక్షా వినయధరా తేసం ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి – “తే అఞ్ణమఞ్ణం వినయం వినిచ్చినిస్సన్తి”తి [వినిచ్చిస్సన్తితి (క.)]. యే తే భిక్షా ధమ్మకథికా తేసం ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి – “తే అఞ్ణమఞ్ణం ధమ్మం సాకచ్చిస్సన్తి”తి. యే తే భిక్షా ఝూయినో తేసం ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి – “తే అఞ్ణమఞ్ణం న బ్యాబాధిస్సన్తి”తి [న బ్యాబాహిస్సన్తితి (క.)]. యే తే భిక్షా తిరచ్ఛానకథికా కాయదఙ్ఘిబహులా [కాయదఙ్ఘిబహులా (సీ.)] విహరన్తి తేసమ్మి ఏకఙ్ఘం సేనాసనం పఞ్ణాపేతి – “ఇమాయపిమే ఆయస్మన్తో రతియా అచ్చిస్సన్తి”తి. యేపి తే భిక్షా వికాలే ఆగచ్ఛన్తి తేసమ్మి తేజోధాతుం సమాపజ్జిత్వా తేనేవ ఆలోకేన సేనాసనం పఞ్ణాపేతి. అపిసు భిక్షా సఞ్చిచ్చ వికాలే ఆగచ్ఛన్తి – “మయం ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స ఇద్ధిపాటిహారియం పస్సిస్సామా”తి.

తే ఆయస్కాంతం దబ్బం మల్లపుత్రం ఉపసంజగమిత్వా ఏవం వదన్తి - “అష్టాకం, ఆవుసో దబ్బం, సేనాసనం పఞ్జపహి”తి. తే ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో ఏవం వదేతి - “కత్తాయస్మన్తా ఇచ్చన్తి, కత్త పఞ్జపహి”తి? తే సశ్చిచ్చ దూరే అపదిసన్తి - “అష్టాకం, ఆవుసో దబ్బం, గిజ్జకూటే పబ్బతే సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, చోరపపాతే సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, ఇసిగిలిపస్సే కాళసిలాయం సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, వేభారపస్సే సత్తపణ్ణిగుహాయం సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, సీతవనే సప్పసోణ్ణికపబ్బారే సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, గోతమకకన్ధరాయం సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, తిన్దుకకన్ధరాయం సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, తపోదకన్ధరాయం సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, తపోదారామే సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, జీవకమ్బవనే సేనాసనం పఞ్జపహి. అష్టాకం, ఆవుసో, మద్దకుచ్చిస్మిం మిగదాయే సేనాసనం పఞ్జపహి”తి.

తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో తేజోధాతుం సమాపజ్జత్వా అజ్గలియా జలమానాయ పురతో పురతో గచ్ఛతి. తేపి తేనేవ ఆలోకేన ఆయస్మతో దబ్బస్స మల్లపుత్రస్స పిట్టితో పిట్టితో గచ్ఛన్తి. తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో ఏవం సేనాసనం పఞ్జపహి - “అయం మఱ్ఱో, ఇదం పీఠం, అయం భిసి, ఇదం బిమ్బోహనం, ఇదం వచ్చట్టానం, ఇదం పస్సావట్టానం , ఇదం పానీయం, ఇదం పరిభోజనీయం, అయం కత్తరదణ్ణో, ఇదం సజ్జస్స కతికసణ్ణానం, ఇమం కాలం పవిసితబ్బం, ఇమం కాలం నిక్ఖమితబ్బం”న్తి. తేసం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో ఏవం సేనాసనం పఞ్జపహిత్వా పునదేవ వేళువనం పచ్ఛాగచ్ఛతి.

౩౮౩. తేన ఖో పన సమయేన మేత్తియభూమజకా [భుమ్మజకా (సీ. స్యా.)] భిక్షూ నవకా చేవ హోన్తి అప్పపుజ్ఞా చ. యాని సజ్జస్స లామకాని సేనాసనాని తాని తేసం పాపుణన్తి లామకాని చ భత్తాని. తేన ఖో పన సమయేన రాజగహే మనుస్సా ఇచ్చన్తి ధేరానం భిక్షూనం అభిసంభారికం పిణ్డపాతం దాతుం సప్పిమ్మి తేలమ్మి ఉత్తరిభగ్గమ్మి. మేత్తియభూమజకానం పన భిక్షూనం పాకతికం దేన్తి యథారన్ధం కణాజకం బిలగ్గదుతియం. తే పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతప్పటిక్కన్తా ధేరే భిక్షూ పుచ్చన్తి - “తుష్టాకం, ఆవుసో, భత్తగ్గే కిం అహోసి? తుష్టాకం, ఆవుసో, భత్తగ్గే కిం అహోసి”తి? ఏకచ్చే ధేరా ఏవం వదన్తి - “అష్టాకం, ఆవుసో, సప్పి అహోసి తేలం అహోసి ఉత్తరిభగ్గం అహోసి”తి. మేత్తియభూమజకా పన భిక్షూ ఏవం వదన్తి - “అష్టాకం, ఆవుసో, న కిఱ్ఱో అహోసి, పాకతికం యథారన్ధం కణాజకం బిలగ్గదుతియం”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన కల్యాణభత్తికో గహపతి సజ్జస్స చతుక్కుభత్తం దేతి నిచ్చభత్తం. సో భత్తగ్గే సపుత్తదారో ఉపతిట్ఠిత్వా పరివిసతి . అఱ్ఱో ఓదనేన పుచ్చన్తి, అఱ్ఱో సూపేన పుచ్చన్తి, అఱ్ఱో తేలేన పుచ్చన్తి, అఱ్ఱో ఉత్తరిభగ్గేన పుచ్చన్తి. తేన ఖో పన సమయేన కల్యాణభత్తికస్స గహపతినో భత్తం స్వాతనాయ మేత్తియభూమజకానం భిక్షూనం ఉద్దిట్టం హోతి. అథ ఖో కల్యాణభత్తికో గహపతి ఆరామం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. సో యేనాయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో తేనుపసంజగమి; ఉపసంజగమిత్వా ఆయస్కాంతం దబ్బం మల్లపుత్రం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో కల్యాణభత్తికం గహపతిం ఆయస్మా దబ్బో మల్లపుత్రో ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సీసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్మహంసేసి. అథ ఖో కల్యాణభత్తికో గహపతి ఆయస్మతా దబ్బేన మల్లపుత్రేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్మహంసితో ఆయస్కాంతం దబ్బం మల్లపుత్రం ఏతదవోచ - “కస్స, భన్తే, అష్టాకం ఘరే స్వాతనాయ భత్తం ఉద్దిట్టం”న్తి? “మేత్తియభూమజకానం ఖో, గహపతి, భిక్షూనం తుష్టాకం ఘరే స్వాతనాయ భత్తం ఉద్దిట్టం”న్తి. అథ ఖో

కల్యాణభక్తికో గహపతి అనత్తమనో అహోసి - “కథజ్ఞో నామ పాపభిక్షా అమ్మాకం ఘరే భుజ్ఞోస్సంతీ”తి! ఘరం గన్త్యా దాసిం ఆణాపేసి - “యే, జే, స్వే భత్తికా ఆగచ్ఛన్తి తే కోట్టకే ఆసనం పజ్ఞాపేత్వా కణాజకేన బిలఙ్గదుతియేన పరివిసా”తి. “ఏవం అయ్యా”తి ఖో సా దాసి కల్యాణభక్తికస్స గహపతినో పచ్ఛస్సోసి.

అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా - “హియ్యో ఖో, ఆవుసో, అమ్మాకం కల్యాణభక్తికస్స గహపతినో ఘరే భత్తం ఉద్దిట్టం, స్వే అమ్మే కల్యాణభక్తికో గహపతి సపుత్తదారో ఉపతిట్టిత్వా పరివిసిస్సంతి; అజ్ఞో ఓదనేన పుచ్చిస్సన్తి, అజ్ఞో సూపేన పుచ్చిస్సన్తి, అజ్ఞో తేలేన పుచ్చిస్సన్తి, అజ్ఞో ఉత్తరిభజ్ఞేన పుచ్చిస్సన్తి”తి. తే తేనేవ సోమనస్సేన న చిత్తరూపం రత్తియా సుపింసు. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ యేన కల్యాణభక్తికస్స గహపతినో నివేసనం తేనుపసఙ్కమింసు. అద్దసా ఖో సా దాసి మేత్తియభూమజకే భిక్షా దూరతోవ ఆగచ్ఛన్తే. దిస్సాన కోట్టకే ఆసనం పజ్ఞాపేత్వా మేత్తియభూమజకే భిక్షా ఏతదవోచ - “నిసీదథ, భన్తే”తి. అథ ఖో మేత్తియభూమజకానం భిక్షానం ఏతదహోసి - “నిస్సంసయం ఖో న తావ భత్తం సిద్ధం భవిస్సంతి! యథా [యావ (సి.)] మయం కోట్టకే నిసీదేయ్యామా”తి [నిసీదాపీయేయ్యామాతి (సి.), నిసీదాపీయామాతి (స్యా.)]. అథ ఖో సా దాసి కణాజకేన బిలఙ్గదుతియేన ఉపగచ్ఛి - “భుజ్ఞాథ, భన్తే”తి. “మయం ఖో, భగిని, నిచ్చభత్తికా”తి. “జానామి అయ్యా నిచ్చభత్తికాత్త. అపిచాహం హియ్యోవ గహపతినా ఆణత్తా - ‘యే, జే, స్వే భత్తికా ఆగచ్ఛన్తి తే కోట్టకే ఆసనం పజ్ఞాపేత్వా కణాజకేన బిలఙ్గదుతియేన పరివిసా’తి. భుజ్ఞాథ, భన్తే”తి. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా - “హియ్యో ఖో, ఆవుసో, కల్యాణభక్తికో గహపతి ఆరామం అగమాసి దబ్బస్స మల్లపుత్తస్స సంతికే. నిస్సంసయం ఖో మయం దబ్బేన మల్లపుత్తేన గహపతినో అన్తరే [సంతికే (స్యా. కం. క.)] పరిభిన్నా”తి. తే తేనేవ దోమనస్సేన న చిత్తరూపం భుజ్ఞోంసు. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా పచ్ఛాభత్తం పిణ్డపాతప్పటిక్కున్తా ఆరామం గన్త్యా పత్తచీవరం పటిసామేత్వా బహారామకోట్టకే సజ్ఞాటిపల్లత్తికాయ నిసీదింసు తుణ్ణీభూతా మజ్ఞభూతా పత్తక్ఖన్దా అధోముఖా పజ్ఞాయన్తా అప్పటిభానా.

అథ ఖో మేత్తియా భిక్షునీ యేన మేత్తియభూమజకా భిక్షా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా మేత్తియభూమజకే భిక్షా ఏతదవోచ - “వన్దామి, అయ్యా”తి. ఏవం వుత్తే మేత్తియభూమజకా భిక్షా నాలపింసు. దుతియమ్మి ఖో...పి.... తతియమ్మి ఖో మేత్తియా భిక్షునీ మేత్తియభూమజకే భిక్షా ఏతదవోచ - “వన్దామి, అయ్యా”తి. తతియమ్మి ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా నాలపింసు. “క్యాహం అయ్యానం అపరజ్ఞామి? కిస్స మం అయ్యా నాలపన్తి”తి? “తథా హి పన త్వం, భగిని, అమ్మే దబ్బేన మల్లపుత్తేన విహారీయమానే అజ్ఞాపేక్షసీ”తి? “క్యాహం, అయ్యా, కరోమీ”తి? “సచే ఖో త్వం, భగిని, ఇచ్ఛేయ్యాసి అజ్ఞేవ భగవా దబ్బం మల్లపుత్తం నాసాపేయ్యా”తి. “క్యాహం, అయ్యా, కరోమి, కిం మయా సక్కా కాతు”న్తి? “ఏహి త్వం, భగిని, యేన భగవా తేనుపసఙ్కమ; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం ఏవం వదేహి - ‘ఇదం, భన్తే, నచ్చన్నం నప్పతిరూపం. యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా సభయా సఈతికా సఉపద్దవా. యతో నివాతం తతో సవాతం [పవాతం (సి. స్యా.)]. ఉదకం మజ్ఞో ఆదిత్తం. అయ్యేనమ్మి దబ్బేన మల్లపుత్తేన దూసితా”తి. “ఏవం, అయ్యా”తి ఖో మేత్తియా భిక్షునీ మేత్తియభూమజకానం భిక్షానం పటిస్సుత్వా యేన భగవా తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం రితా ఖో మేత్తియా భిక్షునీ భగవన్తం ఏతదవోచ - “ఇదం, భన్తే, నచ్చన్నం నప్పతిరూపం. యాయం, భన్తే, దిసా అభయా అనీతికా అనుపద్దవా సాయం దిసా

సభయా సఈతికా సఉపద్ధవా. యతో నివాతం తతో సవాతం. ఉదకం మఞ్ణో ఆదిత్తం! అయ్యేనమ్మి దబ్బేన మల్లపుత్తేన దూసితా”తి.

౩౮౪. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసఙ్ఘం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం పటిపుచ్చి - “సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం భిక్షునీ ఆహా”తి? “యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ”తి. దుతియమ్మి ఖో భగవా...పే... తతియమ్మి ఖో భగవా ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ - “సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథాయం భిక్షునీ ఆహా”తి? “యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ”తి. “న ఖో, దబ్బ, దబ్బా ఏవం నిబ్బేరేన్తి. సచే తయా కతం కతన్తి వదేహి, సచే తయా అకతం అకతన్తి వదేహి”తి. “యతో అహం, భన్తే, జాతో నాభిజానామి సుపిసన్తేనపి మేధునం ధమ్మం పటిసేవితా, పగేవ జాగరో”తి! అథ ఖో భగవా భిక్షా ఆమన్తేసి - “తేన హి, భిక్షవే, మేత్తియం భిక్షునిం నాసేథ . ఇమే చ భిక్షా అనుయుజ్జాథా”తి. ఇదం వత్వా భగవా ఉట్టాయాసనా విహరం పావిసి.

అథ ఖో తే భిక్షా మేత్తియం భిక్షునిం నాసేసుం. అథ ఖో మేత్తియభూమజకా భిక్షా తే భిక్షా ఏతదవోచుం - “మావుసో, మేత్తియం భిక్షునిం నాసేథ. న సా కిఞ్చి అపరఙ్ఘతి. అష్టేహి సా ఉస్సాహితా కుపితేహి అనత్తమనేహి చావనాధిప్పాయేహి”తి. “కిం పన తుమ్హే, ఆవుసో, ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలకేన పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేథా”తి? “ఏవమావుసో”తి. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఞ్ణో నామ మేత్తియభూమజకా భిక్షా ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలకేన పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షా మేత్తియభూమజకే భిక్షా అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలకేన పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే... “కథఞ్ణో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, దబ్బం మల్లపుత్తం అమూలకేన పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౮౫. యో పన భిక్షు భిక్షుం దుట్టో దోసో అప్పతీతో అమూలకేన పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేయ్య - ‘అప్పేవ నామ నం ఇమమ్మా బ్రహ్మచరియా చావేయ్య’న్తి, తతో అపరేన సమయేన సమనుగ్గాహీయమానో వా అసమనుగ్గాహీయమానో వా అమూలకఞ్చేవ తం అధికరణం హోతి భిక్షు చ దోసం పతిట్ఠాతి, సజ్ఞాదిసేనో”తి.

౩౮౬. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షాతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షాతి.

భిక్షున్తి అఙ్ఘం భిక్షుం.

దుట్టో దోసోతి కుపితో అనత్తమనో అనభిరద్ధో ఆహతచిత్తో ఖిలజాతో.

అప్పతీతోతి తేన చ కోపేన తేన చ దోసేన తాయ చ అనత్తమనతాయ తాయ చ అనభిరద్ధియా అప్పతీతో హోతి.

అమూలకం నామ అదిట్టం అసుతం అపరిసజ్జితం.

పారాజికేన ధమ్మేనాతి చతున్నం అఙ్ఘతరేన.

అనుద్ధంసేయ్యాతి చోదేతి వా చోదాపేతి వా.

అప్పేవ నామ నం ఇమష్టా బ్రహ్మచరియా చావేయ్యన్తి భిక్షుభావా చావేయ్యం, సమణధమ్మా చావేయ్యం, సీలక్షన్ధా చావేయ్యం, తపోగుణా చావేయ్యం.

తతో అపరేన సమయేనాతి యస్మిం ఖణే అనుద్ధంసితో హోతి తం ఖణం తం లయం తం ముహుత్తం వీతివత్తే.

సమనుగ్గాహీయమానోతి యేన వత్థునా అనుద్ధంసితో హోతి తస్మిం వత్థుస్మిం సమనుగ్గాహీయమానో.

అసమనుగ్గాహీయమానోతి న కేనచి వుచ్చమానో.

అధికరణం నామ చత్తారి అధికరణాని - వివాదాధికరణం, అనువాదాధికరణం, ఆపత్తాధికరణం, కిచ్ఛాధికరణం.

భిక్షు చ దోసం పతిట్ఠాతీతి తుచ్చకం మయా భణితం, ముసా మయా భణితం, అభూతం మయా భణితం, అజానన్తేన మయా భణితం.

సఙ్ఖాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సఙ్ఖాదిసేసోతి.

౩౮౭. అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపజ్జన్తో. తశ్చ చోదేతి - “దిట్టో మయా, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సఙ్ఘకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అసుతస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నో”తి. తశ్చ చోదేతి - “సుతో మయా, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సఙ్ఘకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అపరిసఙ్కితస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నో”తి. తశ్చ చోదేతి - “పరిసఙ్కితో మయా, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సఙ్ఘకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపజ్జన్తో. తశ్చ చోదేతి - “దిట్టో మయా సుతో చ, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే.... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపజ్జన్తో. తశ్చ చోదేతి - “దిట్టో మయా పరిసఙ్కితో చ, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే.... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపజ్జన్తో. తశ్చ చోదేతి - “దిట్టో మయా సుతో చ పరిసఙ్కితో చ, పారాజికం ధమ్మం అఙ్ఘాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే.... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సఙ్ఖాదిసేసస్స.

౩౮౮. అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జత్తో. తథ్ఞో చోదాపేతి - “దిట్టోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్జకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్జాదిసేసస్స.

అసుతస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి...పే... అపరిసఙ్కితస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి. తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

అదిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. తత్తా చోదాపేతి - “దిట్టోసి సుతోసి...పే... దిట్టోసి పరిసఙ్కితోసి... పే... దిట్టోసి సుతోసి పరిసఙ్కితోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి”...పే... అసుతస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి...పే... అపరిసఙ్కితస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి. తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి, దిట్టోసి...పే... పరిసఙ్కితోసి, సుతోసి...పే... పరిసఙ్కితోసి, దిట్టోసి, సుతోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

దిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. తత్తా చోదాపేతి - “సుతోసి”...పే... తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి”...పే... తత్తా చోదాపేతి - “సుతోసి, పరిసఙ్కితోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

సుతస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి...పే... పరిసఙ్కితస్స హోతి - “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో”తి. తత్తా “దిట్టోసి”...పే... తత్తా చోదాపేతి - “సుతోసి”...పే... తత్తా చోదాపేతి - “దిట్టోసి, సుతోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

దిట్టస్స హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. దిట్టే వేమతికో దిట్టం నో కప్పేతి దిట్టం నస్సరతి దిట్టం పముట్తో హోతి... పే... సుతే వేమతికో సుతం నో కప్పేతి సుతం నస్సరతి సుతం పముట్తో హోతి...పే... పరిసఙ్కితే వేమతికో పరిసఙ్కితం నో కప్పేతి పరిసఙ్కితం నస్సరతి పరిసఙ్కితం పముట్తో హోతి. తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి, దిట్టోసి”...పే... పరిసఙ్కితం పముట్తో హోతి, తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి సుతోసి”...పే... పరిసఙ్కితం పముట్తో హోతి, తత్తా చోదాపేతి - “పరిసఙ్కితోసి, దిట్టోసి, సుతోసి, పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్ఞకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౩౮౯. అసుద్ధే సుద్ధదిట్టి, సుద్ధే అసుద్ధదిట్టి, అసుద్ధే అసుద్ధదిట్టి, సుద్ధే సుద్ధదిట్టి.

అసుద్ధో హోతి పుగ్గలో అశ్శాతరం పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో. తత్తా సుద్ధదిట్టి సమానో అనోకాసం కారాపేత్వా చావనాధిప్పాయో వదేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసేన దుక్కుటస్స.

అసుద్ధో హోతి పుగ్గలో అశ్శాతరం పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నో. తత్తా సుద్ధదిట్టి సమానో ఓకాసం కారాపేత్వా చావనాధిప్పాయో వదేతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

సుద్ధో హోతి పుగ్గలో అష్టాతరం పారాజికం ధమ్మం అనజ్ఞాపన్నో. తజ్ఞో సుద్ధదిట్ఠి సమానో అనోకాసం కారాపేత్వా
అక్కోసాధిస్సాయో వదేతి, ఆపత్తి ఓమసవాదేన దుక్కటస్స.

సుద్ధో హోతి పుగ్గలో అష్టాతరం పారాజికం ధమ్మం అనజ్ఞాపన్నో తశ్చ సుద్ధదిట్ఠి సమానో ఓకాసం కారాపేత్వా అక్కిసాధిప్పాయో వదేతి, ఆపత్తి ఓమసవాదస్స.

౩౯౦. అనాపత్తి సుద్ధే అసుద్ధదిట్ఠిస్స, అసుద్ధే అసుద్ధదిట్ఠిస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

దుట్టదోససిక్ఖాపదం నిట్ఠితం అట్టమం.

౯. దుతియదుట్టదోససిక్ఖాపదం

౩౯౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన మేత్తియభూమజకా భిక్షూ గిజ్జకూటా పబ్బతా ఓరోహంతా అద్దసంసు ఛగలకం [చకలకం (స్యా.)] అజికాయ విప్పటిపజ్జంతం. దిస్వాన ఏవమాహంసు - “హన్త మయం, ఆవునో, ఇమం ఛగలకం దబ్బం మల్లపుత్తం నామ కరోమ. ఇమం అజికం మేత్తియం నామ భిక్షునిం కరోమ. ఏవం మయం వోహరిస్సామ. పుట్టే మయం, ఆవునో, దబ్బం మల్లపుత్తం సుతేన అవోచుమ్మా. ఇదాని పన అమ్మేహి సామం దిట్ఠో మేత్తియాయ భిక్షునియా విప్పటిపజ్జంతో”తి. తే తం ఛగలకం దబ్బం మల్లపుత్తం నామ అకంసు. తం అజికం మేత్తియం నామ భిక్షునిం అకంసు. తే భిక్షూనం ఆరోచేసుం - “పుట్టే మయం, ఆవునో, దబ్బం మల్లపుత్తం సుతేన అవోచుమ్మా. ఇదాని పన అమ్మేహి సామం దిట్ఠో మేత్తియాయ భిక్షునియా విప్పటిపజ్జంతో”తి. భిక్షూ ఏవమాహంసు - “మావునో, ఏవం అవచుత్త. నాయస్మా దబ్బో మల్లపుత్తో ఏవం కరిస్సంతి”తి.

అథ ఖో తే భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసజ్ఞం సన్నిపాతాపేత్వా ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం పటిపుచ్చి - “సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథయిమే భిక్షూ ఆహంసు”తి? “యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ”తి. దుతియమ్మి ఖో భగవా...పే... తతియమ్మి ఖో భగవా ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం ఏతదవోచ - “సరసి త్వం, దబ్బ, ఏవరూపం కత్తా యథయిమే భిక్షూ ఆహంసు”తి? “యథా మం, భన్తే, భగవా జానాతీ”తి. “న ఖో, దబ్బ, దబ్బా ఏవం నిట్టేరేన్తి. సచే తయా కతం కతన్తి వదేహి, సచే తయా అకతం అకతన్తి వదేహి”తి. “యతో అహం, భన్తే, జాతో నాభిజానామి సుపిసన్తేసపి మేధునధమ్మం పటిసేవితా, పగేవ జాగరో”తి! అథ ఖో భగవా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “తేన హి, భిక్షువే, ఇమే భిక్షూ అనుయుజ్జాథా”తి. ఇదం వత్వా భగవా ఉట్టాయాసనా విహరం పావిసి.

అథ ఖో తే భిక్షూ మేత్తియభూమజకే భిక్షూ అనుయుజ్జేంసు. తే భిక్షూహి అనుయుజ్జేయమానా భిక్షూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం - “కిం పన తుమ్మే, ఆవునో, ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం అజ్ఞాభాగియస్స అధికరణస్స కిజ్చిదేసం లేసమత్తం ఉపాదాయ పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేథా”తి? “ఏవమావునో”తి. యే తే భిక్షూ అప్పిద్ధా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ మేత్తియభూమజకా భిక్షూ ఆయస్మంతం దబ్బం మల్లపుత్తం అజ్ఞాభాగియస్స అధికరణస్స కిజ్చి దేసం లేసమత్తం ఉపాదాయ పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ మేత్తియభూమజకే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్మే, భిక్షువే, దబ్బం మల్లపుత్తం అజ్ఞాభాగియస్స అధికరణస్స కిజ్చి దేసం లేసమత్తం ఉపాదాయ పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... “కథజ్ఞో నామ తుమ్మే, మోఘపురిసా, దబ్బం

మల్లపుత్తం అణ్ణభాగియస్స అధికరణస్స కిళ్ళి దేసం లేసమత్తం ఉపాదాయ పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవళ్ళ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౯౨. “యో పన భిక్ఖు భిక్ఖుం దుట్టో దోసో అప్పతీతో అణ్ణభాగియస్స అధికరణస్స కిళ్ళిదేసం లేసమత్తం ఉపాదాయ పారాజికేన ధమ్మేన అనుద్ధంసేయ్య - ‘అప్పేవ నామ నం ఇమమ్మా బ్రహ్మచరియా చావేయ్య’న్తి. తతో అపరేన సమయేన సమనుగ్గాహీయమానో వా అసమనుగ్గాహీయమానో వా అణ్ణభాగియళ్ళేవ తం అధికరణం హోతి కోచిదేసో లేసమత్తో ఉపాదిన్నో, భిక్ఖు చ దోసం పతిట్ఠాతి, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౩౯౩. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్ఖాతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్ఖాతి.

భిక్ఖున్తి అణ్ణం భిక్ఖుం.

దుట్టో దోసోతి కుపితో అనత్తమనో అనభిరద్ధో ఆహతచిత్తో ఖిలజాతో.

అప్పతీతోతి తేన చ కోపేన, తేన చ దోసేన, తాయ చ అనత్తమనతాయ, తాయ చ అనభిరద్ధియా అప్పతీతో హోతి.

అణ్ణభాగియస్స అధికరణస్సాతి ఆపత్తణ్ణభాగియం వా హోతి అధికరణణ్ణభాగియం వా. కథం అధికరణం అధికరణస్స అణ్ణభాగియం? వివాదాధికరణం అనువాదాధికరణస్స ఆపత్తాధికరణస్స కిచ్చాధికరణస్స అణ్ణభాగియం. అనువాదాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స కిచ్చాధికరణస్స వివాదాధికరణస్స అణ్ణభాగియం. ఆపత్తాధికరణం కిచ్చాధికరణస్స వివాదాధికరణస్స అనువాదాధికరణస్స అణ్ణభాగియం. కిచ్చాధికరణం వివాదాధికరణస్స అనువాదాధికరణస్స ఆపత్తాధికరణస్స అణ్ణభాగియం. ఏవం అధికరణం అధికరణస్స అణ్ణభాగియం.

కథం అధికరణం అధికరణస్స తబ్బాగియం? వివాదాధికరణం వివాదాధికరణస్స తబ్బాగియం. అనువాదాధికరణం అనువాదాధికరణస్స తబ్బాగియం. ఆపత్తాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స సియా తబ్బాగియం సియా అణ్ణభాగియం.

కథం ఆపత్తాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స అణ్ణభాగియం? మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తి అదిన్నాదానపారాజికాపత్తియా మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తియా ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తియా అణ్ణభాగియా. అదిన్నాదానపారాజికాపత్తి మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తియా ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తియా మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తియా అణ్ణభాగియా. మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తి ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తియా మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తియా అదిన్నాదానపారాజికాపత్తియా అణ్ణభాగియా. ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తి మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తియా అదిన్నాదానపారాజికాపత్తియా మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తియా అణ్ణభాగియా. ఏవం ఆపత్తాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స అణ్ణభాగియం.

కథం ఆపత్తాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స తబ్బాగియం? మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తి మేఘనధమ్మపారాజికాపత్తియా తబ్బాగియా. అదిన్నాదానపారాజికాపత్తి అదిన్నాదానపారాజికాపత్తియా తబ్బాగియా. మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తి

మనుస్సవిగ్గహపారాజికాపత్తియా తబ్బాగియా. ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తి ఉత్తరిమనుస్సధమ్మపారాజికాపత్తియా తబ్బాగియా. ఏవం ఆపత్తాధికరణం ఆపత్తాధికరణస్స తబ్బాగియం.

కిచ్చాధికరణం కిచ్చాధికరణస్స తబ్బాగియం. ఏవం అధికరణం అధికరణస్స తబ్బాగియం.

౩౯౪. కిళ్ళి దేసం లేసమత్తం ఉపాదాయాతి లేసో నామ దస లేసా - జాతిలేసో , నామలేసో, గోత్తలేసో, లిజ్జలేసో, ఆపత్తిలేసో, పత్తలేసో, చీవరలేసో, ఉపజ్ఞాయలేసో, ఆచరియలేసో, సేనాసనలేసో.

౩౯౫. జాతిలేసో నామ ఖత్తియో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం ఖత్తియం పస్సిత్వా చోదేతి - “ఖత్తియో మయా దిట్టో [ఏత్త “పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో”తి పాఠో ఊనో మజ్జో, అట్రకథాయం హి “ఖత్తియో మయా దిట్టో పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో”తి దిస్సతి]. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్జకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

బ్రాహ్మణో దిట్టో హోతి...పే... వేసో దిట్టో హోతి...పే... సుద్ధో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం సుద్ధం పస్సిత్వా చోదేతి - “సుద్ధో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి , అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౩౯౬. నామలేసో నామ బుద్ధరక్ఖితో దిట్టో హోతి...పే... ధమ్మరక్ఖితో దిట్టో హోతి...పే... సజ్జరక్ఖితో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో . అజ్ఞాం సజ్జరక్ఖితం పస్సిత్వా చోదేతి - “సజ్జరక్ఖితో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౩౯౭. గోత్తలేసో నామ గోతమో దిట్టో హోతి...పే... మోగ్గల్లానో దిట్టో హోతి...పే... కచ్చాయనో దిట్టో హోతి...పే... వాసిట్టో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం వాసిట్టం పస్సిత్వా చోదేతి - “వాసిట్టో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౩౯౮. లిజ్జలేసో నామ దీఘో దిట్టో హోతి...పే... రస్సో దిట్టో హోతి...పే... కణ్ఠో దిట్టో హోతి...పే... ఓదాతో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం ఓదాతం పస్సిత్వా చోదేతి - “ఓదాతో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౩౯౯. ఆపత్తిలేసో నామ లహుకం ఆపత్తిం ఆపజ్జన్తో దిట్టో హోతి. తణ్హో పారాజికేన చోదేతి - “అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౦. పత్తలేసో నామ లోహపత్తధరో దిట్టో హోతి...పే... సాటకపత్తధరో దిట్టో హోతి...పే... సుమ్భకపత్తధరో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం సుమ్భకపత్తధరం పస్సిత్వా చోదేతి - “సుమ్భకపత్తధరో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౧. చీవరలేనో నామ పంసుకూలికో దిట్టో హోతి...పే... గహపతిచీవరధరో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం గహపతిచీవరధరం పస్సిత్వా చోదేతి - “గహపతిచీవరధరో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౨. ఉపజ్ఞాయలేనో నామ ఇత్థన్నామస్స సద్ధివిహారికో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం ఇత్థన్నామస్స సద్ధివిహారికం పస్సిత్వా చోదేతి - “ఇత్థన్నామస్స సద్ధివిహారికో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౩. ఆచరియలేనో నామ ఇత్థన్నామస్స అన్తేవాసికో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం ఇత్థన్నామస్స అన్తేవాసికం పస్సిత్వా చోదేతి - “ఇత్థన్నామస్స అన్తేవాసికో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి”...పే... ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౪. సేనాసనలేనో నామ ఇత్థన్నామసేనాసనవాసికో దిట్టో హోతి పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపజ్జన్తో. అజ్ఞాం ఇత్థన్నామసేనాసనవాసికం పస్సిత్వా చోదేతి - “ఇత్థన్నామసేనాసనవాసికో మయా దిట్టో. పారాజికం ధమ్మం అజ్ఞాపన్నోసి, అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్ఞకమ్మం వా”తి, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

౪౦౫. పారాజికేన ధమ్మేనాతి చతున్నం అజ్ఞాతరేన.

అనుద్ధంసేయ్యాతి చోదేతి వా చోదాపేతి వా.

అప్పేవ నామ నం ఇమమ్మా బ్రహ్మచరియాచావేయ్యన్తి భిక్షుభావా చావేయ్యం, సమణధమ్మా చావేయ్యం, సీలక్ఖడ్ధా చావేయ్యం, తపోగుణా చావేయ్యం.

తతో అపరేన సమయేనాతి యస్మిం ఖణే అనుద్ధంసితో హోతి, తం ఖణం తం లయం తం ముహుత్తం వీతివత్తే.

సమనుగ్గాహీయమానోతి యేన వత్థునా అనుద్ధంసితో హోతి తస్మిం వత్థుస్మిం సమనుగ్గాహీయమానో.

అసమనుగ్గాహీయమానోతి న కేనచి వుచ్చమానో.

అధికరణం నామ చత్తారి అధికరణాని - వివాదాధికరణం, అనువాదాధికరణం, ఆపత్తాధికరణం, కిచ్చాధికరణం.

కోచి దేసో లేసమత్తో ఉపాదిన్నోతి తేసం దసన్నం లేసానం అజ్ఞాతరో లేసో ఉపాదిన్నో హోతి.

భిక్షు చ దోసం పతిట్ఠాతీతి తుచ్చకం మయా భణితం, ముసా మయా భణితం, అభూతం మయా భణితం, అజానన్తేన మయా భణితం.

సజ్ఞాదిసేనోతి ...పే... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేనోతి.

VOE. భిక్షు సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్జంతో దిట్టో హోతి, సజ్ఞాదిసేసే సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి. తథ్శ్చ పారాజికేన చోదేతి - “అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్జకమ్మం వా”తి, ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞభాగియం హోతి లోనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్జన్తో దిట్టో హోతి, సజ్ఞాదిసేసే ధుల్లచ్చయదిట్టి హోతి...పే... పాచిత్తియదిట్టి హోతి... పాటిదేసనీయదిట్టి హోతి... దుక్కటదిట్టి హోతి... దుబ్బాసితదిట్టి హోతి. తథ్చ పారాజికేన చోదేతి - “అస్సమణోసి”...పే... ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లేనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు ధుల్లచ్చయం అజ్ఞాపజ్ఞంతో దిట్టో హోతి ధుల్లచ్చయే ధుల్లచ్చయదిట్టి హోతి...పే... ధుల్లచ్చయే పాచిత్తియదిట్టి హోతి... పాటిదేసనీయదిట్టి హోతి... దుక్కుటదిట్టి హోతి... దుబ్బాసితదిట్టి హోతి... సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి. తథ్ఞా పారాజికేన చోదేతి - “అస్సమణోసి” ...పే.... ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లేనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు పాచిత్తియం...పే... పాటిదేసనీయం... దుక్కటం... దుబ్బాసితం అజ్ఞాపజ్ఞస్తో దిట్టో హోతి, దుబ్బాసితే దుబ్బాసితదిట్టి హోతి...పే... దుబ్బాసితే సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి... ధుల్లచ్చయదిట్టి హోతి... పాచిత్తియదిట్టి హోతి... పాటిదేసనీయదిట్టి హోతి... దుక్కటదిట్టి హోతి. తథ్చ పారాజికేన చోదేతి - “అస్సమణోసి, అసక్యపుత్తియోసి, నత్థి తయా సద్ధిం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్ఞకమ్మం వా”తి, ఏవమ్పి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లేసో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్సు.

ఏకేకం మూలం కాతున చక్కం బద్ధితబ్బం.

౪౦౭. భిక్షు సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్ఞన్తో దిట్టో హోతి సజ్ఞాదిసేసే సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి. తథ్చ పారాజికేన చోదాపేతి -
 “అస్సమణోసి”...పే... ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లోనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు సజ్ఞాదీనసం అజ్ఞాపజ్ఞస్తో దిట్టో హోతి, సజ్ఞాదీనసే ధుల్లచ్చయదిట్టో హోతి...పే... పాచిత్తియదిట్టో హోతి... పాటిదేసనీయదిట్టో హోతి... దుక్కుటదిట్టో హోతి... దుబ్బాసితదిట్టో హోతి. త ఇహ పారాజికేన చోదాపేతి - “అస్సమణోసి”... పే... ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లేనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదీనసస్స.

భిక్షు ధుల్లచ్చయం అజ్ఞాపజ్ఞస్తో దిట్టో హోతి ధుల్లచ్చయే ధుల్లచ్చయదిట్టి హోతి...పే... ధుల్లచ్చయే పాచిత్తియదిట్టి హోతి... పాటిదేసనీయదిట్టి హోతి... దుక్కుటదిట్టి హోతి... దుబ్బాసితదిట్టి హోతి... సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి. త ఇహ పారాజికేన చోదాపేతి - “అస్సమణోసి”...పే.... ఏవమ్మి ఆపత్తజ్ఞాభాగియం హోతి లేనో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్ఞాదిసేసస్స.

భిక్షు పాచిత్తియం...పేం... పాటిదేసనీయం... దుక్కటం... దుబ్బాసితం అజ్ఞాపజ్ఞన్తో దిట్టో హోతి దుబ్బాసితే
దుబ్బాసితదిట్టి హోతి...పేం... దుబ్బాసితే సజ్ఞాదిసేసదిట్టి హోతి... ధుల్లచ్చయదిట్టి హోతి... పాచిత్తియదిట్టి హోతి...

పాటిదేసనీయదిట్టి హోతి... దుక్కటదిట్టి హోతి. తజ్జో పారాజికేన చోదాపేతి - “అస్సమణోసి , అసక్యపుత్తియోసి, నత్తి తయా సద్ధం ఉపోసథో వా పవారణా వా సజ్జకమ్మం వా”తి, ఏవమ్మి ఆపత్తజ్జభాగియం హోతి లేసో చ ఉపాదిన్నో, ఆపత్తి వాచాయ, వాచాయ సజ్జాదిసేసస్స.

౪౦౮. అనాపత్తి తథాసజ్జో చోదేతి వా చోదాపేతి వా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

దుతియదుట్టదోససిక్ఖాపదం నిట్టితం నవమం.

౧౦. సజ్జభేదసిక్ఖాపదం

౪౦౯. [ఇదం వత్తు చూళవ. ౩౪౩] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. అథ ఖో దేవదత్తో యేన కోకాలికో కటమోదకతిస్సకో [కటమోరకతిస్సకో (సీ. స్యా.)] ఖణ్ణదేవియా పుత్తో సముద్దదత్తో తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా కోకాలికం కటమోదకతిస్సకం ఖణ్ణదేవియా పుత్తం సముద్దదత్తం ఏతదవోచ - “ఏథ మయం, ఆవుసో, సమణస్స గోతమస్స సజ్జభేదం కరిస్సామ చక్కభేద”న్తి. ఏవం వుత్తే కోకాలికో దేవదత్తం ఏతదవోచ - “సమణో ఖో, ఆవుసో, గోతమో మహిద్ధికో మహానుభావో. కథం మయం సమణస్స గోతమస్స సజ్జభేదం కరిస్సామ చక్కభేద”న్తి? “ఏథ మయం, ఆవుసో, సమణం గోతమం ఉపసక్కమిత్వా పిత్తా వత్థూని యాచిస్సామ - ‘భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చస్స సన్తుట్టస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స [వీరియారమ్భస్స (క.)] వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పిత్తా వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చతాయ సన్తుట్టియా సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్షూ యావజీవం ఆరణ్ణోకా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం పిణ్ణపాతికా అస్సు; యో నిమన్తనం సాదియేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం పంసుకూలికా అస్సు; యో గహపతిచీవరం సాదియేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం రుక్ఖమూలికా అస్సు; యో ఛన్నం ఉపగచ్ఛేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం మచ్చమంసం న ఖాదేయ్యం; యో మచ్చమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్యా”తి. ఇమాని సమణో గోతమో నానుజానిస్సతి. తే మయం ఇమేహి పిత్తాహి వత్థూహి జనం సజ్జాపేస్సామాతి. సక్కా ఖో, ఆవుసో, ఇమేహి పిత్తాహి వత్థూహి సమణస్స గోతమస్స సజ్జభేదో కాతుం చక్కభేదో. లూఖపసన్నా హి, ఆవుసో, మనుస్సా”తి.

అథ ఖో దేవదత్తో సపరిసో యేన భగవా తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసినో ఖో దేవదత్తో భగవన్తం ఏతదవోచ - “భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చస్స...పే.... వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పిత్తా వత్థూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చతాయ...పే.... వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్షూ యావజీవం ఆరణ్ణోకా అస్సు; యో గామన్తం ఓసరేయ్య వజ్జం నం పుసేయ్య...పే.... యావజీవం మచ్చమంసం న ఖాదేయ్యం, యో మచ్చమంసం ఖాదేయ్య వజ్జం నం పుసేయ్యా”తి. “అలం, దేవదత్త, యో ఇచ్చతి ఆరణ్ణోకో హోతు, యో ఇచ్చతి గామన్తే విహరతు; యో ఇచ్చతి పిణ్ణపాతికో హోతు, యో ఇచ్చతి నిమన్తనం సాదియతు; యో ఇచ్చతి పంసుకూలికో హోతు, యో ఇచ్చతి గహపతిచీవరం సాదియతు. అట్టమాసే ఖో మయా, దేవదత్త, రుక్ఖమూలసేనాసనం అనుజ్ఞాతం, తికోటిపరిసుద్ధం మచ్చమంసం - అదిట్టం అసుతం అపరిసజ్జిత”న్తి. అథ ఖో దేవదత్తో -

“న భగవా ఇమాని పశ్చ వత్తూని అనుజానాతీ”తి హట్తో ఉదగ్గో సపరిసో ఉట్టాయాసనా భగవంతం అభివాదేత్వా పదక్షిణం కత్వా పక్వామి.

౪౧౦. అథ ఖో దేవదత్తో సపరిసో రాజగహం పవిసిత్వా పశ్చాహి వత్తూహి జనం సజ్ఞాపేసి - “మయం, ఆవుసో, సమణం గోతమం ఉపసంభ్రమిత్వా పశ్చ వత్తూని యాచిమ్మా - ‘భగవా, భన్తే, అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చస్స సన్తుట్టస్స సల్లేఖస్స ధుతస్స పాసాదికస్స అపచయస్స వీరియారమ్భస్స వణ్ణవాదీ. ఇమాని, భన్తే, పశ్చ వత్తూని అనేకపరియాయేన అప్పిచ్చతాయ సన్తుట్టియా సల్లేఖాయ ధుతతాయ పాసాదికతాయ అపచయాయ వీరియారమ్భాయ సంవత్తన్తి. సాధు, భన్తే, భిక్షూ యావజీవం ఆరణ్ణోకా అస్సు; యో గామంతం ఓసరేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం పిణ్డపాతికా అస్సు; యో నిమంతనం సాదియేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం పంసుకూలికా అస్సు; యో గహపతిచీవరం సాదియేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం రుక్ఖమూలికా అస్సు; యో ఛన్నం ఉపగచ్ఛేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్య. యావజీవం మచ్చమంసం న ఖాదేయ్యం; యో మచ్చమంసం ఖాదేయ్య, వజ్జం నం పుసేయ్యా’తి. ఇమాని సమణో గోతమో నానుజానాతి . తే మయం ఇమేహి పశ్చాహి వత్తూహి సమాదాయ వత్తామా”తి. తత్త యే తే మనుస్సా అస్సద్ధా అప్పసన్నా దుబ్బుద్ధినో తే ఏవమాహంసు - “ఇమే ఖో సమణా సక్యపుత్తియా ధుతా సల్లేఖపుత్తినో, సమణో పన గోతమో బాహుల్లికో బాహుల్లాయ చేతేతీ”తి. యే పన తే మనుస్సా సద్ధా పసన్నా పణ్ణీతా బృత్తా బుద్ధిమన్తో తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ దేవదత్తో భగవతో సజ్ఞభేదాయ పరక్కమిస్సతి చక్కభేదాయా”తి! అన్నోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ దేవదత్తో సజ్ఞభేదాయ పరక్కమిస్సతి చక్కభేదాయా”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ దేవదత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర త్వం, దేవదత్త, సజ్ఞభేదాయ పరక్కమసి చక్కభేదాయా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... “కథణ్ణో నామ త్వం, మోఘపురిస, సజ్ఞభేదాయ పరక్కమిస్ససి చక్కభేదాయ! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౧౧. “యో పన భిక్షు సమగ్గస్స సజ్ఞస్స భేదాయ పరక్కమేయ్య, భేదనసంవత్తనికం వా అధికరణం సమాదాయ పగ్గయ్య తిట్టేయ్య, సో భిక్షు భిక్షూహి ఏవమస్స వచనీయో - ‘మాయస్మా సమగ్గస్స సజ్ఞస్స భేదాయ పరక్కమి, భేదనసంవత్తనికం వా అధికరణం సమాదాయ పగ్గయ్య అట్టాసి. సమేతాయస్మా సజ్ఞేన. సమగ్గో హి సజ్ఞో సమ్మోదమానో అవివదమానో ఏకుద్దేసో ఫాసు విహరతీ’తి. ఏవశ్చ సో భిక్షు భిక్షూహి వుచ్చమానో తథేవ పగ్గణ్ణేయ్య , సో భిక్షు భిక్షూహి యావతతియం సమనుభాసితబ్బో తస్స పటినిస్సగ్గాయ. యావతతియణ్ణో సమనుభాసియమానో తం పటినిస్సజ్ఞేయ్య, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్ఞేయ్య, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౪౧౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

సమగ్గో నామ సజ్ఞో సమానసంవాసకో సమానసీమాయం రితో.

భేదాయ పరక్కమేయ్యాతి - “కథం ఇమే నానా అస్సు, వినా అస్సు, వగ్గా అస్సూ”తి పక్ఖం పరియేసతి, గణం బన్ధతి.

భేదనసంవత్తనికం వా అధికరణన్ని అటారసభేదకరవత్తాని.

సమాదాయాతి ఆదాయ.

పగ్గయ్యాతి దీపేయ్య.

తిట్టేయ్యాతి న పటినిస్సజ్జేయ్య.

సో భిక్షాతి యో సో సజ్జభేదకో భిక్షు.

భిక్షూహీతి అజ్ఞోహి భిక్షూహి.

యే పస్సన్తి, యే సుణన్తి, తేహి వత్తబ్బో - “మాయస్మా సమగ్గస్స సజ్జస్స భేదాయ పరక్కమి, భేదనసంవత్తనికం వా అధికరణం సమాదాయ పగ్గయ్యా అట్టాసి. సమేతాయస్మా సజ్జేన. సమగ్గో హి సజ్ఞో సమ్మోదమానో అవివదమానో ఏకుద్ధేసో ఫాసు విహరతీ”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సుత్వా న వదన్తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సజ్జమజ్జమ్మి ఆకడ్డిత్వా వత్తబ్బో - “మాయస్మా సమగ్గస్స సజ్జస్స భేదాయ పరక్కమి, భేదనసంవత్తనికం వా అధికరణం సమాదాయ పగ్గయ్యా అట్టాసి. సమేతాయస్మా సజ్జేన. సమగ్గో హి సజ్ఞో సమ్మోదమానో అవివదమానో ఏకుద్ధేసో ఫాసు విహరతీ”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సమనుభాసితబ్బో - “ఏవ ఇన్ద్ర పన, భిక్షవే, సమనుభాసితబ్బో. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౪౧౩. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సమగ్గస్స సజ్జస్స భేదాయ పరక్కమతి. సో తం వత్థుం న పటినిస్సజ్జతి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసేయ్య తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సమగ్గస్స సజ్జస్స భేదాయ పరక్కమతి. సో తం వత్థుం న పటినిస్సజ్జతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసతి తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సమనుభాసనా తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి...పే... తతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి - సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సమగ్గస్స సజ్జస్స భేదాయ పరక్కమతి. సో తం వత్థుం న పటినిస్సజ్జతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసతి తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సమనుభాసనా తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమనుభట్టో సజ్జేన ఇత్థన్నామో భిక్షు తస్స వత్థుస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౪౧౪. ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా, కమ్మవాచాపరియోసానే ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.
సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్ఞంతస్స ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా పటిప్పస్సమ్భన్తి.

సజ్ఞాదిసేనోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేనోతి.

౪౧౫. ధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసజ్ఞో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే వేమతికో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసజ్ఞో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

అధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౪౧౬. అనాపత్తి అసమనుభాసంతస్స, పటినిస్సజ్జంతస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఖిత్తిచిత్తస్స, వేదనాట్టస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

సజ్ఞభేదసిక్ఖాపదం నిట్టితం దసమం.

౧౧. భేదానువత్తకసిక్ఖాపదం

౪౧౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహి విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన దేవదత్తో సజ్ఞభేదాయ పరక్కమతి చక్కభేదాయ. భిక్షూ ఏవమాహంసు - “అధమ్మవాదీ దేవదత్తో, అవినయవాదీ దేవదత్తో. కథజ్ఞో నామ దేవదత్తో సజ్ఞభేదాయ పరక్కమిస్సతి చక్కభేదాయ”తి! ఏవం వుత్తే కోకాలికో కటమోదకతిస్సకో ఖణ్డదేవియా పుత్తో సముద్దదత్తో తే భిక్షూ ఏతదవోచుం - “మాయస్సున్తో ఏవం అవచుత్థ. ధమ్మవాదీ దేవదత్తో, వినయవాదీ దేవదత్తో. అమ్మాకఞ్చ దేవదత్తో ఛన్దఞ్చ రుచిఞ్చ ఆదాయ వోహరతి జానాతి నో భాసతి అమ్మాకంపేతం ఖమతీ”తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షూ దేవదత్తస్స సజ్ఞభేదాయ పరక్కమంతస్స అనువత్తకా భవిస్సన్తి వగ్గవాదకా”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ తే అనువత్తకే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షూ దేవదత్తస్స సజ్ఞభేదాయ పరక్కమంతస్స అనువత్తకా హోన్తి వగ్గవాదకా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... “కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా దేవదత్తస్స సజ్ఞభేదాయ పరక్కమంతస్స అనువత్తకా భవిస్సన్తి వగ్గవాదకా ! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౧౮. “తస్సేవ ఖో పన భిక్షుస్స భిక్షూ హోన్తి అనువత్తకా వగ్గవాదకా ఏకో వా ద్వే వా తయో వా. తే ఏవం వదేయ్యం - ‘మాయస్సున్తో ఏతం భిక్షుం కిఞ్చో అవచుత్థ. ధమ్మవాదీ చేనో భిక్షు, వినయవాదీ చేనో భిక్షు. అమ్మాకఞ్చోనో భిక్షు ఛన్దఞ్చ

రుచిశ్చ ఆదాయ వోహరతి జానాతి నో భాసతి అష్టాకమ్పతం ఖమతీ'తి, తే భిక్షా భిక్షాహి ఏవమస్సు వచనీయా - 'మాయస్మన్తో ఏవం అవచుత్థ, న చేసో భిక్షు ధమ్మవాదీ, న చేసో భిక్షు వినయవాదీ, మాయస్మన్తానమ్మి సజ్జభేదో రుచ్చిత్థ, సమేతాయస్మన్తానం సజ్జేన, సమగ్గో హి సజ్జో సమ్మాదమానో అవివదమానో ఏకుద్దేసో ఫాసు విహరతీ'తి. ఏవశ్చ తే భిక్షా భిక్షాహి వుచ్చమానా తథేవ పగ్గణ్ణేయ్యం, తే భిక్షా భిక్షాహి యావతతియం సమనుభాసితబ్బా తస్స పటినిస్సజ్జాయ. యావతతియశ్చ సమనుభాసియమానా తం పటినిస్సజ్జేయ్యం, ఇచ్చేతం కుసలం, నో చే పటినిస్సజ్జేయ్యం, సజ్జాదిసేసో'తి.

౪౧౯. తస్సేవ ఖో పనాతి తస్స సజ్జభేదకస్స భిక్షునో.

భిక్షా హోంతితి అర్హో భిక్షా హోంతి.

అనువత్తకాతి యందిట్టికో సో హోతి యంఖన్తికో యంరుచికో తేపి తందిట్టికా హోంతి తంఖన్తికా తంరుచికా.

వగ్గవాదకాతి తస్స వణ్ణాయ పక్ఖాయ రితా హోంతి.

ఏకో వా ద్వే వా తయో వాతి ఏకో వా హోతి ద్వే వా తయో వా. తే ఏవం వదేయ్యం - "మాయస్మన్తో ఏతం భిక్షుం కిశ్చో అవచుత్థ, ధమ్మవాదీ చేసో భిక్షు, వినయవాదీ చేసో భిక్షు, అష్టాకశ్చో భిక్షు ధన్దశ్చ రుచిశ్చ ఆదాయ వోహరతి జానాతి నో భాసతి అష్టాకంపేతం ఖమతీ'తి.

తే భిక్షాతి యే తే అనువత్తకా భిక్షా.

భిక్షాహీతి అర్హోహి భిక్షాహి.

యే పస్సన్తి యే సుణన్తి తేహి వత్తబ్బా - "మాయస్మన్తో ఏవం అవచుత్థ. న చేసో భిక్షు ధమ్మవాదీ, న చేసో భిక్షు వినయవాదీ. మాయస్మన్తానమ్మి సజ్జభేదో రుచ్చిత్థ. సమేతాయస్మన్తానం సజ్జేన. సమగ్గో హి సజ్జో సమ్మాదమానో అవివదమానో ఏకుద్దేసో ఫాసు విహరతీ'తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బా. తతియమ్మి వత్తబ్బా. సచే పటినిస్సజ్జన్తి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జన్తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సుత్వా న వదన్తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే భిక్షా సజ్జమజ్జమ్మి ఆకడ్డిత్వా వత్తబ్బా - "మాయస్మన్తో ఏవం అవచుత్థ. న చేసో భిక్షు ధమ్మవాదీ, న చేసో భిక్షు వినయవాదీ. మాయస్మన్తానమ్మి సజ్జభేదో రుచ్చిత్థ. సమేతాయస్మన్తానం సజ్జేన. సమగ్గో హి సజ్జో సమ్మాదమానో అవివదమానో ఏకుద్దేసో ఫాసు విహరతీ'తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బా. తతియమ్మి వత్తబ్బా. సచే పటినిస్సజ్జన్తి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జన్తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. తే భిక్షా సమనుభాసితబ్బా. ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, సమనుభాసితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో శాపేతబ్బో -

౪౨౦. "సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. ఇత్థన్నామో చ ఇత్థనామో చ భిక్షా ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సజ్జభేదాయ పరక్కమన్తస్స అనువత్తకా వగ్గవాదకా . తే తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జన్తి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామశ్చ ఇత్థన్నామశ్చ భిక్షా సమనుభాసియ తస్స వత్తుస్స పటినిస్సజ్జాయ. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఖో. ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్షూ ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సఙ్ఖభేదాయ పరక్కమంతస్స అనువత్తకా వగ్గవాదకా. తే తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జన్తి. సఙ్ఖో ఇత్థన్నామశ్చ ఇత్థన్నామశ్చ భిక్షూ సమనుభాసతి తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స చ ఇత్థన్నామస్స చ భిక్షూనం సమనుభాసనా తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్మి ఏతమత్తం వదామి...పే.... తతియమ్మి ఏతమత్తం వదామి - సుణాతు మే, భన్తే, సఙ్ఖో. ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్షూ ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సఙ్ఖభేదాయ పరక్కమంతస్స అనువత్తకా వగ్గవాదకా. తే తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జన్తి. సఙ్ఖో ఇత్థన్నామశ్చ ఇత్థన్నామశ్చ భిక్షూ సమనుభాసతి తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స చ ఇత్థన్నామస్స చ భిక్షూనం సమనుభాసనా తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమనుభట్టా సఙ్ఖేన ఇత్థన్నామో చ ఇత్థన్నామో చ భిక్షూ తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఖమతి సఙ్ఖస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౪౨౧. ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి థుల్లచ్చయా, కమ్మవాచాపరియోసానే ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స. సఙ్ఖాదిసేసం అఙ్ఘాపజ్జనానం ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి థుల్లచ్చయా పటిప్పస్సమ్మన్తి. ద్వే తయో ఏకతో సమనుభాసితట్టా, తదుత్తరి న సమనుభాసితట్టా.

సఙ్ఖాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి “సఙ్ఖాదిసేసో”తి.

౪౨౨. ధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసఙ్ఖో న పటినిస్సజ్జన్తి, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే వేమతికా న పటినిస్సజ్జన్తి, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసఙ్ఖో న పటినిస్సజ్జన్తి, ఆపత్తి సఙ్ఖాదిసేసస్స.

అధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే వేమతికా, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౪౨౩. అనాపత్తి అసమనుభాసనానం, పటినిస్సజ్జనానం, ఉమ్మత్తకానం, ఖితచిత్రానం, వేదనాట్టానం, ఆదికమ్మికానన్తి.

భేదానువత్తకసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం ఏకాదసమం.

౧౨. దుబ్బచసిక్ఖాపదం

౪౨౪. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా కోసమ్మియం విహరతి ఘోసితారామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఛన్నో అనాచరం ఆచరతి. భిక్షా ఏవమాహంసు - “మావుసో, ఛన్న, ఏవరూపం అకాసి. నేతం కప్పతీ”తి. సో ఏవం వదేతి - “కిం ను ఖో నామ తుష్ఠే, ఆవుసో, మం వత్తబ్బం మజ్జాధ? అహం ఖో నామ తుష్ఠే వదేయ్యం. అవ్హాకం బుద్ధో అవ్హాకం ధమ్మో అవ్హాకం అయ్యపుత్తేన ధమ్మో అభిసమితో. సేయ్యథాపి నామ మహావాతో వాయన్తో తిణకట్టపణ్ణసటం [తిణకట్టపణ్ణకసటం (క.)] ఏకతో ఉస్సారేయ్య, సేయ్యథా వా పన నదీ పబ్బతేయ్యా సజ్జసేవాలపణకం ఏకతో ఉస్సారేయ్య, ఏవమేవ తుష్ఠే నానానామా నానాగోత్తా నానాజచ్చా నానాకులా పబ్బజితా ఏకతో ఉస్సరితా. కిం ను ఖో నామ తుష్ఠే, ఆవుసో, మం వత్తబ్బం మజ్జాధ? అహం ఖో నామ తుష్ఠే వదేయ్యం! అవ్హాకం బుద్ధో అవ్హాకం ధమ్మో అవ్హాకం అయ్యపుత్తేన ధమ్మో అభిసమితో”తి. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా ఛన్నో భిక్షాహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మన్తం ఛన్నం అనేకపరియామేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఛన్న, భిక్షాహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోసి”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... “కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, భిక్షాహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస , అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాధ -

౪౨౫. “భిక్షు పనేవ దుబ్బచజాతికో హోతి ఉద్ధేసపరియాపన్నేసు సిక్ఖాపదేసు భిక్షాహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోతి - ‘మా మం ఆయస్మన్తో కిజ్చి అవచుత్థ కల్యాణం వా పాపకం వా, అహంపాయస్మన్తే న కిజ్చి వక్ఖామి కల్యాణం వా పాపకం వా, విరమథాయస్మన్తో మమ వచనాయా’తి, సో భిక్షు భిక్షాహి ఏవమస్స వచనీయో - ‘మాయస్మా అత్తానం అవచనీయం అకాసి, వచనీయమేవాయస్మా అత్తానం కరోతు, ఆయస్మాపి భిక్షా వదేతు సహధమ్మీన, భిక్షాపి ఆయస్మన్తం వక్ఖన్తి సహధమ్మీన. ఏవం సంవద్ధా హి తస్స భగవతో పరిసా యదిదం అజ్ఞమజ్ఞవచనేన అజ్ఞమజ్ఞవృత్తాపనేనాతి. ఏవ ఇచ్చ సో భిక్షుం భిక్షాహి వుచ్చమానో తథేవ పగ్గణ్ణేయ్య, సో భిక్షు భిక్షాహి యావతతియం సమనుభాసితబ్బో తస్స పటినిస్సగ్గాయ. యావతతియజ్ఞో సమనుభాసీయమానో తం పటినిస్సజ్జేయ్య, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జేయ్య, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౪౨౬. భిక్షా పనేవ దుబ్బచజాతికో హోతి దుబ్బచో హోతి దోవచస్సకరణేహి ధమ్మేహి సమన్నాగతో అక్ఖమో అప్పదక్ఖిణ్ణగ్గాహి అనుసాసనిం.

ఉద్ధేసపరియాపన్నేసు సిక్ఖాపదేసూతి పాతిమోక్ఖపరియాపన్నేసు సిక్ఖాపదేసు.

భిక్షాహితి అజ్ఞోహి భిక్షాహి.

సహధమ్మికం నామ యం భగవతా పజ్జత్తం సిక్ఖాపదం, ఏతం సహధమ్మికం నామ.

తేన వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోతి - “మా మం ఆయస్మన్తో కిజ్చి అవచుత్థ కల్యాణం వా పాపకం వా, అహంపాయస్మన్తే న కిజ్చి వక్ఖామి కల్యాణం వా పాపకం వా. విరమథాయస్మన్తో మమ వచనాయా”తి.

సో భిక్షూతి యో సో దుబ్బచజాతికో భిక్షు.

భిక్షూహీతి అణ్ణోహి భిక్షూహి. యే పస్సంతి యే సుణంతి తేహి వత్తబ్బో - “మాయస్మా అత్తానం అవచనీయం అకాసి. వచనీయమేవ ఆయస్మా అత్తానం కరోతు. ఆయస్మాపి భిక్షూ వదేతు సహధమ్మీన, భిక్షూపి ఆయస్మంతం వత్తంతి సహధమ్మీన. ఏవం సంవద్ధా హి తస్స భగవతో పరిసా యదిదం అణ్ణమణ్ణవచనేన అణ్ణమణ్ణపుట్టాపనేనా”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సుత్వా న వదంతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సజ్జమజ్జమ్మి ఆకడ్డిత్వా వత్తబ్బో - “మాయస్మా అత్తానం అవచనీయం అకాసి...పే.... అణ్ణమణ్ణపుట్టాపనేనా”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సమనుభాసితబ్బో. ఏవణ్ణ పన, భిక్షవే, సమనుభాసితబ్బో. బ్యత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౪౨౭. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు భిక్షూహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోతి. సో తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జతి. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసేయ్య తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు భిక్షూహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోతి. సో తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసతి తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సమనుభాసనా తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి...పే.... తతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి - “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు భిక్షూహి సహధమ్మికం వుచ్చమానో అత్తానం అవచనీయం కరోతి. సో తం వత్తుం న పటినిస్సజ్జతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసతి తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సమనుభాసనా తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమనుభట్టో సజ్ఞేన ఇత్థన్నామో భిక్షు తస్స వత్తుస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౪౨౮. ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా, కమ్మవాచాపరియోసానే ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స. సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్జంతస్స ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా పటిప్పస్సమ్భంతి.

సజ్ఞాదిసేసోతి...పే.... తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేసోతి.

౪౨౯. ధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసజ్ఞో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే వేమతికో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసంఘో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సంఘోదిసేసస్స.

అధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసంఘో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

అధమ్మకమ్మే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

అధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసంఘో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౪౩౦. అనాపత్తి అసమనుభాసంతస్స, పటినిస్సజ్జంతస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

దుబ్బచసిక్ఖాపదం నిట్టితం ద్వాదసమం.

౧౩. కులదూసకసిక్ఖాపదం

౪౩౧. [ఇదం వత్థు చూళవ. ౨౧] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అస్సజిపునబ్బసుకా నామ [నామ భిక్షూ (క.)] కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా హోంతి అలజ్జినో పాపభిక్షూ. తే [చూళవ. ౨౯౩] ఏవరూపం అనాచారం ఆచరంతి - మాలావచ్ఛం రోపేంతిపి రోపాపేంతిపి, సింహాంతిపి సింహాపేంతిపి, ఓచినంతిపి ఓచినాపేంతిపి, గంధేంతిపి గంధాపేంతిపి, ఏకతోవణ్ణికమాలం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, ఉభతోవణ్ణికమాలం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, మజ్జరికం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, విధూతికం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, వటంసకం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, ఆవేళం కరోంతిపి కారాపేంతిపి, ఉరచ్ఛదం కరోంతిపి కారాపేంతిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్ణానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్ణికమాలం హరంతిపి హరాపేంతిపి, ఉభతోవణ్ణికమాలం హరంతిపి హరాపేంతిపి, మజ్జరికం హరంతిపి హరాపేంతిపి, విధూతికం హరంతిపి హరాపేంతిపి, వటంసకం హరంతిపి హరాపేంతిపి, ఆవేళం హరంతిపి హరాపేంతిపి, ఉరచ్ఛదం హరంతిపి హరాపేంతిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్ణాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుజ్జంతి, ఏకథాలకేపి పివంతి, ఏకాసనేపి నిసీదంతి, ఏకమహ్లాపి తువట్టేంతి, ఏకత్తరణాపి తువట్టేంతి, ఏకపావరణాపి తువట్టేంతి, ఏకత్తరణపావరణాపి తువట్టేంతి, ఏకాలేపి భుజ్జంతి, మజ్జమ్మి పివంతి, మాలాగంధవిలేపనమ్మి ధారేంతి, నచ్చంతిపి గాయంతిపి వాదేంతిపి లాసేంతిపి, నచ్చంతియాపి నచ్చంతి, నచ్చంతియాపి గాయంతి, నచ్చంతియాపి వాదేంతి, నచ్చంతియాపి లాసేంతి, గాయంతియాపి నచ్చంతి, గాయంతియాపి గాయంతి, గాయంతియాపి వాదేంతి, గాయంతియాపి లాసేంతి, వాదేంతియాపి నచ్చంతి, వాదేంతియాపి గాయంతి, వాదేంతియాపి వాదేంతి, వాదేంతియాపి లాసేంతి, లాసేంతియాపి నచ్చంతి, లాసేంతియాపి గాయంతి, లాసేంతియాపి వాదేంతి, లాసేంతియాపి లాసేంతి. అటపదేపి కీళంతి, దసపదేపి కీళంతి, ఆకాసేపి కీళంతి, పరిహరపథేపి కీళంతి, సంతికాయపి కీళంతి, ఖలికాయపి కీళంతి, ఘటికాయపి కీళంతి, సలాకహత్తేనపి కీళంతి, అక్ఖేనపి కీళంతి, పజ్జచీరేనపి కీళంతి, వజ్జకేనపి కీళంతి, మోక్షచికాయపి కీళంతి, చిట్టలకేనపి కీళంతి, పత్తాక్షకేనపి కీళంతి, రథకేనపి కీళంతి, ధనుకేనపి కీళంతి, అక్ఖరికాయపి కీళంతి, మనేసికాయపి కీళంతి, యథావజ్జేనపి కీళంతి. హత్తిస్మిమ్మి సిక్ఖంతి, అస్సస్మిమ్మి సిక్ఖంతి, రథస్మిమ్మి సిక్ఖంతి, ధనుస్మిమ్మి సిక్ఖంతి, ధరుస్మిమ్మి సిక్ఖంతి, హత్తిస్సపి పురతో ధావంతి, అస్సస్సపి పురతో ధావంతి, రథస్సపి పురతో [పురతో ధావంతి (స్యాం)] ధావంతిపి ఆధావంతిపి, ఉస్సేళంతిపి, అప్పోటేంతిపి, నిబ్బుజ్జంతిపి, ముట్టిహిపి యుజ్జంతి, రజ్జమజ్జేపి సంఘాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం [నచ్చంతిం (సి. స్యాం)] ఏవం వదంతి - ఇథ, భగిని, నచ్చస్సూతి, నలాటికమ్మి దేంతి, వివిధమ్మి అనాచారం ఆచరంతి.

౪౩౨. తేన ఖో పన సమయేన అష్టాతరో భిక్షు కాసీసు వస్సంవుట్టో సావత్తిం గచ్ఛన్తో భగవంతం దస్సనాయ, యేన కీటాగిరి తదవసరి. అథ ఖో సో భిక్షు పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కీటాగిరిం పిణ్డాయ పావిసి పాసాదికేన అభిక్కున్నేన పటిక్కున్నేన ఆలోకితేన విలోకితేన సమిజ్జితేన పసారితేన ఓక్తిత్తచక్కు ఇరియాపథసమ్మన్నో. మనుస్సా తం భిక్షుం పస్సిత్వా ఏవమాహంసు - “క్వాయం అబలబలో వియ మన్దమన్దో వియ భాకుటికభాకుటికో వియ? కో ఇమస్స ఉపగతస్స పిణ్డకం దస్సతి? అవ్హాకం పన అయ్యా అస్సజిపునబ్బసుకా సణ్ఠా సఖిలా సుఖసమ్మాసా మిహితపుబ్బభగమా ఏహిస్వాగతవాదినో అబ్బాకుటికా ఉత్తానముఖా పుబ్బభాసినో. తేసం ఖో నామ పిణ్డో దాతబ్బో”తి.

అద్దసా ఖో అష్టాతరో ఉపాసకో తం భిక్షుం కీటాగిరిస్మిం పిణ్డాయ చరంతం. దిస్వాన యేన సో భిక్షు తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా తం భిక్షుం అభివాదేత్వా ఏతదవోచ - “అపి, భన్తే, పిణ్డో లబ్బతీ”తి? “న ఖో, ఆవుసో, పిణ్డో లబ్బతీ”తి. “ఏహి, భన్తే, ఘరం గమిస్సామా”తి. అథ ఖో సో ఉపాసకో తం భిక్షుం ఘరం నేత్వా భోజేత్వా ఏతదవోచ - “కహం, భన్తే, అయ్యో గమిస్సతీ”తి? “సావత్తిం ఖో అహం, ఆవుసో, గమిస్సామి భగవంతం దస్సనాయా”తి. “తేన హి, భన్తే, మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద, ఏవఇచ్చ వదేహి - ‘దుట్టో, భన్తే, కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో. అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్షూ. తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరంతి - మాలావచ్ఛం రోపేంతిపి రోపాపేంతిపి, సిజ్ఞాంతిపి సిజ్ఞాపేంతిపి...పే... వివిధమ్మి అనాచారం ఆచరంతి. యేపి తే, భన్తే, మనుస్సా పుట్టే సద్ధా అహేసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా. యానిపి తాని సజ్జస్స పుట్టే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్ఛిన్నాని. రిజ్ఞాంతి పేసలా భిక్షూ, నివసంతి పాపభిక్షూ. సాధు, భన్తే, భగవా కీటాగిరిం భిక్షూ పహిణేయ్య యథాయం కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో సణ్ఠహియ్యా”తి.

ఏవమావుసోతి ఖో సో భిక్షు తస్స ఉపాసకస్స పటిస్సుత్వా యేన సావత్తి తేన పక్కామి. అనుపుట్టేన యేన సావత్తి జేతవనం అనాథపిణ్డకస్స ఆరామో యేన భగవా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా భగవంతం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవంతానం ఆగన్తుకేహి భిక్షూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కచ్చి, భిక్షు, ఖమనీయం కచ్చి యాపనీయం, కచ్చిసి అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతో, కుతో చ త్వం భిక్షు ఆగచ్ఛాసీ”తి? “ఖమనీయం, భగవా, యాపనీయం, భగవా. అప్పకిలమథేన చాహం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతో. ఇథాహం, భన్తే, కాసీసు వస్సంవుట్టో సావత్తిం ఆగచ్ఛన్తో భగవంతం దస్సనాయ యేన కీటాగిరి తదవసరిం. అథ ఖ్వాహం, భన్తే, పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ కీటాగిరిం పిణ్డాయ పావిసిం. అద్దసా ఖో మం, భన్తే, అష్టాతరో ఉపాసకో కీటాగిరిస్మిం పిణ్డాయ చరంతం. దిస్వాన యేనాహం తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా మం అభివాదేత్వా ఏతదవోచ - ‘అపి, భన్తే, పిణ్డో లబ్బతీ’తి? ‘న ఖో, ఆవుసో, పిణ్డో లబ్బతీ’తి. ‘ఏహి, భన్తే, ఘరం గమిస్సామా’తి. అథ ఖో, భన్తే, సో ఉపాసకో మం ఘరం నేత్వా భోజేత్వా ఏతదవోచ - ‘కహం, భన్తే, అయ్యో గమిస్సాసీ’తి? ‘సావత్తిం ఖో అహం, ఆవుసో, గమిస్సామి భగవంతం దస్సనాయా’తి. తేన హి, భన్తే, మమ వచనేన భగవతో పాదే సిరసా వన్ద, ఏవఇచ్చ వదేహి - ‘దుట్టో, భన్తే, కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో, అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్షూ. తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరంతి - మాలావచ్ఛం రోపేంతిపి రోపాపేంతిపి, సిజ్ఞాంతిపి సిజ్ఞాపేంతిపి...పే... వివిధమ్మి అనాచారం ఆచరంతి. యేపి తే, భన్తే, మనుస్సా పుట్టే సద్ధా అహేసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా, యానిపి తాని సజ్జస్స పుట్టే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్ఛిన్నాని, రిజ్ఞాంతి పేసలా భిక్షూ నివసంతి పాపభిక్షూ. సాధు, భన్తే, భగవా కీటాగిరిం భిక్షూ పహిణేయ్య యథాయం కీటాగిరిస్మిం ఆవాసో సణ్ఠహియ్యా’తి. తతో అహం, భగవా, ఆగచ్ఛామీ”తి.

౪౩౩. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసంఘం సన్నిపాతాపేత్వా భిక్షా పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర, భిక్షవే, అస్సజిపునబ్బసుకా నామ కీటాగిరిస్మిం ఆవాసికా అలజ్జినో పాపభిక్షా తే ఏవరూపం అనాచారం ఆచరంతి - మాలావచ్చం రోపేంతిపి రోపాపేంతిపి, సిఞ్చంతిపి సిఞ్చాపేంతిపి ...పే.... వివిధమ్మి అనాచారం ఆచరంతి, యేపి తే, భిక్షవే, మనుస్సా పుట్టే సద్ధా అహీసుం పసన్నా తేపి ఏతరహి అస్సద్ధా అప్పసన్నా; యానిపి తాని సజ్జస్స పుట్టే దానపథాని తానిపి ఏతరహి ఉపచ్చిన్నాని; రిఞ్చంతి పేసలా భిక్షా నివసంతి పాపభిక్షా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే.... “కథఞ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా ఏవరూపం అనాచారం ఆచరిస్సంతి - మాలావచ్చం రోపేస్సంతిపి రోపాపేస్సంతిపి, సఞ్చీస్సంతిపి సిఞ్చాపేస్సంతిపి, ఓచినిస్సంతిపి ఓచినాపేస్సంతిపి, గద్ధిస్సంతిపి గద్ధాపేస్సంతిపి, ఏకతోవణ్ణికమాలం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, ఉభతోవణ్ణికమాలం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, మజ్జరికం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, విధూతికం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, వటంసకం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, ఆవేళం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి, ఉరచ్చదం కరిస్సంతిపి కారాపేస్సంతిపి. తే కులిత్థీనం కులధీతానం కులకుమారీనం కులసుణ్ణానం కులదాసీనం ఏకతోవణ్ణికమాలం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి, ఉభతోవణ్ణికమాలం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి, మజ్జరికం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి , విధూతికం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి, వటంసకం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి, ఆవేళం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి, ఉరచ్చదం హరిస్సంతిపి హారాపేస్సంతిపి. తే కులిత్థీహి కులధీతాహి కులకుమారీహి కులసుణ్ణాహి కులదాసీహి సద్ధిం ఏకభాజనేపి భుజ్జీస్సంతి, ఏకథాలకేపి పివిస్సంతి, ఏకాసనేపి నిసీదిస్సంతి, ఏకమఞ్చోపి తువట్టిస్సంతి, ఏకత్థరణాపి తువట్టిస్సంతి, ఏకపాపురణాపి తువట్టిస్సంతి, ఏకత్థరణపాపురణాపి తువట్టిస్సంతి, వికాలేపి భుజ్జీస్సంతి, మజ్జమ్మి పివిస్సంతి, మాలాగద్ధవిలేపనమ్మి ధారిస్సంతి, నచ్చిస్సంతిపి గాయిస్సంతిపి వాదేస్సంతిపి లాసేస్సంతిపి, నచ్చంతియాపి నచ్చిస్సంతి నచ్చంతియాపి గాయిస్సంతి నచ్చంతియాపి వాదేస్సంతి నచ్చంతియాపి లాసేస్సంతి, గాయంతియాపి నచ్చిస్సంతి గాయంతియాపి గాయిస్సంతి గాయంతియాపి వాదేస్సంతి గాయంతియాపి లాసేస్సంతి, వాదేంతియాపి నచ్చిస్సంతి వాదేంతియాపి గాయిస్సంతి వాదేంతియాపి వాదేస్సంతి వాదేంతియాపి లాసేస్సంతి, లాసేంతియాపి నచ్చిస్సంతి లాసేంతియాపి గాయిస్సంతి లాసేంతియాపి వాదేస్సంతి లాసేంతియాపి లాసేస్సంతి, అటపదేపి కీళిస్సంతి దసపదేపి కీళిస్సంతి, అకాసేపి కీళిస్సంతి, పరిహారపథేపి కీళిస్సంతి, సంతికాయపి కీళిస్సంతి, ఖలికాయపి కీళిస్సంతి, ఘటికాయపి కీళిస్సంతి, సలాకహత్తేనపి కీళిస్సంతి, అత్తేనపి కీళిస్సంతి, పఙ్గచీరేనపి కీళిస్సంతి, వజ్జకేనపి కీళిస్సంతి, మోక్షచికాయపి కీళిస్సంతి, చిఙ్గలకేనపి కీళిస్సంతి, పత్తాళ్లకేనపి కీళిస్సంతి, రథకేనపి కీళిస్సంతి, ధనుకేనపి కీళిస్సంతి, అక్షరికాయపి కీళిస్సంతి , మనేసికాయపి కీళిస్సంతి, యథావజ్జేనపి కీళిస్సంతి, హత్తిస్మిమ్మి సిక్ఖిస్సంతి, అస్సస్మిమ్మి సిక్ఖిస్సంతి, రథస్మిమ్మి సిక్ఖిస్సంతి, ధనుస్మిమ్మి సిక్ఖిస్సంతి, ధరుస్మిమ్మి సిక్ఖిస్సంతి, హత్తిస్సపి పురతో ధావిస్సంతి, అస్సస్సపి పురతో ధావిస్సంతి, రథస్సపి పురతో [పురతో ధావిస్సంతి (స్యా.)] ధావిస్సంతిపి ఆధావిస్సంతిపి, ఉస్సేళేస్సంతిపి, అప్పోటేస్సంతిపి, నిబ్బుజ్జిస్సంతిపి, ముట్టిహిపి యుజ్జిస్సంతి, రఙ్గమజ్జేపి సజ్ఞాటిం పత్థరిత్వా నచ్చకిం ఏవం వక్ఖంతి “ఇథ భగిని నచ్చన్నూ”తి నలాటికమ్మి దస్సంతి, వివిధమ్మి అనాచారం ఆచరిస్సంతి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా సారిపుత్తమోగ్గల్లానే ఆమంతేసే - “గచ్చథ తుమ్హే, సారిపుత్తా, కీటాగిరిం గత్వా అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోథ. తుమ్హాకం ఏతే సద్ధివిహారికా”తి.

“కథం మయం, భన్తే, అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్మా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోమ? చణ్ణా తే భిక్షా ఫరుసా”తి. “తేన హి తుమ్హే, సారిపుత్తా, బహుకేహి భిక్షాహి సద్ధిం గచ్చథా”తి. “ఏవం, భన్తే”తి ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానా

భగవతో పచ్చస్రోసుం. “ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, కాతబ్బం. పరమం అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్షా చోదేతబ్బా. చోదేత్వా సారేతబ్బా. సారేత్వా ఆపత్తిం రోపేతబ్బా . ఆపత్తిం రోపేత్వా బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౪౩౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. ఇమే అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్షా కులదూసకా పాపసమాచారా. ఇమేసం పాపకా సమాచారా దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. కులాని చ ఇమేహి దుట్టాని దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్సా పబ్బాజనీయకమ్మం కరేయ్య - ‘న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్షాహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బ’ంతి. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. ఇమే అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్షా కులదూసకా పాపసమాచారా. ఇమేసం పాపకా సమాచారా దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. కులాని చ ఇమేహి దుట్టాని దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. సజ్ఞో అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్సా పబ్బాజనీయకమ్మం కరోతి - ‘న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్షాహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బ’ంతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్సా పబ్బాజనీయకమ్మస్స కరణం - ‘న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్షాహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బ’ంతి, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి...పే... తతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి - సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో...పే... సో భాసేయ్య.

“కతం సజ్ఞేన అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్సా పబ్బాజనీయకమ్మం - ‘న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్షాహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బ’ంతి. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౪౩౫. అథ ఖో సారిపుత్తమోగ్గల్లానప్పముఖో భిక్షుసజ్ఞో కీటాగిరిం గత్వా అస్సజిపునబ్బసుకానం భిక్షానం కీటాగిరిస్సా పబ్బాజనీయకమ్మం అకాసి - ‘న అస్సజిపునబ్బసుకేహి భిక్షాహి కీటాగిరిస్మిం వత్థబ్బ’ంతి. తే సజ్ఞేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తంతి, న లోమం పాతేంతి, న నేత్థారం వత్తంతి, న భిక్షా ఖమాపేంతి, అక్కీసంతి పరిభాసంతి ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేంతి, పక్కమంతిపి, విబ్బమంతిపి. యే తే భిక్షా అప్పిద్దా...పే... తే ఉజ్జాయంతి ఖియ్యంతి విపాచేంతి - “కథణ్ణో నామ అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్షా సజ్ఞేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తిస్సంతి, న లోమం పాతేస్సంతి, న నేత్థారం వత్తిస్సంతి, న భిక్షా ఖమాపేస్సంతి , అక్కీసేస్సంతి పరిభాసేస్సంతి, ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేస్సంతి పక్కమిస్సంతిపి విబ్బమిస్సంతిపి”తి ! అథ ఖో తే భిక్షా అస్సజిపునబ్బసుకే భిక్షా అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర, భిక్షవే, అస్సజిపునబ్బసుకా భిక్షా సజ్ఞేన పబ్బాజనీయకమ్మకతా న సమ్మా వత్తంతి...పే... విబ్బమంతిపి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౩౬. “భిక్షు పనేవ అశ్శతరం గామం వా నిగమం వా ఉపనిస్సాయ విహరతి కులదూసకో పాపసమాచారో. తస్స ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ, కులాని చ తేన దుట్టాని దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. సో భిక్షు భిక్షాహి ఏవమస్స వచనీయో - ‘ఆయస్మా ఖో కులదూసకో పాపసమాచారో, ఆయస్మతో ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ, కులాని చాయస్మతా దుట్టాని దిస్సంతి చేవ సుయ్యంతి చ. పక్కమతాయస్మా ఇమమ్మా ఆవాసా. అలం తే ఇథ వాసేనా”తి.

ఏవఱ్ఱా సో భిక్షు భిక్షాహి వుచ్చమానో తే భిక్షా ఏవం వదేయ్య - ‘ఛన్దగామినో చ భిక్షా దోసగామినో చ భిక్షా మోహగామినో చ భిక్షా భయగామినో చ భిక్షా తాదిసికాయ ఆపత్తియా ఏకచ్చం పబ్బాజేన్తి ఏకచ్చం న పబ్బాజేన్తి’తి, సో భిక్షు భిక్షాహి ఏవమస్స వచనీయో - ‘మాయస్మా ఏవం అవచ. న చ భిక్షా ఛన్దగామినో. న చ భిక్షా దోసగామినో. న చ భిక్షా మోహగామినో. న చ భిక్షా భయగామినో. ఆయస్మా ఖో కులదూసకో పాపసమాచారో. ఆయస్మతో ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చాయస్మతా దుట్టాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. పక్కమతాయస్మా ఇమవ్హా ఆవాసా. అలం తే ఇథ వాసేనా’తి. ఏవఱ్ఱా సో భిక్షు భిక్షాహి వుచ్చమానో తథేవ పగ్గణ్ణేయ్య, సో భిక్షు భిక్షాహి యావతతియం సమనుభాసితబ్బో తస్స పటినిస్సగ్గాయ. యావతతియఱ్ఱో సమనుభాసీయమానో తం పటినిస్సజ్జేయ్య , ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే పటినిస్సజ్జేయ్య, సజ్ఞాదిసేసో”తి.

౪౩౭. భిక్షు పనేవ అఱ్ఱాతరం గామం వా నిగమం వాతి గామోపి నిగమోపి నగరమ్పి గామో చేవ నిగమో చ.

ఉపనిస్సాయ విహరతీతి తత్థ పటిబద్ధా హోన్తి చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారా.

కులం నామ చత్తారి కులాని - ఖత్తియకులం, బ్రాహ్మణకులం, వేస్సకులం, సుద్ధకులం.

కులదూసకోతి కులాని దూసేతి పుప్పేన వా ఫలేన వా చుణ్ణేన వా మత్తికాయ వా దన్తకట్టేన వా వేళుయా వా [వేళునా వా (స్యా.)] వేజ్జికాయ వా జఙ్ఘపేసనికేన వా.

పాపసమాచారోతి మాలావచ్చం రోపేతిపి రోపాపేతిపి, సిఱ్ఱాతిపి సిఱ్ఱాపేతిపి, ఓచినాతిపి ఓచినాపేతిపి, గన్ఠేతిపి గన్ఠాపేతిపి.

దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చాతి యే సంముఖా తే పస్సన్తి, యే తిరోక్ఖా తే సుణన్తి.

కులాని చ తేన దుట్టానీతి పుట్టే సద్ధా హుత్వా తం ఆగమ్మ అస్సద్ధా హోన్తి, పసన్నా హుత్వా అప్పసన్నా హోన్తి.

దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చాతి యే సంముఖా తే పస్సన్తి, యే తిరోక్ఖా తే సుణన్తి.

సో భిక్షాతి యో సో కులదూసకో భిక్షు.

భిక్షాహీతి అఱ్ఱోహి భిక్షాహి. యే పస్సన్తి యే సుణన్తి. తేహి వత్తబ్బో - “ఆయస్మా ఖో కులదూసకో పాపసమాచారో. ఆయస్మతో ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చాయస్మతా దుట్టాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. పక్కమతాయస్మా ఇమవ్హా ఆవాసా. అలం తే ఇథ వాసేనా”తి.

ఏవఱ్ఱా సో భిక్షు భిక్షాహి వుచ్చమానో తే భిక్షా ఏవం వదేయ్య - “ఛన్దగామినో చ భిక్షా, దోసగామినో చ భిక్షా, మోహగామినో చ భిక్షా, భయగామినో చ భిక్షా. తాదిసికాయ ఆపత్తియా ఏకచ్చం పబ్బాజేన్తి ఏకచ్చం న పబ్బాజేన్తి”తి.

సో భిక్షాతి యో సో కమ్మకతో భిక్షు.

భిక్షాహీతి అజ్ఞోహి భిక్షాహి. యే పస్యన్తి యే సుణన్తి తేహి వత్తబ్బో - “మాయస్మా ఏవం అవచ. న చ భిక్షా ఛన్దగామినో, న చ భిక్షా దోసగామినో, న చ భిక్షా మోహగామినో, న చ భిక్షా భయగామినో. ఆయస్మా ఖో కులదూసకో పాపసమాచారో. ఆయస్మతో ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చాయస్మతా దుట్టాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. పక్కమతాయస్మా ఇమమ్మా ఆవాసా. అలం తే ఇథ వాసేనా”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో.

సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సుత్వా న వదన్తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సజ్జమజ్జమ్మి ఆకడ్డిత్వా వత్తబ్బో - “మాయస్మా ఏవం అవచ. న చ భిక్షా ఛన్దగామినో, న చ భిక్షా దోసగామినో, న చ భిక్షా మోహగామినో, న చ భిక్షా భయగామినో. ఆయస్మా ఖో కులదూసకో పాపసమాచారో. ఆయస్మతో ఖో పాపకా సమాచారా దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. కులాని చాయస్మతా దుట్టాని దిస్సన్తి చేవ సుయ్యన్తి చ. పక్కమతాయస్మా ఇమమ్మా ఆవాసా. అలం తే ఇథ వాసేనా”తి. దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే పటినిస్సజ్జతి, ఇచ్చేతం కుసలం. నో చే పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సో భిక్షు సమనుభాసితబ్బో. ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, సమనుభాసితబ్బో. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౪౩౮. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్ఞేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో భిక్షా ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేతి. సో తం వత్థం న పటినిస్సజ్జతి. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసేయ్య తస్స వత్థస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు సజ్ఞేన పబ్బాజనీయకమ్మకతో భిక్షా ఛన్దగామితా దోసగామితా మోహగామితా భయగామితా పాపేతి. సో తం వత్థం న పటినిస్సజ్జతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం సమనుభాసతి తస్స వత్థస్స పటినిస్సగ్గాయ. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సమనుభాసనా తస్స వత్థస్స పటినిస్సగ్గాయ, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దుతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి...పే... తతియమ్మి ఏతమత్థం వదామి...పే.....

“సమనుభట్టో సజ్ఞేన ఇత్థన్నామో భిక్షు తస్స వత్థస్స పటినిస్సగ్గాయ. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామి”తి.

౪౩౯. ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా, కమ్మవాచాపరియోసానే ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స. సజ్ఞాదిసేసం అజ్ఞాపజ్జన్తస్స ఇత్తియా దుక్కటం, ద్వీహి కమ్మవాచాహి ధుల్లచ్చయా పటిప్పస్సమ్భన్తి.

సజ్ఞాదిసేసోతి సజ్ఞోవ తస్మా ఆపత్తియా పరివాసం దేతి, మూలాయ పటికస్సతి, మానత్తం దేతి, అబ్బేతి; న సమ్మహులా, న ఏకపుగ్గలో . తేన వుచ్చతి - ‘సజ్ఞాదిసేసోతి, తస్సేవ ఆపత్తినికాయస్స నామకమ్మం అధివచనం. తేనపి వుచ్చతి సజ్ఞాదిసేసోతి.

౪౪౦. ధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసజ్ఞో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే వేమతికో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సజ్ఞాదిసేసస్స.

ధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసంఘో న పటినిస్సజ్జతి, ఆపత్తి సంఘోదిసేసస్స.

అధమ్మకమ్మే ధమ్మకమ్మసంఘో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

అధమ్మకమ్మే అధమ్మకమ్మసంఘో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౪౪౧. అనాపత్తి అసమనుభాసంతస్స, పటినిస్సజ్జంతస్స, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

కులదూసకసిక్ఖాపదం నిట్టితం తేరసమం.

౪౪౨. ఉద్దిట్టా ఖో, ఆయస్మిన్తో, తేరస సంఘోదిసేసా ధమ్మా, నవ పరమాపత్తికా, చత్తారో యావతతియకా. యేసం భిక్షు అఙ్గాతరం వా అఙ్గాతరం వా ఆపజ్జిత్యా యావతీహం జానం పటిచ్చాదేతి తావతీహం తేన భిక్షునా అకామా పరివత్థబ్బం. పరివుత్థపరివాసేన భిక్షునా ఉత్తరి ఛారత్తం భిక్షుమానత్తాయ పటిపజ్జితబ్బం. చిణ్ణమానత్తో భిక్షు యత్థ సియా వీసతిగణో భిక్షుసంఘో తత్థ సో భిక్షు అభేతబ్బో. ఏకేనపి చే ఉనో వీసతిగణో భిక్షుసంఘో తం భిక్షుం అభేయ్య, సో చ భిక్షు అనబ్బితో, తే చ భిక్షూ గారయ్హ, అయం తత్థ సామీచి. తత్థాయస్మిన్తే పుచ్చామి - 'కచ్చిత్థ పరిసుద్ధా'? దుతియమ్మి పుచ్చామి - 'కచ్చిత్థ పరిసుద్ధా'? తతియమ్మి పుచ్చామి - 'కచ్చిత్థ పరిసుద్ధా'? పరిసుద్ధేత్థాయస్మిన్తో. తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

తేరసకం నిట్టితం.

తస్సుద్ధానం -

విస్సట్టి కాయసంసగ్గం, దుట్టుల్లం అత్తకామఞ్చ;

సఞ్చరిత్తం కుటీ చేవ, విహారో చ అమూలకం.

కిఞ్చిలేసఞ్చ భేదో చ, తస్సేవ అనువత్తకా;

దుబ్బచం కులదూసఞ్చ, సంఘోదిసేసా తేరసాతి.

సంఘోదిసేసకణ్డం నిట్టితం.

3. అనియతకణ్డం

౧. పరమఅనియతసిక్ష్వాపదం

ఇమే ఖో పనాయస్మన్తో ద్వే అనియతా ధమ్మా

ఉద్దేశం ఆగచ్ఛన్తి.

౪౪౩. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయా సావత్థియం కులూపకో హోతి, బహుకాని కులాని ఉపసంజ్ఞమతి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉదాయస్స ఉపట్టాకకులస్స కుమారికా అఙ్ఞాతరస్స కులస్స కుమారకస్స దిన్నా హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన తం కులం తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా మనుస్సే పుచ్చి - “కహం ఇత్థన్నామా”తి? తే ఏవమాహంసు - “దిన్నా, భన్తే, అముకస్స కులస్స కుమారకస్సా”తి. తమ్పి ఖో కులం ఆయస్మతో ఉదాయస్స ఉపట్టాకం హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా యేన తం కులం తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా మనుస్సే పుచ్చి - “కహం ఇత్థన్నామా”తి? తే ఏవమాహంసు - “ఏసాయ్య, ఓవరకే నిసిన్నా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయా యేన సా కుమారికా తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా తస్సా కుమారికాయ సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసంజ్ఞం కప్పేసి కాలయుత్తం సముల్లపన్తో కాలయుత్తం ధమ్మం భణన్తో.

తేన ఖో పన సమయేన విసాఖా మిగారమాతా బహుపుత్తా హోతి బహునత్తా అరోగపుత్తా అరోగనత్తా అభిమంజ్జలసమ్మతా. మనుస్సా యఙ్ఞోసు ఛణోసు ఉస్సవేసు విసాఖం మిగారమాతరం పరమం భోజేన్తి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా నిమన్తితా తం కులం అగమాసి. అద్దసా ఖో విసాఖా మిగారమాతా ఆయస్మంతం ఉదాయం తస్సా కుమారికాయ సద్ధిం ఏకం ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసిన్నం. దిస్సాన ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ - “ఇదం, భన్తే, నచ్చన్నం నప్పతిరూపం యం అయ్యో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసంజ్ఞం కప్పేతి. కిఞ్చాపి, భన్తే, అయ్యో అనత్తికో తేన ధమ్మేన, అపిచ దుస్సద్ధాపయా అప్పసన్నా మనుస్సా”తి. ఏవమ్పి ఖో ఆయస్మా ఉదాయా విసాఖాయ మిగారమాతుయా వుచ్చమానో నాదియి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా నిక్ఖమిత్వా భిక్షానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఙ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉదాయా మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసంజ్ఞం కప్పేస్సతి”తి! అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసంజ్ఞం కప్పేసి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథఙ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసంజ్ఞం కప్పేస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే , ఇమం సిక్ష్వాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౪౪. “యో పన భిక్షు మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసజ్జం కప్పీయ్య, తమేనం సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా దిస్వా తిణ్ణం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన వదేయ్య - పారాజికేన వా సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా, నిసజ్జం భిక్షు పటిజానమానో తిణ్ణం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన కారేతబ్బో - పారాజికేన వా సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా యేన వా సా సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా వదేయ్య, తేన సో భిక్షు కారేతబ్బో. అయం ధమ్మో అనియతో”తి.

౪౪౫. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

మాతుగామో నామ మనుస్సిత్థీ, న యక్ఖీ న పేతీ న తిరచ్ఛానగతా. అన్తమసో తదహుజాతాపి దారికా, పగేవ మహత్తరీ.

సద్ధిన్తి ఏకతో.

ఏకో ఏకాయాతి భిక్షు చేవ హోతి మాతుగామో చ.

రహో నామ చక్ఖుస్స రహో, సోతస్స రహో. చక్ఖుస్స రహోనామ న సక్కా హోతి అక్ఖిం వా నిఖణీయమానే భముకం వా ఉక్ఖిపీయమానే సీసం వా ఉక్ఖిపీయమానే పస్సితుం. సోతస్స రహోనామ న సక్కా హోతి పకతికథా సోతుం.

పటిచ్చన్నం నామ ఆసనం కుట్టేన వా [కుడ్డేన వా (సీ. స్వా.)] కవాటేన వా కిలజ్జోన వా సాణిపాకారేన వా రుక్ఖేన వా ధమ్మేన వా కోత్థళియా వా యేన కేనచి పటిచ్చన్నం హోతి.

అలంకమ్మనియేతి సక్కా హోతి మేధునం ధమ్మం పటిసేవితుం.

నిసజ్జం కప్పీయ్యాతి మాతుగామే నిసిన్నే భిక్షు ఉపనిసిన్నో వా హోతి ఉపనిపన్నో వా. భిక్షు నిసిన్నే మాతుగామో ఉపనిసిన్నో వా హోతి ఉపనిపన్నో వా. ఉభో వా నిసిన్నా హోన్తి ఉభో వా నిపన్నా.

సద్ధేయ్యవచసా నామ ఆగతఫలా అభిసమేతావిని విజ్ఞాతసాసనా.

ఉపాసికా నామ బుద్ధం సరణం గతా, ధమ్మం సరణం గతా, సజ్జం సరణం గతా.

దిస్వాతి పస్సిత్వా.

తిణ్ణం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన వదేయ్య - పారాజికేన వా సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. నిసజ్జం భిక్షు పటిజానమానో తిణ్ణం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన కారేతబ్బో - పారాజికేన వా సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. యేన వా సా సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా వదేయ్య తేన సో భిక్షు కారేతబ్బో.

౪౪౬. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామస్స మేధునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామస్స మేధునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “సచ్ఛాహం నిసిన్నో, నో చ ఖో మేధునం ధమ్మం పటిసేవి”న్తి, నిసజ్ఞాయ

కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో నిపన్నో”తి, నిపజ్ఞాయ కారేతబ్బో . సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “నాహం నిసిన్నో అపిచ ఖో రితో”తి, న కారేతబ్బో.

౪౪౭. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “సచ్చాహం నిపన్నో, నో చ ఖో మేఘునం ధమ్మం పటిసేవి”న్తి, నిపజ్ఞాయ కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నో”తి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామస్స మేఘునం ధమ్మం పటిసేవన్తో”తి , సో చే ఏవం వదేయ్య - “నాహం నిపన్నో అపిచ ఖో రితో”తి, న కారేతబ్బో.

౪౪౮. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జిన్నో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో...పే.... సద్ధాహం నిసిన్నో నో చ ఖో కాయసంసగ్గం సమాపజ్జిన్తి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో అపిచ ఖో నిపన్నోతి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యా మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జన్తో”తి, నో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో...పే.... సద్దాహం నిపన్నో, నో చ ఖో కాయసంసగ్గం సమాపజ్జన్తి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నోతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

౪౪౯. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసిన్నో”తి , సో చ తం పటిజానాతి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిసిన్నో అపిచ ఖో నిపన్నోతి, నిపజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

౪౫౦. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిపన్నో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, నిపజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నోతి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

అనియతోతి న నియతో, పారాజికం వా సజ్ఞాదిసేనో వా పాచిత్తియం వా.

420. గమనం పటిజానాతి, నిసజ్జం పటిజానాతి, ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి, నిసజ్జం న పటిజానాతి, ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి, నిసజ్జం పటిజానాతి, ఆపత్తిం న

పటిజానాతి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి, నిసజ్ఞం న పటిజానాతి, ఆపత్తిం న పటిజానాతి, న కారేతబ్బో.

గమనం న పటిజానాతి, నిసజ్ఞం పటిజానాతి, ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా

కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి, నిసజ్ఞం న పటిజానాతి, ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి, నిసజ్ఞం పటిజానాతి, ఆపత్తిం న పటిజానాతి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి, నిసజ్ఞం న పటిజానాతి, ఆపత్తిం న పటిజానాతి, న కారేతబ్బోతి.

పరమో అనియతో నిట్టితో.

౨. దుతియఅనియతస్సిక్ఖాపదం

౪౨౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ - “భగవతా పటిక్ఖితం మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో పటిచ్చన్నే ఆసనే అలంకమ్మనియే నిసజ్ఞం కప్పేతు”న్తి తస్సాయేవ కుమారికాయ సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేసి కాలయుత్తం సముల్లపన్నో కాలయుత్తం ధమ్మం భణ్ణో. దుతియమ్మి ఖో విసాఖా మిగారమాతా నిమన్తితా తం కులం అగమాసి. అద్దసా ఖో విసాఖా మిగారమాతా ఆయస్మంతం ఉదాయం తస్సాయేవ కుమారికాయ సద్ధిం ఏకం ఏకాయ రహో నిసన్నం. దిస్వాన ఆయస్మంతం ఉదాయం ఏతదవోచ - “ఇదం, భన్తే, నచ్చన్నం నప్పతిరూపం యం అయ్యో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేతి. కిఞ్చాపి, భన్తే, అయ్యో అనత్తికో తేన ధమ్మేన, అపిచ దుస్సద్ధాపయా అప్పసన్నా మనుస్సా”తి. ఏవమ్మి ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ విసాఖాయ మిగారమాతుయా వుచ్చమానో నాదియి. అథ ఖో విసాఖా మిగారమాతా నిక్ఖమిత్యా భిక్ఖానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్ఖా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేస్సంతి”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖా ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం ...పే.... “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేసి”తి? “సచ్చం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథిజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేస్సంతి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౪౨౩. “న హేవ ఖో పన పటిచ్చన్నం ఆసనం హోతి నాలం కమ్మనియం, అలఞ్చ ఖో హోతి మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసితుం. యో పన భిక్ఖు తథారూపే ఆసనే మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసజ్ఞం కప్పేయ్య, తమేనం సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా దిస్వా ద్వన్నం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన వదేయ్య - సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. నిసజ్ఞం భిక్ఖు పటిజానమానో ద్వన్నం ధమ్మానం అజ్ఞాతరేన కారేతబ్బో - సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. యేన వా సా సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా వదేయ్య తేన సో భిక్ఖు కారేతబ్బో. అయమ్మి ధమ్మో అనియతో”తి.

౪౨౪. న హేవ ఖో పన పటిచ్చన్నం ఆసనం హోతి అప్పటిచ్చన్నం హోతి కుట్టేన వా కవాటేన వా కిలజ్ఞోన వా సాణిపాకారేన వా రుక్ఞేన వా ధమ్మేన వా కోత్థళియా వా యేన కేనచి అప్పటిచ్చన్నం హోతి.

నాలం కమ్మనియన్తి న సక్కా హోతి మేధునం ధమ్మం పటిసేవితం.

అలఱ్ఱ ఖో హోతి మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసితున్తి సక్కా హోతి మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసితుం.

యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

తథారూపే ఆసనేతి ఏవరూపే ఆసనే.

మాతుగామో నామ మనుస్సిత్తి, న యక్కి న పేతీ న తిరచ్ఛానగతా, విఞ్ఞా పటిబలా సుభాసితదుబ్బాసితం దుట్టుల్లాదుట్టుల్లం ఆజానితుం.

సద్ధిన్తి ఏకతో.

ఏకో ఏకాయాతి భిక్షు చేవ హోతి మాతుగామో చ.

రహో నామ చక్కుస్స రహో, సోతస్స రహో. చక్కుస్స రహో నామ న సక్కా హోతి అక్కిం వా నిఖణీయమానే భముకం వా ఉక్కిపీయమానే సీసం వా ఉక్కిపీయమానే పస్సితుం. సోతస్స రహో నామ న సక్కా హోతి పకతికథా సోతుం.

నిసజ్జం కప్పేయ్యాతి మాతుగామే నిసిన్నే భిక్షు ఉపనిసిన్నో వా హోతి ఉపనిపన్నో వా. భిక్షు నిసిన్నే మాతుగామో ఉపనిసిన్నో వా హోతి ఉపనిపన్నో వా. ఉభో వా నిసిన్నా హోన్తి ఉభో వా నిపన్నా.

సద్ధేయ్యవచసా నామ ఆగతఫలా అభిసమేతావిన్ విఞ్ఞాతసాసనా.

ఉపాసికా నామ బుద్ధం సరణం గతా, ధమ్మం సరణం గతా, సజ్జం సరణం గతా.

దిస్సాతి పస్సిత్వా.

ద్విన్నం ధమ్మానం అఞ్ఞాతరేన వదేయ్య సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. నిసజ్జం భిక్షు పటిజానమానో ద్విన్నం ధమ్మానం అఞ్ఞాతరేన కారేతబ్బో - సజ్ఞాదిసేసేన వా పాచిత్తియేన వా. యేన వా సా సద్ధేయ్యవచసా ఉపాసికా వదేయ్య, తేన సో భిక్షు కారేతబ్బో.

౪౫౫. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞన్తో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిసిన్నో మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞన్తో”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “సచ్ఛాహం నిసిన్నో, నో చ ఖో కాయసంసగ్గం సమాపజ్ఞ”న్తి, నిసజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో నిపన్నోతి, నిపజ్ఞాయ కారేతబ్బో...పే... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో నిపన్నో మాతుగామేన సద్ధిం కాయసంసగ్గం సమాపజ్జన్తో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో...పే.... సచ్చాహం నిపన్నో, నో చ ఖో కాయసంసగ్గం సమాపజ్జన్తి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నోతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో ...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యస్స మయా సుతం నిసిన్నస్స మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసంతస్సా”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యస్స మయా సుతం నిసిన్నస్స మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసంతస్సా”తి, సో చే ఏవం వదేయ్య - “సచ్చాహం నిసిన్నో, నో చ ఖో దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసి”న్తి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో నిపన్నోతి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యస్స మయా సుతం నిపన్నస్స మాతుగామం దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసంతస్సా”తి, సో చ తం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో...పే.... సచ్చాహం నిపన్నో నో చ ఖో దుట్టుల్లాహి వాచాహి ఓభాసిన్తి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నోతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

౪౫౬. సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిసిన్నో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో నిపన్నోతి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిసిన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

సా చే ఏవం వదేయ్య - “అయ్యో మయా దిట్టో మాతుగామేన సద్ధిం ఏకో ఏకాయ రహో నిపన్నో”తి, సో చ తం పటిజానాతి, నిపజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో నిసిన్నోతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో...పే.... నాహం నిపన్నో, అపిచ ఖో రితోతి, న కారేతబ్బో.

అయమ్మీతి పురిమం ఉపాదాయ వుచ్చతి.

అనియతోతి న నియతో, సజ్ఞాదిసేసో వా పాచిత్తియం వా.

౪౫౭. గమనం పటిజానాతి నిసజ్జం పటిజానాతి ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి నిసజ్జం న పటిజానాతి ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి నిసజ్జం పటిజానాతి ఆపత్తిం న పటిజానాతి, నిసజ్జాయ కారేతబ్బో. గమనం పటిజానాతి నిసజ్జం న పటిజానాతి ఆపత్తిం న పటిజానాతి, న కారేతబ్బో.

గమనం న పటిజానాతి నిసజ్జం పటిజానాతి ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి నిసజ్జం న పటిజానాతి ఆపత్తిం పటిజానాతి, ఆపత్తియా కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి నిసజ్జం పటిజానాతి ఆపత్తిం న పటిజానాతి , నిసజ్జాయ కారేతబ్బో. గమనం న పటిజానాతి నిసజ్జం న పటిజానాతి ఆపత్తిం న పటిజానాతి, న కారేతబ్బోతి.

దుతియో అనియతో నిట్టితో.

౪౫౮. ఉద్దిట్టా ఖో ఆయస్మన్తో ద్వే అనియతా ధమ్మా. తత్థాయస్మన్తే పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? దుతియమ్మి పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? తతియమ్మి పుచ్ఛామి - “కచ్చిత్త పరిసుద్ధా”? పరిసుద్ధేత్థాయస్మన్తో; తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

తస్సుద్ధానం -

అలం కమ్మనియజ్జీవ, తథేవ చ నహేవ ఖో;

అనియతా సుపజ్జాత్తా, బుద్ధసేట్ఠేన తాదినాతి.

అనియతకణ్ఠం నిట్ఠితం.

౪. నిస్సగ్గియకణ్డం

౧. చీవరవగ్గో

౧. పఠమకథినసిక్ఖాపదం

ఇమే ఖో పనాయస్మన్తో తింస నిస్సగ్గియా పాచిత్తియా

ధమ్మా ఉద్దేశం ఆగచ్ఛన్తి.

౪౫౯. తేనే సమయేన బుద్ధో భగవా వేసాలియం విహరతి గోతమకే చేతియే. తేన ఖో పన సమయేన భగవతా భిక్షూనం తిచీవరం అనుజ్ఞాతం హోతి. ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ - “భగవతా తిచీవరం అనుజ్ఞాత”ని అజ్ఞోనేవ తిచీవరేన గామం పవినన్తి, అజ్ఞోన తిచీవరేన ఆరామే అచ్ఛన్తి, అజ్ఞోన తిచీవరేన నహనం ఓతరన్తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ అతిరేకచీవరం ధారేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్ఛం కిర తుష్ఠే, భిక్షవే, అతిరేకచీవరం ధారేథా”తి ? “సచ్ఛం భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథజ్ఞో నామ తుష్ఠే, మోఘపురిసా, అతిరేకచీవరం ధారేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౪౬౦. “యో పన భిక్షు అతిరేకచీవరం ధారేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవజ్ఞేదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పజ్ఞాత్తం హోతి.

౪౬౧. [మహావ. ౩౪౭] తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స అతిరేకచీవరం ఉప్పన్నం హోతి. ఆయస్మా చ ఆనన్దో తం చీవరం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో హోతి. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. అథ ఖో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతదహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్ఞాత్తం - ‘న అతిరేకచీవరం ధారేతబ్బ’న్తి. ఇదజ్ఞా మే అతిరేకచీవరం ఉప్పన్నం. అహజ్ఞేమం చీవరం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్ఞితబ్బ”న్తి? అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కీవచిరం పనానన్ద, సారిపుత్తో ఆగచ్ఛిస్సతీ”తి? “నవమం వా, భగవా, దివసం దసమం వా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, దసాహపరమం అతిరేకచీవరం ధారేతుం. ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౪౬౨. “నిట్టితచీవరస్మిం భిక్షునా ఉబ్బతస్మిం కథినే దసాహపరమం అతిరేకచీవరం ధారేతబ్బం. తం అతిక్యామయతో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౪౬౩. నిట్టితచీవరస్మిన్తి భిక్షునో చీవరం కతం వా హోతి నట్టం వా వినట్టం వా దడ్డం వా చీవరాసా వా ఉపచ్ఛిన్నా.

ఉబ్బతస్మిం కథినేతి అట్టన్నం మాతికానం అజ్ఞాతరాయ మాతికాయ ఉబ్బతం హోతి, సజ్ఞేన వా అన్తరా ఉబ్బతం హోతి.

దసాహపరమన్తి దసాహపరమతా ధారేతబ్బం.

అతిరేకచీవరం నామ అనధిట్టతం అవికప్పితం.

చీవరం నామ ఛన్నం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం, వికప్పనుపగం పచ్చిమం.

తం అతిక్యామయతో నిస్సగ్గియం హోతి [హోతితి ఇదం పదం సబ్బపోత్తకేసు అత్తి, సిక్ఖాపదే పన నత్తి, ఏవముపరిపి]

తి ఏకాదసే అరుణగ్గమనే నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చా పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం. తేన భిక్షునా సజ్జం ఉపసంక్కుమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్సు వచనీయో - “ఇదం మే, భన్తే, చీవరం దసాహతిక్కంతం నిస్సగ్గియం, ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. నిస్సట్టచీవరం దాతబ్బం.

౪౬౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. ఇదం చీవరం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో నిస్సగ్గియం సజ్జస్స నిస్సట్టం. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో దదేయ్య”తి.

౪౬౫. తేన భిక్షునా సమ్మహులే భిక్షా ఉపసంక్కుమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్సు వచనీయో - “ఇదం మే, భన్తే, చీవరం దసాహతిక్కంతం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం ఆయస్మన్తానం నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. నిస్సట్టచీవరం దాతబ్బం.

౪౬౬. “సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. ఇదం చీవరం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో నిస్సగ్గియం ఆయస్మన్తానం నిస్సట్టం. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, ఆయస్మన్తా ఇమం చీవరం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో దదేయ్య”న్తి.

౪౬౭. తేన భిక్షునా ఏకం భిక్షుం ఉపసంక్కుమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్సు వచనీయో - “ఇదం మే, ఆవుసో, చీవరం దసాహతిక్కంతం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం ఆయస్మతో నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. తేన భిక్షునా ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. నిస్సట్టచీవరం దాతబ్బం - “ఇమం చీవరం ఆయస్మతో దమ్మీ”తి.

౪౬౮. దసాహతిక్కంతే అతిక్కంతసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. దసాహతిక్కంతే వేమతికో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. దసాహతిక్కంతే అనతిక్కంతసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనధిట్టతే అధిట్టతసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవికప్పితే వికప్పితసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనట్టే నట్టసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవినట్టే వినట్టసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అదడ్డే దడ్డసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిలుత్తే విలుత్తసంఘో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం చీవరం అనిస్సజ్జిత్యా పరిభుజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. దసాహానతిక్కన్తే అతిక్కన్తసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. దసాహానతిక్కన్తే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. దసాహానతిక్కన్తే అనతిక్కన్తసజ్జో, అనాపత్తి.

౪౬౯. అనాపత్తి అన్తోదసాహం అధిట్ఠతి, వికప్పీతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, డయ్యతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ఠన్తి, విస్సాసం గణ్ఠన్తి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

౪౭౦. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా నిస్సట్ఠచీవరం న దేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. “న , భిక్షవే, నిస్సట్ఠచీవరం న దాతబ్బం. యో న దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

కథినసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం పరమం.

౨. ఉదోసితసిక్ఖాపదం

౪౭౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షా భిక్షానం హత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన జనపదచారికం పక్కమన్తి. తాని చీవరాని చిరం నిక్ఖిత్తాని కణ్ఠకితాని హోన్తి. తాని భిక్షా ఓతాపేన్తి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా ఆనన్తో సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణన్తో తే భిక్షా తాని చీవరాని ఓతాపేన్తే. దిస్వాన యేన తే భిక్షా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా తే భిక్షా ఏతదవోచ - “కస్సిమాని, ఆవుసో, చీవరాని కణ్ఠకితానీ”తి? అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. ఆయస్మా ఆనన్తో ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షా భిక్షానం హత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన జనపదచారికం పక్కమిస్సన్తి”తి! అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్తో తే భిక్షా అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి...పే... “సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షా భిక్షానం హత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన జనపదచారికం పక్కమన్తి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే... కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా భిక్షానం హత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా సన్తరుత్తరేన జనపదచారికం పక్కమిస్సన్తి ! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౪౭౨. “నిట్ఠితచీవరస్మిం భిక్షునా ఉబ్బతస్మిం కథినే ఏకరత్తమ్మి చే భిక్షు తిచీవరేన విప్పవసేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవజ్ఞోదం భగవతా భిక్షానం సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం హోతి.

౪౭౩. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో భిక్షు కోసమ్మియం గిలానో హోతి. జాతకా తస్స భిక్షునో సన్తికే దూతం పాహేసుం - “ఆగచ్ఛతు భదన్తో, మయం, ఉపట్ఠహిస్సామా”తి. భిక్షాపి ఏవమాహంసు - “గచ్ఛావుసో , జాతకా తం ఉపట్ఠహిస్సన్తి”తి. సో ఏవమాహ - “భగవతావుసో, సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం - ‘న తిచీవరేన విప్పవసితబ్బ’న్తి. అహజ్ఞామ్మి గిలానో. న సక్కోమి తిచీవరం ఆదాయ పక్కమితుం. నాహం గమిస్సామీ”తి . భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, గిలానస్స భిక్షునో తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్మృతిం దాతుం. ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, దాతబ్బా. తేన గిలానేన భిక్షునా సజ్ఞం ఉపసజ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్ఞం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహిత్వా ఏవమస్స

వచనీయో - ‘అహం, భన్తే, గిలానో. న సక్కోమి తిచీవరం ఆదాయ పక్కమితుం. సోహం, భన్తే, సజ్ఞం తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతిం యాచామీ’తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. బృత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహపేతబ్బో -

౪౭౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో. న సక్కోతి తిచీవరం ఆదాయ పక్కమితుం. సో సజ్ఞం తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతిం యాచతి. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతిం దదేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్ఖు గిలానో. న సక్కోతి తిచీవరం ఆదాయ పక్కమితుం. సో సజ్ఞం తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతిం యాచతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతిం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతియా దానం, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సజ్ఞేన ఇత్థన్నామస్స భిక్ఖునో తిచీవరేన అవిప్పవాససమ్ముతి. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౭౫. “నిట్టితచీవరస్మిం భిక్ఖునా ఉబ్బతస్మిం కథినే ఏకరత్తమ్మి చే భిక్ఖు తిచీవరేన విప్పవసేయ్య, అజ్ఞాత్ర భిక్ఖుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౪౭౬. “నిట్టితచీవరస్మిన్తి భిక్ఖునో చీవరం కతం వా హోతి నట్టం వా వినట్టం వా దడ్డం వా చీవరాసా వా ఉపచ్చిన్నా.

ఉబ్బతస్మిం కథినేతి అట్టన్నం మాతికానం అజ్ఞాతరాయ మాతికాయ ఉబ్బతం హోతి, సజ్ఞేన వా అన్తరా ఉబ్బతం హోతి.

ఏకరత్తమ్మి చే భిక్ఖు తిచీవరేన విప్పవసేయ్యాతి సజ్ఞాటియా వా ఉత్తరాసజ్ఞేన వా అన్తరవాసకేన వా.

అజ్ఞాత్ర భిక్ఖుసమ్ముతియాతి రపేత్వా భిక్ఖుసమ్ముతిం.

నిస్సగ్గియం హోతీతి సహ అరుణగ్గమనా [అరుణగ్గమనేన (సి. స్యా.)] నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్ఞితబ్బం సజ్ఞస్స వా గణస్స వా పుగలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, నిస్సజ్ఞితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే , చీవరం రత్తివిప్పవుత్థం [రత్తిం విప్పవుత్థం (సి.)] అజ్ఞాత్ర భిక్ఖుసమ్ముతియా నిస్సగ్గియం, ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్ఞామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యన్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౪౭౭. గామో ఏకూపచారో నానూపచారో. నివేసనం ఏకూపచారం నానూపచారం. ఉదోసితో ఏకూపచారో నానూపచారో. అట్టో ఏకూపచారో నానూపచారో. మాళో ఏకూపచారో నానూపచారో. పాసాదో ఏకూపచారో నానూపచారో. హమ్మియం

౪౮౬. ఏకకులస్సు పాసాదో హోతి, అన్తోపాసాదే చీవరం నిష్ఠిపిత్వా అన్తోపాసాదే వత్తిబ్బం. నానాకులస్సు పాసాదో హోతి, నానాగట్టా నానాఓవరకా. యస్మిం గట్టే చీవరం నిష్ఠిత్తం హోతి తస్మిం గట్టే వత్తిబ్బం ద్వారములే వా, హత్తిపాసా వా న విజహితబ్బం.

౪౮౭. ఏకకులస్స హమ్మియం హోతి. అన్తోహమ్మియే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోహమ్మియే వత్థబ్బం. నానాకులస్స హమ్మియం హోతి, నానాగబ్బా నానాఓవరకా. యస్మిం గబ్బే చీవరం నిక్ఖిత్తం హోతి తస్మిం గబ్బే వత్థబ్బం ద్వారములే వా, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం.

౪౮౮. ఏకకులస్స నావా హోతి. అన్తోనావాయ చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోనావాయ వత్థబ్బం . నానాకులస్స నావా హోతి నానాగబ్బా నానాఓవరకా. యస్మిం ఓవరకే చీవరం నిక్ఖిత్తం హోతి తస్మిం ఓవరకే వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం.

౪౮౯. ఏకకులస్స సత్థో హోతి. సత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా పురతో వా పచ్చతో వా సత్తబ్బంతరా న విజహితబ్బా, పస్సతో అబ్బంతరం న విజహితబ్బం. నానాకులస్స సత్థో హోతి, సత్థే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా హత్థపాసా న విజహితబ్బం.

౪౯౦. ఏకకులస్స ఖేత్తం హోతి పరిక్ఖిత్తా. అన్తోఖేత్తే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోఖేత్తే వత్థబ్బం. అపరిక్ఖిత్తం హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం. నానాకులస్స ఖేత్తం హోతి పరిక్ఖిత్తా. అన్తోఖేత్తే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా ద్వారములే వా వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం. అపరిక్ఖిత్తం హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం.

౪౯౧. ఏకకులస్స ధణ్ణకరణం హోతి పరిక్ఖిత్తా. అన్తోధణ్ణకరణే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోధణ్ణకరణే వత్థబ్బం. అపరిక్ఖిత్తం హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం. నానాకులస్స ధణ్ణకరణం హోతి పరిక్ఖిత్తా. అన్తోధణ్ణకరణే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా ద్వారములే వా వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం. అపరిక్ఖిత్తం హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం.

౪౯౨. ఏకకులస్స ఆరామో హోతి పరిక్ఖిత్తో చ. అన్తోఆరామే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోఆరామే వత్థబ్బం. అపరిక్ఖిత్తో హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం. నానాకులస్స ఆరామో హోతి పరిక్ఖిత్తో చ. అన్తోఆరామే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా ద్వారములే వా వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం. అపరిక్ఖిత్తో హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం.

౪౯౩. ఏకకులస్స విహారో హోతి పరిక్ఖిత్తో చ. అన్తోవిహారే చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోవిహారే వత్థబ్బం. అపరిక్ఖిత్తో హోతి, యస్మిం విహారే చీవరం నిక్ఖిత్తం హోతి తస్మిం విహారే వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం. నానాకులస్స విహారో హోతి పరిక్ఖిత్తో చ. యస్మిం విహారే చీవరం నిక్ఖిత్తం హోతి తస్మిం విహారే వత్థబ్బం ద్వారములే వా, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం. అపరిక్ఖిత్తో హోతి , యస్మిం విహారే చీవరం నిక్ఖిత్తం హోతి తస్మిం విహారే వత్థబ్బం, హత్థపాసా వా న విజహితబ్బం.

౪౯౪. ఏకకులస్స రుక్ఖములం హోతి, యం మజ్జన్హికే కాలే సమన్తా ఛాయా ఫరతి, అన్తోఛాయాయ చీవరం నిక్ఖిపిత్వా అన్తోఛాయాయ వత్థబ్బం. నానాకులస్స రుక్ఖములం హోతి, హత్థపాసా న విజహితబ్బం.

అఙ్ఘోకాసో ఏకూపచారో నామ అగామకే అరణ్ణో సమన్తా సత్తబ్బంతరా ఏకూపచారో, తతో పరం నానూపచారో.

౪౯౫. విప్పవుత్థే విప్పవుత్థసఙ్ఘో అఙ్ఘత్ర భిక్షుసమ్మతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. విప్పవుత్థే వేమతికో, అఙ్ఘత్ర భిక్షుసమ్మతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. విప్పవుత్థే అవిప్పవుత్థసఙ్ఘో, అఙ్ఘత్ర భిక్షుసమ్మతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అప్పచ్చుద్ధటే పచ్చుద్ధటసఙ్ఘో...పే.... అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసఙ్ఘో... అనట్టే నట్టసఙ్ఘో... అవిసట్టే వినట్టసఙ్ఘో... అదడ్డే దడ్డసఙ్ఘో...పే.... అవిలుత్తే విలుత్తసఙ్ఘో, అఙ్ఘత్ర భిక్షుసమ్మతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం చీవరం అనిస్సజ్జిత్వా పరిభుజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స . అవిప్పవుత్తే విప్పవుత్తసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అవిప్పవుత్తే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అవిప్పవుత్తే అవిప్పవుత్తసజ్జో, అనాపత్తి.

౪౯౬. అనాపత్తి అన్తోఅరుణో పచ్చుద్ధరతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, ఉయ్హతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ణన్తి, విస్సాసం గణ్ణన్తి, భిక్షుసమ్ముతియా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఉదోసితసిక్ఖాపదం నిట్టితం దుతియం.

౩. తతియకథినసిక్ఖాపదం

౪౯౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో అకాలచీవరం ఉప్పన్నం హోతి. తస్స తం చీవరం కయిరమానం నప్పహోతి. అథ ఖో సో భిక్షు తం చీవరం ఉస్సాపేత్వా పునప్పునం విమజ్జతి. అద్దసా ఖో భగవా సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణన్తో తం భిక్షుం తం చీవరం ఉస్సాపేత్వా పునప్పునం విమజ్జంతం. దిస్వాన యేన సో భిక్షు తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “కిస్స త్వం, భిక్షు, ఇమం చీవరం ఉస్సాపేత్వా పునప్పునం విమజ్జసి”తి? “ఇదం మే, భన్తే, అకాలచీవరం ఉప్పన్నం. కయిరమానం నప్పహోతి. తేనాహం ఇమం చీవరం ఉస్సాపేత్వా పునప్పునం విమజ్జామీ”తి. “అత్తి పన తే, భిక్షు, చీవరపచ్చాసా”తి? “అత్తి, భగవా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా, భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, అకాలచీవరం పటిగ్గహేత్వా చీవరపచ్చాసా నిక్షిపితు”న్తి.

౪౯౮. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షూ - “భగవతా అనుజ్ఞాతం అకాలచీవరం పటిగ్గహేత్వా చీవరపచ్చాసా నిక్షిపితు”న్తి అకాలచీవరాని పటిగ్గహేత్వా అతిరేకమాసం నిక్షిపన్తి. తాని చీవరాని చీవరవంసే భణ్ణికాబద్ధాని తిట్టన్తి. అద్దసా ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణన్తో తాని చీవరాని చీవరవంసే భణ్ణికాబద్ధాని తిట్టన్తే. దిస్వాన భిక్షూ ఆమన్తేసి - “కస్సిమాని, ఆవుసో, చీవరాని చీవరవంసే భణ్ణికాబద్ధాని తిట్టన్తి”తి? “అవ్హాకం, ఆవుసో, అకాలచీవరాని చీవరపచ్చాసా నిక్షితానీ”తి. “కీవచిరం పనావుసో, ఇమాని చీవరాని నిక్షితానీ”తి? “అతిరేకమాసం, ఆవుసో”తి. ఆయస్మా ఆనన్దో ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షూ అకాలచీవరం పటిగ్గహేత్వా అతిరేకమాసం నిక్షిపిస్సన్తి”తి! అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో తే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహేత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి...పే.... “సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షూ అకాలచీవరం పటిగ్గహేత్వా అతిరేకమాసం నిక్షిపన్తి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహే బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా అకాలచీవరం పటిగ్గహేత్వా అతిరేకమాసం నిక్షిపిస్సన్తి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౪౯౯. “నిట్టితచీవరస్మిం భిక్షునా ఉబ్బతస్మిం కథినే భిక్షునో పనేవ అకాలచీవరం ఉప్పజ్జేయ్య, ఆకఙ్ఘమానేన భిక్షునా పటిగ్గహేతబ్బం. పటిగ్గహేత్వా ఖిప్పమేవ కారేతబ్బం. నోచస్స పారిపూరి, మాసపరమం తేన భిక్షునా తం చీవరం నిక్షిపితబ్బం ఉనస్స పారిపూరియా సతియా పచ్చాసాయ. తతో చే ఉత్తరి [ఉత్తరిం (సీ. స్వా.)] నిక్షిపేయ్య, సతియాపి పచ్చాసాయ, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౧౦౦. నిట్టితచీవరస్మిన్ని భిక్షునో చీవరం కతం వా హోతి నట్టం వా వినట్టం వా దడ్డం వా చీవరాసా వా ఉపచ్ఛిన్నా.

ఉబ్బతస్మిం కథినేతి అట్టన్నం మాతికానం అజ్ఞాతరాయ మాతికాయ ఉబ్బతం హోతి, సజ్ఞేన వా అన్తరా ఉబ్బతం హోతి.

అకాలచీవరం నామ అనత్తతే కథినే ఏకాదసమాసే ఉప్పన్నం, అత్తతే కథినే సత్తమాసే ఉప్పన్నం, కాలేపి ఆదిస్స దిన్నం, ఏతం అకాలచీవరం నామ.

ఉప్పజ్జేయ్యాతి ఉప్పజ్జేయ్య సజ్ఞతో వా గణతో వా ఇంతితో వా మిత్తతో వా పంసుకూలం వా అత్తనో వా ధనేన.

ఆకఙ్ఘమానేనాతి ఇచ్చమానేన పటిగ్గహేతబ్బం.

పటిగ్గహేత్వా ఖిప్పమేవ కారేతబ్బన్తి దసాహ కారేతబ్బం.

నో చస్స పారిపూరీతి కయిరమానం నప్పహోతి.

మాసపరమం తేన భిక్షునా తం చీవరం నిక్ఖిపితబ్బన్తి మాసపరమతా నిక్ఖిపితబ్బం.

ఊనస్స పారిపూరియాతి ఊనస్స పారిపూరణ్ణాయ.

సతియా పచ్చాసాయాతి పచ్చాసా హోతి సజ్ఞతో వా గణతో వా ఇంతితో వా మిత్తతో వా పంసుకూలం వా అత్తనో వా ధనేన.

తతో చే ఉత్తరి నిక్ఖిపేయ్య సతియాపి పచ్చాసాయాతి తదహుప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, దసాహ కారేతబ్బం. ద్వీహుప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, దసాహ కారేతబ్బం. తీహుప్పన్నే మూలచీవరే...పే.... చతుహుప్పన్నే... పఞ్చహుప్పన్నే... ఛాహుప్పన్నే... సత్తాహుప్పన్నే... అట్టాహుప్పన్నే ... నవాహుప్పన్నే... దసాహుప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, దసాహ కారేతబ్బం . ఏకాదసే ఉప్పన్నే...పే.... ద్వాదసే ఉప్పన్నే... తేరసే ఉప్పన్నే... చుద్దసే ఉప్పన్నే... పన్నరసే ఉప్పన్నే... సోళసే ఉప్పన్నే... సత్తరసే ఉప్పన్నే... అట్టరసే ఉప్పన్నే... ఏకూనవీసే ఉప్పన్నే... వీసే ఉప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, దసాహ కారేతబ్బం. ఏకవీసే ఉప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, నవాహ కారేతబ్బం. ద్వావీసే ఉప్పన్నే...పే.... తేవీసే ఉప్పన్నే... చతువీసే ఉప్పన్నే... పఞ్చవీసే ఉప్పన్నే... ఛబ్బీసే ఉప్పన్నే... సత్తవీసే ఉప్పన్నే... అట్టవీసే ఉప్పన్నే... ఏకూనతింసే ఉప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, ఏకాహం కారేతబ్బం... తింసే ఉప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి , తదహేవ అధిట్టాతబ్బం వికప్పేతబ్బం విస్సజ్జేతబ్బం. నో చే అధిట్టేయ్య వా వికప్పేయ్య వా విస్సజ్జేయ్య వా, ఏకతింసే అరుణగ్గమనే నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్ఞస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, అకాలచీవరం మాసాతిక్కంతం నిస్సగ్గియం, ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్ఞామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యన్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

విసభాగే ఉప్పన్నే మూలచీవరే పచ్చాసాచీవరం ఉప్పజ్జతి, రత్తియో చ సేసా హోన్తి, న అకామా కారేతబ్బం.

౨౦౧. మాసాతిక్కంతే అతిక్కంతసంఖ్ఖో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. మాసాతిక్కంతే వేమతికో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

మాసాతిక్కంతే అనతిక్కంతసంఖ్ఖో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనధట్టితే అధట్టితసంఖ్ఖో...పే... అవికప్పితే వికప్పితసంఖ్ఖో... అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసంఖ్ఖో... అనట్టే నట్టసంఖ్ఖో... అవినట్టే వినట్టసంఖ్ఖో... అదడ్డే దడ్డసంఖ్ఖో... అవిలుత్తే విలుత్తసంఖ్ఖో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం చీవరం అనిస్సజ్జిత్వా పరిభుజ్జతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. మాసానతిక్కంతే అతిక్కంతసంఖ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. మాసానతిక్కంతే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. మాసానతిక్కంతే అనతిక్కంతసంఖ్ఖో, అనాపత్తి.

౨౦౨. అనాపత్తి అన్తోమాసే అధట్టితి, వికప్పేతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి , వినస్సతి, డయ్ఠతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ఠన్తి, విస్సాసం గణ్ఠన్తి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

తతియకధినసిక్ఖాపదం నిట్టితం.

౪. పురాణచీవరసిక్ఖాపదం

౨౦౩. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉదాయిస్స పురాణదుత్తియికా భిక్కునీసు పబ్బజితా హోతి. సా ఆయస్మతో ఉదాయిస్స సన్తికే అభిక్ఖణం ఆగచ్ఛతి. ఆయస్మాపి ఉదాయీ తస్సా భిక్కునియా సన్తికే అభిక్ఖణం గచ్ఛతి. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉదాయీ తస్సా భిక్కునియా సన్తికే భత్తవిస్సగ్గం కరోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ యేన సా భిక్కునీ తేనుపసంజ్ఞమి; ఉపసంజ్ఞమిత్వా తస్సా భిక్కునియా పురతో అగ్గజాతం వివరిత్వా ఆసనే నిసీది. సాపి ఖో భిక్కునీ ఆయస్మతో ఉదాయిస్స పురతో అగ్గజాతం వివరిత్వా ఆసనే నిసీది. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ సారత్తో తస్సా భిక్కునియా అగ్గజాతం ఉపనిష్ఠాయి. తస్స అసుచి ముచ్చి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉదాయీ తం భిక్కునిం ఏతదవోచ - “గచ్ఛ, భగిని, ఉదకం ఆహర, అంతరవాసకం ధోవిస్సామీ”తి. “ఆహరయ్య , అహమేవ ధోవిస్సామీ”తి తం అసుచిం ఏకదేసం ముఖేన అగ్గహాసి ఏకదేసం అగ్గజాతే పక్కిపి. సా తేన గల్భం గణ్ఠి. భిక్కునియో ఏవమాహంసు - “అబ్రహ్మచారిన్ అయం భిక్కునీ, గచ్ఛిన్”తి. “నాహం, అయ్యే, అబ్రహ్మచారిన్”తి భిక్కునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్కునియో ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ అయ్యో ఉదాయీ భిక్కునియా పురాణచీవరం ధోవాపేస్సత్తి”తి! అథ ఖో తా భిక్కునియో భిక్షానం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ భిక్కునియా పురాణచీవరం ధోవాపేస్సత్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మంతం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, భిక్కునియా పురాణచీవరం ధోవాపేసి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. “జాతికా తే, ఉదాయ, అజ్ఞాతికా”తి? “అజ్ఞాతికా, భగవా”తి. “అజ్ఞాతకో, మోఘపురిస, అజ్ఞాతికాయ న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా పాసాదికం వా అపాసాదికం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, అజ్ఞాతికాయ భిక్కునియా పురాణచీవరం ధోవాపేస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౦౪. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా పురాణచీవరం ధోవాపేయ్య వా రజాపేయ్య వా ఆకోటాపేయ్య వా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౦౫. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అథే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

అజ్ఞాతికా నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధా.

భిక్షునీ నామ ఉభతోసజ్ఞే ఉపసమ్మన్నా.

పురాణచీవరం నామ సకిం నివత్థమ్మి సకిం పారుతమ్మి.

ధోవాతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ధోతం నిస్సగ్గియం హోతి. రజాతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. రత్తం నిస్సగ్గియం హోతి. ఆకోటాపేతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సకిం పాణిప్పహారం వా ముగ్గరప్పహారం వా దిన్నే నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇహ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... ఇదం మే, భన్తే, పురాణచీవరం అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా ధోవాపేతం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి... పే... దదేయ్యున్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మేతి.

౨౦౬. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ధోవాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ధోవాపేతి ఆకోటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ధోవాపేతి రజాపేతి ఆకోటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం రజాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం రజాపేతి ఆకోటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం రజాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం రజాపేతి ఆకోటాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ఆకోటాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ఆకోటాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ఆకోటాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో పురాణచీవరం ఆకోటాపేతి ధోవాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

అజ్ఞాతికాయ వేమతికో...పే... అజ్ఞాతికాయ ఇతికసంజ్ఞో...పే... అజ్ఞాస్స పురాణచీవరం ధోవాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. నీసీదనపచ్చత్తరణం ధోవాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏకతోఉపసమ్మన్నాయ ధోవాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ అజ్ఞాతికసంజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ ఇతికసంజ్ఞో, అనాపత్తి.

౧౦౭. అనాపత్తి ఇతికాయ ధోవన్నియా అజ్ఞాతికా దుతియా హోతి, అవుత్తా ధోవతి, అపరిభుత్తం ధోవాపేతి, చీవరం రవేత్వా అజ్ఞాం పరిక్ష్వారం ధోవాపేతి, సిక్ష్వమానాయ, సామణేరియా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

పురాణచీవరసిక్ష్వాపదం నిట్ఠితం చతుత్థం.

౧. చీవరపటిగ్గహణసిక్ష్వాపదం

౧౦౮. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ సావత్తియం విహరతి. అథ ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరమాదాయ సావత్తిం పిణ్ణాయ పావిసి. సావత్తియం పిణ్ణాయ చరిత్వా పచ్చాభత్తం పిణ్ణపాతప్పటిక్కన్తా యేన అన్దవనం తేనుపసజ్జమి దివావిహారాయ. అన్దవనం అజ్ఞోగాహేత్వా అజ్ఞాతరస్మిం రుక్ఖములే దివావిహారం నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన చోరా కతకమ్మా గామిం వధిత్వా మంసం గహేత్వా అన్దవనం పవిసింసు. అద్దసా ఖో చోరగామణికో ఉప్పలవణ్ణం భిక్షునిం అజ్ఞాతరస్మిం రుక్ఖములే దివావిహారం నిసిన్నం. దిస్వానస్స ఏతదహోసి – “సచే మే పుత్తభాతుకా పస్సిస్సన్తి విహరిస్సన్తి ఇమం భిక్షుని”న్తి అజ్ఞోన మగ్గేన అగమాసి. అథ ఖో సో చోరగామణికో మంసే పక్కే వరమంసాని గహేత్వా పణ్ణపుటం [పణ్ణేన పుటం (స్యాం)] బద్ధిత్వా ఉప్పలవణ్ణాయ భిక్షునియా అవిదురే రుక్ఖే ఆలగ్గేత్వా – “యో పస్సతి సమణో వా బ్రాహ్మణో వా దిన్నంయేవ హరతూ”తి, వత్వా పక్కామి. అసోసి ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ సమాధిష్ఠా వృట్టహిత్వా తస్స చోరగామణికస్స ఇమం వాచం భాసమానస్స. అథ ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ తం మంసం గహేత్వా ఉపస్సయం అగమాసి. అథ ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ తస్సా రత్తియా అచ్చయేన తం మంసం సమ్పాదేత్వా ఉత్తరాసజ్జేన భణ్ణికం బద్ధిత్వా వేహాసం అబ్బుగ్గన్తా వేళువనే పచ్చుట్టాసి [పచ్చుపట్టాసి (?)].

తేన ఖో పన సమయేన భగవా గామం పిణ్ణాయ పవిట్ఠో హోతి. ఆయస్మా ఉదాయీ ఓహియ్యకో హోతి విహరపాలో. అథ ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ యేనాయస్మా ఉదాయీ తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉదాయం ఏతదవోచ – “కహం, భన్తే, భగవా”తి? “పవిట్ఠో, భగిని, భగవా గామం పిణ్ణాయ”తి. “ఇమం, భన్తే, మంసం భగవతో దేహీ”తి. “సన్తప్పితో తయా, భగిని, భగవా మంసేన. సచే మే త్వం అన్తరవాసకం దదేయ్యాసి, ఏవం అహమ్మి సన్తప్పితో భవేయ్యం అన్తరవాసకేనా”తి. “మయం ఖో, భన్తే, మాతుగామా నామ కిచ్చలాభా. ఇదఞ్చ మే అన్తిమం పఞ్చమం చీవరం. నాహం దస్సామీ”తి. “సయ్యధాపి, భగిని, పురిసో హత్థిం దత్వా కచ్చే సజ్జేయ్య [విస్సజ్జేయ్య (స్యాం)] ఏవమేవ ఖో త్వం భగిని భగవతో మంసం దత్వా మయి అన్తరవాసకే సజ్జసీ”తి [అన్తరవాసకం న సజ్జసీతి (క.), మయ్యం అన్తరవాసకం విస్సజ్జేహీతి (స్యాం)]. అథ ఖో ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ ఆయస్మతా ఉదాయినా నిప్పీళియమానా అన్తరవాసకం దత్వా ఉపస్సయం అగమాసి. భిక్షునియా ఉప్పలవణ్ణాయ భిక్షునియా పత్తచీవరం పటిగ్గణ్ణాన్తియా ఉప్పలవణ్ణం భిక్షునిం ఏతదవోచుం – “కహం తే, అయ్యే, అన్తరవాసకో”తి? ఉప్పలవణ్ణా భిక్షునీ భిక్షునీనం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. భిక్షునియా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్ఞో నామ అయ్యో ఉదాయీ భిక్షునియా చీవరం పటిగ్గహేస్సతి కిచ్చలాభో మాతుగామో”తి. అథ ఖో తా భిక్షునియా భిక్షూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథఞ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉదాయీ భిక్షునియా చీవరం పటిగ్గహేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మన్తం ఉదాయం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉదాయ, భిక్షునియా చీవరం పటిగ్గహేసీ”తి? “సచ్చం , భగవా”తి.

“ఇలాికా తే, ఉదాయి, అజ్ఞాతికా”తి? “అజ్ఞాతికా, భగవా”తి. “అజ్ఞాతకో, మోఘపురిస, అజ్ఞాతికాయ న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా సంతం వా అసంతం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా హత్థతో చీవరం పటిగ్గహీస్ససి! నేతం మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౦౯. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా హత్థతో చీవరం పటిగ్గణ్ఠేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవఇచ్చిదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పజ్జాతం హోతి.

౨౧౦. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షూ కుక్కుచ్చాయన్తా భిక్షునీనం పారివత్తకచీవరం న పటిగ్గణ్ఠాన్తి. భిక్షునియా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ అయ్యా అవ్హాకం పారివత్తకచీవరం న పటిగ్గహీస్సన్తి”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తాసం భిక్షునీనం ఉజ్జాయన్తీనం ఖియ్యన్తీనం విపాచేన్తీనం. అథ ఖో తే భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసు. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, పిచ్చాన్నం పారివత్తకం పటిగ్గహీతుం - భిక్షుస్స, భిక్షునియా, సిక్ఖమానాయ, సామణేరస్స, సామణేరియా. అనుజానామి, భిక్షవే, ఇమేసం పిచ్చాన్నం పారివత్తకం పటిగ్గహీతుం. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ.

౨౧౧. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా హత్థతో చీవరం పటిగ్గణ్ఠేయ్య, అజ్ఞాత్ర పారివత్తకా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౧౨. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

అజ్ఞాతికా నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధా.

భిక్షునీ నామ ఉభతోసజ్ఞే ఉపసమ్మన్నా.

చీవరం నామ ఛన్నం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం వికప్పనుపగం పచ్చిమం.

అజ్ఞాత్ర పారివత్తకాతి రపేత్వా పారివత్తకం.

పటిగ్గణ్ఠాతి, పయోగే దుక్కుటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా హత్థతో పటిగ్గహీతం, అజ్ఞాత్ర పారివత్తకా, నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యన్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౧౩. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసజ్ఞో చీవరం పటిగ్గణ్ఠాతి, అజ్ఞాత్ర పారివత్తకా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ వేమతికో చీవరం పటిగ్గణ్ఠాతి, అజ్ఞాత్ర పారివత్తకా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ ఇతికసజ్ఞో చీవరం పటిగ్గణ్ఠాతి, అజ్ఞాత్ర పారివత్తకా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఏకతోఉపసమ్మన్నాయ హత్తో చీవరం పటిగ్గణ్ణాతి, అణ్ణాత పారివత్తకా, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ అణ్ణాతికసణ్ణో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ ఇతికసణ్ణో, అనాపత్తి.

౨౧౪. అనాపత్తి ఇతికాయ, పారివత్తకం పరిత్తేన వా విపులం, విపులేన వా పరిత్తం, భిక్కు విస్సాసం గణ్ణాతి, తావకాలికం గణ్ణాతి , చీవరం రపేత్వా అణ్ణం పరిక్ఖారం గణ్ణాతి, సిక్ఖమానాయ, సామణేరియా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

చీవరపటిగ్గహణసిక్ఖాపదం నిట్టితం పఞ్చమం.

౬. అణ్ణాతకవిణ్ణాత్తిసిక్ఖాపదం

౨౧౫. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే . తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పట్టో [పట్టో (స్యా. ౪.)] హోతి ధమ్మిం కథం కాతుం. అథ ఖో అణ్ణాతరో సేట్టిపుత్తో యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసజ్జమి ; ఉపసజ్జమిత్వా ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో తం సేట్టిపుత్తం ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో ధమ్మియా కథాయ సన్దసేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్మహంసేసి. అథ ఖో సో సేట్టిపుత్తో ఆయస్మతా ఉపనన్దేన సక్యపుత్తేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సితో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్మహంసితో ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “వదేయ్యాథ, భన్తే, యేన అట్టో. పటిబలా మయం అయ్యస్స దాతుం యదిదం చీవరపిణ్ణాపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖార”న్తి. “సచే మే త్వం, ఆవుసో, దాతుకామోసి, ఇతో ఏకం సాటకం దేహీ”తి. “అమ్మాకం ఖో, భన్తే, కులపుత్తానం కిస్మిం వియ ఏకసాటకం గన్తుం. ఆగమేహి, భన్తే, యావ ఘరం గచ్ఛామి. ఘరం గతో ఇతో వా ఏకం సాటకం పహిణిస్సామి ఇతో వా సున్దరతర”న్తి. దుతియమ్మి ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తం సేట్టిపుత్తం ఏతదవోచ “సచే మే త్వం ఆవుసో దాతుకామోసి ఇతో ఏకం సాటకం దేహీ”తి. అమ్మాకం ఖో భన్తే కులపుత్తానం కిస్మిం వియ ఏకసాటకం గన్తుం, ఆగమేహి భన్తే యావ ఘరం గచ్ఛామి, ఘరం గతో ఇతో వా ఏకం సాటకం పహిణిస్సామి ఇతో వా సున్దరతరన్తి. తతియమ్మి ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తం సేట్టిపుత్తం ఏతదవోచ “సచే మే త్వం ఆవుసో దాతుకామోసి, ఇతో ఏకం సాటకం దేహీ”తి. అమ్మాకం ఖో భన్తే కులపుత్తానం కిస్మిం వియ ఏకసాటకం గన్తుం, ఆగమేహి భన్తే యావ ఘరం గచ్ఛామి, ఘరం గతో ఇతో వా ఏకం సాటకం పహిణిస్సామి ఇతో వా సున్దరతరన్తి. “కిం పన తయా, ఆవుసో, అదాతుకామేన పవారితేన యం త్వం పవారేత్వా న దేసీ”తి.

అథ ఖో సో సేట్టిపుత్తో ఆయస్మతా ఉపనన్దేన సక్యపుత్తేన నిప్పీళియమానో ఏకం సాటకం దత్వా అగమాసి. మనుస్సా తం సేట్టిపుత్తం ఏతదవోచుం - “కిస్స త్వం అయ్యో ఏకసాటకో ఆగచ్ఛసీ”తి? అథ ఖో సో సేట్టిపుత్తో తేసం మనుస్సానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “మహిచ్ఛా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా అసన్తుట్టా. నయిమేసం సుకరా ధమ్మనిమన్తనాపి కాతుం [నయిమే సుకరా ధమ్మనిమన్తనాయపి కాతుం (స్యా.)]. కథణ్ణో నామ సేట్టిపుత్తేన ధమ్మనిమన్తనాయ కయిరమానాయ సాటకం గహేస్సన్తీ”తి! అసోసుం ఖో భిక్ఖా తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖా అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో సేట్టిపుత్తం చీవరం విణ్ణాపేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖా ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, సేట్టిపుత్తం చీవరం

విజ్ఞాపిస్తే”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. “ఇతకో తే, ఉపనన్ద, అజ్ఞాతకో”తి? “అజ్ఞాతకో, భగవా”తి. “అజ్ఞాతకో, మోఘపురిస, అజ్ఞాతకస్స న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా సన్తం వా అసన్తం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, అజ్ఞాతకం సేటిపుత్తం చీవరం విజ్ఞాపిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౧౬. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతకం గహపతిం వా గహపతానిం వా చీవరం విజ్ఞాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవ ఇచ్చిదం భగవతా భిక్షూనం సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం హోతి.

౨౧౭. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్షూ సాకేతా సావత్తిం ౨ అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నా హోన్తి. అన్తరామగ్గే చోరా నిక్ఖమిత్వా తే భిక్షూ అచ్చిన్దింసు. అథ ఖో తే భిక్షూ - “భగవతా పటిక్ఖిత్తం అజ్ఞాతకం గహపతిం వా గహపతానిం వా చీవరం విజ్ఞాపేతు”న్తి, కుక్కుచ్చాయన్తా న విజ్ఞాపేసుం. యథానగ్గావ సావత్తిం గన్త్యా భిక్షూ అభివాదేన్తి. భిక్షూ ఏవమాహంసు - “సున్దరా ఖో ఇమే, ఆవుసో, ఆజీవకా యే ఇమే భిక్షూసు అభివాదేన్తి”తి. తే ఏవమాహంసు - “న మయం, ఆవుసో, ఆజీవకా, భిక్షూ మయ”న్తి. భిక్షూ ఆయస్మన్తం ఉపాలిం ఏతదవోచుం - “ఇజ్ఞావుసో ఉపాలి, ఇమే అనుయుజ్ఞాహి”తి. అథ ఖో ఆయస్మతా ఉపాలినా అనుయుజ్ఞేయమానా తే భిక్షూ ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపాలి తే భిక్షూ అనుయుజ్ఞేత్వా భిక్షూ ఏతదవోచ - “భిక్షూ ఇమే, ఆవుసో. దేధ నేసం చీవరానీ”తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ భిక్షూ నగ్గా ఆగచ్చిస్సన్తి! నను నామ తిణేన వా పణ్ణేన వా పటిచ్చాదేత్వా ఆగన్తబ్బ”న్తి. అథ ఖో తే భిక్షూ తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదాసే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, అచ్చిన్నచీవరస్స వా నట్టచీవరస్స వా అజ్ఞాతకం గహపతిం వా గహపతానిం వా చీవరం విజ్ఞాపేతుం. యం ఆవాసం పరమం ఉపగచ్ఛతి, సచే తత్త హోతి సజ్ఞస్స విహరచీవరం వా ఉత్తరత్తరణం వా భూమత్తరణం వా భిసిచ్చవి వా, తం గహేత్వా పారుపేతుం లభిత్వా ఓదహిస్సామీ”తి . నో చే హోతి సజ్ఞస్స విహరచీవరం వా ఉత్తరత్తరణం వా భూమత్తరణం వా భిసిచ్చవి వా తిణేన వా పణ్ణేన వా పటిచ్చాదేత్వా ఆగన్తబ్బం; న త్వేవ నగ్గేన ఆగన్తబ్బం. యో ఆగచ్ఛేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౧౮. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతకం గహపతిం వా గహపతానిం వా చీవరం విజ్ఞాపేయ్య, అజ్ఞాత్ర సమయా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. తత్థాయం సమయో - అచ్చిన్నచీవరో వా హోతి భిక్షు నట్టచీవరో వా. అయం తత్త సమయో”తి.

౨౧౯. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

అజ్ఞాతకో నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహయుగా అసమ్మద్ధో.

గహపతి నామ యో కోచి అగారం అజ్ఞావసతి.

గహపతానీ నామ యా కాచి అగారం అజ్ఞావసతి.

చీవరం నామ ఛన్నం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం వికప్పనుపగం పచ్చిమం.

అజ్ఞాత్ర సమయాతి రపేత్వా సమయం.

అచ్చిన్నచీవరో నామ భిక్షుస్స చీవరం అచ్చిన్నం హోతి రాజుహి వా చోరహి వా ధుత్తహి వా, యేహి కేహిచి వా అచ్చిన్నం హోతి.

నట్టచీవరో నామ భిక్షుస్స చీవరం అగ్గినా వా దడ్డం హోతి, ఉదకేన వా వుళ్లం హోతి, ఉన్నారేహి వా ఉపచికాహి వా ఖాయితం హోతి, పరిభోగజిణ్ణం వా హోతి.

అజ్ఞాత్ర సమయా విజ్ఞాపేతి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్ఞస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే , నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం అజ్ఞాతకం గహపతికం, అజ్ఞాత్ర సమయా విజ్ఞాపితం, నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్ఞామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౨౦. అజ్ఞాతకే అజ్ఞాతకసంజ్ఞో, అజ్ఞాత్ర సమయా, చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే వేమతికో, అజ్ఞాత్ర సమయా, చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే జాతకసంజ్ఞో, అజ్ఞాత్ర సమయా, చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

జాతకే అజ్ఞాతకసంజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. జాతకే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. జాతకే జాతకసంజ్ఞో, అనాపత్తి.

౨౨౧. అనాపత్తి సమయే, జాతకానం, పవారితానం, అజ్ఞాస్సత్థాయ, అత్తనో ధనేన, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

అజ్ఞాతకవిజ్ఞాత్తిసిక్ఖాపదం నిట్టితం ఛట్టం.

౭. తతుత్తరిసిక్ఖాపదం

౨౨౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా అచ్చిన్నచీవరకే భిక్షా ఉపసంక్కమిత్వా ఏవం వదన్తి - “భగవతా, ఆవుసో, అనుజ్ఞాతం - ‘అచ్చిన్నచీవరస్స వా నట్టచీవరస్స వా అజ్ఞాతకం గహపతిం వా గహపతానిం వా చీవరం విజ్ఞాపేతుం’; విజ్ఞాపేథ, ఆవుసో, చీవర”న్తి. “అలం, ఆవుసో, లద్ధం అష్ఠేహి చీవర”న్తి. “మయం ఆయస్మన్తానం విజ్ఞాపేమా”తి. “విజ్ఞాపేథ, ఆవుసో”తి. అథ ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షా గహపతికే ఉపసంక్కమిత్వా ఏతదవోచుం - “అచ్చిన్నచీవరకా, ఆవుసో, భిక్షా ఆగతా. దేథ నేసం చీవరానీ”తి, బహుం చీవరం విజ్ఞాపేసుం.

తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో పురిసో సభాయం నిసినీ అజ్ఞాతరం పురిసం ఏతదవోచ - “అచ్చిన్నచీవరకా అయ్యో భిక్షా ఆగతా. తేసం మయా చీవరం దిన్న”న్తి. సోపి ఏవమాహ - “మయాపి దిన్న”న్తి. అపరోపి ఏవమాహ - “మయాపి దిన్న”న్తి. తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ సమణా సక్యపుత్తియా న మత్తం జానిత్వా బహుం

చీవరం విజ్ఞాపేస్సన్తి, దుస్సవాణిజ్ఞం వా సమణా సక్యపుత్తియా కరిస్సన్తి, పగ్గాహికసాలం [పటగ్గాహికసాలం (?)] వా పసారేస్సన్తి”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిద్ధా...పే... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథమ్మో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ న మత్తం జానిత్వా బహుం చీవరం విజ్ఞాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, న మత్తం జానిత్వా బహుం చీవరం విజ్ఞాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే... కథమ్మో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, న మత్తం జానిత్వా బహుం చీవరం విజ్ఞాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ –

౨౨౩. “త ఇచ్చ అజ్ఞాతకో గహపతి వా గహపతానీ వా బహూహి చీవరేహి అభిహట్టుం పవారేయ్య సన్తరుత్తరపరమం తేన భిక్షునా తతో చీవరం సాదితబ్బం. తతో చే ఉత్తరి సాదియేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౨౪. త ఇచ్చతి అచ్చిన్నచీవరకం భిక్షుం.

అజ్ఞాతకో నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధో.

గహపతి నామ యో కోచి అగారం అజ్ఞావసతి.

గహపతానీ నామ యా కాచి అగారం అజ్ఞావసతి.

బహూహి చీవరేహీతి బహుకేహి చీవరేహి.

అభిహట్టుం పవారేయ్యతి యావతకం ఇచ్చసి తావతకం గణ్ఠాహీతి.

సన్తరుత్తరపరమం తేన భిక్షునా తతో చీవరం సాదితబ్బన్తి సచే తీణి నట్టాని హోన్తి ద్వే సాదితబ్బాని, ద్వే నట్టాని ఏకం సాదితబ్బం, ఏకం నట్టం న కి ఇచ్చి సాదితబ్బం.

తతో చే ఉత్తరి సాదియేయ్యతి తతుత్తరి విజ్ఞాపేతి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్ఞస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం అజ్ఞాతకం గహపతికం ఉపసంక్కుమిత్వా తతుత్తరి విజ్ఞాపితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యతి...పే... దదేయ్యన్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౨౫. అజ్ఞాతకే అజ్ఞాతకసంజ్ఞో తతుత్తరి చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే వేమతికో తతుత్తరి చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే జాతకసంజ్ఞో తతుత్తరి చీవరం విజ్ఞాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

జాతకే అజ్ఞాతకసంజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. జాతకే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. జాతకే జాతకసంజ్ఞో, అనాపత్తి.

౧౨౬. అనాపత్తి - “సేసకం ఆహరిస్సామీ”తి హరన్తో గచ్ఛతి, “సేసకం తుయ్యేవ హోతూ”తి దేన్తి, న అచ్చిన్నకారణా దేన్తి, న నట్టకారణా దేన్తి, జాతకానం, పవారితానం, అత్తనో ధనేన, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

తతుత్తరిసిక్ఖాపదం నిట్టితం సత్తమం.

౮. ఉపక్ఖటసిక్ఖాపదం

౧౨౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డీకస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అఙ్గాతరో పురిసో పజాపతిం ఏతదవోచ - “అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. అస్సోసి ఖో అఙ్గాతరో పిణ్డచారికో భిక్షు తస్స పురిసస్స ఇమం వాచం భాసమానస్స. అథ ఖో సో భిక్షు యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “మహాపుఞ్ఞోసి త్వం, ఆవుసో ఉపనన్ద, అముకస్మిం ఓకాసే అఙ్గాతరో పురిసో పజాపతిం ఏతదవోచ - “అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. “అత్థావుసో, మం సో ఉపట్టాకో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో యేన సో పురిసో తేనుపసఙ్కమి; ఉపసఙ్కమిత్వా తం పురిసం ఏతదవోచ - “సచ్చం కిర మం త్వం, ఆవుసో, చీవరేన అచ్చాదేతుకామోసి”తి? “అపి మేయ్య, ఏవం హోతి - ‘అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ’”తి. “సచే ఖో మం త్వం, ఆవుసో, చీవరేన అచ్చాదేతుకామోసి, ఏవరూపేన చీవరేన అచ్చాదేహి. క్యాహం తేన అచ్చన్నోపి కరిస్సామి యాహం న పరిభుఞ్ఞాస్సామీ”తి.

అథ ఖో సో పురిసో ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “మహిచ్ఛా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా అసన్తుట్టా. నయిమే సుకరా చీవరేన అచ్చాదేతుం. కథఙ్ఞో నామ అయ్యో ఉపనన్దో మయా పుట్టే అప్పవారితో మం ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్ఞిస్సతీ”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తస్స పురిసస్స ఉజ్జాయంతస్స ఖియ్యంతస్స విపాచేంతస్స. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఙ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికం ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్ఞిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం ...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, పుట్టే అప్పవారితో గహపతికం ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్ఞిస్సతీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. “జాతకో తే, ఉపనన్ద, అఙ్గాతకో”తి? “అఙ్గాతకో, భగవా”తి. “అఙ్గాతకో, మోఘపురిస, అఙ్గాతకస్స న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా సన్తం వా అసన్తం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, పుట్టే అప్పవారితో అఙ్గాతకం గహపతికం ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్ఞిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౧౨౮. “భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్స అఙ్గాతకస్స గహపతిస్స వా గహపతానియా వా చీవరచేతాపన్నం **[చీవరచేతాపనం (స్యా.)]** ఉపక్ఖటం హోతి - ‘ఇమినా చీవరచేతాపన్నేన చీవరం చేతాపేత్వా ఇత్థన్నామం భిక్షుం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ’తి; తత్త చే సో భిక్షు పుట్టే అప్పవారితో ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్ఞేయ్య - ‘సాధు వత మం ఆయస్మా ఇమినా చీవరచేతాపన్నేన ఏవరూపం వా ఏవరూపం వా చీవరం చేతాపేత్వా అచ్చాదేహి’తి, కల్యాణకమ్యతం ఉపాదాయ, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౨౯. భిక్షుం పనేవ ఉద్దిస్సాతి భిక్షుస్సత్థాయ, భిక్షుం ఆరమ్మణం కరిత్వా, భిక్షుం అచ్ఛాదేతుకామో.

అజ్ఞాతకో నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధో.

గహపతి నామ యో కోచి అగారం అజ్ఞావసతి.

గహపతానీ నామ యా కాచి అగారం అజ్ఞావసతి.

చీవరచేతాపన్నం నామ హిరణ్ణం వా సువణ్ణం వా ముత్తా వా మణి వా పవాళో వా ఫలికో వా పటకో వా సుత్తం వా కప్పాసో వా.

ఇమినా చీవరచేతాపన్నేనాతి పచ్చుపట్టితేన.

చేతాపేత్వాతి పరివత్తేత్వా.

అచ్ఛాదేస్సామీతి దస్సామి.

తత్ర చే సో భిక్షూతి యం భిక్షుం ఉద్దిస్స చీవరచేతాపన్నం ఉపక్ఖటం హోతి సో భిక్షు.

పుట్టే అప్పవారితోతి పుట్టే అవుత్తో హోతి - “కీదిసేన తే, భన్తే, చీవరేన అత్తో, కీదిసం తే చీవరం చేతాపేమీ”తి?

ఉపసఙ్కమిత్వాతి ఘరం గత్వా యత్థ కత్థచి ఉపసఙ్కమిత్వా .

చీవరే వికప్పం ఆపజ్జేయ్యాతి ఆయతం వా హోతు విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా.

ఇమినా చీవరచేతాపన్నేనాతి పచ్చుపట్టితేన.

ఏవరూపం వా ఏవరూపం వాతి. ఆయతం వా విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా.

చేతాపేత్వాతి పరివత్తేత్వా.

అచ్ఛాదేహీతి దజ్జేహి.

కల్యాణకమ్యతం ఉపాదాయాతి సాధత్థికో [సాధుత్థికో (స్యా.)] మహగ్గత్థికో. తస్స వచనేన ఆయతం వా విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా చేతాపేతి, పయోగే దుక్ఖటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సఙ్ఖస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం పుట్టే అప్పవారితో అజ్ఞాతకం గహపతికం ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపన్నం నిస్సగ్గియం, ఇమాహం సఙ్ఖస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి... పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౩౦. అణ్ణాతకే అణ్ణాతకసణ్ణో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికం ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అణ్ణాతకే వేమతికో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికం ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అణ్ణాతకే ఇాతకసణ్ణో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికం ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఇాతకే అణ్ణాతకసణ్ణో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇాతకే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇాతకే ఇాతకసణ్ణో, అనాపత్తి.

౨౩౧. అనాపత్తి ఇాతకానం, పవారితానం, అణ్ణస్సణ్ణాయ, అత్తనో ధనేన, మహగ్గం చేతాపేతుకామస్స అప్పగ్గం చేతాపేతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఉపక్ఖటసిక్ఖాపదం నిట్టితం అట్టమం.

౯. దుతియఉపక్ఖటసిక్ఖాపదం

౨౩౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్తియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అణ్ణాతరో పురిసో అణ్ణాతరం పురిసం ఏతదవోచ - “అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. సోపి ఏవమాహ - “అహమ్మి అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. అస్సోసి ఖో అణ్ణాతరో పిణ్డిచారికో భిక్ఖు తేసం పురిసానం ఇమం కథాసల్లాపం. అథ ఖో సో భిక్ఖు యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “మహాపుణ్ణోసి త్వం, ఆవుసో ఉపనన్ద. అముకస్మిం ఓకాసే అణ్ణాతరో పురిసో అణ్ణాతరం పురిసం ఏతదవోచ - ‘అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ’తి. సోపి ఏవమాహ - ‘అహమ్మి అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ’తి. “అత్థావుసో, మం తే ఉపట్టాకా”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో యేన తే పురిసా తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా తే పురిసే ఏతదవోచ - “సచ్చం కిర మం తుమ్హే, ఆవుసో, చీవరేహి అచ్చాదేతుకామాత్థా”తి? “అపి నయ్య, ఏవం హోతి - ‘అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేహి అచ్చాదేస్సామా’తి. “సచే ఖో మం తుమ్హే , ఆవుసో, చీవరేహి అచ్చాదేతుకామాత్థ, ఏవరూపేన చీవరేన అచ్చాదేథ, క్యాహం తేహి అచ్చన్నోపి కరిస్సామి, యానాహం న పరిభుజ్జిస్సామీ”తి . అథ ఖో తే పురిసా ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “మహిచ్చా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా అసన్తుట్టా. నయిమే సుకరా చీవరేహి అచ్చాదేతుం. కథణ్ణో నామ అయ్యో ఉపనన్దో అమ్మేహి పుట్టే అప్పవారితో ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జస్సతీ”తి!

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం పురిసానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికే ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, పుట్టే అప్పవారితో గహపతికే ఉపసజ్జమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. “ఇాతకా తే, ఉపనన్ద, అణ్ణాతకా”తి? “అణ్ణాతకా, భగవా”తి. “అణ్ణాతకో, మోఘపురిస, అణ్ణాతకానం న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా సన్తం వా అసన్తం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, పుట్టే

అప్పవారితో అజ్ఞాతకే గహపతికే ఉపసంక్రమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౩౩. “భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్స ఉభిన్నం అజ్ఞాతకానం గహపతీనం వా గహపతానీనం వా పచ్చేకచీవరచేతాపన్నాని ఉపక్ఖటాని హోంతి - ‘ఇమేహి మయం పచ్చేకచీవరచేతాపన్నేహి పచ్చేకచీవరాని చేతాపేత్వా ఇత్థన్నామం భిక్షుం చీవరేహి అచ్ఛాదేస్సామా’తి ; తత్ర చే సో భిక్షు పుట్టే అప్పవారితో ఉపసంక్రమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జేయ్య - ‘సాధు వత మం ఆయస్మిన్తో ఇమేహి పచ్చేకచీవరచేతాపన్నేహి ఏవరూపం వా ఏవరూపం వా చీవరం చేతాపేత్వా అచ్ఛాదేథ, ఉభోవ సంతా ఏకేనా’తి, కల్యాణకమ్యతం ఉపాదాయ, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౩౪. భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్సాతి భిక్షుస్సత్థాయ, భిక్షుం ఆరమ్మణం కరిత్వా, భిక్షుం అచ్ఛాదేతుకామా.

ఉభిన్నన్తి ద్విన్నం.

అజ్ఞాతకా నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధా.

గహపతీ నామ యే కేచి అగార అజ్ఞావసన్తి.

గహపతానియో నామ యా కాచి అగారం అజ్ఞావసన్తి.

చీవరచేతాపన్నాని నామ హిరజ్ఞా వా సువణ్ణా వా ముత్తా వా మణీ వా పవాళా వా ఫలికా వా పటకా వా సుత్తా వా కప్పాసా వా.

ఇమేహి పచ్చేకచీవరచేతాపన్నేహితి పచ్చుపట్టితేహి.

చేతాపేత్వాతి పరివత్తేత్వా.

అచ్ఛాదేస్సామాతి దస్సామ.

తత్ర చే సో భిక్షాతి యం భిక్షుం ఉద్ధిస్స చీవరచేతాపన్నాని ఉపక్ఖటాని హోంతి సో భిక్షు.

పుట్టే అప్పవారితోతి పుట్టే అవుత్తో హోతి - “కీదిసేన తే, భన్తే, చీవరేన అత్తో, కీదిసం తే చీవరం చేతాపేమా”తి.

ఉపసంక్రమిత్వాతి ఘరం గత్వా యత్థ కత్థచి ఉపసంక్రమిత్వా.

చీవరే వికప్పం ఆపజ్జేయ్యాతి ఆయతం వా హోతు విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా.

ఇమేహి పచ్చేకచీవరచేతాపన్నేహితి పచ్చుపట్టితేహి.

ఏవరూపం వా ఏవరూపం వాతి ఆయతం వా విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా.

చేతాపేత్వాతి పరివత్తేత్వా.

అచ్ఛాదేధాతి దజ్జేధ.

ఉభోవ సన్తా ఏకేనాతి ద్వేపి జనా ఏకేన.

కల్యాణకమ్యతం ఉపాదాయాతి సాధత్థికో మహగ్గత్థికో.

తస్స వచనేన ఆయతం వా విత్థతం వా అప్పితం వా సణ్ణం వా చేతాపేన్తి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం పుట్టే అప్పవారితో అఞ్ఞాతకే గహపతికే ఉపసబ్బమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపన్నం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యన్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౩౨. అఞ్ఞాతకే అఞ్ఞాతకసణ్ణో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికే ఉపసబ్బమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అఞ్ఞాతకే వేమతికో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికే ఉపసబ్బమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అఞ్ఞాతకే ఇతకసణ్ణో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికే ఉపసబ్బమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఇతకే అఞ్ఞాతకసణ్ణో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతకే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతకే ఇతకసణ్ణో, అనాపత్తి.

౨౩౬. అనాపత్తి - ఇతకానం, పవారితానం, అఞ్ఞాస్సత్థాయ, అత్తనో ధనేన, మహగ్గం చేతాపేతుకామానం అప్పగ్గం చేతాపేతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

దుతియఉపక్ఖటసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం నవమం.

౧౦. రాజసిక్ఖాపదం

౨౩౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స ఉపట్టాకో మహామత్తో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స దూతేన చీవరచేతాపన్నం పాహేసి - “ఇమినా చీవరచేతాపన్నేన చీవరం చేతాపేత్వా అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్ఛాదేహీ”తి. అథ ఖో నో దూతో యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసబ్బమి; ఉపసబ్బమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “ఇదం ఖో, భన్తే, ఆయస్మన్తం ఉద్దిస్స చీవరచేతాపన్నం ఆభతం. పటిగ్గణ్ణాతు ఆయస్మా చీవరచేతాపన్న”న్తి. ఏవం వుత్తే ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తం దూతం ఏతదవోచ - “న ఖో మయం, ఆవుసో, చీవరచేతాపన్నం పటిగ్గణ్ణామ, చీవరఞ్చ ఖో మయం పటిగ్గణ్ణామ కాలేన కప్పీయ”న్తి. ఏవం వుత్తే నో దూతో ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “అత్తి పనాయస్మతో కోచి వేయ్యావచ్చకరో”తి ? తేన ఖో పన సమయేన అఞ్ఞాతరో ఉపాసకో ఆరామం అగమాసి కేనచిదేవ కరణీయేన. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తం దూతం ఏతదవోచ - “ఏసో ఖో, ఆవుసో, ఉపాసకో భిక్షూనం వేయ్యావచ్చకరో”తి. అథ ఖో నో దూతో తం ఉపాసకం సఞ్ఞాపేత్వా యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసబ్బమి ; ఉపసబ్బమిత్వా ఆయస్మన్తం

ఉపనన్దం సకృపుత్రం ఏతదవోచ - “యం ఖో, భన్తే, ఆయస్మా వేయ్యావచ్చకరం నిద్దిసి సజ్ఞాత్తో సో మయా. ఉపసజ్ఞమతు ఆయస్మా కాలేన, చీవరేన తం అచ్ఛాదేస్సతీ”తి.

తేన ఖో పన సమయేన సో మహామత్తో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్రస్స సన్తికే దూతం పాహేసి - “పరిభుజ్ఞాతు అయ్యో తం చీవరం, ఇచ్ఛామ మయం అయ్యేన తం చీవరం పరిభుత్త”న్తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్రో తం ఉపాసకం న కిఞ్చి అవచాసి. దుతియమ్మి ఖో సో మహామత్తో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్రస్స సన్తికే దూతం పాహేసి - “పరిభుజ్ఞాతు అయ్యో తం చీవరం, ఇచ్ఛామ మయం అయ్యేన తం చీవరం పరిభుత్త”న్తి. దుతియమ్మి ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్రో తం ఉపాసకం న కిఞ్చి అవచాసి. తతియమ్మి ఖో సో మహామత్తో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్రస్స సన్తికే దూతం పాహేసి - “పరిభుజ్ఞాతు అయ్యో తం చీవరం, ఇచ్ఛామ మయం అయ్యేన తం చీవరం పరిభుత్త”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన నేగమస్స సమయో హోతి. నేగమేన చ కతికా కతా హోతి - “యో పచ్ఛా ఆగచ్ఛతి పజ్ఞాసం బద్ధో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్రో యేన సో ఉపాసకో తేనుపసజ్ఞమి; ఉపసజ్ఞమిత్వా తం ఉపాసకం ఏతదవోచ - “అత్తో మే, ఆవుసో, చీవరేనా”తి. “అజ్ఞత్తో, భన్తే, ఆగమేహి, అజ్ఞ నేగమస్స సమయో. నేగమేన చ కతికా కతా హోతి - ‘యో పచ్ఛా ఆగచ్ఛతి పజ్ఞాసం బద్ధో’”తి. “అజ్ఞేవ మే, ఆవుసో, చీవరం దేహి”తి ఓవట్టికాయ పరామసి. అథ ఖో సో ఉపాసకో ఆయస్మతా ఉపనన్దేన సకృపుత్రేన నిప్పీళియమానో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్రస్స చీవరం చేతాపేత్వా పచ్ఛా అగమాసి. మనుస్సా తం ఉపాసకం ఏతదవోచుం - “కిస్స త్వం, అయ్యో, పచ్ఛా ఆగతో, పజ్ఞాసం జీనోసీ”తి.

అథ ఖో సో ఉపాసకో తేసం మనుస్సానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “మహిచ్ఛా ఇమే సమణా సకృపుత్తియా అసన్తుట్టా . నయిమేసం సుకరం వేయ్యావచ్చమ్మి కాతుం. కథఞ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో ఉపాసకేన - ‘అజ్ఞత్తో, భన్తే, ఆగమేహి’తి వుచ్చమానో నాగమేస్సతీ”తి! అన్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఞ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్రో ఉపాసకేన - ‘అజ్ఞత్తో, భన్తే, ఆగమేహి’తి వుచ్చమానో నాగమేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సకృపుత్రం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, ఉపాసకేన - ‘అజ్ఞత్తో, భన్తే, ఆగమేహి’తి వుచ్చమానో నాగమేసీ”తి ? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా... పే.... కథఞ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, ఉపాసకేన - ‘అజ్ఞత్తో, భన్తే, ఆగమేహి’తి వుచ్చమానో నాగమేస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౫౩౮. “భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్స రాజా వా రాజభోగ్గో వా బ్రాహ్మణో వా గహపతికో వా దూతేన చీవరచేతాపన్నం పహిణేయ్య - ‘ఇమినా చీవరచేతాపన్నేన చీవరం చేతాపేత్వా ఇత్థన్నామం భిక్షుం చీవరేన అచ్ఛాదేహి’తి. సో చే దూతో తం భిక్షుం ఉపసజ్ఞమిత్వా ఏవం వదేయ్య - ‘ఇదం ఖో, భన్తే, ఆయస్మన్తం ఉద్ధిస్స చీవరచేతాపన్నం ఆభతం, పటిగ్గణ్ణాతు ఆయస్మా చీవరచేతాపన్న’న్తి, తేన భిక్షూనా సో దూతో ఏవమస్స వచనీయో - ‘న ఖో మయం, ఆవుసో, చీవరచేతాపన్నం పటిగ్గణ్ణామ. చీవరఞ్చ ఖో మయం పటిగ్గణ్ణామ, కాలేన కప్పియ’న్తి. సో చే దూతో తం భిక్షుం ఏవం వదేయ్య - ‘అత్తి పనాయస్మతో కోచి వేయ్యావచ్చకరో’తి, చీవరత్థికేన, భిక్షవే, భిక్షూనా వేయ్యావచ్చకరో నిద్దిసితబ్బో ఆరామికో వా ఉపాసకో వా - ‘ఏసో ఖో, ఆవుసో, భిక్షూనం వేయ్యావచ్చకరో’తి. సో చే దూతో తం వేయ్యావచ్చకరం సజ్ఞాపేత్వా తం భిక్షుం ఉపసజ్ఞమిత్వా ఏవం

వదేయ్య - 'యం ఖో, భన్తే, ఆయస్మా వేయ్యావచ్చకరం నిద్దిసి సజ్జాత్తో సో మయా, ఉపసజ్కమతు ఆయస్మా కాలేన, చీవరేన తం అచ్ఛాదేస్సతీ'తి, చీవరత్థికేన, భిక్షవే, భిక్షునా వేయ్యావచ్చకరో ఉపసజ్కమిత్వా ద్వత్తిక్ఖత్తుం చోదేతబ్బో సారేతబ్బో - 'అత్తో మే, ఆవుసో, చీవరేనా'తి. ద్వత్తిక్ఖత్తుం చోదయమానో సారయమానో తం చీవరం అభినిష్పాదేయ్య, ఇచ్ఛేతం కుసలం; నో చే అభినిష్పాదేయ్య, చతుక్ఖత్తుం పఞ్చక్ఖత్తుం ఛక్ఖత్తుపరమం తుణ్ణీభూతేన ఉద్దిస్స రాతబ్బం. చతుక్ఖత్తుం పఞ్చక్ఖత్తుం ఛక్ఖత్తుపరమం తుణ్ణీభూతో ఉద్దిస్స తిట్టమానో తం చీవరం అభినిష్పాదేయ్య, ఇచ్ఛేతం కుసలం; తతో చే ఉత్తరి వాయమమానో తం చీవర అభినిష్పాదేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. నో చే అభినిష్పాదేయ్య, యతస్స చీవరచేతాపన్నం ఆభతం, తత్థ సామం వా గన్తబ్బం దూతో వా పాహేతబ్బో - 'యం ఖో తుమ్హే ఆయస్మన్తో భిక్షం ఉద్దిస్స చీవరచేతాపన్నం పహిణీత్థ, న తం తస్స భిక్షునో కిఞ్చి అత్థం అనుభోతి, యుజ్జాన్తాయస్మన్తో సకం, మా వో సకం వినస్సా'తి, అయం తత్థ సామీచీ'తి.

౫౩౯. భిక్షుం పనేవ ఉద్దిస్సాతి భిక్షుస్సత్థాయ, భిక్షుం ఆరమ్మణం కరిత్వా , భిక్షుం అచ్ఛాదేతుకామో.

రాజా నామ యో కోచి రజ్జం కారేతి.

రాజభోగో నామ యో కోచి రజ్జో భత్తవేతనాహరో.

బ్రాహ్మణో నామ జాతియా బ్రాహ్మణో.

గహపతికో నామ రపేత్వా రాజం రాజభోగం బ్రాహ్మణం అవసేసో గహపతికో నామ.

చీవరచేతాపన్నం నామ హిరణ్ణం వా సువణ్ణం వా ముత్తా వా మణి వా.

ఇమినా చీవరచేతాపన్నేనాతి పచ్చుపట్టితేన.

చేతాపేత్వాతి పరివత్తేత్వా.

అచ్ఛాదేహీతి దఙ్ఘేహి.

సో చే దూతో తం భిక్షుం ఉపసజ్కమిత్వా ఏవం వదేయ్య - "ఇదం ఖో, భన్తే, ఆయస్మన్తం ఉద్దిస్స చీవరచేతాపన్నం ఆభతం. పటిగ్గణ్ణాతు ఆయస్మా చీవరచేతాపన్న"న్తి, తేన భిక్షునా సో దూతో ఏవమస్స వచనీయో - "న ఖో మయం, ఆవుసో, చీవరచేతాపన్నం పటిగ్గణ్ణామ. చీవరఞ్చ ఖో మయం పటిగ్గణ్ణామ, కాలేన కప్పియ"న్తి. సో చే దూతో తం భిక్షుం ఏవం వదేయ్య - "అత్తి పనాయస్మతో కోచి వేయ్యావచ్చకరో"తి? చీవరత్థికేన, భిక్షవే, భిక్షునా వేయ్యావచ్చకరో నిద్దిసితబ్బో ఆరామికో వా ఉపాసకో వా - "ఏసో ఖో, ఆవుసో , భిక్షూనం వేయ్యావచ్చకరో"తి. న వత్తబ్బో - "తస్స దేహీతి వా, సో వా నిక్ఖిప్పిస్సతి, సో వా పరివత్తేస్సతి, సో వా చేతాపేస్సతీ"తి.

సో చే దూతో తం వేయ్యావచ్చకరం సజ్జాపేత్వా తం భిక్షుం ఉపసజ్కమిత్వా ఏవం వదేయ్య - "యం ఖో, భన్తే, ఆయస్మా వేయ్యావచ్చకరం నిద్దిసి సజ్జాత్తో సో మయా. ఉపసజ్కమతు ఆయస్మా కాలేన, చీవరేన తం అచ్ఛాదేస్సతీ"తి, చీవరత్థికేన, భిక్షవే, భిక్షునా వేయ్యావచ్చకరో ఉపసజ్కమిత్వా ద్వత్తిక్ఖత్తుం చోదేతబ్బో సారేతబ్బో - "అత్తో మే, ఆవుసో, చీవరేనా"తి. న వత్తబ్బో - "దేహి మే చీవరం, ఆహర మే చీవరం, పరివత్తేహి మే చీవరం, చేతాపేహి మే చీవర"న్తి.

దుతియమ్మి వత్తబ్బో. తతియమ్మి వత్తబ్బో. సచే అభినిప్పాదేతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే అభినిప్పాదేతి, తత్త గన్తా తుణ్ణీభూతేన ఉద్దిస్స రాతబ్బం. న ఆసనే నిసీదితబ్బం. న ఆమిసం పటిగ్గహేతబ్బం. న ధమ్మో భాసితబ్బో. “కిం కారణా ఆగతోసీ”తి పుచ్చియమానో “జానాహి, ఆవుసో”తి వత్తబ్బో. సచే ఆసనే వా నిసీదతి, ఆమిసం వా పటిగ్గణ్ణాతి, ధమ్మం వా భాసతి, రానం భణ్ణాతి. దుతియమ్మి రాతబ్బం. తతియమ్మి రాతబ్బం. చతుక్ఖత్తుం చోదేత్వా చతుక్ఖత్తుం రాతబ్బం. పఞ్చక్ఖత్తుం చోదేత్వా ద్విక్ఖత్తుం రాతబ్బం. ఛక్ఖత్తుం చోదేత్వా న రాతబ్బం. తతో చే ఉత్తరి వాయమమానో తం చీవరం అభినిప్పాదేతి, పయోగే దుక్కుటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భవే, చీవరం అతిరేకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ అతిరేకఛక్ఖత్తుం రానేన అభినిప్పాదితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

నో చే అభినిప్పాదేయ్య, యతస్స చీవరచేతాపన్నం ఆభతం తత్త సామం వా గన్తబ్బం దూతో వా పాహేతబ్బో – “యం ఖో తుమ్హే ఆయస్మిన్తో భిక్కుం ఉద్దిస్స చీవరచేతాపన్నం పహిణిత్త న తం తస్స భిక్కునో కిఞ్చ అత్థం అనుభోతి. యుజ్జాన్తాయస్మిన్తో సకం, మా వో సకం వినస్సా”తి.

అయం తత్త సామీచీతి అయం తత్త అనుధమ్మతా.

౫౪౦. అతిరేకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ అతిరేకఛక్ఖత్తుం రానేన అతిరేకసఙ్ఖో అభినిప్పాదేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ అతిరేకఛక్ఖత్తుం రానేన వేమతికో అభినిప్పాదేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ అతిరేకఛక్ఖత్తుం రానేన ఊనకసఙ్ఖో అభినిప్పాదేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఊనకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ ఊనకఛక్ఖత్తుం రానేన అతిరేకసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ ఊనకఛక్ఖత్తుం రానేన వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ ఊనకఛక్ఖత్తుం రానేన ఊనకసఙ్ఖో అనాపత్తి.

౫౪౧. అనాపత్తి – తిక్ఖత్తుం చోదనాయ, ఛక్ఖత్తుం రానేన, ఊనకతిక్ఖత్తుం చోదనాయ, ఊనకఛక్ఖత్తుం రానేన, అచోదియమానో దేతి, సామికా చోదేత్వా దేన్తి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

రాజసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం దసమం.

కథినవగ్గో పఠమో.

తస్సుద్ధానం –

ఉబ్బతం కథినం తీణి, ధోవనఞ్చ పటిగ్గహో;
అఙ్ఞాతకాని తీణేవ, ఉభిన్నం దూతకేన చాతి.

౨. కోసియవగ్గో

౧. కోసీయసిక్తాపదం

౨౪౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా ఆళవియం విహరతి అగ్గాళవే చేతియే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ కోసీయకారకే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవం వదన్తి - “బహూ, ఆవుసో, కోసకారకే పచథ, అమ్మాకమ్మి దస్సథ, మయమ్మి ఇచ్ఛామ కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కాతు”న్తి. తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ సమణా సకృపుత్తియా అమ్మే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవం వత్తన్తి - ‘బహూ, ఆవుసో, కోసకారకే పచథ, అమ్మాకమ్మి దస్సథ, మయమ్మి ఇచ్ఛామ కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కాతు’న్తి! అమ్మాకమ్మి అలాభా, అమ్మాకమ్మి దుల్లద్ధం, యే మయం ఆజీవస్స హేతు పుత్తదారస్స కారణా బహూ ఖుద్ధకే పాణే సజ్ఞాతం ఆపాదేమా”తి. అన్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా...పే.... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ కోసీయకారకే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవం వత్తన్తి - ‘బహూ, ఆవుసో, కోసకారకే పచథ, అమ్మాకమ్మి దస్సథ, మయమ్మి ఇచ్ఛామ కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కాతు’”న్తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే.... “సచ్చం కిర తుమ్మే, భిక్షవే, కోసీయకారకే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవం వదేథ - ‘బహూ, ఆవుసో, కోసకారకే పచథ, అమ్మాకమ్మి దస్సథ, మయమ్మి ఇచ్ఛామ కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కాతు’”న్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తుమ్మే, మోఘపురిసా, కోసీయకారకే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవం వత్తథ - బహూ, ఆవుసో, కోసకారకే పచథ, అమ్మాకమ్మి దస్సథ, మయమ్మి ఇచ్ఛామ కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కాతున్తి. నేతం , మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౪౩. “యో పన భిక్షు కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కారాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౪౪. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

సన్ధతం నామ సన్ధరిత్వా కతం హోతి అవాయిమం.

కారాపేయ్యాతి ఏకేనపి కోసీయంసునా మిస్సిత్యా కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే దుక్కుటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, కోసీయమిస్సకం సన్ధతం కారాపేతం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౪౫. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అజ్ఞాసన్తాయ కరోతి వా కారాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స . అజ్ఞోన కతం పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౨౪౬. అనాపత్తి వితానం వా భూమత్తరణం వా సాణిపాకారం వా భిసిం వా బిబ్బోహనం వా కరోతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

కోసియసిక్ఖాపదం నిట్టితం పరమం.

౨. సుద్ధకాళకసిక్ఖాపదం

౨౪౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా వేసాలియం విహరతి మహావనే కూటాగారసాలాయం. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేన్తి. మనుస్సా విహరచారికం ఆహిణ్ణన్తా పస్సిత్వా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ సమణా సక్యపుత్తియా సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి, సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి! అన్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథణ్ణో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవణ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౪౮. “యో పన భిక్షు సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౪౯. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

కాళకం నామ ద్వే కాళకాని - జాతియా కాళకం వా రజనకాళకం వా.

సన్ధతం నామ సన్ధరిత్వా కతం హోతి అవాయిమం.

కారాపేయ్యాతి కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే దుక్కుటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవణ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం ...పే... ఇదం మే, భన్తే, సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యన్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౫౦. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అణ్ణస్సత్థాయ కరోతి వా కారాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అణ్ణోన కతం పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౧౫౧. అనాపత్తి వితానం వా భూమత్థరణం వా సాణిపాకారం వా భిసిం వా బిబ్బోహనం వా కరోతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

సుద్ధకాళకసిక్ఖాపదం నిట్టితం దుతియం.

౩. ద్వేభాగసిక్ఖాపదం

౧౫౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ - “భగవతా పటిక్ఖితం సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేతు”న్తి, తే థోకంయేవ ఓదాతం అన్తే ఆదియిత్వా తథేవ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేన్తి. యే తే భిక్షూ అప్పిద్ధా... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ థోకంయేవ ఓదాతం అన్తే ఆదియిత్వా తథేవ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్మే, భిక్షవే, థోకంయేవ ఓదాతం అన్తే ఆదియిత్వా తథేవ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథమ్మో నామ తుమ్మే, మోఘపురిసా, థోకంయేవ ఓదాతం అన్తే ఆదియిత్వా తథేవ సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం సన్ధతం కారాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౧౫౩. “నవం పన భిక్షునా సన్ధతం కారయమానేన ద్వే భాగా సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం ఆదాతబ్బా తతియం ఓదాతానం చతుత్థం గోచరియానం . అనాదా చే భిక్షు ద్వే భాగే సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం తతియం ఓదాతానం చతుత్థం గోచరియానం నవం సన్ధతం కారాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౧౫౪. నవం నామ కరణం ఉపాదాయ వుచ్చతి.

సన్ధతం నామ సన్ధరిత్వా కతం హోతి అవాయిమం.

కారయమానేనాతి కరోన్తో వా కారాపేన్తో వా.

ద్వే భాగా సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం ఆదాతబ్బాతి ధారయిత్వా ద్వే తులా ఆదాతబ్బా.

తతియం ఓదాతానన్తి తులం ఓదాతానం.

చతుత్థం గోచరియానన్తి తులం గోచరియానం.

అనాదా చే భిక్షు ద్వే భాగే సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం తతియం ఓదాతానం చతుత్థం గోచరియానన్తి. అనాదియిత్వా ద్వే తులే సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం తులం ఓదాతానం తులం గోచరియానం నవం సన్ధతం కరోతి వా కారాపేతి వా పయోగే దుక్కుటం, పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... ఇదం మే, భన్తే, సన్ధతం అనాదియిత్వా ద్వే తులే సుద్ధకాళకానం ఏళకలోమానం తులం ఓదాతానం

తులం గోచరియానం కారాపితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...
పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౫౫. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి,
నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం . పరేహి విప్పకతం పరేహి
పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అజ్ఞాస్సత్థాయ కరోతి వా కారాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అజ్ఞోన కతం పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౨౫౬. అనాపత్తి తులం ఓదాతానం తులం గోచరియానం ఆదియిత్వా కరోతి, బహుతరం ఓదాతానం బహుతరం
గోచరియానం ఆదియిత్వా కరోతి, సుద్ధం ఓదాతానం సుద్ధం గోచరియానం ఆదియిత్వా కరోతి, వితానం వా భూమత్థరణం వా
సాణిపాకారం వా భిసిం వా బిబ్బోహనం వా కరోతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ద్వేభాగసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం తతియం.

౪. ఛట్టస్ససిక్ఖాపదం

౨౫౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన
భిక్ఖూ అనువస్సం సన్ధతం కారాపేన్తి. తే యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరన్తి - “ఏళకలోమాని దేధ, ఏళకలోమేహి
అత్తో”తి. మనుస్సా ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా అనువస్సం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి,
యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరిస్సన్తి - “ఏళకలోమాని దేధ, ఏళకలోమేహి అత్తో”తి! అవ్హాకం పన సకిం కతాని
సన్ధతాని పఞ్చాపి ఛపి వస్సాని హోన్తి, యేసం నో దారకా ఉహదన్తిపి ఉమ్మిహన్తిపి ఉన్దూరేహిపి ఖజ్జన్తి. ఇమే పన సమణా
సక్యపుత్తియా అనువస్సం సన్ధతం కారాపేన్తి, యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరన్తి - “ఏళకలోమాని దేధ,
ఏళకలోమేహి అత్తో”తి!

అస్సోసుం ఖో భిక్ఖూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్ఖూ అప్పిచ్చా...పే.... తే
ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ భిక్ఖూ అనువస్సం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి, యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా
విహరిస్సన్తి - “ఏళకలోమాని దేధ, ఏళకలోమేహి అత్తో”తి! అథ ఖో తే భిక్ఖూ తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో
ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... సచ్చం కిర, భిక్ఖవే, భిక్ఖూ అనువస్సం సన్ధతం కారాపేన్తి, యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా
విహరన్తి - “ఏళకలోమాని దేధ, ఏళకలోమేహి అత్తో”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తే,
భిక్ఖవే, మోఘపురిసా అనువస్సం సన్ధతం కారాపేస్సన్తి, యాచనబహులా విజ్ఞాత్తిబహులా విహరిస్సన్తి - “ఏళకలోమాని
దేధ, ఏళకలోమేహి అత్తో”తి! నేతం, భిక్ఖవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఞ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్ఖాపదం
ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౫౮. “నవం పన భిక్ఖూనా సన్ధతం కారాపేత్వా ఛట్టస్సాని ధారేత్తట్టం. ఓరేన చే ఛన్నం వస్సానం తం సన్ధతం
విస్సజ్జేత్వా వా అవిస్సజ్జేత్వా వా అజ్ఞం నవం సన్ధతం కారాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవఱ్ఱదం భగవతా భిక్షునం సిక్తాపదం పఞ్జతం హోతి.

౨౫౯. తేన ఖో పన సమయేన అఞ్జతరో భిక్షు కోసమ్మియం గిలానో హోతి. ఇతకా తస్స భిక్షునో సంతికే దూతం పాహేసుం - “ఆగచ్ఛతు, భదంతో మయం ఉపట్టహిస్సామా”తి. భిక్షూపి ఏవమాహంసు - “గచ్ఛావుసో, ఇతకా తం ఉపట్టహిస్సంతి”తి. సో ఏవమాహ - “భగవతా, ఆవుసో, సిక్తాపదం పఞ్జతం - ‘నవం పన భిక్షునా సంతతం కారాపేత్వా ఛట్టహిస్సాని ధారేతబ్బంతి. అహఱ్ఱమ్మి గిలానో, న సక్కోమి సంతతం ఆదాయ పక్కమితుం. మయ్హఱ్ఱా వినా సంతతా న ఫాసు హోతి. నాహం గమిస్సామీ”తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, గిలానస్స భిక్షునో సంతతసమ్మతిం దాతుం. ఏవఱ్ఱ పన , భిక్షవే, దాతబ్బా. తేన గిలానేన భిక్షునా సజ్ఞం ఉపసజ్జమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షూనం పాదే వన్నిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అఞ్జలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - ‘అహం, భన్తే, గిలానో. న సక్కోమి సంతతం ఆదాయ పక్కమితుం. సోహం, భన్తే, సజ్ఞం సంతతసమ్మతిం యాచామీ’తి. దుతియమ్మి యాచితబ్బా. తతియమ్మి యాచితబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో -

౨౬౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు గిలానో. న సక్కోతి సంతతం ఆదాయ పక్కమితుం. సో సజ్ఞం సంతతసమ్మతిం యాచతి. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సంతతసమ్మతిం దదేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో . అయం ఇత్థన్నామో భిక్షు గిలానో. న సక్కోతి సంతతం ఆదాయ పక్కమితుం. సో సజ్ఞం సంతతసమ్మతిం యాచతి. సజ్ఞో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సంతతసమ్మతిం దేతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సంతతసమ్మతియా దానం, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“దిన్నా సజ్ఞేన ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో సంతతసమ్మతి. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

ఏవఱ్ఱ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౬౧. “నవం పన భిక్షునా సంతతం కారాపేత్వా ఛట్టహిస్సాని ధారేతబ్బం. ఓరేన చే ఛన్నం వస్సానం తం సంతతం విస్సజ్జేత్వా వా అవిస్సజ్జేత్వా వా అఞ్జం నవం సంతతం కారాపేయ్య, అఞ్జత్ర భిక్షుసమ్మతియా , నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౬౨. నవం నామ కరణం ఉపాదాయ వుచ్చతి.

సంతతం నామ సంతరిత్వా కతం హోతి అవాయిమం.

కారాపేత్వాతి కరిత్వా వా కారాపేత్వా వా.

ఛట్టహిస్సాని ధారేతబ్బంతి ఛట్టహిస్సపరమతా ధారేతబ్బం.

ఓరేన చే ఛన్నం వస్సానన్తి ఊనకఛట్టహిస్సాని.

తం సన్ధతం విస్సజ్జేత్వాతి అజ్ఞోసం దత్వా.

అవిస్సజ్జేత్వాతి న కస్సచి దత్వా.

అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియాతి రపేత్వా భిక్షుసమ్ముతిం అజ్ఞం నవం సన్ధతం కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం... పే.... ఇదం మే, భన్తే, సన్ధతం ఉనకథబ్బస్సాని కారాపితం, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౬౩. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం . పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

౨౬౪. అనాపత్తి ఛబ్బస్సాని కరోతి, అతిరేకథబ్బస్సాని కరోతి, అజ్ఞాస్సత్థాయ కరోతి వా కారాపేతి వా, అజ్ఞోన కతం పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి , వితానం వా భూమత్థరణం వా సాణిపాకారం వా భిసిం వా బిబ్బోహనం వా కరోతి, భిక్షుసమ్ముతియా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఛబ్బస్ససిక్ఖాపదం నిట్ఠితం చతుత్తం.

౨. నిసీదనసన్ధతసిక్ఖాపదం

౨౬౫. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. అథ ఖో భగవా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “ఇచ్చామహం, భిక్షవే, తేమాసం పటిసల్లియితుం. నమ్మి కేనచి ఉపసజ్కమితబ్బో, అజ్ఞాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన”తి. “ఏవం, భన్తే,”తి ఖో తే భిక్షూ భగవతో పటిస్సుణిత్వా నాస్సుధ కోచి భగవంతం ఉపసజ్కమతి, అజ్ఞాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియా సజ్జేన కతికా కతా హోతి - “ఇచ్చతావుసో, భగవా తేమాసం పటిసల్లియితుం. న భగవా కేనచి ఉపసజ్కమితబ్బో , అజ్ఞాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన. యో భగవంతం ఉపసజ్కమతి సో పాచిత్తియం దేసాపేతబ్బో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపసేనో వజ్జంతపుత్తో, సపరిసో యేన భగవా తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా భగవంతం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఆచిణ్ణం ఖో పనేతం బుద్ధానం భగవంతానం ఆగన్తుకేహి భిక్షూహి సద్ధిం పటిసమ్మోదితుం. అథ ఖో భగవా ఆయస్మంతం ఉపసేనం వజ్జంతపుత్తం ఏతదవోచ - “కచ్చి వో, ఉపసేన, ఖమనీయం కచ్చి యాపనీయం, కచ్చిత్థ అప్పకిలమథేన అద్ధానం ఆగతా”తి? “ఖమనీయం , భగవా, యాపనీయం, భగవా. అప్పకిలమథేన చ మయం, భన్తే, అద్ధానం ఆగతా”తి.

తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఉపసేనస్స వజ్జంతపుత్తస్స సద్ధివిహారికో భిక్షు భగవతో అవిదురే నిసినో హోతి. అథ ఖో భగవా తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “మనాపాని తే, భిక్షు, పంసుకూలానీ”తి? “న ఖో మే, భన్తే, మనాపాని పంసుకూలానీ”తి. “కిస్స పన త్వం, భిక్షు, పంసుకూలికో”తి? “ఉపజ్ఞాయో మే, భన్తే, పంసుకూలికో. ఏవం అహమ్మి పంసుకూలికో”తి. అథ ఖో భగవా ఆయస్మంతం ఉపసేనం వజ్జంతపుత్తం ఏతదవోచ - “పాసాదికా ఖో త్యాయం, ఉపసేన,

పరిసా. కథం త్వం, ఉపసేన, పరిసం వినేసి"తి? "యో మం, భన్తే, ఉపసమ్పదం యాచతి తమహం [తాహం (క.)] ఏవం వదామి - 'అహం ఖో, ఆవుసో, ఆరణ్ణోకో పిణ్డపాతికో పంసుకూలికో. సచే త్వమ్మి ఆరణ్ణోకో భవిస్ససి పిణ్డపాతికో పంసుకూలికో, ఏవాహం తం ఉపసమ్పాదేస్సామీ'తి. సచే మే పటిస్సుణాతి ఉపసమ్పాదేమి, నో చే మే పటిస్సుణాతి న ఉపసమ్పాదేమి. యో మం నిస్సయం యాచతి తమహం [తాహం (క.)] ఏవం వదామి - 'అహం ఖో, ఆవుసో, ఆరణ్ణోకో పిణ్డపాతికో పంసుకూలికో. సచే త్వమ్మి ఆరణ్ణోకో భవిస్ససి పిణ్డపాతికో పంసుకూలికో, ఏవాహం తే నిస్సయం దస్సామీ'తి. సచే మే పటిస్సుణాతి నిస్సయం దేమి, నో చే మే పటిస్సుణాతి న నిస్సయం దేమి. ఏవం ఖో అహం, భన్తే, పరిసం వినేమీ"తి.

"సాధు సాధు, ఉపసేన. సాధు ఖో త్వం, ఉపసేన, పరిసం వినేసి . జానాసి పన త్వం, ఉపసేన, సావత్థియా సఙ్ఖస్స కతిక"న్తి? "న ఖో అహం, భన్తే, జానామి సావత్థియా సఙ్ఖస్స కతిక"న్తి. "సావత్థియా ఖో, ఉపసేన, సఙ్ఖేన కతికా కతా - 'ఇచ్చతావుసో, భగవా తేమాసం పటిసల్లీయితుం. న భగవా కేనచి ఉపసఙ్కమితబ్బో, అఙ్గాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన. యో భగవంతం ఉపసఙ్కమతి నో పాచిత్తియం దేసాపేతబ్బో'తి. "పఞ్ఞాయిస్సతి, భన్తే, సావత్థియా సఙ్ఖో సకాయ కతికాయ, న మయం అపఙ్గాత్రం పఙ్గాపేస్సామ పఙ్గాత్రం వా న సముచ్చిన్దిస్సామ, యథాపఙ్గాత్రేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తిస్సామా"తి. "సాధు సాధు, ఉపసేన, అపఙ్గాత్రం న పఙ్గాపేతబ్బం, పఙ్గాత్రం వా న సముచ్చిన్దితబ్బం, యథాపఙ్గాత్రేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తితబ్బం. అనుజానామి, ఉపసేన, యే తే భిక్ఖూ ఆరణ్ణోకా పిణ్డపాతికా పంసుకూలికా యథాసుఖం మం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమంతా"తి.

౨౬౬. తేన ఖో పన సమయేన సమ్మహులా భిక్ఖూ బహిద్వారకోట్టకే రితా హోన్తి - "మయం ఆయస్మంతం ఉపసేనం వఙ్గంతపుత్తం పాచిత్తియం దేసాపేస్సామా"తి . అథ ఖో ఆయస్మా ఉపసేనో వఙ్గంతపుత్తో సపరిసో ఉట్ఠాయాసనా భగవంతం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో తే భిక్ఖూ ఆయస్మంతం ఉపసేనం వఙ్గంతపుత్తం ఏతదవోచుం - "జానాసి త్వం, ఆవుసో ఉపసేన, సావత్థియా సఙ్ఖస్స కతిక"న్తి. "భగవాపి మం, ఆవుసో, ఏవమాహ - 'జానాసి పన త్వం, ఉపసేన, సావత్థియా సఙ్ఖస్స కతిక'న్తి? న ఖో అహం, భన్తే, జానామి సావత్థియా సఙ్ఖస్స కతిక"న్తి. "సావత్థియా ఖో, ఉపసేన, సఙ్ఖేన కతికా కతా - ఇచ్చతావుసో, భగవా తేమాసం పటిసల్లీయితుం. న భగవా కేనచి ఉపసఙ్కమితబ్బో, అఙ్గాత్ర ఏకేన పిణ్డపాతనీహరకేన. యో భగవంతం ఉపసఙ్కమతి నో పాచిత్తియం దేసాపేతబ్బో"తి. "పఞ్ఞాయిస్సతి, భన్తే, సావత్థియా సఙ్ఖో సకాయ కతికాయ, న మయం అపఙ్గాత్రం పఙ్గాపేస్సామ పఙ్గాత్రం వా న సముచ్చిన్దిస్సామ, యథాపఙ్గాత్రేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తిస్సామాతి. అనుజ్ఞాతావుసో, భగవతా - 'యే తే భిక్ఖూ ఆరణ్ణోకా పిణ్డపాతికా పంసుకూలికా యథాసుఖం మం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమంతా"తి.

అథ ఖో తే భిక్ఖూ - "సచ్చం ఖో ఆయస్మా ఉపసేనో ఆహ - 'న అపఙ్గాత్రం పఙ్గాపేతబ్బం, పఙ్గాత్రం వా న సముచ్చిన్దితబ్బం, యథాపఙ్గాత్రేసు సిక్ఖాపదేసు సమాదాయ వత్తితబ్బం"న్తి. అన్తోసుం ఖో భిక్ఖూ - "అనుజ్ఞాతా కిర భగవతా - 'యే తే భిక్ఖూ ఆరణ్ణోకా పిణ్డపాతికా పంసుకూలికా యథాసుఖం మం దస్సనాయ ఉపసఙ్కమంతా"తి. తే భగవంతం దస్సనం పిహేన్తా [దస్సనాయ పిహయమానా (స్యా.)] సన్ధతాని ఉజ్జిత్యా ఆరణ్ణోకఙ్గం పిణ్డపాతికఙ్గం పంసుకూలికఙ్గం సమాదియింసు. అథ ఖో భగవా సమ్మహులేహి భిక్ఖూహి సద్ధిం సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణన్తో అద్దస సన్ధతాని తహం తహం ఉజ్జితాని. పస్సిత్వా భిక్ఖూ ఆమన్తేసి - "కస్సిమాని, భిక్ఖవే, సన్ధతాని తహం తహం ఉజ్జితాని"తి? అథ ఖో తే

భిక్షా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమస్తేసి
– “తేన హి, భిక్షవే, భిక్షానం సిక్ఖాపదం పఞ్ణాపేస్సామి దస అత్థవసే పటిచ్చ – సఙ్ఖసుట్టుతాయ, సఙ్ఖపాసుతాయ,...పే....
ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధీసేయ్యాథ –

౨౬౭. “నిసీదనసన్ధతం పన భిక్షునా కారయమానేన పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థి ఆదాతబ్బా
దుబ్బణ్ణకరణాయ, అనాదా చే భిక్షు పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థిం నవం నిసీదనసన్ధతం కారాపేయ్య, నిస్సగ్గియం
పాచిత్తియ”న్తి.

౨౬౮. నిసీదనం నామ సదసం వుచ్చతి.

సన్ధతం నామ సన్ధరిత్వా కతం హోతి అవాయిమం.

కారయమానేనాతి కరోన్తో వా కారాపేన్తో వా.

పురాణసన్ధతం నామ సకిం నివత్థమ్మి సకిం పారుతమ్మి.

సామన్తా సుగతవిదత్థి ఆదాతబ్బా దుబ్బణ్ణకరణాయాతి ధిరభావాయ వట్టం వా చతురస్సం వా ఛిన్దిత్వా ఏకదేసే వా
సన్ధరితబ్బం విజటేత్వా వా సన్ధరితబ్బం.

అనాదా చే భిక్షు పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థిన్తి అనాదియిత్వా పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థిం
నవం నిసీదనసన్ధతం కరోతి వా కారాపేతి వా, పయోగే దుక్కటం, పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సఙ్ఖస్స వా
గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, నిసీదనసన్ధతం అనాదియిత్వా
పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థిం కారాపేతం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సఙ్ఖస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...
పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౬౯. అత్తనా విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అత్తనా విప్పకతం పరేహి పరియోసాపేతి,
నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం అత్తనా పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. పరేహి విప్పకతం పరేహి
పరియోసాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అఞ్ఞాసన్ధాయ కరోతి వా కారాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౨౭౦. అనాపత్తి – పురాణసన్ధతస్స సామన్తా సుగతవిదత్థిం ఆదియిత్వా కరోతి, అలభన్తో ధోకతరం ఆదియిత్వా కరోతి,
అలభన్తో అనాదియిత్వా కరోతి, అఞ్ఞోన కతం పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి, వితానం వా భూమత్థరణం వా సాణిపాకారం వా భిసిం
వా బిబ్బోహనం వా కరోతి, ఉమ్మత్తకస్స ఆదికమ్మికస్సాతి.

నిసీదనసన్ధతసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం పఞ్చమం.

౬. ఏళకలోమసిక్తాపదం

౨౭౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో కోసలేసు జనపదే సావత్థిం గచ్ఛంతస్స అంతరామగ్గే ఏళకలోమాని ఉప్పజ్జింసు. అథ ఖో నో భిక్షు తాని ఏళకలోమాని ఉత్తరాసజ్ఞేన భణ్డికం బద్ధిత్వా అగమాసి. మనుస్సా తం భిక్షుం పస్సిత్వా ఉప్పణ్ణేసుం - “కిత్తకేన తే, భన్తే, కీతాని? కిత్తకో ఉదయో భవిస్సతీ”తి? నో భిక్షు తేహి మనుస్సేహి ఉప్పణ్ణీయమానో మజ్ఞ అహోసి. అథ ఖో నో భిక్షు సావత్థిం గత్వా తాని ఏళకలోమాని రితకోవ ఆసుమ్మి. భిక్షూ తం భిక్షుం ఏతదవోచుం - “కిస్స త్వం, ఆవునో, ఇమాని ఏళకలోమాని రితకోవ ఆసుమ్మస్సీ”తి? “తథా హి పనాహం, ఆవునో, ఇమేసం ఏళకలోమానం కారణా మనుస్సేహి ఉప్పణ్ణీతో”తి. “కీవ దూరతో పన త్వం, ఆవునో, ఇమాని ఏళకలోమాని ఆహరీ”తి? “అతిరేకతియోజనం, ఆవునో”తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే.... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షు అతిరేకతియోజనం ఏళకలోమాని ఆహరిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ తం భిక్షుం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే.... సచ్ఛం కిర త్వం, భిక్షు, అతిరేకతియోజనం ఏళకలోమాని ఆహరీతి? “సచ్ఛం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, అతిరేకతియోజనం ఏళకలోమాని ఆహరిస్ససి! నేతం మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౭౨. “భిక్షునో పనేవ అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నస్స ఏళకలోమాని ఉప్పజ్జయ్యుం. ఆకబ్బమానేన భిక్షునా పటిగ్గహేతబ్బాని. పటిగ్గహేత్వా తియోజనపరమం సహత్థా హరితబ్బాని [హరేతబ్బాని (సీ. స్యా. క.)], అసన్తే హరకే. తతో చే ఉత్తరి హరేయ్య, అసన్తేపి హరకే, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౭౩. భిక్షునో పనేవ అద్ధానమగ్గప్పటిపన్నస్సాతి పన్థం గచ్ఛంతస్స.

ఏళకలోమాని ఉప్పజ్జేయ్యన్తి ఉప్పజ్జేయ్యుం సజ్ఞతో వా గణతో వా ఇాతితో వా మిత్తతో వా పంసుకూలం వా అత్తనో వా ధనేన.

ఆకబ్బమానేనాతి ఇచ్చమానేన పటిగ్గహేతబ్బాని.

పటిగ్గహేత్వా తియోజనపరమం సహత్థా హరితబ్బానీతి తియోజనపరమతా సహత్థా హరితబ్బాని.

అసన్తే హరకేతి నాజ్ఞో కోచి హరకో హోతి ఇత్థీ వా పురిసో వా గహట్టో వా పబ్బజితో వా.

తతో చే ఉత్తరి హరేయ్య, అసన్తేపి హరకేతి పరమం పాదం తియోజనం అతిక్యామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. దుతియం పాదం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియాని హోన్తి (స్యా.)]. అన్తోతియోజనే రితో బహితియోజనం పాతేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియాని హోన్తి (స్యా.)]. అజ్ఞాస్స యానే వా భణ్ణే వా అజానంతస్స పక్ఖిపిత్వా తియోజనం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియాని హోన్తి. నిస్సజ్జితబ్బాని సజ్ఞస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే,

నిస్సజ్జితబ్బాని...పే... ఇమాని మే, భన్తే, ఏళకలోమాని తియోజనం అతిక్యామితాని నిస్సగ్గియాని. ఇమానాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యున్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౭౪. అతిరేకతియోజనే అతిరేకసంఖ్యో అతిక్యామేతి [తియోజనం అతిక్యామేతి (స్యా)], నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకతియోజనే వేమతికో అతిక్యామేతి [తియోజనం అతిక్యామేతి (స్యా)], నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకతియోజనే ఊనకసంఖ్యో అతిక్యామేతి [తియోజనం అతిక్యామేతి (స్యా)], నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఊనకతియోజనే అతిరేకసంఖ్యో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకతియోజనే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకతియోజనే ఊనకసంఖ్యో, అనాపత్తి.

౨౭౫. అనాపత్తి తియోజనం హరతి, ఊనకతియోజనం హరతి, తియోజనం హరతిపి, పచ్చాహరతిపి, తియోజనం వాసాధిప్పాయో గత్వా తతో పరం హరతి, అచ్చిన్నం పటిలభిత్వా హరతి, నిస్సట్టం పటిలభిత్వా హరతి, అజ్ఞాం హరాపేతి కతభణ్ణం, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఏళకలోమసిన్హాపదం నిట్టితం ఛట్టం.

౭. ఏళకలోమధోవాపనసిన్హాపదం

౨౭౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సక్కేసు విహరతి కపిలవత్తుస్మిం నిగ్రోధారామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ భిక్షునీహి ఏళకలోమాని ధోవాపేన్తిపి రజాపేన్తిపి విజటాపేన్తిపి. భిక్షునియో ఏళకలోమాని ధోవన్తియో రజన్తియో విజటేన్తియో రిజ్జన్తి ఉద్దేశం పరిపుచ్చం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపజ్జం. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ యేన భగవా తేనుపసజ్జమి; ఉపసజ్జమిత్వా భగవన్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం అట్ఠాసి. ఏకమన్తం రితం ఖో మహాపజాపతిం గోతమిం భగవా ఏతదవోచ - “కచ్చి, గోతమి, భిక్షునియో అప్పమత్తా ఆతాపినియో పహితత్తా విహరన్తి”తి? “కుతో, భన్తే, భిక్షునీనం అప్పమాదో! అయ్యా ఛబ్బగ్గియా భిక్షునీహి ఏళకలోమాని ధోవాపేన్తిపి రజాపేన్తిపి విజటాపేన్తిపి. భిక్షునియో ఏళకలోమాని ధోవన్తియో రజన్తియో విజటేన్తియో రిజ్జన్తి ఉద్దేశం పరిపుచ్చం అధిసీలం అధిచిత్తం అధిపజ్జ”న్తి.

అథ ఖో భగవా మహాపజాపతిం గోతమిం ధమ్మియా కథాయ సన్తస్సేసి సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్మహంసేసి. అథ ఖో మహాపజాపతి గోతమీ భగవతా ధమ్మియా కథాయ సన్తస్సితా సమాదపితా సముత్తేజితా సమ్మహంసితా భగవన్తం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే భిక్షుసంఖ్యం సన్నిపాతాపేత్వా ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ పటిపుచ్చి - “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, భిక్షునీహి ఏళకలోమాని ధోవాపేన్తిపి రజాపేన్తిపి విజటాపేన్తిపి”తి ? “సచ్చం, భగవా”తి. “ఇతికాయో తుమ్హాకం, భిక్షవే, అజ్ఞాతికాయో”తి? “అజ్ఞాతికాయో, భగవా”తి. “అజ్ఞాతకా, మోఘపురిసా, అజ్ఞాతికానం న జానన్తి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా పాసాదికం వా అపాసాదికం. తత్త నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, అజ్ఞాతికాహి భిక్షునీహి ఏళకలోమాని ధోవాపేన్తిపి రజాపేన్తిపి విజటాపేన్తిపి! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిన్హాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౧౭౭. “యో పన భిక్షు అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా ఏళకలోమాని ధోవాపేయ్య వా రజాపేయ్య వా విజటాపేయ్య వా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౧౭౮. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షాతి...పే.... అయం ఇమస్మిం అథే అధిప్పేతో భిక్షాతి.

అజ్ఞాతికా నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధా.

భిక్షునీ నామ ఉభతోసఙ్ఘే ఉపసమ్మన్నా.

ధోవాతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ధోతాని నిస్సగ్గియాని హోన్తి. రజాతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. రత్తాని నిస్సగ్గియాని హోన్తి. విజటాపేతి ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. విజటితాని నిస్సగ్గియాని హోన్తి. నిస్సజ్జితబ్బాని సఙ్ఘస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బాని...పే.... ఇమాని మే, భన్తే, ఏళకలోమాని అజ్ఞాతికాయ భిక్షునియా ధోవాపితాని నిస్సగ్గియాని. ఇమానాహం సఙ్ఘస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యతి...పే.... దదేయ్యన్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౧౭౯. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని ధోవాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని ధోవాపేతి విజటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని ధోవాపేతి రజాపేతి విజటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని రజాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని రజాపేతి విజటాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని రజాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని రజాపేతి విజటాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని విజటాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని విజటాపేతి ధోవాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని విజటాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి దుక్కటస్స. అజ్ఞాతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో ఏళకలోమాని విజటాపేతి ధోవాపేతి రజాపేతి, నిస్సగ్గియేన ఆపత్తి ద్విన్నం దుక్కటానం.

౧౮౦. అజ్ఞాతికాయ వేమతికో...పే.... అజ్ఞాతికాయ ఇతికసఙ్ఘో...పే.... అజ్ఞాస్స ఏళకలోమాని ధోవాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏకతో ఉపసమ్మన్నాయ ధోవాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ అజ్ఞాతికసఙ్ఘో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతికాయ ఇతికసఙ్ఘో, అనాపత్తి.

౧౮౧. అనాపత్తి ఇతికాయ ధావన్తియా అజ్ఞాతికా దుతియా హోతి, అవుత్తా ధోవతి, అపరిభుత్తం కతభణ్ణం ధోవాపేతి, సిఘమానాయ సామణేరియా ఉమ్మత్తకస్స ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఏళకలోమధోవాపనసిక్తాపదం నిట్టితం సత్తమం.

౮. రూపియసిక్తాపదం

౨౮౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్తో అజ్ఞాతరస్స కులస్స కులూపకో హోతి నిచ్చభత్తికో. యం తస్మిం కులే ఉప్పజ్జతి ఖాదనీయం వా భోజనీయం వా తతో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్తస్స పటివిసో రపియ్యతి. తేన ఖో పన సమయేన సాయం తస్మిం కులే మంసం ఉప్పన్నం హోతి. తతో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్తస్స పటివిసో రపితో హోతి. తస్స కులస్స దారకో రత్తియా పచ్చాససమయం పచ్చుట్టాయ రోదతి - “మంసం మే దేథా”తి. అథ ఖో సో పురిసో పజాపతిం ఏతదవోచ - “అయ్యస్స పటివిసం దారకస్స దేహి. అజ్ఞాం చేతాపేత్వా అయ్యస్స దస్సామా”తి.

అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్తో పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ యేన తం కులం తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా పజ్జాత్తే ఆసనే నీసీది. అథ ఖో సో పురిసో యేనాయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్తో తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సకృపుత్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నీసీది. ఏకమన్తం నిసినో ఖో సో పురిసో ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సకృపుత్తం ఏతదవోచ - “హియ్యో ఖో, భన్తే, సాయం మంసం ఉప్పన్నం అహోసి. తతో అయ్యస్స పటివిసో రపితో. అయం , భన్తే, దారకో రత్తియా పచ్చాససమయం పచ్చుట్టాయ రోదతి - ‘మంసం మే దేథా’తి. అయ్యస్స పటివిసో దారకస్స దిన్నో. కహపణేన, భన్తే, కిం ఆహరియ్యతూ”తి? “పరిచ్చత్తో మే, ఆవుసో, కహపణో”తి? “ఆమ, భన్తే, పరిచ్చత్తో”తి. “తజ్జోవ మే, ఆవుసో, కహపణం దేహి”తి.

అథ ఖో సో పురిసో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సకృపుత్తస్స కహపణం దత్వా ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “తథేవ మయం రూపియం పటిగ్గణ్ణామ ఏవమేవిమే సమణా సకృపుత్తియా రూపియం పటిగ్గణ్ణాన్తి”తి. అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తస్స పురిసస్స ఉజ్జాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సకృపుత్తో రూపియం పటిగ్గహేస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సకృపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, రూపియం పటిగ్గహేసీ”తి **[పటిగ్గణ్ణాసీతి (స్యా.)]**? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథజ్ఞో నామ త్వం, మోఘపురిస, రూపియం పటిగ్గహేస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౮౩. “యో పన భిక్షు జాతరూపరజతం ఉగ్గణ్ణేయ్య వా ఉగ్గణ్ణాపేయ్య వా ఉపనిక్ఖిత్తం వా సాదియేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౮౪. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

జాతరూపం నామ సత్తువణ్ణో వుచ్చతి .

రజతం నామ కహపణో లోహమాసకో దారుమాసకో జతుమాసకో యే వోహరం గచ్ఛన్తి.

ఉగ్రణ్డ్యాయాతి సయం గణ్డాతి నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియం హోతి (స్యా.)].

ఉగ్రణ్డాపేయ్యాతి అణ్డం గాహపేతి నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియం హోతి (స్యా.)].

ఉపనిక్షిత్తం వా సాదియేయ్యాతి ఇదం అయ్యస్స హోతూతి ఉపనిక్షిత్తం సాదియతి, నిస్సగ్గియం హోతి. సజ్ఞమజ్ఞే నిస్సజ్జితబ్బం. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం – తేన భిక్షునా సజ్ఞం ఉపసంజ్ఞమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసేదిత్వా అణ్డాలిం పగ్గహత్వా ఏవమస్స వచనీయో – “అహం, భన్తే, రూపియం పటిగ్గహేసిం. ఇదం మే నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. సచే తత్త ఆగచ్ఛతి ఆరామికో వా ఉపాసకో వా సో వత్తబ్బో – “ఆవుసో, ఇమం జానాహీ”తి. సచే సో భణతి – “ఇమినా కిం ఆహరియ్యతూ”తి, న వత్తబ్బో – “ఇమం వా ఇమం వా ఆహరా”తి. కప్పీయం ఆచిక్షితబ్బం – సప్పి వా తేలం వా మధు వా ఫాణితం వా. సచే సో తేన పరివత్తేత్వా కప్పీయం ఆహరతి రూపియప్పటిగ్గాహకం రపేత్వా సబ్బేహేవ పరిభుజ్జితబ్బం. ఏవ ఇచ్చతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే లభేథ, సో వత్తబ్బో – “ఆవుసో, ఇమం ఛడ్డేహీ”తి. సచే సో ఛడ్డేతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే ఛడ్డేతి, పశ్చాహజ్ఞేహి సమన్నాగతో భిక్షు రూపియఛడ్డకో సమ్మన్నితబ్బో – యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, ఛడ్డితాఛడ్డేత ఇచ్చా జానేయ్య. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బో. పరమం భిక్షు యాచితబ్బో. యాచిత్వా బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్ఞో ఇహేతబ్బో –

౨౮౨. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. యది సజ్ఞస్స పత్తకల్లం, సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం రూపియఛడ్డకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్ఞో. సజ్ఞో ఇత్థన్నామం భిక్షుం రూపియఛడ్డకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో రూపియఛడ్డకస్స సమ్మతి, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సజ్ఞేన ఇత్థన్నామో భిక్షు రూపియఛడ్డకో. ఖమతి సజ్ఞస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన సమ్మతేన భిక్షునా అనిమిత్తం కత్వా పాతేతబ్బం. సచే నిమిత్తం కత్వా పాతేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౨౮౩. రూపియే రూపియసణ్డో రూపియం పటిగ్గణ్డాతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. రూపియే వేమతికో రూపియం పటిగ్గణ్డాతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. రూపియే అరూపియసణ్డో రూపియం పటిగ్గణ్డాతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అరూపియే రూపియసణ్డో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అరూపియే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అరూపియే అరూపియసణ్డో, అనాపత్తి.

అనాపత్తి అజ్ఞారామే వా అజ్ఞావసథే వా ఉగ్గహత్వా వా ఉగ్గహపేత్వా వా నిక్షిపతి – యస్స భవిస్సతి సో హరిస్సతీతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

రూపియసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం అట్ఠమం.

౯. రూపియసంవోహరసిక్తాపదం

౨౮౭. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్తియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జన్తి. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జస్సన్తి, సేయ్యథాపి గిహీ కామభోగినో”తి ! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్ఖవే, నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథిజ్ఞో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౨౮౮. “యో పన భిక్ఖు నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౮౯. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్ఖూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్ఖూతి.

నానప్పకారకం నామ కతమ్మి అకతమ్మి కతాకతమ్మి. కతం నామ సీసూపగం గీవూపగం హత్థూపగం పాదూపగం కటూపగం. అకతం నామ ఘనకతం వుచ్చతి. కతాకతం నామ తదుభయం.

రూపియం నామ సత్థవణ్ణో కహాపణో, లోహమాసకో, దారుమాసకో, జతుమాసకో యే వోహరం గచ్ఛన్తి.

సమాపజ్జేయ్యాతి కతేన కతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియం హోతి (స్యా.)]. కతేన అకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కతేన కతాకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అకతేన కతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అకతేన అకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అకతేన కతాకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కతాకతేన కతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కతాకతేన అకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కతాకతేన కతాకతం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. సజ్ఞమజ్ఞే నిస్సజ్జితబ్బం. ఏవఇచ్చ పన, భిక్ఖవే, నిస్సజ్జితబ్బం. తేన భిక్ఖునా సజ్ఞం ఉపసంకర్మమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసంఘం కరిత్వా వుద్ధానం భిక్షూనం పాదే వన్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహిత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అహం, భన్తే, నానప్పకారకం రూపియసంవోహరం సమాపజ్జిం. ఇదం మే నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్ఞస్స నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్ఖునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. సచే తత్త ఆగచ్ఛతి ఆరామికో వా ఉపాసకో వా సో వత్తబ్బో - “ఆవుసో, ఇమం జానాహీ”తి. సచే సో భణతి - “ఇమినా కిం ఆహరియ్యతూ”తి, న వత్తబ్బో - “ఇమం వా ఇమం వా ఆహరా”తి. కప్పియం ఆచిక్ఖితబ్బం - సప్పి వా తేలం వా మధు వా ఫాణితం వా. సచే సో తేన పరివత్తేత్వా కప్పియం ఆహరతి, రూపియచేతాపకం రపేత్వా, సబ్బేహేవ పరిభుజ్జేతబ్బం. ఏవఇచ్చేతం లభేథ, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే లభేథ, సో వత్తబ్బో - “ఆవుసో, ఇమం ఛడ్డేహీ”తి. సచే సో ఛడ్డేతి, ఇచ్చేతం కుసలం; నో చే ఛడ్డేతి, పిచ్చహజ్జేహి సమన్నాగతో భిక్ఖు రూపియఛడ్డకో సమ్మన్నితబ్బో - యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, ఛడ్డేతాఛడ్డేతఇచ్చ

జానేయ్య. ఏవళ్ళా పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బో. పరమం భిక్షు యాచితబ్బో. యాచిత్వా బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో
ఞాపేతబ్బో -

౨౯౦. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామం భిక్షుం రూపియఛడ్డకం సమ్మన్నేయ్య.
ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. సజ్జో ఇత్థన్నామం భిక్షుం రూపియఛడ్డకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి
ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో రూపియఛడ్డకస్స సమ్మతి, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సజ్జేన ఇత్థన్నామో భిక్షు రూపియఛడ్డకో. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

తేన సమ్మతేన భిక్షునా అనిమిత్తం కత్వా పాతేతబ్బం. సచే నిమిత్తం కత్వా పాతేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

౨౯౧. రూపియే రూపియసజ్జో రూపియం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. రూపియే వేమతికో రూపియం
చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. రూపియే అరూపియసజ్జో రూపియం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అరూపియే
రూపియసజ్జో రూపియం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అరూపియే వేమతికో రూపియం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం
పాచిత్తియం. అరూపియే అరూపియసజ్జో రూపియం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అరూపియే రూపియసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అరూపియే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అరూపియే అరూపియసజ్జో,
అనాపత్తి.

౨౯౨. అనాపత్తి ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

రూపియసంవోహరసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం నవమం.

౧౦. కయవిక్కుయసిక్ఖాపదం

౨౯౩. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన
ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో పట్టో హోతి చీవరకమ్మం కాతుం. సో పటపిలోతికానం సజ్ఞాటిం కరిత్వా సురత్తం
సుపరికమ్మకతం కత్వా పారుపి. అథ ఖో అజ్ఞాతరో పరిబ్బాజకో మహగ్గం పటం పారుపిత్వా యేనాయస్మా ఉపనన్దో
సక్యపుత్తో తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ - “సున్దరా ఖో త్యాయం, ఆవుసో,
సజ్ఞాటి; దేహి మే పటేనా”తి. “జానాహి, ఆవుసో”తి. “ఆమావుసో, జానామీ”తి. “హన్దావుసో”తి, అదాసి. అథ ఖో సో
పరిబ్బాజకో తం సజ్ఞాటిం పారుపిత్వా పరిబ్బాజకారామం అగమాసి. పరిబ్బాజకా తం పరిబ్బాజకం ఏతదవోచుం - “సున్దరా
ఖో త్యాయం, ఆవుసో, సజ్ఞాటి; కుతో తయా లద్ధా”తి? “తేన మే, ఆవుసో, పటేన పరివత్తితా”తి. “కతిహిపి త్యాయం,
ఆవుసో, సజ్ఞాటి భవిస్సతి, సోయేవ తే పటో వరో”తి.

అథ ఖో సో పరిబ్బాజకో - “సచ్చం ఖో పరిబ్బాజకా ఆహంసు - ‘కతిహిపి మ్యాయం సజ్ఞాటి భవిస్సతి! సోయేవ మే
పటో వరో”తి యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసక్కుమి; ఉపసక్కుమిత్వా ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం

ఏతదవోచ - “హస్త తే, ఆవుసో, సజ్జాటి [సజ్జాటిం (స్యా. క.)]; దేహి మే పట”న్తి. “నను త్వం, ఆవుసో, మయా వుత్తో - ‘జానాహి, ఆవుసో’తి ! నాహ దస్సామీ”తి. అథ ఖో నో పరిబ్బాజకో ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “గిహీపి నం గిహీస్స విప్పటిసారిస్స దేన్తి, కిం పన పబ్బజితో పబ్బజితస్స న దస్సతీ”తి! అన్సోసుం ఖో భిక్షూ తస్స పరిబ్బాజకస్స ఉజ్జాయంతస్స ఖియ్యంతస్స విపాచేంతస్స. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్కపుత్తో పరిబ్బాజకేన సద్ధిం కయవిక్కయం సమాపజ్జిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ఉపనన్దం సక్కపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్ద, పరిబ్బాజకేన సద్ధిం కయవిక్కయం సమాపజ్జసీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథమ్మో నామ త్వం, మోఘపురిస, పరిబ్బాజకేన సద్ధిం కయవిక్కయం సమాపజ్జిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ... పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౯౪. “యో పన భిక్షు నానప్పకారకం కయవిక్కయం సమాపజ్జేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౨౯౫. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

నానప్పకారకం నామ చీవరపిణ్డపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారా, అన్తమసో చుణ్ణపిణ్డోపి దన్తకట్ఠమ్మి దసీకసుత్తమ్మి.

కయవిక్కయం సమాపజ్జేయ్యాతి ఇమినా ఇమం దేహి, ఇమినా ఇమం ఆహర, ఇమినా ఇమం పరివత్తేహి, ఇమినా ఇమం చేతాపేహితి. అజ్ఞాచరతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. యతో కయిత ఇచ్చ హోతి విక్కయిత ఇచ్చ అత్తనో భణ్డం పరహత్థగతం పరభణ్డం అత్తనో హత్థగతం, నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... అహం, భన్తే, నానప్పకారకం కయవిక్కయం సమాపజ్జిం. ఇదం మే నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యన్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౨౯౬. కయవిక్కయే కయవిక్కయసజ్ఞో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కయవిక్కయే వేమతికో , నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. కయవిక్కయే నకయవిక్కయసజ్ఞో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నకయవిక్కయే కయవిక్కయసజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. నకయవిక్కయే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. నకయవిక్కయే నకయవిక్కయసజ్ఞో, అనాపత్తి.

౨౯౭. అనాపత్తి - అగ్గం పుచ్చతి, కప్పీయకారకస్స ఆచిక్ఖతి, “ఇదం అమ్మాకం అత్తి, అమ్మాక ఇచ్చ ఇమినా చ ఇమినా చ అత్తో”తి భణతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

కయవిక్కయసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం దసమం.

కోసీయవగ్గో దులియో.

కోసియా సుధద్వేభాగా, చబ్బస్సాని నిసీదనం;
ద్వే చ లోమాని ఉగ్గణ్ఠే, ఉభో నానప్పకారకాతి.

౩. పత్తవగ్గో

౧. పత్తసిక్ఖాపదం

౨౯౮. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన చబ్బగ్గియా భిక్షూ బహూ పత్తే సన్నిచయం కరోన్తి. మనుస్సా విహరచారికం ఆహిణ్ణా పస్సిత్యా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ఠో నామ సమణా సక్యపుత్తియా బహూ పత్తే సన్నిచయం కరిస్సన్తి, పత్తవాణిజ్జం వా సమణా సక్యపుత్తియా కరిస్సన్తి ఆమత్తికాపణం వా పసారేస్సన్తి”తి! అన్తోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ఠో నామ చబ్బగ్గియా భిక్షూ అతిరేకపత్తం ధారేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ చబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, అతిరేకపత్తం ధారేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథణ్ఠో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, అతిరేకపత్తం ధారేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ ...పే... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౨౯౯. “యో పన భిక్షు అతిరేకపత్తం ధారేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

ఏవ ఇచ్చిదం భగవతా భిక్షానం సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం హోతి.

౩౦౦. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మతో ఆనన్దస్స అతిరేకపత్తే ఉప్పన్నో హోతి. ఆయస్మా చ ఆనన్దో తం పత్తం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో హోతి. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. అథ ఖో ఆయస్మతో ఆనన్దస్స ఏతదహోసి - “భగవతా సిక్ఖాపదం పజ్జత్తం - ‘న అతిరేకపత్తే ధారేతబ్బో’తి. అయ ఇచ్చ మే అతిరేకపత్తే ఉప్పన్నో. అహ ఇచ్చిమం పత్తం ఆయస్మతో సారిపుత్తస్స దాతుకామో. ఆయస్మా చ సారిపుత్తో సాకేతే విహరతి. కథం ను ఖో మయా పటిపజ్జితత్వ”న్తి? భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి. “కీవచిరం పనానన్ద, సారిపుత్తో ఆగచ్ఛిస్సతీ”తి? “నవమం వా, భగవా, దివసం దసమం వా”తి. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, దసాహపరమం అతిరేకపత్తం ధారేతుం. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౩౦౧. “దసాహపరమం అతిరేకపత్తే ధారేతబ్బో. తం అతిక్యామయతో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౩౦౨. దసాహపరమన్తి దసాహపరమతా ధారేతబ్బో.

అతిరేకపత్తే నామ అనధిట్ఠితో అవికప్పితో.

పత్తో నామ ద్వే పత్రా అయోపత్తో మత్తికాపత్తోతి.

తయో పత్తస్స వణ్ణా ఉక్కట్తో పత్తో మజ్జిమో పత్తో ఓమకో పత్తో. ఉక్కట్తో నామ పత్తో అడ్డాళ్ళకోదనం గణ్ణాతి చతుభాగం ఖాదనం తదుపియం బృజ్జానం. మజ్జిమో నామ పత్తో నాళికోదనం గణ్ణాతి చతుభాగం ఖాదనం తదుపియం బృజ్జానం. ఓమకో నామ పత్తో పత్తోదనం గణ్ణాతి చతుభాగం ఖాదనం తదుపియం బృజ్జానం. తతో ఉక్కట్తో అపత్తో, ఓమకో అపత్తో.

తం అతిక్కామయతో నిస్సగ్గియో హోతీతి ఏకాదసే అరుణుగ్గమనే నిస్సగ్గియో హోతి. నిస్సజ్జితబ్బో సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బో. తేన భిక్షునా సజ్జం ఉపసజ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్నిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్జాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అయం మే, భన్నే, పత్తో దసాహతిక్కన్తో నిస్సగ్గియో. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా, నిస్సట్టపత్తో దాతబ్బో.

౬౦౩. “సుణాతు మే, భన్నే, సజ్జో. అయం పత్తో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో నిస్సగ్గియో సజ్జస్స నిస్సట్తో. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇమం పత్తం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో దదేయ్య”తి.

౬౦౪. తేన భిక్షునా సమ్మహులే భిక్షా ఉపసజ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షానం పాదే వన్నిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్జాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అయం మే, భన్నే, పత్తో దసాహతిక్కన్తో నిస్సగ్గియో. ఇమాహం ఆయస్మన్తానం నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా, నిస్సట్టపత్తో దాతబ్బో.

౬౦౫. “సుణన్తు మే ఆయస్మన్తా. అయం పత్తో ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో నిస్సగ్గియో ఆయస్మన్తానం నిస్సట్తో. యదాయస్మన్తానం పత్తకల్లం, ఆయస్మన్తా ఇమం పత్తం ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో దదేయ్య”న్తి.

౬౦౬. తేన భిక్షునా ఏకం భిక్షుం ఉపసజ్కమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా ఉక్కుటికం నిసీదిత్వా అజ్జాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అయం మే, ఆవునో, పత్తో దసాహతిక్కన్తో నిస్సగ్గియో. ఇమాహం ఆయస్మతో నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. తేన భిక్షునా ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా, నిస్సట్టపత్తో దాతబ్బో - “ఇమం పత్తం ఆయస్మతో దమ్మీ”తి.

౬౦౭. దసాహతిక్కన్తో అతిక్కన్తసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. దసాహతిక్కన్తో వేమతికో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. దసాహతిక్కన్తో అనతిక్కన్తసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనధిట్ఠితే అధిట్ఠితసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవికప్పితే వికప్పితసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనట్టే నట్టసజ్జో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవినట్టే వినట్టసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అభిన్నే భిన్నసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిలుత్తే విలుత్తసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం పత్తం అనిస్సజ్జిత్వా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. దసాహనతిక్కన్తో అతిక్కన్తసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. దసాహనతిక్కన్తో వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. దసాహనతిక్కన్తో అనతిక్కన్తసజ్జో, అనాపత్తి.

౬౦౮. అనాపత్తి అన్తోదసాహం అధిట్టితి, వికప్పేతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, భిజ్జతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ఠాన్తి, విస్సాసం గణ్ఠాన్తి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా నిస్సట్టపత్తం న దేన్తి. భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. “న, భిక్షవే, నిస్సట్టపత్తో న దాతబ్బో. యో న దదేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

పత్తసిక్ఖాపదం నిట్టితం పరమం.

౨. ఉనపశ్చబన్ధనసిక్ఖాపదం

౬౦౯. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సక్కేసు విహరతి కపిలవత్తుస్మిం నిగ్గోధారామే. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరేన కుమ్భకారేన భిక్షా పవారితా హోన్తి – “యేసం అయ్యానం పత్తేన అత్తో అహం పత్తేనా”తి. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేన్తి. యేసం ఖుద్దకా పత్తా తే మహాన్తే పత్తే విజ్ఞాపేన్తి. యేసం మహాన్తా పత్తా తే ఖుద్దకే పత్తే విజ్ఞాపేన్తి. అథ ఖో సో కుమ్భకారో భిక్షానం బహూ పత్తే కరోన్తో న సక్కోతి అజ్ఞం విక్కాయికం భణ్డం కాతుం, అత్తనాపి న యాపేతి, పుత్తదారాపిస్స కిలమన్తి. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సన్తి! అయం ఇమేసం బహూ పత్తే కరోన్తో న సక్కోతి అజ్ఞం విక్కాయికం భణ్డం కాతుం, అత్తనాపి న యాపేతి, పుత్తదారాపిస్స కిలమన్తి”తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్షా తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథజ్ఞో నామ భిక్షా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షా తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేన్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సన్తి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... విగరహిత్వా ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి – “న, భిక్షవే, పత్తో విజ్ఞాపేతబ్బో. యో విజ్ఞాపేయ్య, ఆపత్తి దుక్కటస్సా”తి.

౬౧౦. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరస్స భిక్షునో పత్తో భిన్నో హోతి. అథ ఖో సో భిక్షు – “భగవతా పటిక్ఖితం పత్తం విజ్ఞాపేతు”న్తి కుక్కుచ్చాయన్తో న విజ్ఞాపేతి. హత్థేసు పిణ్డాయ చరతి. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి – “కథజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా హత్థేసు పిణ్డాయ చరిస్సన్తి, సేయ్యథాపి తిట్ఠియా”తి! అస్సోసుం ఖో భిక్షా తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. అథ ఖో తే భిక్షా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి – “అనుజానామి, భిక్షవే, నట్టపత్తస్స వా భిన్నపత్తస్స వా పత్తం విజ్ఞాపేతు”న్తి.

౬౧౧. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా భిక్షా – “భగవతా అనుజ్ఞాతం నట్టపత్తస్స వా భిన్నపత్తస్స వా పత్తం విజ్ఞాపేతు”న్తి అప్పమత్తకేనపి భిన్నేన అప్పమత్తకేనపి ఖణ్డేన విలిఖితమత్తేనపి బహూ పత్తే విజ్ఞాపేన్తి . అథ ఖో సో కుమ్భకారో భిక్షానం తథేవ బహూ పత్తే కరోన్తో న సక్కోతి అజ్ఞం విక్కాయికం భణ్డం కాతుం, అత్తనాపి న యాపేతి,

పుత్తదారాపిస్స కిలమన్తి. మనుస్సా తథేవ ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ సమణా సక్యపుత్తియా న మత్తం జానిత్వా బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సన్తి! అయం ఇమేసం బహూ పత్తే కరోన్తో న సక్కోతి అజ్ఞం విక్కాయికం భణ్డం కాతుం, అత్తనాపి న యాపేతి, పుత్తదారాపిస్స కిలమన్తి”తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్ఞాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్ఞాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథిజ్ఞో నామ చబ్బగ్గియా భిక్షూ అప్పమత్తకేనపి భిన్నేన అప్పమత్తకేనపి ఖణ్డేన విలిఖితమత్తేనపి బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ చబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, అప్పమత్తకేనపి భిన్నేన అప్పమత్తకేనపి ఖణ్డేన విలిఖితమత్తేనపి బహూ పత్తే విజ్ఞాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథిజ్ఞో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, అప్పమత్తకేనపి భిన్నేన అప్పమత్తకేనపి ఖణ్డేన విలిఖితమత్తేనపి బహూ పత్తే విజ్ఞాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౧౨. “యో పన భిక్షు ఊనపిశ్చబద్ధనేన పత్తేన అజ్ఞం నవం పత్తం చేతాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. తేన భిక్షునా సో పత్తో భిక్షుపరిసాయ నిస్సజ్జితబ్బో. యో చ తస్సా భిక్షుపరిసాయ పత్తపరియన్తో సో తస్స భిక్షునో పదాతబ్బో - ‘అయం తే, భిక్షు, పత్తో యావ భేదనాయ ధారేతబ్బో’తి. అయం తత్థ సామీచీ”తి.

౬౧౩. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

ఊనపిశ్చబద్ధనో నామ పత్తో అబద్ధనో వా ఏకబద్ధనో వా ద్విబద్ధనో వా తిబద్ధనో వా చతుబద్ధనో వా. అబద్ధనోకాసో నామ పత్తో యస్స ద్వజ్జలా రాజి న హోతి. బద్ధనోకాసో నామ పత్తో యస్స ద్వజ్జలా రాజి హోతి. నవో నామ పత్తో విజ్ఞాత్తిం ఉపాదాయ వుచ్చతి.

చేతాపేయ్యాతి విజ్ఞాపేతి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియో హోతి. సజ్జమజ్జే నిస్సజ్జితబ్బో. సబ్బేహవ అధిట్ఠితపత్తం గహేత్వా సన్నిపతితబ్బం. న లామకో పత్తో అధిట్ఠాతబ్బో - “మహద్ధం పత్తం గహేస్సామీ”తి. సచే లామకం పత్తం అధిట్ఠేతి - “మహద్ధం పత్తం గహేస్సామీ”తి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బో. తేన భిక్షునా సజ్జం ఉపసజ్జమిత్వా ఏకంసం ఉత్తరాసజ్గం కరిత్వా వుడ్డానం భిక్షూనం పాదే వద్దిత్వా ఉక్కుటికం నిసేదిత్వా అజ్ఞాలిం పగ్గహేత్వా ఏవమస్స వచనీయో - “అయం మే, భన్తే, పత్తో ఊనపిశ్చబద్ధనేన పత్తేన చేతాపేతో నిస్సగ్గియో. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీ”తి. నిస్సజ్జిత్వా ఆపత్తి దేసేతబ్బా. బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన ఆపత్తి పటిగ్గహేతబ్బా. పిశ్చహజ్జేహి సమన్నాగతో భిక్షు పత్తగ్గాహాపకో సమ్మన్నితబ్బో - యో న ఛన్దాగతిం గచ్ఛేయ్య, న దోసాగతిం గచ్ఛేయ్య, న మోహాగతిం గచ్ఛేయ్య, న భయాగతిం గచ్ఛేయ్య, గాహితాగాహితఇచ్చ జానేయ్య. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, సమ్మన్నితబ్బో. పరమం భిక్షు యాచితబ్బో. యాచిత్వా బృత్తేన భిక్షునా పటిబలేన సజ్జో ఇహేతబ్బో -

౬౧౪. “సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. యది సజ్జస్స పత్తకల్లం, సజ్జో ఇత్థన్నామం భిక్షుం పత్తగ్గాహాపకం సమ్మన్నేయ్య. ఏసా ఇత్తి.

“సుణాతు మే, భన్తే, సజ్జో. సజ్జో ఇత్థన్నామం భిక్షుం పత్తగ్గాహాపకం సమ్మన్నతి. యస్సాయస్మతో ఖమతి ఇత్థన్నామస్స భిక్షునో పత్తగ్గాహాపకస్స సమ్మత్తి, సో తుణ్ణస్స; యస్స నక్ఖమతి, సో భాసేయ్య.

“సమ్మతో సజ్జేన ఇత్థన్నామో భిక్షు పత్తగ్గాహాపకో. ఖమతి సజ్జస్స, తస్మా తుణ్ణీ, ఏవమేతం ధారయామీ”తి.

౬౧౫. తేన సమ్మతేన భిక్షునా పత్తో గాహేతబ్బో. థేరో వత్తబ్బో – “గణ్ణాతు, భన్తే, థేరో పత్త”న్తి. సచే థేరో గణ్ణాతి, థేరస్స పత్తో దుతియస్స గాహేతబ్బో. న చ తస్స అనుద్దయతాయ న గాహేతబ్బో. యో న గణ్ణేయ్య, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అపత్తకస్స న గాహేతబ్బో. ఏతేనేవ ఉపాయేన యావ సజ్జనవకా గాహేతబ్బా. యో చ తస్సా భిక్షుపరిసాయ పత్తపరియన్తో, సో తస్స భిక్షునో పదాతబ్బో – “అయం తే, భిక్షు, పత్తో యావ భేదనాయ ధారేతబ్బో”తి.

తేన భిక్షునా సో పత్తో న అదేసే నిక్ఖిపితబ్బో, న అభోగేన భుజ్జితబ్బో, న విస్సజ్జేతబ్బో – “కథాయం పత్తో నస్సేయ్య వా విస్సేయ్య వా భిజ్జేయ్య వా”తి? సచే అదేసే వా నిక్ఖిపతి అభోగేన వా భుజ్జతి విస్సజ్జేతి వా, ఆపత్తి దుక్కుటస్స.

అయం తత్థ సామీచీతి అయం తత్థ అనుధమ్మతా.

౬౧౬. అబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబన్ధనేన పత్తేన ఏకబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబన్ధనేన పత్తేన ద్విబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబన్ధనేన పత్తేన తిబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబన్ధనేన పత్తేన చతుబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఏకబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. ఏకబన్ధనేన పత్తేన ఏకబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. ఏకబన్ధనేన పత్తేన ద్విబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. ఏకబన్ధనేన పత్తేన తిబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. ఏకబన్ధనేన పత్తేన చతుబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ద్విబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. ద్విబన్ధనేన పత్తేన ఏకబన్ధనం పత్తం...పే... ద్విబన్ధనం పత్తం... తిబన్ధనం పత్తం... చతుబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

తిబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనం పత్తం...పే... ఏకబన్ధనం పత్తం...పే... ద్విబన్ధనం పత్తం... తిబన్ధనం పత్తం... చతుబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

చతుబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనం పత్తం...పే... ఏకబన్ధనం పత్తం... ద్విబన్ధనం పత్తం... తిబన్ధనం పత్తం... చతుబన్ధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అబన్ధనేన పత్తేన అబన్ధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబన్ధనేన పత్తేన ఏకబన్ధనోకాసం పత్తం... పే... ద్విబన్ధనోకాసం పత్తం ... తిబన్ధనోకాసం పత్తం... చతుబన్ధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఏకబంధనేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... ఏకబంధనోకాసం పత్తం... ద్విబంధనోకాసం పత్తం... తిబంధనోకాసం పత్తం... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ద్విబంధనేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

తిబంధనేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

చతుబంధనేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... ఏకబంధనోకాసం పత్తం... ద్విబంధనోకాసం పత్తం... తిబంధనోకాసం పత్తం... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అబంధనోకాసేన పత్తేన అబంధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అబంధనోకాసేన పత్తేన ఏకబంధనం పత్తం... పే... ద్విబంధనం పత్తం... తిబంధనం పత్తం... చతుబంధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

చతుబంధనోకాసేన పత్తేన అబంధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. చతుబంధనోకాసేన పత్తేన ఏకబంధనం పత్తం...పే... ద్విబంధనం పత్తం... తిబంధనం పత్తం... చతుబంధనం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అబంధనోకాసేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... ఏకబంధనోకాసం పత్తం... ద్విబంధనోకాసం పత్తం... తిబంధనోకాసం పత్తం... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

చతుబంధనోకాసేన పత్తేన అబంధనోకాసం పత్తం...పే... ఏకబంధనోకాసం పత్తం... ద్విబంధనోకాసం పత్తం... తిబంధనోకాసం పత్తం... చతుబంధనోకాసం పత్తం చేతాపేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

౬౧౭. అనాపత్తి నట్టపత్తస్స, భిన్నపత్తస్స, ఇతాకానం పవారితానం, అజ్ఞాస్సత్తాయ, అత్తనో ధనేన, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

ఊనపఞ్చబంధనసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం దుతియం.

౩. భేసజ్ఞసిక్ఖాపదం

౬౧౮. [ఇదం వత్థు మహావ. ౨౭౦] తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో రాజగహే పబ్బారం సోధాపేతి లేణం కత్తుకామో. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్చో తేనుపసక్కమి; ఉపసక్కమిత్వా ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసినో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం ఏతదవోచ - “కిం, భన్తే, థేరో కారాపేతి”తి? “పబ్బారం మహారాజ, సోధాపేమి లేణం కత్తుకామో”తి. “అట్ఠో, భన్తే, అయ్యస్స ఆరామికేనా”తి? “న ఖో, మహారాజ, భగవతా ఆరామికో అనుజ్ఞాతో”తి. “తేన హి, భన్తే, భగవంతం పటిపుచ్చిత్వా మమ ఆరోచేయ్యాథా”తి. “ఏవం మహారాజా”తి ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో రజ్జో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్మిసారస్స పచ్చసోసీ.

అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సీ సమాదపేసి సముత్తేజేసి సమ్మహంసేసి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మతా పిలిన్దవచ్చేన ధమ్మియా కథాయ సన్దస్సీతో సమాదపితో సముత్తేజితో సమ్మహంసితో ఉట్టాయాసనా ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం అభివాదేత్వా పదక్ఖిణం కత్వా పక్కామి.

౬౧౯. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో భగవతో సంతికే దూతం పాహేసి - “రాజా, భన్తే, మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆరామికం దాతుకామో. కథం ను ఖో, భన్తే, మయా పటిపజ్జితబ్బ”న్తి? అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షా ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, ఆరామిక”న్తి. దుతియమ్మి ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్చో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం అభివాదేత్వా ఏకమంతం నిసీది. ఏకమంతం నిసీన్నో ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం ఏతదవోచ - “అనుజ్ఞాతో, భన్తే, భగవతా ఆరామికో”తి? “ఏవం, మహారాజా”తి. “తేన హి, భన్తే, అయ్యస్స ఆరామికం దమ్మీ”తి. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్చస్స ఆరామికం పటిస్సుణీత్వా విస్సరిత్వా చిరేన సతిం పటిలభిత్వా అజ్ఞాతరం సబ్బత్థకం మహామత్తం ఆమన్తేసి - “యో మయా, భణే, అయ్యస్స ఆరామికో పటిస్సుతో, దిన్నో సో ఆరామికో”తి? “న ఖో, దేవ, అయ్యస్స ఆరామికో దిన్నో”తి. “కివచిరం ను ఖో, భణే, ఇతో హి తం హోతీ”తి? అథ ఖో సో మహామత్తో రత్తియో గణేత్వా [విగణేత్వా (క.)] రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్బిసారం ఏతదవోచ - “పిజ్జా, దేవ, రత్తిసతానీ”తి. “తేన హి, భణే, అయ్యస్స పిజ్జా ఆరామికసతాని దేహీ”తి. “ఏవం, దేవా”తి ఖో సో మహామత్తో రజ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స పటిస్సుణీత్వా ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్చస్స పిజ్జా ఆరామికసతాని పాదాసి [అదాసి (స్యా.)], పాటియేక్కి గామో నివిసి. ఆరామికగామకోతిపి నం ఆహంసు, పిలిన్దగామకోతిపి నం ఆహంసు.

౬౨౦. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో తస్మిం గామకే కులూపకో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ పిలిన్దగామకం పిణ్ణాయ పావిసి. తేన ఖో పన సమయేన తస్మిం గామకే ఉస్సవో హోతి. దారకా అలజ్కతా మాలాకితా కీళన్తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో పిలిన్దగామకే సపదానం పిణ్ణాయ చరమానో యేన అజ్ఞాతరస్స ఆరామికస్స నివేసనం తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా పిజ్జాత్తే ఆసనే నిసీది. తేన ఖో పన సమయేన తస్మా ఆరామికినియా ధీతా అజ్ఞో దారకే అలజ్కతే మాలాకితే పస్సిత్వా రోదతి - “మాలం మే దేధ, అలజ్కారం మే దేధా”తి. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో తం ఆరామికినిం ఏతదవోచ - “కిస్సాయం దారికా రోదతీ”తి? “అయం, భన్తే, దారికా అజ్ఞో దారకే అలజ్కతే మాలాకితే పస్సిత్వా రోదతి - ‘మాలం మే దేధ, అలజ్కారం మే దేధా’తి. కుతో అవ్హాకం దుగ్గతానం మాలా కుతో, అలజ్కారో”తి? అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో అజ్ఞాతరం తిణ్ణపకం గహేత్వా తం ఆరామికినిం ఏతదవోచ - “హన్దిమం తిణ్ణపకం తస్మా దారికాయ సీసే పటిముజ్జా”తి. అథ ఖో సా ఆరామికినీ తం తిణ్ణపకం గహేత్వా తస్మా దారికాయ సీసే పటిముజ్జి. సా అహోసి సువణ్ణమాలా అభిరూపా దస్సనీయా పాసాదికా. నత్తి తాదిసా రజ్ఞోపి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా. మనుస్సా రజ్ఞో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్బిసారస్స ఆరోచేసుం - “అముకస్స, దేవ, ఆరామికస్స ఘరే సువణ్ణమాలా అభిరూపా దస్సనీయా పాసాదికా. నత్తి తాదిసా దేవస్సాపి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా. కుతో తస్స దుగ్గతస్స! నిస్సంసయం చోరికాయ ఆభతా”తి!! అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్బిసారో తం ఆరామికకులం బద్ధాపేసి. దుతియమ్మి ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో పుబ్బణ్ణసమయం నివాసేత్వా పత్తచీవరం ఆదాయ పిలిన్దగామకం పిణ్ణాయ పావిసి. పిలిన్దగామకే సపదానం పిణ్ణాయ చరమానో యేన తస్స ఆరామికస్స నివేసనం తేనుపసజ్కమి;

ఉపసభ్యమిత్యా పటివిస్సకే పుచ్చి - “కహం ఇమం ఆరామికకులం గత”ని? “ఏతిస్సా, భన్తే, సువణ్ణమాలాయ కారణా రజ్జో బద్ధాపిత”న్తి.

౬౨౧. అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో యేన రజ్జో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్మిసారస్స నివేసనం తేనుపసభ్యమి; ఉపసభ్యమిత్యా పజ్జాత్తే ఆసనే నిసీది. అథ ఖో రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో యేనాయస్మా పిలిన్దవచ్చో తేనుపసభ్యమి; ఉపసభ్యమిత్యా ఆయస్మంతం పిలిన్దవచ్చం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నిసీది. ఏకమన్తం నిసిన్నం ఖో రాజానం మాగధం సేనియం బిమ్మిసారం ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో ఏతదవోచ - “కిస్స, మహారాజ, ఆరామికకులం బద్ధాపిత”న్తి? “తస్స, భన్తే, ఆరామికస్స ఘరే సువణ్ణమాలా అభిరూపా దస్సనీయా పాసాదికా. నత్తి తాదిసా అష్టాకమ్మి అన్తేపురే సువణ్ణమాలా. కుతో తస్స దుగ్గతస్స! నిస్సంసయం చోరికాయ ఆభతా”తి!! అథ ఖో ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో రజ్జో మాగధస్స సేనియస్స బిమ్మిసారస్స పాసాదం సువణ్ణన్తి అధిముచ్చి. సో అహోసి సబ్బసోవణ్ణమయో. “ఇదం పన తే, మహారాజ, తావ బహుం సువణ్ణం కుతో”తి? “అజ్ఞాతం, భన్తే, అయ్యస్సేవేసో ఇద్ధానుభావో”తి. తం ఆరామికకులం ముజ్ఞాపేసి. మనుస్సా - “అయ్యేన కిర పిలిన్దవచ్చేన సరాజికాయ పరిసాయ ఉత్తరిమనుస్సధమ్మం ఇద్ధిపాటిహారియం దస్సిత”న్తి, అత్తమనా అభిప్పసన్నా ఆయస్మతో పిలిన్దవచ్చస్స పజ్జా భేసజ్ఞాని అభిహారింసు, సేయ్యధిదం - సప్పి నవనీతం తేలం మధు ఫాణితం. పకతియాపి చ ఆయస్మా పిలిన్దవచ్చో లాభీ హోతి పజ్జాన్నం భేసజ్ఞానం. లద్ధం లద్ధం పరిసాయ విస్సజ్జేతి. పరిసా చస్స హోతి బాహుల్లికా. లద్ధం లద్ధం కోలమ్పేపి ఘటేపి పూరేత్వా పటిసామేతి, పరిస్సావనానిపి ధవికాయోపి పూరేత్వా వాతపానేసు లగ్గేతి. తాని ఓలీనవిలీనాని తిట్టన్తి. ఉన్దారేహిపి విహారా ఓకిణ్ణవికిణ్ణా హోన్తి. మనుస్సా విహరచారికం ఆహిణ్ణన్తా పస్సిత్వా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “అన్తోకోట్టాగారికా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా, సేయ్యథాపి రాజా మాగధో సేనియో బిమ్మిసారో”తి ! అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షూ ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర, భిక్షవే, భిక్షూ ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేన్తి”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా ఏవరూపాయ బాహుల్లాయ చేతేస్సన్తి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౨౨. “యాని ఖో పన తాని గిలానానం భిక్షానం పటిసాయనీయాని భేసజ్ఞాని, సేయ్యధిదం - సప్పి నవనీతం తేలం మధు ఫాణితం, తాని పటిగ్గహేత్వా సత్తాహపరమం సన్నిధికారకం పరిభుజ్జితబ్బాని. తం అతిక్కామయతో నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౨౩. యాని ఖో పన తాని గిలానానం భిక్షానం పటిసాయనీయాని భేసజ్ఞానీతి సప్పి నామ గోసప్పి వా అజికాసప్పి వా మహింససప్పి [మహింససప్పి (సీ. స్యా.)] వా యేసం మంసం కప్పతి తేసం సప్పి. నవనీతం నామ తేసం యేవ నవనీతం. తేలం నామ తిలతేలం సాసపతేలం మధుకతేలం ఏరణ్ణతేలం వసాతేలం. మధు నామ మక్ఖికామధు. ఫాణితం నామ ఉచ్చుమ్మా నిబ్బత్తం.

తాని పటిగ్గహేత్వా సత్తాహపరమం సన్నిధికారకం పరిభుజ్జితబ్బానీతి సత్తాహపరమతా పరిభుజ్జితబ్బాని.

తం అతిక్యామయతో నిస్సగ్గియం హోతితి అట్టమే అరుణుగ్గమనే నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, భేసజ్జం సత్తాహాతిక్కంతం నిస్సగ్గియం, ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౨౪. సత్తాహాతిక్కంతే అతిక్కంతసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. సత్తాహాతిక్కంతే వేమతికో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. సత్తాహాతిక్కంతే అనతిక్కంతసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనధిట్టితే అధిట్టితసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనట్టే నట్టసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవినట్టే వినట్టసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అదడ్డే దడ్డసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అవిలుత్తే విలుత్తసజ్జో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సట్టం పటిలభిత్వా న కాయికేన పరిభోగేన పరిభుజ్జితబ్బం, న అజ్ఞోహరితబ్బం, పదీపే వా కాళవణ్ణే వా ఉపనేతబ్బం, అజ్ఞోన భిక్షునా కాయికేన పరిభోగేన పరిభుజ్జితబ్బం, న అజ్ఞోహరితబ్బం.

సత్తాహానతిక్కంతే అతిక్కంతసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సత్తాహానతిక్కంతే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. సత్తాహానతిక్కంతే అనతిక్కంతసజ్జో, అనాపత్తి.

౬౨౫. అనాపత్తి అన్తోసత్తాహం అధిట్టితి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, డయ్యతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ణన్తి, విస్సాసం గణ్ణన్తి, అనుపసమ్పన్నస్స చత్తేన వన్తేన ముత్తేన అనపేక్షో దత్వా పటిలభిత్వా పరిభుజ్జాతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

భేసజ్జసిక్ఖాపదం నిట్టితం తతియం.

౪. వస్సికసాటికసిక్ఖాపదం

౬౨౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన భగవతా భిక్షూనం వస్సికసాటికా అనుజ్ఞాతా హోతి. ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ - “భగవతా వస్సికసాటికా అనుజ్ఞాతా”తి, పటికచ్చేవ [పటికచ్చేవ (సీ.)] వస్సికసాటికచీవరం పరియేసన్తి, పటికచ్చేవ కత్వా నివాసేన్తి, జిణ్ణాయ వస్సికసాటికాయ నగ్గా కాయం ఓవస్సాపేన్తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ పటికచ్చేవ వస్సికసాటికచీవరం పరియేసిస్సన్తి, పటికచ్చేవ కత్వా నివాసేస్సన్తి, జిణ్ణాయ వస్సికసాటికాయ నగ్గా కాయం ఓవస్సాపేస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం... పే.... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, పటికచ్చేవ వస్సికసాటికచీవరం పరియేసథ? పటికచ్చేవ కత్వా నివాసేథ? జిణ్ణాయ వస్సికసాటికాయ నగ్గా కాయం ఓవస్సాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తుమ్హే మోఘపురిసా, పటికచ్చేవ వస్సికసాటికచీవరం పరియేసిస్సథ, పటికచ్చేవ కత్వా నివాసేస్సథ, జిణ్ణాయ వస్సికసాటికాయ నగ్గా కాయం ఓవస్సాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౨౭. “మాసో సేసో గిమ్మాన’న్తి భిక్షునా వస్సికసాటికచీవరం పరియేసితబ్బం ; ‘అద్ధమాసో సేసో గిమ్మాన’న్తి కత్వా నివాసేతబ్బం . ‘ఓరేన చే మాసో సేసో గిమ్మాన’న్తి వస్సికసాటికచీవరం పరియేసేయ్య, ‘ఓరేనద్ధమాసో సేసో గిమ్మాన’న్తి కత్వా

నివాసేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”ని.

౬౨౮. ‘మాసో సేసో గిష్టాన’ని భిక్షునా వస్నికసాటికచీవరం పరియేసితబ్బన్తి. యే మనుస్సా పుబ్బేపి వస్నికసాటికచీవరం దేన్తి తే ఉపసబ్బమిత్వా ఏవమస్సు వచనీయా – “కాలో వస్నికసాటికాయ, సమయో వస్నికసాటికాయ, అజ్ఞోపి మనుస్సా వస్నికసాటికచీవరం దేన్తి”తి. న వత్తబ్బా – “దేధ మే వస్నికసాటికచీవరం, ఆహరథ మే వస్నికసాటికచీవరం, పరివత్తేధ మే వస్నికసాటికచీవరం, చేతాపేధ మే వస్నికసాటికచీవరం”ని.

‘అద్ధమాసో సేసో గిష్టాన’ని కత్వా నివాసేతబ్బన్తి. అద్ధమాసే సేసే గిష్టానే కత్వా నివాసేతబ్బం.

‘ఓరేన చే మాసో సేసో గిష్టాన’ని అతిరేకమాసే సేస గిష్టానే వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

‘ఓరేనద్ధమాసో సేసో గిష్టాన’ని అతిరేకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే కత్వా నివాసేతి, నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే , వస్నికసాటికచీవరం అతిరేకమాసే సేసే గిష్టానే పరియిట్టం అతిరేకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే కత్వా పరిదహితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి....పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౨౯. అతిరేకమాసే సేసే గిష్టానే అతిరేకసంఖ్యే వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకమాసే సేసే గిష్టానే వేమతికో వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకమాసే సేసే గిష్టానే ఊనకసంఖ్యే వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అతిరేకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే అతిరేకసంఖ్యే కత్వా నివాసేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే వేమతికో కత్వా నివాసేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం . అతిరేకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే ఊనకసంఖ్యే కత్వా నివాసేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

సతియా వస్నికసాటికాయ నగ్గో కాయం ఓవస్సాపేతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకమాసే సేసే గిష్టానే అతిరేకసంఖ్యే, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకమాసే సేసే గిష్టానే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకమాసే సేసే గిష్టానే ఊనకసంఖ్యే, అనాపత్తి.

ఊనకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే అతిరేకసంఖ్యే, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే వేమతికో , ఆపత్తి దుక్కుటస్స. ఊనకద్ధమాసే సేసే గిష్టానే ఊనకసంఖ్యే, అనాపత్తి.

౬౩౦. అనాపత్తి ‘మాసో సేసో గిష్టాన’ని వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి , ‘అద్ధమాసో సేసో గిష్టాన’ని కత్వా నివాసేతి, ‘ఊనకమాసో సేసో గిష్టాన’ని వస్నికసాటికచీవరం పరియేసతి, ‘ఊనకద్ధమాసో సేసో గిష్టాన’ని కత్వా నివాసేతి, పరియిట్టాయ వస్నికసాటికాయ వస్సం ఉక్కుడ్డియ్యతి, నివత్తాయ వస్నికసాటికాయ వస్సం ఉక్కుడ్డియ్యతి, ధోవిత్వా నిక్ఖిపితబ్బం; సమయే నివాసేతబ్బం, అచ్చిన్నచీవరస్స, నట్టచీవరస్స, ఆపదాసు, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

వస్నికసాటికసిక్ఖాపదం నిట్టితం చతుత్థం.

౩. చీవరఅచ్చిన్దనసిక్తాపదం

౬౩౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్తియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో భాతునో సద్ధివిహారికం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఏహావుసో, జనపదచారికం పక్కమిస్సామా”తి. “నాహం, భన్తే, గమిస్సామి; దుబ్బలచీవరోహీ”తి. “ఏహావుసో, అహం తే చీవరం దస్సామీ”తి తస్స చీవరం అదాసి. అసోసి ఖో సో భిక్షు - “భగవా కిర జనపదచారికం పక్కమిస్సత్తీ”తి. అథ ఖో తస్స భిక్షునో ఏతదహోసి - “న దానాహం ఆయస్మతా ఉపనన్దేన సక్యపుత్తేన సద్ధిం జనపదచారికం పక్కమిస్సామి, భగవతా సద్ధిం జనపదచారికం పక్కమిస్సామీ”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తం భిక్షుం ఏతదవోచ - “ఏహి దాని, ఆవుసో, జనపదచారికం పక్కమిస్సామా”తి. “నాహం, భన్తే, తయా సద్ధిం జనపదచారికం పక్కమిస్సామి, భగవతా సద్ధిం జనపదచారికం పక్కమిస్సామీ”తి. “యమ్మి త్యాహం, ఆవుసో, చీవరం అదాసిం, మయా సద్ధిం జనపదచారికం పక్కమిస్సత్తీ”తి, కుపితో అనత్తమనో అచ్చిన్ది.

అథ ఖో సో భిక్షు భిక్షానం ఏతమత్థం ఆరోచేసి. యే తే భిక్షా అప్పిచ్చా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో భిక్షుస్స సామం చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్చిన్దిస్సత్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షా ఆయస్మన్తం ఉపనన్తం సక్యపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర త్వం, ఉపనన్త, భిక్షుస్స సామం చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్చిన్దీ”తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే... కథణ్ణో నామ త్వం, మోఘపురిస , భిక్షుస్స సామం చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్చిన్దిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవఇచ్చా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౬౩౨. “యో పన భిక్షు భిక్షుస్స సామం చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్చిన్దేయ్య వా అచ్చిన్దాపేయ్య వా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౩౩. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షాతి...పే... అయం ఇమస్మిం అత్థే అధిప్పేతో భిక్షాతి.

భిక్షుస్సాతి అణ్ణాస్స భిక్షుస్స.

సామన్తి సయం దత్వా.

చీవరం నామ ఛన్నం చీవరానం అణ్ణతరం చీవరం, వికప్పనుపగం పచ్చిమం.

కుపితో అనత్తమనోతి అనభిరద్ధో ఆహతచిత్తో ఖిలజాతో.

అచ్చిన్దేయ్యాతి సయం అచ్చిన్దతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియం హోతి (స్యా.)].

అచ్చిన్దాపేయ్యాతి అణ్ణం ఆణాపేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. సకిం ఆణత్తో బహుకమ్మి అచ్చిన్దతి, నిస్సగ్గియం హోతి.

నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవఇచ్చా పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం

భిక్షుస్స సామం దత్వా అచ్ఛిన్నం నిస్సగ్గియం ఇమాహం సఙ్ఖస్స నిస్సజ్ఞామీతి...పే.... దదేయ్యాతి ...పే.... దదేయ్యున్తి...
పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౩౪. ఉపసమ్పన్నే ఉపసమ్పన్నసఙ్ఖో చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్ఛిన్దతి వా అచ్ఛిన్దాపేతి వా, నిస్సగ్గియం
పాచిత్తియం. ఉపసమ్పన్నే వేమతికో చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్ఛిన్దతి వా అచ్ఛిన్దాపేతి వా, నిస్సగ్గియం
పాచిత్తియం. ఉపసమ్పన్నే అనుపసమ్పన్నసఙ్ఖో చీవరం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్ఛిన్దతి వా అచ్ఛిన్దాపేతి వా,
నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అఙ్గాం పరిక్ఖారం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్ఛిన్దతి వా అచ్ఛిన్దాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుపసమ్పన్నస్స
చీవరం వా అఙ్గాం వా పరిక్ఖారం దత్వా కుపితో అనత్తమనో అచ్ఛిన్దతి వా అచ్ఛిన్దాపేతి వా, ఆపత్తి దుక్కటస్స.
అనుపసమ్పన్నే ఉపసమ్పన్నసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుపసమ్పన్నే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అనుపసమ్పన్నే
అనుపసమ్పన్నసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స.

౬౩౫. అనాపత్తి - నో వా దేతి, తస్స వా విస్ససన్తో గణ్ఠాతి, ఉమ్మత్తకస్స ఆదికమ్మికస్సాతి.

చీవరఅచ్ఛిన్దనసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం పఞ్చమం.

౬. సుత్తవిఙ్ఞాత్తిసిక్ఖాపదం

౬౩౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా రాజగహే విహరతి వేళువనే కలన్దకనివాపే. తేన ఖో పన సమయేన ఛబ్బగ్గియా
భిక్షూ చీవరకారసమయే బహుం సుత్తం విఙ్ఞాపేసుం. కతేపి చీవరే బహుం సుత్తం అవసిట్టం హోతి. అథ ఖో ఛబ్బగ్గియానం
భిక్షూనం ఏతదహోసి - “హన్ద మయం, ఆవుసో, అఙ్గామ్మి సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేమా”తి. అథ
ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ అఙ్గామ్మి సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేసుం. వీతేపి చీవరే బహుం సుత్తం
అవసిట్టం హోతి. దుతియమ్మి ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ అఙ్గామ్మి సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేసుం.
వీతేపి చీవరే బహుం సుత్తం అవసిట్టం హోతి. తతియమ్మి ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ అఙ్గామ్మి సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి
చీవరం వాయాపేసుం. మనుస్సా ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఙ్ఘో నామ సమణా సక్యపుత్తియా సామం సుత్తం
విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేస్సన్తీ”తి!

అన్సోసుం ఖో భిక్షూ తేసం మనుస్సానం ఉజ్జాయన్తానం ఖియ్యన్తానం విపాచేన్తానం. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా... తే
ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథఙ్ఘో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ సామం సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం
వాయాపేస్సన్తీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...
పే.... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే , సామం సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి.
విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథఙ్ఘో నామ తుమ్హే, మోఘపురిసా, సామం సుత్తం విఙ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం
వాయాపేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవఙ్గా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం
ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౩౭. “యో పన భిక్షు సామం సుత్రం విజ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౩౮. యో పనాతి యో యాదిసో...పే... భిక్షూతి...పే... అయం ఇమస్మిం అట్ఠే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

సామన్తి సయం విజ్ఞాపేత్వా.

సుత్రం నామ ఛ సుత్తాని – ఖోమం కప్పాసికం కోసేయ్యం కమ్మలం సాణం భణ్ణం.

తన్తవాయేహితి పేసకారేహి వాయాపేతి, పయోగే పయోగే దుక్కటం [వాయాపేతి, పయోగే దుక్కటం (స్యా.)].

పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చా పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం... పే... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం సామం సుత్రం విజ్ఞాపేత్వా తన్తవాయేహి వాయాపితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యన్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౩౯. వాయాపితే వాయాపితసంఖో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. వాయాపితే వేమతికో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. వాయాపితే అవాయాపితసంఖో, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

అవాయాపితే వాయాపితసంఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అవాయాపితే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అవాయాపితే అవాయాపితసంఖో, అనాపత్తి.

౬౪౦. అనాపత్తి – చీవరం సిబ్బేతుం, ఆయోగే, కాయబద్ధనే, అంసబద్ధకే [అంసవట్టకే (సీ.)], పత్తత్థవికాయ, పరిస్సావనే, ఇంతకానం, పవారితానం, అజ్ఞాస్సత్థాయ, అత్తనో ధనేన, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

సుత్తవిజ్ఞాత్తిసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం ఛట్టం.

౭. మహాపేసకారసిక్ఖాపదం

౬౪౧. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్ణికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో పురిసో పవాసం గచ్ఛన్తో పజాపతిం ఏతదవోచ – “సుత్రం ధారయిత్వా అముకస్స తన్తవాయస్స దేహి, చీవరం వాయాపేత్వా నిష్ఠిప, ఆగతో అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. అన్నోసి ఖో అజ్ఞాతరో పిణ్ణచారికో భిక్షు తస్స పురిసస్స ఇమం వాచం భాసమానస్స. అథ ఖో సో భిక్షు యేనాయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా ఆయస్మన్తం ఉపనన్దం సక్యపుత్తం ఏతదవోచ – “మహాపుజ్ఞోసి త్వం, ఆవుసో ఉపనన్ద, అముకస్మిం ఓకాసే అజ్ఞాతరో పురిసో పవాసం గచ్ఛన్తో పజాపతిం ఏతదవోచ – “సుత్రం ధారయిత్వా అముకస్స తన్తవాయస్స దేహి, చీవరం వాయాపేత్వా నిష్ఠిప, ఆగతో అయ్యం ఉపనన్దం చీవరేన అచ్చాదేస్సామీ”తి. “అత్థావుసో, మం సో ఉపట్ఠాకో”తి. సోపి ఖో తన్తవాయో ఆయస్మతో ఉపనన్దస్స సక్యపుత్తస్స ఉపట్ఠాకో హోతి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్దో సక్యపుత్తో యేన సో తన్తవాయో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా తం తన్తవాయం ఏతదవోచ – “ఇదం ఖో, ఆవుసో, చీవరం మం ఉద్దిస్స వియ్యతి; ఆయత ఇచ్చా కరోహి విత్థత ఇచ్చా. అప్పిత ఇచ్చా సువీత ఇచ్చా సుప్పవాయిత ఇచ్చా సువిలేఖిత ఇచ్చా సువితచ్చిత ఇచ్చా కరోహి”తి. “ఏతే ఖో మే, భన్తే, సుత్రం ధారయిత్వా అదంసు; ఇమినా సుత్తేన చీవరం వినాహి”తి. “న, భన్తే, సక్కా ఆయతం

వా విత్థతం వా అప్పితం వా కాతుం. సక్యా చ ఖో, భన్తే, సువీతశ్చ సుప్పవాయితశ్చ సువిలేఖితశ్చ సువితచ్చితశ్చ కాతు”న్తి. “ఇబ్బ త్వం, ఆవుసో, ఆయతశ్చ కరోహి విత్థతశ్చ అప్పితశ్చ. న తేన సుత్తేన పటిబద్ధం భవిస్సతీ”తి.

అథ ఖో సో తన్తవాయో యథాభతం సుత్తం తన్తే ఉపనేత్వా యేన సా ఇత్థీ తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా తం ఇత్థిం ఏతదవోచ - “సుత్తేన, అయ్యే, అత్తో”తి. “నను త్వం అయ్యో [అయ్య (స్యాః)] మయా పుత్తో - ‘ఇమినా సుత్తేన చీవరం వినాహీ’”తి. “సచ్ఛాహం, అయ్యే, తయా పుత్తో - ‘ఇమినా సుత్తేన చీవరం వినాహీ’తి. అపిచ, మం అయ్యో ఉపనన్తో ఏవమాహ - ‘ఇబ్బ త్వం, ఆవుసో, ఆయతశ్చ కరోహి విత్థతశ్చ అప్పితశ్చ, న తేన సుత్తేన పటిబద్ధం భవిస్సతీ’”తి. అథ ఖో సా ఇత్థీ యత్తకంయేవ సుత్తం పరమం అదాసి తత్తకం పచ్ఛా అదాసి. అస్సోసి ఖో ఆయస్మా ఉపనన్తో సక్యపుత్తో - “సో కిర పురిసో పవాసతో ఆగతో”తి. అథ ఖో ఆయస్మా ఉపనన్తో సక్యపుత్తో యేన తస్స పురిసస్స నివేసనం తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా పజ్జాత్తే ఆసనే నీసీది. అథ ఖో సో పురిసో యేనాయస్మా ఉపనన్తో సక్యపుత్తో తేనుపసజ్కమి; ఉపసజ్కమిత్వా ఆయస్మంతం ఉపనన్తం సక్యపుత్తం అభివాదేత్వా ఏకమన్తం నీసీది. ఏకమన్తం నిసీన్నో ఖో సో పురిసో పజ్జాపతిం ఏతదవోచ - “వీతం తం చీవర”న్తి? “ఆమాయ్య, వీతం తం చీవర”న్తి. “ఆహర, అయ్యం ఉపనన్తం చీవరేన అచ్ఛాదేస్సామీ”తి. అథ ఖో సా ఇత్థీ తం చీవరం నీహరిత్వా సామికస్స దత్వా ఏతమత్తం ఆరోచేసి. అథ ఖో సో పురిసో ఆయస్మతో ఉపనన్తస్స సక్యపుత్తస్స చీవరం దత్వా ఉజ్జాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “మహిచ్ఛా ఇమే సమణా సక్యపుత్తియా అసన్తుట్థా. నయిమే సుకరా చీవరేన అచ్ఛాదేతుం. కథణ్ణో నామ అయ్యో ఉపనన్తో మయా పుట్టే అప్పవారితో తన్తవాయే [గహపతికస్స తన్తవాయే (కః)] ఉపసజ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జిస్సతీ”తి.

అస్సోసుం ఖో భిక్షూ తస్స పురిసస్స ఉజ్జాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్ఛా...పే... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథణ్ణో నామ ఆయస్మా ఉపనన్తో సక్యపుత్తో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసజ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జిస్సతీ”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మంతం ఉపనన్తం సక్యపుత్తం అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్ఛం కిర త్వం, ఉపనన్త, పుట్టే అప్పవారితో గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసజ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జి”తి? “సచ్ఛం, భగవా”తి. “ఞాతకో తే, ఉపనన్త, అఞ్ఞాతకో”తి? “అఞ్ఞాతకో, భగవా”తి. “అఞ్ఞాతకో, మోఘపురిస, అఞ్ఞాతకస్స న జానాతి పతిరూపం వా అప్పతిరూపం వా సన్తం వా అసన్తం వా. తత్త నామ త్వం, మోఘపురిస, పుట్టే అప్పవారితో అఞ్ఞాతకస్స గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసజ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జిస్ససి! నేతం, మోఘపురిస, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే... ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౪౨. “భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్స అఞ్ఞాతకో గహపతి వా గహపతానీ వా తన్తవాయేహి చీవరం వాయాపేయ్య, తత్త చే సో భిక్షు పుట్టే అప్పవారితో తన్తవాయే ఉపసజ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జేయ్య - ‘ఇదం ఖో, ఆవుసో, చీవరం మం ఉద్ధిస్స వియ్యతి. ఆయతశ్చ కరోథ విత్థతశ్చ. అప్పితశ్చ సువీతశ్చ సుప్పవాయితశ్చ సువిలేఖితశ్చ సువితచ్చితశ్చ కరోథ. అప్పీవ నామ మయమ్మి ఆయస్మన్తానం కిఞ్చిమత్తం అనుపదజ్జేయ్యామా’తి. ఏవశ్చ సో భిక్షు వత్వా కిఞ్చిమత్తం అనుపదజ్జేయ్య అన్తమసో పిణ్డపాతమత్తమ్మి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౪౩. భిక్షుం పనేవ ఉద్ధిస్సాతి భిక్షుస్సత్థాయ భిక్షుం ఆరమ్మణం కరిత్వా భిక్షుం అచ్ఛాదేతుకామో.

అఞ్ఞాతకో నామ మాతితో వా పితితో వా యావ సత్తమా పితామహాయుగా అసమ్మద్ధో.

గహపతి నామ యో కోచి అగారం అజ్ఞావసతి.

గహపతానీ నామ యా కాచి అగారం అజ్ఞావసతి.

తన్తవాయేహీతి పేసకారేహి.

చీవరం నామ ఛన్మం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం వికప్పనుపగం పచ్చిమం.

వాయాపేయ్యాతి వినాపేతి.

తత్ర చే సో భిక్షాతి యం భిక్షుం ఉద్దిస్స చీవరం వియ్యతి సో భిక్షు.

పుట్టే అప్పవారితోతి పుట్టే అవుత్తో హోతి - “కీదిసేన తే, భన్తే, చీవరేన అత్తో, కీదిసం తే చీవరం వాయాపేమీ”తి?

తన్తవాయే ఉపసఙ్కమిత్వాతి ఘరం గన్త్యా యత్థ కత్థచి ఉపసఙ్కమిత్వా.

చీవరే వికప్పం ఆపజ్జేయ్యాతి - “ఇదం ఖో, ఆవుసో, చీవరం మం ఉద్దిస్స వియ్యతి, ఆయత ఇచ్చ కరోథ విత్థత ఇచ్చ. అప్పిత ఇచ్చ సువీత ఇచ్చ సుప్పవాయిత ఇచ్చ సువిల్ఖిత ఇచ్చ సువిత్తచ్చిత ఇచ్చ కరోథ. అప్పేవ నామ మయమ్మి ఆయస్మన్తానం కిళ్ళేమత్తం అనుపదజ్జేయ్యామా”తి.

ఏవ ఇచ్చ సో భిక్షు వత్వా కిళ్ళేమత్తం అనుపదజ్జేయ్య అన్తమసో పిణ్ణపాతమత్తమ్మీతి. పిణ్ణపాతో నామ యాగుపి భత్తమ్మి ఖాదనీయమ్మి చుణ్ణపిణ్ణోపి దన్తకట్టమ్మి దసీకసుత్తమ్మి, అన్తమసో ధమ్మమ్మి భణతి.

తస్స వచనేన ఆయతం వా విత్థతం వా అప్పితం వా కరోతి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సఙ్ఖస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవ ఇచ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, చీవరం పుట్టే అప్పవారితో అజ్ఞాతకస్స గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపన్నం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సఙ్ఖస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యున్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౪౪. అజ్ఞాతకే అజ్ఞాతకసఙ్ఖో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే వేమతికో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అజ్ఞాతకే ఇతకసఙ్ఖో పుట్టే అప్పవారితో గహపతికస్స తన్తవాయే ఉపసఙ్కమిత్వా చీవరే వికప్పం ఆపజ్జతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

ఇతకే అజ్ఞాతకసఙ్ఖో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతకే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఇతకే ఇతకసఙ్ఖో, అనాపత్తి.

౬౪౫. అనాపత్తి - ఇతకానం, పవారితానం, అజ్ఞాస్సత్థాయ, అత్తనో ధనేన, మహద్ధం వాయాపేతుకామస్స అప్పగ్గం వాయాపేతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

౮. అచ్చేకచీవరసిక్తాపదం

౬౪౬. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన అజ్ఞాతరో మహామత్తో పవాసం గచ్ఛన్తో భిక్షూనం సన్నికే దూతం పాహేసి - “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా వస్సావాసికం దస్సామీ”తి. భిక్షూ - ‘వస్సంవుట్టానం భగవతా వస్సావాసికం అనుజ్ఞాత’న్తి, కుక్కుచ్చాయన్తా నాగమంసు. అథ ఖో సో మహామత్తో ఉజ్ఞాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “కథమ్మో నామ భదన్తా మయా దూతే పహితే నాగచ్ఛిస్సన్తి! అహమ్మో సేనాయ గచ్ఛామి. దుజ్ఞానం జీవితం దుజ్ఞానం మరణ”న్తి. అన్నోసుం ఖో భిక్షూ తస్స మహామత్తస్స ఉజ్ఞాయన్తస్స ఖియ్యన్తస్స విపాచేన్తస్స. అథ ఖో తే భిక్షూ భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, అచ్చేకచీవరం పటిగ్గహత్వా నిక్షిపితు”న్తి.

౬౪౭. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షూ - “భగవతా అనుజ్ఞాతం అచ్చేకచీవరం పటిగ్గహత్వా నిక్షిపితు”న్తి , అచ్చేకచీవరాని పటిగ్గహత్వా చీవరకాలసమయం అతిక్యామేన్తి. తాని చీవరాని చీవరవంసే భణ్డికాబద్ధాని తిట్టన్తి. అద్దస ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో సేనాసనచారికం ఆహిణ్ణన్తో తాని చీవరాని చీవరవంసే భణ్డికాబద్ధాని. తిట్టన్తే దిస్సా భిక్షూ ఏతదవోచ - “కస్సిమాని, ఆవుసో, చీవరాని చీవరవంసే భణ్డికాబద్ధాని తిట్టన్తి”తి? “అవ్హాకం, ఆవుసో, అచ్చేకచీవరానీ”తి. “కీవచిరం పనావుసో, ఇమాని చీవరాని నిక్షిత్తానీ”తి? అథ ఖో తే భిక్షూ ఆయస్మతో ఆనన్దస్స యథానిక్షిత్తం ఆరోచేసుం. ఆయస్మా ఆనన్దో ఉజ్ఞాయతి ఖియ్యతి విపాచేతి - “కథమ్మో నామ భిక్షూ అచ్చేకచీవరం పటిగ్గహత్వా చీవరకాలసమయం అతిక్యామేస్సన్తి”తి! అథ ఖో ఆయస్మా ఆనన్దో తే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసి...పే.... - “సచ్ఛం కిర, భిక్షవే, భిక్షూ అచ్చేకచీవరం పటిగ్గహత్వా చీవరకాలసమయం అతిక్యామేన్తి”తి? “సచ్ఛం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథమ్మో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా అచ్చేకచీవరం పటిగ్గహత్వా చీవరకాలసమయం అతిక్యామేస్సన్తి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్తాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౪౮. “దసాహానాగతం కత్తికతేమాసికపుణ్ణమం భిక్షునో పనేవ అచ్చేకచీవరం ఉప్పజ్జేయ్య, అచ్చేకం మజ్జామానేన భిక్షునా పటిగ్గహేతబ్బం, పటిగ్గహత్వా యావ చీవరకాలసమయం నిక్షిపితబ్బం. తతో చే ఉత్తరి నిక్షిపేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౪౯. దసాహానాగతన్తి దసాహానాగతాయ పవారణాయ.

కత్తికతేమాసికపుణ్ణమన్తి పవారణా కత్తికా వుచ్చతి.

అచ్చేకచీవరం నామ సేనాయ వా గన్తుకామో హోతి, పవాసం వా గన్తుకామో హోతి, గిలానో వా హోతి, గబ్బినీ వా హోతి, అస్సద్దస్స వా సద్ధా ఉప్పన్నా హోతి, అప్పసన్నస్స వా పసాదో ఉప్పన్నో హోతి, సో చే భిక్షూనం సన్నికే దూతం పహిణేయ్య - “ఆగచ్ఛన్తు భదన్తా వస్సావాసికం దస్సామీ”తి, ఏతం అచ్చేకచీవరం నామ.

అచ్చేకం మజ్జామానేన భిక్షునా పటిగ్గహేతబ్బం పటిగ్గహేత్వా యావ చీవరకాలసమయం నిక్షిపితబ్బంతి సజ్జాణం కత్వా నిక్షిపితబ్బం - “ఇదం అచ్చేకచీవర”న్తి.

చీవరకాలసమయో నామ అనత్తతే కథినే వస్సానస్స పచ్చిమో మాసో, అత్తతే కథినే పజ్జామాసా.

తతో చే ఉత్తరి నిక్షిపేయ్యాతి అనత్తతే కథినే వస్సానస్స పచ్చిమం దివసం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం [నిస్సగ్గియం హోతి (స్యాం)]. అత్తతే కథినే కథినుద్ధారదివసం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవజ్జా పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, అచ్చేకచీవరం చీవరకాలసమయం అతిక్యామితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామేతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యంతి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౨౦. అచ్చేకచీవరే అచ్చేకచీవరసజ్జో చీవరకాలసమయం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అచ్చేకచీవరే వేమతికో చీవరకాలసమయం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అచ్చేకచీవరే అనచ్చేకచీవరసజ్జో చీవరకాలసమయం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అనధిట్టితే అధిట్టితసజ్జో ...పే.... అవికప్పితే వికప్పితసజ్జో... అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసజ్జో... అనట్టే నట్టసజ్జో... అవినట్టే వినట్టసజ్జో... అదడ్డే దడ్డసజ్జో... అవిలుత్తే విలుత్తసజ్జో చీవరకాలసమయం అతిక్యామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం చీవరం అనిస్సజ్జిత్యా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అనచ్చేకచీవరే అచ్చేకచీవరసజ్జో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అనచ్చేకచీవరే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కుటస్స. అనచ్చేకచీవరే అనచ్చేకచీవరసజ్జో, అనాపత్తి.

౬౨౧. అనాపత్తి - అన్తోసమయే అధిట్టితి, వికప్పేతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, డయ్ఠాతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ఠన్తి, విస్సాసం గణ్ఠన్తి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

అచ్చేకచీవరసిక్ఖాపదం నిట్టితం అట్టమం.

౯. సాసజ్జసిక్ఖాపదం

౬౨౨. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్తియం విహరతి జేతవనే అనాధపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన భిక్షూ వుత్థవస్సా ఆరణ్ణకేసు సేనాసనేసు విహరన్తి. కత్తికచోరకా భిక్షూ - “లద్దలాభా”తి పరిపాతేన్తి. భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. అథ ఖో భగవా ఏతస్మిం నిదానే ఏతస్మిం పకరణే ధమ్మిం కథం కత్వా భిక్షూ ఆమన్తేసి - “అనుజానామి, భిక్షవే, ఆరణ్ణకేసు సేనాసనేసు విహరన్తేన తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్షిపితు”న్తి.

తేన ఖో పన సమయేన భిక్షూ - “భగవతా అనుజ్ఞాతం ఆరణ్ణకేసు సేనాసనేసు విహరన్తేన తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్షిపితు”న్తి తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్షిపిత్వా అతిరేకధారత్తం విప్పవసన్తి. తాని చీవరాని నస్సన్తిపి వినస్సన్తిపి డయ్ఠాన్తిపి ఉన్ధారహిపి ఖజ్జన్తి. భిక్షూ దుచ్చోళా హోన్తి లూఖచీవరా. భిక్షూ ఏవమాహంసు - “కిస్స తుమ్హే, ఆవుసో, దుచ్చోళా లూఖచీవరా”తి? అథ ఖో తే భిక్షూ భిక్షూనం ఏతమత్థం ఆరోచేసుం. యే తే భిక్షూ

అప్పిచ్చా... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథజ్ఞో నామ భిక్షూ తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్ఖిపిత్వా అతిరేకధారత్తం విప్పవసిస్సన్తి”తి! అథ ఖో తే భిక్షూ తే అనేకపరియాయేన విగరహిత్వా భగవతో ఏతమత్థం ఆరోచేసుం...పే.... సచ్చం కిర, భిక్షవే , భిక్షూ తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్ఖిపిత్వా అతిరేకధారత్తం విప్పవసిస్సన్తి? “సచ్చం, భగవా”తి. విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తే, భిక్షవే, మోఘపురిసా తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్ఖిపిత్వా అతిరేకధారత్తం విప్పవసిస్సన్తి! నేతం, భిక్షవే, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్దిసేయ్యాథ -

౬౨౩. “ఉపవస్సం ఖో పన కత్తికపుణ్ణమం యాని ఖో పన తాని ఆరజ్ఞాకాని సేనాసనాని సాసజ్ఞసమ్మతాని సప్పటిభయాని తథారూపేసు భిక్షు సేనాసనేసు విహరన్తో ఆకజ్ఞమానో తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరం అన్తరఘరే నిక్ఖిపియ్య, సియా చ తస్స భిక్షునో కోచిదేవ పచ్చయో తేన చీవరేన విప్పవాసాయ. ఛారత్తపరమం తేన భిక్షునా తేన చీవరేన విప్పవసితబ్బం. తతో చే ఉత్తరి విప్పవసియ్య, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్మతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౨౪. ఉపవస్సం ఖో పనాతి వృట్టవస్సానం.

కత్తికపుణ్ణమన్తి కత్తికదాతుమాసినీ వుచ్చతి.

[పాచి. ౨౭౩] యాని ఖో పన తాని ఆరజ్ఞాకాని సేనాసనానీతి ఆరజ్ఞాకం నామ సేనాసనం పజ్జాధనుసతికం పచ్చిమం.

[పాచి. ౨౭౩] సాసజ్ఞం నామ ఆరామే ఆరామూపచారే చోరానం నివిట్ఠోకాసో దిస్సతి, భుత్తోకాసో దిస్సతి, రిత్తోకాసో దిస్సతి, నిసిన్నోకాసో దిస్సతి, నిపన్నోకాసో దిస్సతి.

[పాచి. ౨౭౩] సప్పటిభయం నామ ఆరామే ఆరామూపచారే చోరేహి మనుస్సా హతా దిస్సన్తి, విలుత్తా దిస్సన్తి, ఆకోటితా దిస్సన్తి .

[పాచి. ౨౭౩] తథారూపేసు భిక్షు సేనాసనేసు విహరన్తోతి ఏవరూపేసు భిక్షు సేనాసనేసు విహరన్తో.

ఆకజ్ఞమానోతి ఇచ్చమానో.

తిణ్ణం చీవరానం అజ్ఞాతరం చీవరన్తి సజ్ఞాటిం వా ఉత్తరాసఙ్గం వా అన్తరవాసకం వా.

అన్తరఘరే నిక్ఖిపియ్యాతి సమన్తా గోచరగామే నిక్ఖిపియ్య.

సియా చ తస్స భిక్షునో కోచిదేవ పచ్చయో తేన చీవరేన విప్పవాసాయాతి సియా పచ్చయో సియా కరణీయం.

ఛారత్తపరమం తేన భిక్షునా తేన చీవరేన విప్పవసితబ్బన్తి ఛారత్తపరమతా విప్పవసితబ్బం.

అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్మతియాతి రపేత్వా భిక్షుసమ్మతిం.

తతో చే ఉత్తరి విప్పవసేయ్యాతి సత్తమే అరుణగమనే నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవశ్చ పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం. “ఇదం మే, భన్తే, చీవరం అతిరేకధారత్తం విప్పవుట్టం, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీ”తి...పే... దదేయ్యాతి...పే... దదేయ్యున్తి...పే... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౨౮. అతిరేకధారత్తే అతిరేకసంఖ్యో విప్పవసతి, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకధారత్తే వేమతికో విప్పవసతి, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అతిరేకధారత్తే ఊనకసంఖ్యో విప్పవసతి, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం. అప్పచ్చుద్ధటే పచ్చుద్ధటసంఖ్యో...పే... అవిస్సజ్జితే విస్సజ్జితసంఖ్యో... అనట్టే నట్టసంఖ్యో... అవినట్టే వినట్టసంఖ్యో... అదడ్డే దడ్డసంఖ్యో ... అవిలుత్తే విలుత్తసంఖ్యో విప్పవసతి, అజ్ఞాత్ర భిక్షుసమ్ముతియా, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

నిస్సగ్గియం చీవరం అనిస్సజ్జిత్యా పరిభుజ్జాతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఊనకధారత్తే అతిరేకసంఖ్యో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఊనకధారత్తే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. ఊనకధారత్తే ఊనకసంఖ్యో, అనాపత్తి.

౬౨౯. అనాపత్తి - ధారత్తం విప్పవసతి, ఊనకధారత్తం విప్పవసతి, ధారత్తం విప్పవసిత్యా పున గామసీమం ఓక్కమిత్యా వసిత్యా పక్కమతి, అన్తో ధారత్తం పచ్చుద్ధరతి, విస్సజ్జేతి, నస్సతి, వినస్సతి, ఉద్ధుతి, అచ్చిన్దిత్వా గణ్ణన్తి, విస్సాసం గణ్ణన్తి, భిక్షుసమ్ముతియా, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

సాసజ్జసిక్ఖాపదం నిట్టితం నవమం.

౧౦. పరిణతసిక్ఖాపదం

౬౩౦. తేన సమయేన బుద్ధో భగవా సావత్థియం విహరతి జేతవనే అనాథపిణ్డికస్స ఆరామే. తేన ఖో పన సమయేన సావత్థియం అజ్ఞాతరస్స పూగస్స సజ్జస్స సచీవరభత్తం పటియత్తం హోతి - “భోజేత్వా చీవరేన అచ్చాదేస్సామా”తి. అథ ఖో ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ యేన సో పూగో తేనుపసజ్జమింసు; ఉపసజ్జమిత్యా తం పూగం ఏతదవోచుం - “దేధావుసో, అమ్మాకం ఇమాని చీవరానీ”తి. “న మయం, భన్తే, దస్సామ. అమ్మాకం సజ్జస్స అనువస్సం సచీవరభిక్షా పణ్ణాత్తా”తి. “బహూ, ఆవుసో, సజ్జస్స దాయకా, బహూ సజ్జస్స భత్తా [భద్దా (౪)]. మయం తుమ్హే నిస్సాయ తుమ్హే సమ్మస్సంతా ఇథ విహరామ. తుమ్హే చే అమ్మాకం న దస్సథ, అథ కో చరహి అమ్మాకం దస్సతి? దేధావుసో, అమ్మాకం ఇమాని చీవరానీ”తి. అథ ఖో సో పూగో ఛబ్బగ్గియేహి భిక్షూహి నిప్పీళియమానో యథాపటియత్తం చీవరం ఛబ్బగ్గియానం భిక్షూనం దత్వా సజ్జం భత్తేన పరివిసి. యే తే భిక్షూ జానన్తి సజ్జస్స సచీవరభత్తం పటియత్తం, న చ జానన్తి ఛబ్బగ్గియానం భిక్షూనం దిన్నన్తి, తే ఏవమాహంసు - “ఓణోజేధావుసో, సజ్జస్స చీవర”న్తి. “నత్తి, భన్తే. యథాపటియత్తం చీవరం అయ్యా ఛబ్బగ్గియా అత్తనో పరిణామేసు”న్తి. యే తే భిక్షూ అప్పిచ్చా... తే ఉజ్జాయన్తి ఖియ్యన్తి విపాచేన్తి - “కథమ్మో నామ ఛబ్బగ్గియా భిక్షూ జానం సజ్జికం లాభం పరిణతం అత్తనో పరిణామేస్సన్తి”తి ! అథ ఖో తే భిక్షూ ఛబ్బగ్గియే భిక్షూ అనేకపరియాయేన విగరహిత్యా భగవతో ఏతమత్తం ఆరోచేసుం...పే... “సచ్చం కిర తుమ్హే, భిక్షవే, జానం సజ్జికం లాభం పరిణతం అత్తనో పరిణామేథా”తి? “సచ్చం, భగవా”తి.

విగరహి బుద్ధో భగవా...పే.... కథజ్ఞో నామ తుష్ఠే, మోఘపురిసా, జానం సజ్జికం లాభం పరిణతం అత్తనో పరిణామేస్సథ! నేతం, మోఘపురిసా, అప్పసన్నానం వా పసాదాయ...పే.... ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, ఇమం సిక్ఖాపదం ఉద్ధిసేయ్యాథ -

౬౩౮. “యో పన భిక్షు జానం సజ్జికం లాభం పరిణతం అత్తనో పరిణామేయ్య, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియ”న్తి.

౬౩౯. యో పనాతి యో యాదిసో...పే.... భిక్షూతి...పే.... అయ ఇమస్మిం అత్తే అధిప్పేతో భిక్షూతి.

[పాచి. ౪౯౧] జానాతి నామ సామం వా జానాతి అజ్ఞో వా తస్స ఆరోచేన్తి సో వా ఆరోచేతి.

[పాచి. ౪౯౧] సజ్జికం నామ సజ్జస్స దిన్నం హోతి పరిచ్ఛత్తం.

[పాచి. ౪౯౧] లాభో నామ చీవరపిణ్ణపాతసేనాసనగిలానప్పచ్చయభేసజ్జపరిక్ఖారా. అన్తమసో చుణ్ణపిణ్ణోపి, దన్తకట్టమ్మి, దసీకసుత్తమ్మి.

[పాచి. ౪౯౧] పరిణతం నామ దస్సామ కరిస్సామాతి వాచా భిన్నా హోతి.

అత్తనో పరిణామేతి, పయోగే దుక్కటం. పటిలాభేన నిస్సగ్గియం హోతి. నిస్సజ్జితబ్బం సజ్జస్స వా గణస్స వా పుగ్గలస్స వా. ఏవజ్ఞా పన, భిక్షవే, నిస్సజ్జితబ్బం...పే.... ఇదం మే, భన్తే, జానం సజ్జికం లాభం పరిణతం అత్తనో పరిణామితం నిస్సగ్గియం. ఇమాహం సజ్జస్స నిస్సజ్జామీతి...పే.... దదేయ్యాతి...పే.... దదేయ్యన్తి...పే.... ఆయస్మతో దమ్మీతి.

౬౬౦. పరిణతే పరిణతసజ్ఞో అత్తనో పరిణామేతి, నిస్సగ్గియం పాచిత్తియం.

పరిణతే వేమతికో అత్తనో పరిణామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. పరిణతే అపరిణతసజ్ఞో అత్తనో పరిణామేతి, అనాపత్తి. సజ్జస్స పరిణతం అజ్ఞాసజ్జస్స వా చేతియస్స వా పరిణామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. చేతియస్స పరిణతం అజ్ఞాచేతియస్స వా సజ్జస్స వా పుగ్గలస్స వా పరిణామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. పుగ్గలస్స పరిణతం అజ్ఞాపుగ్గలస్స వా సజ్జస్స వా చేతియస్స వా పరిణామేతి, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అపరిణతే పరిణతసజ్ఞో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అపరిణతే వేమతికో, ఆపత్తి దుక్కటస్స. అపరిణతే అపరిణతసజ్ఞో, అనాపత్తి.

౬౬౧. అనాపత్తి కత్థ దేమాతి పుచ్చియమానో యత్థ తుష్ఠాకం దేయ్యథమ్మో పరిభోగం వా లభేయ్య పటిసజ్ఞారం వా లభేయ్య చిరట్ఠితికో వా అస్స యత్థ వా పన తుష్ఠాకం చిత్తం పసీదతి తత్థ దేథాతి భణతి, ఉమ్మత్తకస్స, ఆదికమ్మికస్సాతి.

పరిణతసిక్ఖాపదం నిట్ఠితం దసమం.

పత్తవగ్గో తతియో.

తస్సుద్ధానం -

ద్వే చ పత్తాని భేసజ్ఞం, వస్సికా దానపజ్ఞామం;

సామం వాయాపనచ్చేకో, సాసజ్కం సజ్జికేన చాతి.

౬౬౨. ఉద్దిట్టా ఖో, ఆయస్మన్తో, తింస నిస్సగ్గియా పాచిత్తియా ధమ్మా. తత్థాయస్మన్తే పుచ్చామి - 'కచ్చిత్త పరిసుద్ధా'? దుతియమ్మి పుచ్చామి - 'కచ్చిత్త పరిసుద్ధా'? తతియమ్మి పుచ్చామి - 'కచ్చిత్త పరిసుద్ధా'? పరిసుద్ధేత్థాయస్మన్తో, తస్మా తుణ్ఠీ, ఏవమేతం ధారయామీతి.

నిస్సగ్గియకణ్డం నిట్టితం.

పారాజికపాళి నిట్టితా.